MARIESTAD

Kallelse/underrättelse

Kommunfullmäktiges sammanträde

Tid: Måndagen den 25 maj 2026 kl. 18.00
Plats: Sammanträdesrum Vänersalen

Tänk på att undvika stark parfym vi har doftallergiker i lokalen.

Ledamot som är förhindrad att delta vid sammanträdet får själv kontakta sin ersättare för tjänstgöring.

Mariestad den 25 maj

Karin Reboli
ordförande

Robin Lagergren
sekreterare

ÄRENDELISTA

Upprop	
Val av protokolljusterare	*Förslag,* *Amin Safar (M)* *Sebastian Ekeroth Clausson (S)*
1. Anmälningsärenden	
2. Frågor och interpellationer - Interpellation om bolagen	*Inkomna interpellationssvar publiceras på Assistenten*
3. Blockhyresavtal avseende ombyggnation av Leksbergs skola till bostäder mellan Marie-hus AB och Statens Bostadsomvandling AB	

ÄRENDELISTA

4. Avtal med Statens Bostadsomvandling AB om försäljning och ombyggnation av Leksberg 7:1 till seniorboende	
5. Riktlinje för dokumenthantering	
6. Riktlinjer för styrdokument	
7. Årsredovisning Skaraborgs Kommunalförbund 2025 samt beslut om ansvarsfrihet	
8. Årsredovisning Samordningsförbundet 2025 samt beslut om ansvarsfrihet	
9. Årsredovisning Tolkförmedling Väst 2025 samt beslut om ansvarsfrihet	
10. Årsredovisning Räddningstjänsten Skaraborg 2025 samt beslut om ansvarsfrihet för direktionen	
11. Partistöd till Kristdemokraterna och Centerpartiet 2026	
12. Motion om införande av medborgarbudget	
13. Anmälan: Medborgarförslag om att göra lekplatsen vid Sländstigen med attraktiv för familjer	

ÄRENDELISTA

14. Anmälan: Medborgareförslag nytt skyddsrum i kvarter Altorpsvägen	
15. Anmälan: Medborgarförslag om pumtrackbana och multiarena för barn och ungdomar i lyrestad	
16. Anmälan: Medborgarförslag om stängsel längst med Tidan	
17. Anmälan: Medborgarförslag om att iordningsställa utfodringsplatser för fåglar	
18. Anmälan av nya motioner	
19. Valärenden	

Teknisk nämnd

Tkn § 47

Medborgarförslag om fler sittplatser vid lekplatsen vid Vasavägen

Teknisk nämnds beslut

Teknisk nämnd beslutar att bifalla medborgarförslaget om fler sittplatser vid lekplatsen vid Vasavägen.

Finansiering sker inom Gatuavdelningens rambudget.

Bakgrund

En kommuninvånare har lämnat in ett medborgarförslag om att man vill ha fler sittplatser i form av bänkar och/eller hammockar vid lekplatsen vid Vasavägen. Förslaget motiveras med att det saknas sittplatser där vilket försvårar både föräldrar, anhöriga och besökare att vila och fika.

Kommunfullmäktige i Mariestad har överlämnat ärendet till tekniska nämnden för beredning och beslut, Kf § 13, 2026-01-26.

Sittmöjligheter är en viktig del av den offentliga miljön vid lekplatser och Gatuavdelningen har inget att invända mot att platsen kompletteras med ytterligare sittmöbler. Åtgärder kan genomföras inom ramen för tillgängliga resurser, exempelvis med befintliga möbler eller enklare nyanskaffning. Val av typ, omfattning och placering avgörs av Gatuavdelningen utifrån funktionella, driftmässiga och ekonomiska överväganden.

Bedömning ur miljömässig dimension

Komplettering med fler sittmöbler bedöms ha begränsad miljöpåverkan. I första hand kan befintliga möbler återanvändas, vilket bidrar till resurseffektivitet och minskad materialförbrukning.

Bedömning ur social dimension

Fler sittmöbler vid lekplatsen kan bidra till ökad trivsel och göra platsen mer tillgänglig och användbar för vårdnadshavare, äldre och andra besökare som vistas i området.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärderna finansieras inom Gatuavdelningens befintliga drift- och investeringsbudget. Kostnaderna bedöms kunna hållas på en låg nivå genom användning av befintliga resurser eller kostnadseffektiv nyanskaffning.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med teknisk nämnds beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Sven-Inge Eriksson tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

TKNAU 2026-04-28 § 51 Medborgarförslag om fler sittplatser vid lekplatsen vid Vasavägen

Tjänsteskrivelse upprättad av gatuchef 2026-04-16

Medborgarförslag om fler sittbänkar och/eller Mariestads-soffor i lekparken vid Vasavägen

KF 2026-01-26 § 13 Anmälan: Medborgarförslag om fler sittbänkar och/eller Mariestads-soffor i lekparken vid Vasavägen

Beslutet ska skickas till:

Förslagsställaren

Gatuavdelningen

Niklas Brandt, förvaltningschef

Anders Persson, biträdande förvaltningschef

Ekonomienheten

Kommunfullmäktige för anmälan

Teknisk nämnd

Tkn § 48

Medborgarförslag gällande ramp från parkering till badplats Sandvik, Torsö

Teknisk nämnds beslut

Teknisk nämnd beslutar att avslå medborgarförslaget om att ordna rullstolsramp vid badplatsen Sandvik på Torsö med hänvisning till platsens fysiska förutsättningar, begränsad funktionell nytta i relation till kostnaden, ägandeförhållanden samt genomförbarhet.

Bakgrund

Medborgarförslaget avser anläggande av en ramp från parkering ner till badplatsen Sandvik på Torsö i syfte att förbättra tillgängligheten för personer med rullstol och andra rörelsenedsättningar.

Kommunfullmäktige har beslutat att överlämna medborgarförslaget till teknisk nämnd för beredning och beslut. Kf § 189, 2025-11-24.

Ambitionen att öka tillgängligheten till kommunens badplatser är positiv och ligger i linje med kommunens övergripande mål om inkluderande och tillgängliga offentliga miljöer.

Samtidigt behöver förutsättningarna på platsen beaktas. Området består av grusväg samt grus- och sandytor och saknar hårdgjorda ytor som lämpar sig för en tillgänglig ramp. Sträckan ner till strandlinjen är relativt lång och består av lösa markförhållanden, vilket innebär att en ramp enligt tillgänglighetskrav skulle behöva bli omfattande och kräva stora markåtgärder.

Därtill bedöms det att en sådan lösning inte skulle kunna säkerställa full tillgänglighet hela vägen ner till strandlinjen eller vidare ut i vattnet, vilket begränsar åtgärdens funktionella nytta.

Det bör även noteras att marken inte ägs av Mariestads kommun utan tillhör Svenska kyrkan och alla åtgärder förutsätter markägarens medgivande.

Mot denna bakgrund bedöms förslaget inte vara genomförbart.

Bedömning ur miljömässig dimension

En ramp skulle kräva omfattande markarbeten i ett område med grus- och sandmiljö, vilket skulle påverka naturmiljön och platsens befintliga karaktär negativt.

Bedömning ur social dimension

Medborgaförslaget syftar till ökad tillgänglighet till badplatsen, vilket är positivt ur ett jämlikhets- och inkluderingsperspektiv. Samtidigt bedöms åtgärden ge begränsad faktisk tillgänglighet till platsen som helhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärden bedöms medföra höga anläggningskostnader i förhållande till den begränsade nytta som kan uppnås.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med teknisk nämnds beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Sven-Inge Eriksson tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

TKNAU 2026-04-28 § 52 Medborgarförslag gällande ramp från parkering till badplats Sandvik, Torsö

Tjänsteskrivelse upprättad av gatuchef 2026-04-16

Medborgarförslag om ramp från parkering till badplats Sandvik Torsö

KF 2025-11-24 § 189 Medborgarförslag gällande ramp från parkering till badplats Sandvik, Torsö

Beslutet ska skickas till:

Förslagsställaren

Gatuavdelningen

Niklas Brandt, förvaltningschef

Anders Persson, biträdande förvaltningschef

Kommunfullmäktige för anmälan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll

Datum
2026-05-18

Diarienummer
19508-2026

Mariestads kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 27 april 2026 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Mariestads kommun
Parti: Moderaterna
Ny ledamot: Sven Karlsson
Avgången ledamot: Anders Svensson
Ny ersättare: Rolf Inge Harald Rutgersson

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mariestads kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Anders Svensson har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Sven Karlsson
Rolf Inge Harald Rutgersson

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 19508-2026.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Mariestad
Valkrets: Mariestad
Parti: Moderaterna
Invalsdatum: 2026-04-27

Ledamot	Ersättare
Abrahamsson, Johan	1. Mejstedt, Lena
Thorell, Richard	2. Odhner, Jonny
Swahnström, Sara	3. Carlsson, Lars
Andersson, Henrik	4. Hellsten Persdotter, Gunilla
Karlsson, Anette	5. Kling, Tomas
Safar, Amin	6. Forsell, Tom
Gogolin, Yvonne	7. Ahlgren Brydzinski, Slawomir Z
Bergheden, Sten Ingvar	8. Samuelsson, Lars Olof
Abrahamsson, Elin	9. Svensson, Johanna
Andersson, Göte	10. Fröjd, Jennie
Reboli, Karin	11. Rutgersson, Rolf Inge Harald *
Nilsson, John Gunnar	
Ahlgren Brydzinski, M Katarina B	
Bredelius, Anders E Willgott L	
Runersjö, Magnus	
Claesson, Urban	
Andersson, Liselotte	
Karlsson, Sven *	
Lång, Daniel	
Jonegård, Ola	
Andersson, Börje	
Magnusson, Johan	

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Johan Abrahamsson:

Under ett antal år har Mariestads kommuns bolagskoncern vuxit.
I Mariestads Stadshus AB:s årsredovisning för 2025 står följande:
”Mariestads Stadshus AB är moderbolag i den kommunala bolagskoncernen och ägs till 100 procent av Mariestads kommun. Bolagskoncernen omfattar totalt 19 bolag.
Enligt bolagsordningen ska moderbolaget utveckla och säkerställa en effektiv styrning och samordning av koncernbolagen och kommunkoncernen, utifrån ett värdeskapande och koncerngemensamt perspektiv. Bolaget ska även optimera koncernens finansiella och skattemässiga situation samt verka för en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling i enlighet med de mål och krav som ägaren ställer.””

Till följd av beslut om bolagskoncern har fullmäktige i Mariestad tillsatt 19 olika styrelser med uppgift att driva bolagen i enlighet med beslutade styrdokument.
Bolagen har, jämte ev. andra kostnader, även kostnader för styrelser, VD och revisionens granskningar. Det bör även påpekas att bolagens verksamhet är skattepliktig.

I april 2026 fick fullmäktige ta del av 19 årsredovisningar, innehållande förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalyser och notanteckningar. (Bolag upprättar också delårsrapporter.)
Revisorer och lekmannarevisorer har granskat samtliga bolag. Vid samma fullmäktige, i april, fanns då 19 granskningsrapporter och 19 revisionsberättelser att läsa.

I sin grundläggande granskning noterade revisorerna dessutom följande angående bolagen:
”*Inom ramen för lekmannarevisorernas grundläggande granskning har vi inte fullt ut sett samma utveckling som i kommunens styrelser och nämnder. Här är vår bedömning att det fortfarande finns förbättringsbehov avseende verksamhetsstyrning, ekonomistyrning samt intern kontroll inom fler av de kommunala bolagen*.”
Det är något som måste tas på allvar.

Ordet koncernnytta användas för att beskriva hur en verksamhet kan göras så effektiv som möjligt och hur den kan optimeras. Utifrån det och utifrån de krav som ställs i bolagsordningen är det viktigt med en diskussion och utvärdering av effektiviteten/koncernnyttan i Mariestads kommuns bolag.

Mot bakgrund av det vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande

-Hur säkerställer vi att bolagisering innebär en effektiv verksamhet, till nytta för invånarna/skattebetalarna i Mariestads kommun

/Marie Engström Rosengren (v)/

Svar på interpellationen

En mycket relevant interpellationsfråga och jag hoppas verkligen att alla har god kunskap om hur vi följer upp våra bolag, definitivt ni som sitter i kommunstyrelsen.

Vi har antagit en rad styrande dokument, allt från bolagsordningar, ägardirektiv och vd-instruktioner till ekonomiska rapporter, månadsuppföljningar och konstituerade bokslut mm. Därtill kommer mål, affärsplaner och andra styrdokument. Du kan därför känna dig trygg i att verksamheten styrs i linje med de beslut som är fattade av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och att vi har löpande ägardialoger samt regelbundna möten med revisonen.

När vi nu exempelvis sätter prislistor i drift och service för våra tjänster vi säljer till kommunen och tar fram tydliga beställningar och rutiner från kommunen skapas också en helt annan ordning och tydlighet än tidigare. Exempelvis är städet nu nedbrutet på kronan och timmen, där kostnad per timme, städintervaller och varje enhets budget är tydligt framtaget. Detta kommer ge skattebetalarna och oss politiker en betydligt bättre uppföljning av vad vi kostar och hur pengarna fördelas på konton och objekt. Något vi skulle gjort betydligt tidigare om jag ska vara självkritisk, för med bolagsbildningen kan vi följa varenda krona som stoppas in i drift och service.

Det innebär att vi kan följa upp verksamheten mycket mer exakt mot budget och säkerställa att det som är beställt också blir utfört. Exakt så här bygger vi upp uppföljningen i all verksamhet som övergår till bolagsform. De två befintliga bolagen, VänerEnergi och Mariehus, kommer inte bara ha månadsuppföljningar som är konsoliderade utan också följa övriga bolag redovisning och uppföljning.

Detta ställer samtidigt högre krav på varje styrelseledamot och även kommunstyrelseledamöterna att ställa relevanta frågor och inte sitta tysta när man har frågor gällande ekonomin. Samtliga styrdokument som är tagna i kommunstyrelsen är också tagna i samförstånd. Det innebär att vill man ha fler dokument och mer styrning måste man som styrelseledamot yrka in detta om man anser att det finns brister. Därför är det viktigt med ett nära samarbete inom styrelserna och att information förs vidare till de politiska grupperna, även för dem som inte själva sitter i bolagen.

Våra nya bolag är i många delar lättare att bygga upp moderna uppföljningsrutiner kring, medan äldre bolag ibland har arbetssätt och rutiner som inte fullt ut överensstämmer med detta sätt att arbeta. Men i samtliga ägardirektiv och bolagsordningar finns en tydlig grund: kommunkoncernnyttan ska alltid uppnås.

Vi har också tydliga regler kring mutor, jäv och internkontroll, samma beredningskrav som i våra nämnder med tjänstemannautlåtanden samt krav på att beslut ska bedömas utifrån social, ekonomisk och miljömässig dimension. Parallellt sker löpande granskning både genom lekmannarevision och auktoriserade revisorer. Våra revisionskostnader är därför också höga, kanske till och med orimligt höga i vissa av markbolagen som i praktiken inte har någon större verksamhet, men det visar samtidigt att kontrollsystemen finns på plats och att verksamheten granskas löpande.

Kort sagt, vi har så god kontroll idag och bygger något som kommer bli riktigt bra för invånarna när man kan följa kommunens pengar på ett helt annat sätt än tidigare, med tydliga

uppföljningssystem och ett arbetssätt som blir både mer transparent och mer professionellt över tid.

Johan Abrahamsson

Kommunstyrelsens ordförande

Moderaterna

FASTIGHETSÄGARNA

HYRESKONTRAKT
FÖR BLOCKUTHYRNING

Nr Leksberg 7:1 Mariestad

Undertecknande har denna dag träffat följande blockhyresavtal som dock för sin giltighet kräver hyresnämndens godkännande

Kryss i ruta innebär att den därefter följande texten gäller

Hyresvärd

Namn: Statens Bostadsomvandling AB
Personnr/orgnr: 556329-2977
Adress: Postadress: Stubbengatan 2, 703 44 Örebro
Telefon:

Hyresgäst

Namn: Mariehus AB
Personnr/orgnr: 556416-9323
Aviseringsadress: Vasavägen 3, 542 40 Mariestad
Telefon:

Lägenhetens användning, skick, storlek, antal och adresser

Hyresgästen ges rätt att för bostadsändamål i andra hand upplåta de bostadslägenheter som närmare angetts i bifogade förteckning. Bilaga

Lägenheterna hyrs ut i befintligt skick.

Andrahandsupplåtelse får ske till ☐ Anställda ☒ Bostäder för äldre, bilaga 1

Till lägenheten hör

☐ Vindsutrymme nr ☐ Källarutrymme nr ☒ bilaga 1

Hyrestid

Från och med: 2027-06-30 se bilaga 1
Till och med: 2052-06-29, se bilaga 1

Uppsägning

Uppsägning av detta hyresavtal ska ske skriftligen minst 12 månader före den avtalade hyrestidens utgång.

I annat fall är kontraktet förlängt med 5 år för varje gång.

Hyra

Kronor 1393000 + se bilaga 1 per år utgörande ☐ total hyra ☒ hyra exkl nedan markerade tillägg

Indexklausul

☒ Ändring av ovan angiven hyra sker i enlighet med bifogad indexklausul. Bilaga 2

Kostnad för värme och varmvatten

☒ Bränsle/Värmetillägg utgår i enlighet med bifogad klausul Bilaga 1

VA-kostnad

☒ Va-tillägg utgår i enlighet med bifogad klausul Bilaga 1

El till lägenheterna

☐ ingår i hyran ☐ hyresgästen har eget abonnemang ☒ andrahandshyresgästerna har egna abonnemang

Trappstädning

☐ ingår i hyran ☒ ombesörjs och bekostas av hyresgästen

Sophämtning

☐ ingår i hyran ☒ ombesörjs och bekostas av hyresgästen

Hyrans betalning

Hyran betalas utan anfordran i förskott senast sista vardagen före varje

☐ kalendermånads början ☒ kalenderkvartals början genom insättning på PlusGiro nr 27187-4 BankGiro nr

Ränta, betalningspåminnelse

Vid försenad hyresbetalning ska hyresgästen betala dels ränta enligt räntelagen, dels ersättning för skriftlig betalningspåminnelse enligt lagstiftningen om ersättning för inkassokostnader m.m.

Reservnycklar

Hyresgästen

☐ medger ☒ medger inte hyresvärden rätt att inneha reservnyckel till lägenheten

Underhåll m m

☐ Hyresgästen ska utföra och bekosta erforderligt inre underhåll av lägenheterna. Åtagandet omfattar således såväl ytskikt som till lägenheterna hörande inredning.

☒ Hyresgästens underhållsskyldighet framgår av särskild bilaga. Bilaga 1

Hantering av personuppgifter

☒ Information till hyresgäst om behandling av personuppgifter, se bilaga. Bilaga 1

Fastighetsägarna Sveriges formulär nr 63, upprättat 1999. Reviderat 2011 och 2022. Eftertryck förbjuds.

Sign

Sign

Allmänna villkor

Hyresgästen har inte rätt att få nedsättning av hyran för tid, under vilken hyresvärden låter verkställa arbete för sedvanligt underhåll av lägenheterna eller fastigheten. Arbetet ska dock utföras utan onödig tidsutdräkt.

I enlighet med hyreslagen ska hyresgästen väl vårda lägenheterna och vad som hör till dessa samt vid lägenheternas användning se till att göra allt som krävs för att bevara sundhet, ordning och gott skick inom fastigheten.

Hyresgästen förbinder sig

- att inte utan särskilt tillstånd sätta upp anslag, skyltar, markiser, utomhusantenner eller annat liknande på fastigheten samt
- att vid reparation av fastigheten på egen bekostnad ta ner och i förekommande fall sätta upp dem igen; meddelanden kan dock sättas upp på anslagstavla som är avsedd för sådana.
- att på egen bekostnad låta forsla bort för sopnedkast eller soptunna olämpligt avfall om inte hyresvärden särskilt tillhandahåller container eller liknande
- att hålla till lägenheterna hörande balkonger eller altaner fria från snö och is
- att i fastighet där trappstädning inte ingår i hyran i tur med övriga hyresgäster ombesörja trappstädningen
- att hålla lägenheterna tillgängliga för sotning och rensning av kanaler
- att vid avflyttning lämna lägenheterna väl rengjorda samt att då till hyresvärden överlämna samtliga port- och dörrnycklar, även om de har anskaffats av hyresgästen.

Hyresgästens åtagande enligt ovan innebär också en skyldighet att verka för att andrahandshyresgästerna i förekommande fall i sin tur agerar i enlighet med åtagandet.

Hyresvärden fritar sig från skyldighet att fullgöra sin del av avtalet och från skyldighet att betala skadestånd om hans eller hennes åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp eller på grund av sådan arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, explosion eller ingrepp av offentlig myndighet som hyresvärden inte råder över och inte heller har kunnat förutse.

Särskilda bestämmelser

För detta avtals giltighet krävs hyresnämndens godkännande.

Parterna är under hyrestiden bundna av de avtalade villkoren. Hyresgästen har sålunda inte rätt att säga upp avtalet i förtid enligt 5 § hyreslagen.

Hyresgästen har inte heller rätt att med åberopande av reglerna i 54 § och 55 e § hyreslagen under hyrestiden begära ändring av hyresvillkoren.

Hyresgästen utför och bekostar de åtgärder som krävs för att lägenheterna vid tillträdet eller senare ska uppfylla de föreskrifter som gäller för aktuell verksamhet.

Se bilaga 1 Särskilda bestämmelser

till avtalet hör även
- bilaga 2 index
- bilaga 3 karta.

Hyreskontraktet avser hela Fastigheten med vad där tillhör, Mariestad Leksberg 7:1 med adress Sockenvägen 11-13 i Mariestad, Mariestad kommun.

Underskrift

Detta hyresavtal, som inte utan särskilt medgivande får inskrivas, har upprättats i två likalydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt. Tidigare hyresavtal mellan parterna upphör att gälla fr.o.m. dagen för detta avtals ikraftträdande.

Ort/datum Mariestad 2026-05-	Ort/datum Mariestad 2026-05-
Hyresvärdens namn Statens Bostadsomvandling AB	Hyresgästens namn Mariehus AB
Namnteckning (firmatecknare/ombud) ☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt	Namnteckning (firmatecknare/ombud) ☒ Firmatecknare ☐ Ombud enligt fullmakt
Namnförtydligande Ann Eriksson, VD	Namnförtydligande Henrik Andersson, ordf och Linnéa Wall, vice ordf

Fastighetsägarna Sveriges formulär nr 63, upprättat 1999. Reviderat 2011 och 2022. Eftertryck förbjuds.

BILAGA 1

fastigheten Leksberg 7:1

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

1. BAKGRUND OCH BEHOV

Mariestads kommun och Mariehus AB har behov att fortsätta utveckla Mariestad till en bra boendeort för alla åldrar. Som ett led i detta arbete har kontakt tagits med Statens Bostadsomvandling AB, (Hyresvärden) för att hitta möjligheter för användande av befintlig fastighet och utveckla den för annat ändamål. Kommunen har behov av omstrukturering och anpassning av fastighet och närmiljö för äldre personer och vill därför utveckla ett koncept i form av Boende för äldre. Utvecklingsprojektet, i fastigheten Leksberg 7:1 med adress Sockenvägen 11-13 i Mariestad, "fastigheten", omfattar att ta hänsyn till kraven på denna typ av anpassat boende såsom tillgänglighet och trygghet. Bland annat innebär anpassningarna att Hyresobjektet kommer att moderniseras och tillgänglighetsanpassas för att äldre ska få en bostad som annars inte kan erhållas i tillräcklig omfattning på orten. Kommunens behov av anpassade lägenheter, som inte annars kan erbjudas i tillräcklig omfattning på orten, avses lösas i och med denna anpassning och uthyrning.

2. HYRESOBJEKTETS/LÄGENHETERNAS ANVÄNDNING, SKICK, STORLEK MM

Inför Hyresgästens inflyttning kommer Hyresvärden att bekosta anpassningar, inklusive rivning av del av byggnader, av fastigheten, nedan "Hyresobjektet". Anpassningarna kommer att ha planerats, projekterats och utförts av Mariestads kommun, org nr: 212000-1686. Hyresgästen är beställare, och Hyresvärden är byggherre, i den entreprenad som genomför anpassningarna. Entreprenaden har upphandlats enligt LOU. Hyresobjektet uthyrs med den utformning och i det skick Hyresobjektet har efter avslutade anpassningar och som i huvudsak framgår av förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter daterat 2025-09-30 och däri angivna handlingar. Avvikelser från vad som anges i förfrågningsunderlaget, som är av ringa art, ska inte anses som avvikelse från det avtalade skicket. Hyresgästen äger i övrigt inte rätt att utan Hyresvärdens föregående skriftliga tillstånd avvika från vad som anges i förfrågningsunderlaget och däri angivna handlingar. I övrigt uthyrs Hyresobjektet i befintligt och av Hyresgästen godkänt skick.

I samband med anpassningarna av Hyresobjektet kommer en underhållsplan att upprättas av Hyresgästen.

Hyresgästen blockförhyr hela Hyresobjektet och har fullt ansvar för förvaltningen av Hyresobjektet och med vad därtill hör. Hyresvärden har ingen skyldighet att ansvara för eller bekosta förvaltning av Hyresobjektet, underhåll eller ersättning alternativt utbyte av inredning eller utrustning i Hyresobjektet, se vidare punkt 5 (Underhåll).

Ändamålet med upplåtelsen enligt detta avtal är följande. Bostäderna, 16 lägenheter, som omfattas av detta blockhyresavtal ska upplåtas till personer som är 65 år eller äldre

(*Boende för äldre*). För det fall Hyresgästen avser att, på grund av särskilda omständigheter, upplåta del av bostäderna till andra grupper av hyresgäster än Boende för äldre ska Hyresgästen samråda med Hyresvärden. För upplåtelse till sådana andra grupper av hyresgäster krävs Hyresvärdens föregående skriftliga medgivande. Hyresgästen förmedlar lägenheterna efter behovsprövning.

Vidare är Hyresgästen skyldig att under hyresförhållandet aktivt bedriva sin verksamhet i Hyresobjektet.

Arean för hyresobjektet är uppskattad till omkring ca 1 705 kvadratmeter (kvm) bruttoarea (BTA) inkl källare. Uthyrningsbar area är bedömd till 1101 kvm bostadsarea (BOA) samt en gemensamhetslokal och en gästlägenhet, tillsammans ca 84 kvm LOA.

Lägenheternas och lokalernas area är inte gemensamt uppmätt. Hyran för Hyresobjektet är bestämd enligt detta avtal oavsett slutlig area. Om angiven area avviker från uppmätt area medför avvikelsen inte rätt för Hyresgästen till lägre hyra eller återbetalning respektive rätt för Hyresvärden till högre hyra.

Hyresvärden och Hyresgästen har baserat sin projektkalkyl på bland annat bedömda hyresnivåer för bostäder i Hyresobjektet. Hyresgästen åtar sig därför att inte upplåta bostäderna i Hyresobjektet för en hyra överstigande 1 665 kronor per kvm BOA per år i genomsnitt för Hyresobjektet.

3. HYRAN

Hyran för hyresobjektet är bestämd utifrån i avtalet angivna förhållanden avseende Hyresgästens underhållsskyldighet samt Hyresvärdens åtagande att bekosta anpassningar av Hyresobjektet. För det fall projektbudgeten/ombyggnadskostnaden inklusive mervärdesskatt förändras, innebärande att hela den slutliga ombyggnadskostnaden inklusive mervärdesskatt överstiger beslutad projektlimit, ska Hyresgästen kompensera Hyresvärden och svara för samtliga överstigande kostnader enligt nedan överenskomna beräkningsmodell för Hyrestillägg.

Hyran (grundhyra och hyrestillägg) för hyresobjektet grundas på en beräknad ombyggnadskostnad uppgående till högst 49,1 miljoner kronor inklusive mervärdesskatt.

Grundhyran är en marknadsmässig kallhyra, nedan "grundhyran". Grundhyran är 1 393 000 kronor per år, grundas på en beslutad projektlimit inklusive mervärdesskatt, och ska indexuppräknas årligen enligt bifogade indexklausul, bilaga 2. Grundhyran samt indextillägg och fastighetsskatt debiteras kvartalsvis i förskott. Hyresgästen ska utöver i avtalet angivet hyresbelopp årligen betala ersättning för sin andel av vid varje tillfälle utgående fastighetsskatt. Hyresgästens andel ska anses vara 100 procent.

Hyrestillägg; Hyresgästen ska kompensera Hyresvärden för den del av den slutliga ombyggnadskostnaden inklusive mervärdesskatt som överstiger projektlimit (49,1 Mkr inklusive mervärdesskatt) genom hyrestillägg, nedan "hyrestillägget". Hyrestillägget beräknas så snart hela den slutliga ombyggnadskostnaden inklusive mervärdesskatt är

känd. Hyrestillägget beräknas enligt annuitetsmetoden, där investeringsbeloppet utgörs av den del av slutlig ombyggnadskostnad inklusive mervärdesskatt som överstiger beslutad projektlimit inklusive mervärdesskatt, och erläggs som en annuitet med 4,0 procent ränta under den inledande hyrestiden som är 25 år. Hyrestillägget har i detta fall för närvarande beräknats på belopp 0 Mkr som erläggs som en annuitet med 4,0 procent ränta under den inledande hyrestiden som är 25 år enligt följande:

Period:	Hyrestillägg:
I 25 år	0 kr per år under den inledande hyrestiden

Hyrestillägg debiteras kvartalsvis i förskott och ska betalas samtidigt som Grundhyran. Efter den inledande hyrestiden om 25 år debiteras endast grundhyra samt indextillägg på grundhyran enligt bifogad klausul och fastighetsskatt.

I det fall projektbudgeten/ombyggnadskostnaden inklusive mervärdesskatt, efter godkännande av Hyresvärden, överskrider 49,1 Mkr inklusive mervärdesskatt ska Hyresgästen kompensera Hyresvärden och svara för samtliga överstigande kostnader att erläggas, så snart kostnaden är känd, enligt ovan överenskomna beräkningsmodell för Hyrestillägg.

För det fall blockhyresavtalet upphör i förtid, oavsett anledning, eller Hyresgästen ej rättidigt erlägger hyra, eller inställer sina betalningar förfaller återstående del av Hyrestillägget omedelbart till betalning.

Grundhyran gäller även vid förlängning av hyrestiden vilket innebär att Hyresgästen inte har rätt att för förlängningsperiod begära ändring av hyran.

4. HYRESTID MM

Hyresobjektet uthyrs från och med tillträdesdagen i detta avtal och hyrestiden är 25 år. Beträffande uppsägningstid och förlängningstid hänvisas till vad som anges i huvudavtalet. Med anledning av att Hyresobjektet ska anpassas är tillträdesdagen bedömd, och satt till 2027-06-30. Hyresgästen accepterar således att avvikelse från tillträdesdagen kan ske och att Hyresgästen inte äger rätt till nedsättning av hyra eller någon annan ersättning av vad slag det vara må.

Parterna är överens om att tillträdesdagen infaller senast en månad efter att godkänd slutbesiktning har erhållits. Avtalat skick på tillträdesdagen ska anses uppfyllt, trots att mindre omfattande kompletteringsarbeten eller förbättringsarbeten kan komma att kvarstå. Det nu sagda gäller även besiktningsanmärkningar. Hyra utgår från och med tillträdesdagen.

5. UNDERHÅLL, INVESTERING, KOSTNADSFÖRDELNING MM

Hyresgästen ombesörjer och bekostar från om med tillträdet och under hela hyresperioden all förvaltning samt ny- och reinvestering av hela Hyresobjektet, såväl invändigt som yttre, inklusive mark, anläggningar och borrhål med tillhörande ledningar erforderliga för fastighetens försörjning med bergvärme. Underhållet av hela fastigheten, såväl inre som yttre, skall ombesörjas på fackmannamässigt sätt, enligt gällande normer

och på en nivå som säkerställer att fastigheten, och respektive byggdels funktion och skick, minst bibehålls. Hyresgästen ansvarar för att underhållsplanen följs. Hyresgästens ansvar omfattar även skyddsrum med tillhörande funktioner och anläggningar.

Utöver vad som framgår ovan angående Hyresgästens underhållsskyldighet och förvaltning gäller att Hyresgästen svarar för alla kostnader, investeringar och åtgärder förknippade med Fastigheten/Hyresobjektet såsom uppvärmning inklusive varmvatten, VA-kostnader, servitut, del i gemensamhetsanläggning, samfällighet samt elförsörjning inbegripet fastighetsel, lägenhetsel, miljöstation, trädgårdsskötsel, snöröjning och sandning. Hyresgästen har bland annat därvid att teckna erforderliga abonnemang direkt med respektive leverantör. Hyresgästen ansvarar fullt ut för kostnader hänförliga till fastigheten/hyresobjektets erforderliga och trygga försörjning med bergvärme.

Inför Hyresgästens inflyttning har Hyresvärden, på Hyresgästens uppdrag, bekostat anpassningar, inklusive eventuell behövlig rivning, av fastigheten för Hyresgästens verksamhet. I hyran ingår inte ytterligare åtgärder i fastigheten, och/eller ny- eller reinvesteringar, som kan komma att krävas på tillträdesdagen eller under hyresförhållandet.

6. INFORMATION OCH REDOVISNING TILL HYRESVÄRDEN

Hyresgästen ska årligen redovisa och till Hyresvärden överlämna:

1. uppgifter om den hyra som gäller per lägenhet för upplåtelse av samtliga lägenheter inom Hyresobjektet och vad som ingår i hyran,
2. uppgifter om för vilket ändamål respektive lägenhet är upplåten (se bland annat punkt 2) och
3. uppgifter om eventuella vakanser och hyresnivå för respektive vakant lägenhet.

Hyresgästens skyldighet enligt denna punkt att redovisa till Hyresvärden ska utan särskild anmodan fullgöras varje år senast den 31 mars. Hyresgästen är skyldig att på Hyresvärdens begäran komplettera redovisningen. Sådan komplettering ska ske skyndsamt och senast inom fyra veckor från det att Hyresvärden har begärt kompletteringen.

Om det visas att hyresgästen erhållit mer i hyra eller annan ersättning än vad som förutsatts och legat till grund för projektkalkylen (se bland annat punkt 2) och enligt villkoren i detta avtal ska överskottet jämte tillämplig ränta återbetalas till Hyresvärden/SBO.

På Hyresvärdens begäran är Hyresgästen skyldig att till Hyresvärden skriftligen redovisa och överlämna uppgifter om Hyresobjektets förbrukning av el och värme.

7. MYNDIGHETSKRAV, SKADOR MM

Det åligger Hyresgästen att på eget ansvar och egen bekostnad svara för de åtgärder som försäkringsbolag, byggnadsnämnd, miljö- och hälsoskyddsnämnd, brandmyndighet eller annan myndighet kräver eller kan komma att kräva på tillträdesdagen och under hyresförhållandet för att fastigheten och lägenheterna ska kunna upplåtas och nyttjas för avsedd användning och avsett ändamål. Det åligger även Hyresgästen att på eget ansvar

och egen bekostnad uppfylla de miljökrav, krav på klimatåtgärder och hållbarhetskrav och liknande som myndigheter vid var tid föreskriver och/eller som försäkringsbolag begär. Hyresgästen skall samråda med Hyresvärden innan sådana åtgärder vidtas.

Hyresgästen får inte företa installations-, förändrings- och/eller ombyggnadsarbeten utan Hyresvärdens föregående skriftliga godkännande. Före arbetets igångsättande och under dess genomförande åligger det Hyresgästen att tillställa Hyresvärden aktuella ritningar samt teknisk dokumentation, att inhämta och bekosta för iordningställandet erforderliga tillstånd och byggvarudeklarationer, efterkomma eventuella krav och förelägganden från myndigheter samt bekosta till följd av arbetena erforderliga ändringar i fastighetens relationshandlingar. Hyresgästen svarar för att av honom utförda arbeten i lägenheterna utförs fackmannamässigt och författningsenligt samt att dessa inte skadar fastigheten eller lägenheterna eller föranleder ökade kostnader för Hyresvärden. Vidare åtar sig Hyresgästen att vid utförandet av arbetena i möjligaste mån tillse att störningar eller andra olägenheter inte uppkommer för hyresgäster i fastigheten, omgivningen i övrigt eller tredje man.

Det åligger Hyresgästen att väl vårda Fastigheten/Hyresobjektet med vad därtill hör. Därutöver ska löpande noggrann tillsyn av Fastigheten/Hyresobjektet utövas. Hyresgästen är skyldig att ersätta all skada oberoende av vållande som under hyresförhållandet uppkommer i Hyresobjektet och fastigheten. Hyresgästen ansvarar för de kostnader som Hyresvärden drabbas av till följd av skadan. Ansvar för all skada föreligger oavsett om orsaken till och/eller vem som orsakat uppkommen skada kan fastställas eller inte.

För det fall Hyresvärden erhåller ersättning från sitt försäkringsbolag för uppkommen skada ska Hyresgästen ersätta Hyresvärden för utgående självrisk mm. Om försäkringsersättningen inte täcker hela skadan ska hyresgästen erlägga mellanskillnaden till Hyresvärden.

För det fall ersättning inte utges av Hyresvärdens fastighetsförsäkring på grund av att ersättningen understiger gällande självrisk ska Hyresgästen ersätta Hyresvärden för samtliga faktiska kostnader som uppkommit med anledning av skadan. Något avdrag/reduktion från de faktiska kostnaderna som därvid uppkommit med anledning av skada ska inte ske. Hyresgästen ansvarar således även för all skada som uppkommer på samtliga fönster och dörrar till Hyresobjektet samt för all egendom som förvaras i Hyresobjektet.

8. OFÖRUTSEDDA KOSTNADER

Skulle efter kontraktets tecknande kostnadsökningar uppkomma för fastigheten på grund av

a) införande eller höjning av särskild för fastigheten utgående skatt, avgift eller pålaga som riksdag, regering, kommun, myndighet eller försäkringsbolag kan komma att besluta om, eller
b) generella ombyggnadsåtgärder eller liknande på fastigheten som inte enbart avser Hyresobjektet och som Hyresvärden är skyldig att utföra till följd av beslut av riksdag, regering, kommun eller myndighet, eller krav från försäkringsbolag.

ska Hyresgästen med verkan från inträdd kostnadsökning betala ersättning till Hyresvärden för den på Hyresobjektet belöpande andelen av den totala årliga kostnadsökningen för fastigheten.

Hyresobjektets andel ska anses vara 100 %.

9. ÖVERLÅTELSE, UNDERUPPLÅTELSE, ÄNDRAD VERKSAMHET

Hyresgästen får inte utan Hyresvärdens föregående skriftliga tillstånd helt eller delvis överlåta eller underupplåta Hyresobjektet, eller bostäderna/lokalerna i Hyresobjektet, enligt detta blockhyresavtal eller ändra verksamheten i Hyresobjektet. Hyresgästen har dock rätt att underupplåta lägenheterna i enlighet med det avtalade ändamålet – *Boende för äldre* enligt punkten 2.

10. PANTSÄTTNING, INSKRIVNING

Hyresgästen äger inte rätt att helt eller delvis upplåta panträtt till Hyresobjektet eller lägenheterna eller på annat sätt ställa hyresrätten som säkerhet. Detta blockhyresavtal får inte skrivas in.

11. GDPR

Information till hyresgästen om behandling av personuppgifter se hyresvärdens webbsida, www.sbo.se.

12. VILLKOR

Detta blockhyresavtal är för sin giltighet villkorat av följande;
- att bygglov erhålls för de anpassningar som ska göras av Hyresobjektet;
- att skriftlig överenskommelse om planering, projektering och utförande av ombyggnation av Fastigheten/Hyresobjektet, "Uppdragsavtal", Mariestads kommun, org nr: 212000-1686, tecknas senast vid detta blockhyresavtals ingående,
- att skriftligt överlåtelseavtal om överlåtelse av fastigheten till Hyresvärden (SBO) tecknas senast vid detta blockhyresavtals ingående.

Mariestad 2026-05-

För Hyresvärden
Statens Bostadsomvandling AB

.....
Ann Eriksson, vd

Mariestad 2026- 05 -

För hyresgästen
Mariehus AB

.....
Henrik Andersson, ordförande

.....
Linnéa Wall, vice ordförande

FASTIGHETSÄGARNA

INDEXKLAUSUL

FÖR LOKAL

Bilaga nr 2

Avser

Hyreskontrakt nr: Leksberg 7:1 Mariestad

Fastighetsbeteckning: Leksberg 7:1

Hyresvärd

Namn: Statens Bostadsomvandling AB

Personnr/orgnr: 556329-2977

Hyresgäst

Namn: Mariehus AB

Personnr/orgnr: 556416-9323

Klausul

Av det i kontraktet angivna hyresbeloppet - kronor 1393000 ska 100 %

eller kronor utgöra bashyra. Under hyrestiden ska med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex

(totalindex med 2020 som basår) tillägg till hyresbeloppet utgå med en viss procent av bashyran enligt nedanstående grunder.

- För hyresavtal som börjar löpa någon gång under tiden 1/1 - 30/6 anses bashyran anpassad till indextalet för oktober månad året innan.
- För hyresavtal som börjar löpa någon gång under tiden 1/7 - 31/12 anses bashyran i stället anpassad till indextalet för oktober månad under samma tid.
- Indextalet för den oktobermånad till vilken bashyran enligt ovan anses anpassad utgör bastal såvida inte annat avtalats enligt följande genom angivande av år. Annat överenskommet bastal, nämligen indextalet för oktober månad år 2026 .

Skulle indextalet någon påföljande oktobermånad ha stigit i förhållande till bastalet, ska tillägg utgå med det procenttal varmed indextalet ändrats i förhållande till bastalet. I fortsättningen ska tillägg utgå i förhållande till indexändringarna, varvid hyresförändringen beräknas på basis av den procentuella förändringen mellan bastalet och indextalet för respektive oktobermånad.

Om bastalet utgörs av indextal för månad med fastställt indextal med basår 1980 (oktober månad t.o.m. år 2025) ska indextalet omräknas till index med basår 2020 enligt instruktionerna om "omräkning av indextal vid byte av basår" på sidan 2 innan föregående stycke tillämpas.

Tillägget kan bli såväl högre som lägre mellan olika år. Utgående hyra ska dock aldrig sättas lägre än det i kontraktet angivna hyresbeloppet.

Hyresändringen sker alltid fr o m den 1 januari efter det att oktoberindex föranlett omräkning.

På sidan 2 intagna anvisningar gäller för avtalet.

Underskrift

Ort/datum: Mariestad 2026-05-

Hyresvärd: Statens Bostadsomvandling AB

Namnteckning (firmatecknare/ombud)

☒ Firmatecknare

☐ Ombud enligt fullmakt

Namnförtydligande: Ann Eriksson, VD

Ort/datum: Mariestad 2026-05-

Hyresgäst: Mariehus AB

Namnteckning (firmatecknare/ombud)

☒ Firmatecknare

☐ Ombud enligt fullmakt

Namnförtydligande: Henrik Andersson, ordf och Linnéa Wall, vice ordf

☐ Klausulen har undertecknats med elektronisk underskrift. Datum för undertecknande framgår av den elektroniska underskriften. Parterna har erhållit en digital kopia av klausulen med tillhörande signaturcertifikat.

Hyresvärdens egna noteringar om bastal

Fastighetsägarna Sveriges formulär nr 6E upprättat 1999 i samråd med Svensk Handel och Visita. Reviderat 2002, 2011, 2022, 2023 och 2025, då även i samråd med Sveriges Allmännytta. Eftertryck förbjuds.

Sign

Sign

ANVISNINGAR TILL INDEXKLAUSUL FÖR LOKAL

Bashyra

Hur stor del av hyran som skall utgöra bashyra är en förhandlingsfråga. Andelens storlek kan bero på hyresavtalets övriga villkor såsom av hyra per kr/kvm, omsättningshyra, särskild debitering av värme, vatten, el, kyla eller andra förpliktelser som åvilar hyresgästen samt andra aspekter såsom lokalens underhållsbehov och parternas fördelning av ansvaret för underhåll.

Exempel andelsberäkning
Om det angivna hyresbeloppet är 200 000 kr och 50 % ska räknas upp är bashyran 100 000 kr.
Om det angivna hyresbeloppet är 400 000 kr och 75 % ska räknas upp är bashyran 300 000 kr.
Om det i avtalet angivna hyresbeloppet är 300 000 kr och 100 % ska räknas upp är bashyran 300 000 kr.

Bastalet

Indextalet för den oktobermånad till vilken bashyran anses anpassad utgör bastalet såvida inte annat anges genom angivande av år (se bestämmelserna på sidan 1).

Jämförelse mellan indextalen sker så snart årets oktoberindex blir känt. De senaste åren har oktoberindex blivit känt i mitten av november.

Beräkning av tillägget

1. Beräkna skillnaden mellan aktuellt oktoberindex och bastalet.
2. Om skillnaden är positiv, divideras den framräknade skillnaden med bastalet.
3. Tilläggets storlek beräknas genom att denna kvot multipliceras med bashyran.

Exempel

Beräkning av hyrestillägg för år 2023

Bashyran antas vara 100 000 kr/år och anpassad till konsumentprisindex (KPI) för oktober 2020, som är 336,97 (bastalet). Oktoberindex för år 2022 är 384,04.

1. Beräkna skillnaden mellan indextalet 384,04 och 336,97. Skillnaden är positiv och uppgår 47,07.
2. Dividera 47,07 med 336,97 och multiplicera kvoten (utan avrundning) med bashyran 100 000 kr. Resultatet blir 13 968,60 kr och utgör hyrestillägget för år 2023 enligt klausulen.

Alternativ A: Om KPI för oktober 2022 i stället skulle ha blivit lägre än året innan t ex 340,40 (oktoberindex år 2021 var 346,44).

Skillnaden mellan antagna 340,40 och bastalet 336,97 hade fortfarande blivit positiv och uppgått till 3,43. Kvoten mellan 3,43 och bastalet 336,97, multiplicerad med bashyran 100 000 kr hade resulterat i ett hyrestillägg på 1017,89 kr för år 2023. Den sammanlagda hyran hade dock blivit lägre än för år 2022.

Alternativ B: Om KPI för oktober 2022 i stället skulle ha blivit lägre än bastalet 336,97 t ex 336,51.

Skillnaden mellan 336,51 och bastalet 336,97 hade då varit negativ. Inget hyrestillägg skulle då utgå. Det i avtalet angivna hyresbeloppet skulle gälla.

Omräkning av indextal vid byte av basår

Från och med 2026 byter KPI, som publiceras av Statistiska Centralbyrån (SCB), basår från 1980 till 2020. Det innebär att en ny indexserie ersätter den tidigare.

För indexklausuler med bastal som utgörs av oktoberindex för år innan 2026 behöver därför det fastställda indextalet med basår 1980 omräknas till motsvarande indextal med basår 2020. Det sker på följande sätt.

Bastalet divideras med medelvärdet av KPI för 2020 (335,92 med basår 1980). Kvoten multipliceras därefter med 100. Resultatet avrundat till två decimaler utgör det omräknade bastalet med basår 2020.

Exempel

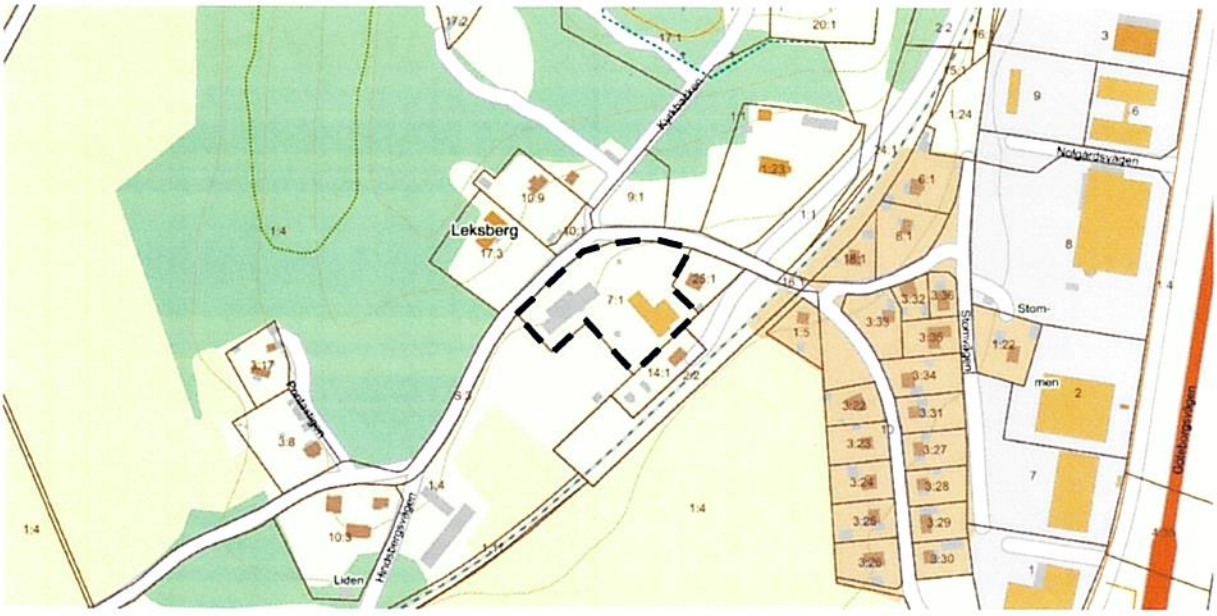
Om bastalet utgörs av indextal för oktober 2024 (415,51 med basår 1980) görs följande beräkning:

415,51/335,92*100 = 123,69

Det bastal som ska användas i uträkningen av tillägget är därmed 123,69.

Fastighetsägarna Sveriges formulär nr 6E upprättat 1999 i samråd med Svensk Handel och Visita. Reviderat 2002, 2011, 2022, 2023 och 2025, då även i samråd med Sveriges Allmännytta. Eftertryck förbjuds.

Mariestad Leksberg 7:1, (Hyresobjektet) med adress
Sockenvägen 11-13 i Mariestad, Mariestad kommun, markerad med svart streckad linje.

Hyresnämnden i Jönköping
Box 2243
550 02 JÖNKÖPING

Ansökan om godkännande av förbehåll jämlikt jordabalken 12 kap 1 § 6 st

HYRESVÄRD	Statens Bostadsomvandling AB Org nr 556329–2977 Stubbengatan 2, 703 44 Örebro
HYRESGÄST	Mariehus AB, org nr 556416-9323 Vasavägen 3 542 40 Mariestad
FASTIGHETS-BETECKNING	Fastigheten Mariestad Leksberg 7:1 i Mariestad, Mariestads kommun
HYRESAVTAL	Blockhyresavtalet undertecknat 2026-05-xx av parterna

---

Bakgrund

Statens Bostadsomvandling AB (”Hyresvärden”) och Mariehus AB (”Hyresgästen”) har tecknat blockhyresavtal avseende fastigheten Mariestad Leksberg 7:1, (”Hyresavtal”). Hyresavtalet består i huvudsak av ett huvudavtal (”Huvudavtalet”) med tillhörande bilagor; bilaga 1 (”Bilaga 1”), bilaga 2 (”Bilaga 2”) och bilaga 3 (”Bilaga 3”).

Yrkanden m.m.

Hyresvärden och Hyresgästen hemställer gemensamt att hyresnämnden godkänner följande förbehåll intaget i Hyresavtalet:

- Hyresobjektets skick (Huvudavtalet samt Bilaga 1)
- Hyran (Huvudavtalet, p 3 i Bilaga 1 samt Bilaga 2)
- Hyrans betalning (Huvudavtalet och p 3 och 4 i Bilaga 1)
- Hyrestid och uppsägningstid (Huvudavtalet samt p 4 i Bilaga 1)
- Hyresgästens rätt att få hyran prövad under hyresförhållandet (Huvudavtalet samt p 3 i Bilaga 1)
- Hyresgästens underhållsskyldighet (Huvudavtalet samt Bilaga 1)
- Hyresgästens ansvar för uppfyllande av myndighetskrav samt hyresgästens arbeten på Hyresobjektet (Huvudavtalet och Bilaga 1)
- Hyresgästens skyldighet att betala ersättning till hyresvärden för oförutsedda kostnader (p 8 i Bilaga 1)
- Hyresgästens rätt att överlåta eller underupplåta hyresrätten (p 2 och p 9 i Bilaga 1).
- Force Majeure (Huvudavtalet)

Örebro 2026-05-

Statens Bostadsomvandling AB

_____

Ann Eriksson
VD

Mariestad 2026-05-

Mariehus AB

_____

Henrik Andersson, ordförande

_____

Linnéa Wall, vice ordförande

Bilaga:

A. Kopia av blockhyresavtalet
B. Syfte och bakgrund Statens Bostadsomvandling AB

MARIESTAD

Finansriktlinje

Mariestads kommunkoncern

Antagen av Kommunfullmäktige
Mariestad 2024-12-16

Finansriktlinje

Typ av styrdokument:	Riktlinje
Beslutsinstans:	Kommunfullmäktige
Datum för antagande:	2024-12-16
Diarienummer:	KS 2024/493
Dokumentet gäller för:	Mariestads kommun och dess bolag
Giltighetstid:	Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering:	Vid behov. Som senast 2028.
Dokumentansvarig:	Ekonomichef

Strategi

Översiktligt dokument som beskriver vägval och långsiktiga mål samt utgör grund för prioritering.

Program

Mellanform av strategi och plan. Uttrycker värdegrund och beskriver önskvärd utveckling samt vilka metoder som ska användas.

Plan

Är en instruktion som ger direktiv och beskriver konkreta mål och åtgärder.

Policy

Är kortfattad och uttrycker värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

Riktlinje

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande genom att ge konkret stöd och ange ramar för handlingsutrymme.

Regel

Anger absoluta normer för medarbetarnas och verksamheternas agerande. Är tydliga och tillåter inte tolkningsutrymme

Rutin eller tillämpningsanvisning

Detaljerad instruktion för hur en viss fråga ska hanteras. Innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar hur-frågor.

Innehållsförteckning

Inledning 4
Syfte 4
Mål för finansverksamheten 4
Organisation och ansvarsfördelning 5
Finansiell samordning i kommunkoncernen 5
Fördelning av ansvar och befogenheter 5
Finansråd 6
Likviditetshantering 7
Likviditetsplanering 7
Betalningsberedskap 7
Skuldförvaltning 7
Riskhantering 8
Kapitalbindning 8
Räntebindning 9
Finansiella derivat 9
Koncernbanken - utlåning 9
Koncernbanken - inlåning 9
Räntepåslag/borgensavgift 9
Leasing 10
Kommunkoncernens kapitalförvaltning och avkastningsmål 10
Kortfristig likviditetsförvaltning 10
Långfristig likviditetsförvaltning 10
Ansvarsfulla och etiska placeringar 11
Förvaltningsstrategi 11
Tillgångsslag 11
Räntebärande papper 12
Kreditrisk 12
Ränterisk 12
Valutarisk 13
Aktier/fonder 13
Motparter och förvaring av värdepapper 13
Uppföljning och rapportering 13

Inledning

Denna riktlinje gäller för Mariestads kommun och kommunens koncernbolag med ett ägande över 20 procent. Fortsättningsvis benämns Mariestads kommun och dess majoritetsägda bolag i denna riktlinje för kommunkoncernen.

Den kommunkoncerngemensamma finansriktlinjen visar i vilken riktning Mariestads kommun och dess bolag ska styra ur ett finansiellt perspektiv med fokus på en effektiv finansverksamhet.

Finansriktlinjen beslutas av kommunfullmäktige, varefter även bolagens styrelser ska besluta om finansriktlinjen.

Syfte

Finansriktlinjen är ett ramverk från kommunfullmäktige i syfte att ange övergripande målsättningar, ansvarsfördelning och principer för finansverksamheten inom kommunkoncernen genom att:

- fastställa finansverksamhetens mål
- fastställa ramar för hur finansverksamheten ska organiseras
- fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av finansiella risker
- fastställa ramar för rapportering och uppföljning

Mål för finansverksamheten

Kommunfullmäktiges finansiella mål är styrande för all verksamhet inom kommunkoncernen. För att uppnå dessa mål är det en förutsättning att finansverksamheten är strukturerad och tydlig.

Finansverksamhetens uppdrag är att:

- Samordna penningflöden och ha en god betalningsberedskap, på både kort och lång sikt, och tillgodose kommunkoncernens långsiktiga kapitalbehov
- Sträva efter låga räntekostnader och låg risk i arbetet
- Leda och samordna analys av framtida skuldförvaltning
- Hantera användningen av eventuell överlikviditet effektivt
- Ha en god intern kontroll

Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelning av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Delegering av beslutanderätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutanderätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Förvaltningsorganisationen som berör finansriktlinjens områden är nedan kallad kommunkoncernens finansverksamhet.

Finansiell samordning i kommunkoncernen

Kommunkoncernens finansverksamhet samordnas i Mariestads kommuns koncernbank. Syftet med samordningen är att uppnå en enhetlig riskhantering i hela kommunkoncernen och att uppnå stordriftsfördelar av ekonomisk och administrativ karaktär. Bolagen ska i sin finansiella verksamhet samordnas inom ramen för kommunkoncernens finansverksamhet. Den kommunkoncerngemensamma nyttan är överordnad det enskilda bolagets intresse.

Med kommunkoncernens finansverksamhet avses följande områden:

- Likviditetshantering
- Skuldförvaltning
- Utlåning och borgen
- Bank- och cashmanagementtjänster
- Leasing
- Medelsförvaltning
- Kort - och långsiktig kapitalförvaltning

Fördelning av ansvar och befogenheter

Det är kommunfullmäktiges ansvar att:

- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs i enlighet med kommunallagen
- Fastställa finansriktlinje
- Besluta om en maximal ram för kommunkoncernens låneskuld för kommande budgetår
- Besluta om villkor för borgen och borgensavgift samt interna utlåningsramar för kommunala bolag

Det är kommunstyrelsens ansvar att:

- Vid behov lämna förslag på en revidering av kommunkoncernens finansriktlinje
- Utarbeta rutiner för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunkoncernens finansriktlinje efterlevs
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering

Bolagsstyrelserna ansvarar för att:

- Fastställa kommunkoncernens finansriktlinje
- Säkerställa att finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämman
- Tillhandahålla information för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen
- Löpande sammanställa likviditetsbehovet på kort och lång sikt till finansförvaltningen

Det är kommunkoncernens finansförvaltning ansvar att:

- Säkerställa en effektiv kapitalförsörjning för kommunkoncernen.
- Vid behov föreslå uppdatering av kommunkoncernens finansriktlinje till kommunstyrelsen
- Bevaka och hantera kommunkoncernens finansiella risker och säkerställa en god intern kontroll
- Föreslå förändring i borgensavgifter, internräntepåslag och administrativ avgift i enlighet med lagstiftningen
- Tertialvis rapportera till kommunstyrelsen avseende finanshanteringen i en finansrapport

Finansråd

Finansrådet är ett rådgivande forum inom ramen för finansriktlinjen. Rådets syfte är samordning och informationsutbyte för att uppnå en optimal finansiering för kommunkoncernen. Finansrådet består av berörda tjänstepersoner från kommunkoncernen.

Likviditetshantering

Den övergripande målsättningen för kommunkoncernens likviditetshantering är att:

- Möjliggöra en optimal likviditetshantering så att all likviditet inom kommunkoncernen samordnas av koncernbanken
- Kommunkoncernen kontinuerligt ska sträva efter en avvägd likviditet där en optimal betalningsberedskap eftersträvas

Likviditetsplanering

För att optimalt kunna hantera och planera kommunkoncernens likviditet ska likviditetsprognoser upprättas för kommunkoncernen. Dessa prognoser samlas till en koncernlikviditetsprognos. Prognosen ligger till grund för nyupplånings- och placeringsbeslut av likvida medel. Om prognosen visar på ett likviditetsöverskott som inte är tillfälligt ska en analys genomföras för att se på möjligheterna att amortera av befintlig låneskuld alternativt att placera likvida medel externt.

Likviditetsplaneringen ska avse in- och utbetalningar både i ett kort och ett långt perspektiv. Den kortare likviditetsplaneringen är minst per månad och den längre likviditetsplaneringen är överstigande ett år. Likviditetsplaneringen ska vara en dokumenterad och strukturerad process.

Betalningsberedskap

Kommunkoncernen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunkoncernen ska ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Utöver det ska en checkräkningskredit motsvarande minst 150 miljoner kronor finnas. Betalningsberedskapen ska följa likviditetsplaneringen, och analyseras för att klara av att hantera kommande finansieringsbehov.

Skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

Den övergripande målsättningen för kommunkoncernens skuldförvaltning är att:

- Aktivt minimera kostnader kopplade till finansiering och risker för kommunkoncernens finansiering samt säkerställa tillräcklig likviditet för hela kommunkoncernen.
- Eftersträva en jämn fördelning i skuldportföljens förfallostruktur.
- Optimera kommunens finansnetto med hänsyn tagen till ovanstående.

Tillåtna finansieringsinstrument är följande:

- Fasträntelån
- Lån mot rörlig ränta
- Checkräkningskredit
- Leasing
- Kreditlöften
- Finansiella derivat

Riskhantering

All form av ekonomisk verksamhet innebär oundvikligt ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker som uppstår. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera riskerna.

Kommunkoncernens finansiella risker utgörs främst av:

- Likviditetsrisk
- Refinansieringsrisk
- Ränterisker
- Valutarisker
- Övriga marknadsrisker, exempelvis räntederivat

En viktig del av skuldförvaltningen är att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt hantera dessa risker. Den övergripande risken som behöver hanteras i skuldförvaltningen är att en oförutsedd ökning av lånekostnaderna påverkar budgeten och det ekonomiska utfallet. För att begränsa finansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen fastställas och för att begränsa ränterisken ska räntebindningen i låneportföljen fastställas.

Kapitalbindning

Kommunkoncernens genomsnittliga kapitalbindning ska ligga inom ett intervall mellan 1,5 och 4 år. Högsta andelen kapitalbindningsförfall inom 12 månader får uppgå till maximalt 40 procent.

Räntebindning

Kommunenskoncernens genomsnittliga räntebindning ska ligga inom ett intervall mellan 1,5 och 4 år. Högsta andelen räntebindningsförfall inom 12 månader får uppgå till maximalt 40 procent.

Finansiella derivat

Derivat får inte användas i spekulativt syfte. Derivat får endast användas som säkringsinstrument. All användning av derivatinstrument förutsätter att kommunen har god förståelse för instrumentets funktion, pris/värdering och tillhörande risker och har administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

Tillåtna derivat är ränteswappar. Ränteswappar får endast användas till att förkorta eller förlänga räntebindningstiden på befintliga eller planerade framtida underliggande lån i skuldportföljen med syfte att säkra framtida räntekostnader.

Koncernbanken - utlåning

Utlåning från koncernbanken ska ske inom ramen för de av kommunfullmäktige fastställda utlåningsramarna. De interna lånen förmedlas till bolagen som en limit på deras underkonto i koncernkontosystemet. Månadsvis debiteras respektive organisation för sina räntekostnader baserat på faktiskt saldo under perioden.

Bolag utan egna externa lån debiteras sina räntekostnader baserat på Riksbankens gällande styrränta. Bolag utan egna externa lån som nyttjar internkrediten på sitt underkonto inom koncernkontosystemet under en längre tid, över 12 månader, ska upprätta interna lån med finansförvaltningen.

Koncernbanken - inlåning

Inlåning inom koncernbanken förekommer när ett bolag har ett positiv saldo på sitt underkonto i kommunens koncernkontosystem. När inlåning sker tillämpas en inlåningsränta som är lika med Riksbankens gällande styrränta med avdrag till en marknadsmässig nivå som motsvarar affärsbankernas inlåningsränta. Denna ränta utbetalas årsvis. Oavsett styrräntan utgår det aldrig en negativ inlåningsränta. I dessa fall är inlåningsränta lika med noll procent.

Räntepåslag/borgensavgift

När en kommun ställer ut lån till ett kommunalt bolag krävs det enligt statsstödsreglerna att kommunen debiterar ett räntepåslag eller en borgensavgift. Detta för att därmed justera upp räntan till en marknadsmässig nivå motsvarande den ränta ett motsvarande privat bolag skulle erhålla om de hade lånat på egna meriter.

Räntepåslaget/borgensavgiften ska uppdateras en gång per år efter att årsredovisningen har godkänts. Kommunfullmäktige beslutar om räntepåslaget i

samband med budgeten. Beräkningssättet för nivån av räntepåslaget/borgensavgiften ska dokumenteras.

Kommunfullmäktige har rätt att ta beslut om en administrativ avgift på lånet för att täcka de kostnader kommunen har för koncernbanken. Avgiftens storlek beslutas av kommunfullmäktige i samband med budgeten.

Leasing

Leasing ska endast användas om det är mer fördelaktigt att hyra (leasing) jämfört med att äga. Det finns två olika leasingformer: finansiell och operationell. I vissa fall kan leasing vara förmånligt, till exempel när leasingen skapar vissa skattemässiga fördelar eller när kommunen strategiskt vill undvika ett långsiktigt ägande.

Operationell leasing är att likställa med hyra medan finansiell leasing är att likställa med lån. Finansiella leasingavtal ska fastställas av kommunfullmäktige i separata ärenden.

Finansiell leasing ska tas upp i balansräkningen, både som tillgång och skuld. Denna finansieringsform är att jämställa med långfristig skuldsättning. Värdet av dessa leasingavtal, nuvärdet av avtalets framtida betalningar, ska beslutas i samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut.

Vid finansiell leasing ska som ett underlag till beslut en ekonomisk kalkyl och en riskanalys upprättas av finansförvaltningen. Undertecknande av leasingavtal sker enligt delegationsordningen.

Kommunkoncernens kapitalförvaltning och avkastningsmål

Kommunkoncernens kapitalförvaltning av medel är uppdelade i två förvaltningar, kortfristig likviditetsförvaltning och långfristig likviditetsförvaltning. Den kortfristiga likviditetsförvaltningen avser 1-2 år och den långfristiga likviditetsförvaltningen avser 2-10 år.

Kortfristig likviditetsförvaltning

Syftet är att förvalta kommunens likvida medel på ett sådant sätt som säkerställer en god betalningsberedskap för kommunkoncernen. När medel placeras ska en god avkastning erhållas samtidigt som betalningsberedskapen upprätthålls. Med god avkastning avses en avkastning som överstiger inlåningsräntan på koncernkontot.

Långfristig likviditetsförvaltning

Syftet med förvaltningen är att erhålla en god avkastning och skapa en buffert för framtida investeringsbehov. Med långsiktig förvaltning avses en avkastning som överstiger inlåningsräntan på koncernkontot, med i genomsnitt 1,5 procent mätt över en tidsperiod på fem år.

Ansvarsfulla och etiska placeringar

Tillgångförvaltningen/Kapitalförvaltningen ska följa särskilda hållbarhetsrelaterade kriterier. Kommunen ska därför inte investera i företag som bryter mot internationella konventioner utifrån FN:s Globala Compact och OECD:s riktlinjer för företag inom områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption samt inhumana vapen. Det betyder exempelvis att kommunen inte investerar i bolag som tillverkar landminor, kluster- och atomvapen eller äger fossila tillgångar för exploatering (kol, olja och gas) och heller inte i företag som producerar pornografi. Kommunen avstår även från att investera i företag där mer än 5 procent av omsättningen kommer från produktion av alkohol, tobak, vapen och spel.

Förvaltningsstrategi

Kommunkoncernen tillämpar en strategisk allokeringsstrategi som innebär att man fastställer en långsiktig fördelning mellan olika tillgångsslag uttryckt som en normalportfölj. Vikterna i normalportföljen ska motsvara den fördelning som krävs för att uppnå det långsiktiga avkastningsmålet tillsammans med att beakta riskaptit i portföljerna. Vikterna beräknas utifrån tillgångarnas marknadsvärden. Avvikelser från normalportföljen kommer förekomma på grund av att de olika tillgångarnas marknadsvärden förändras. Därför tillåts tillgångarnas värde att variera mellan angivna högsta och lägsta värden. Portföljerna förvaltas passivt och viktas kontinuerligt om enligt normalportföljens fördelning. Normalportföljens fördelning fastställs utifrån portföljanalyser där hänsyn till tas till förväntad avkastning och risk för de olika tillgångsslagen.

Tillgångsslag

De förvaltade medlen får placeras i följande tillgångsslag:

1. Räntebärande värdepapper
2. Aktier
3. Likvida medel

Placeringar kan ske i enskilda värdepapper eller i fonder. Placeringar i fonder förutsätter att fondens placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med de placeringsregler som anges i denna riktlinje. Derivatinstrument är tillåtet vid fondplaceringar i enlighet med respektive fonds fondbestämmelser för derivathantering. Den kortfristiga likviditetsförvaltningen får endast investera i tillgångsslagen räntebärande värdepapper och likvida medel.

	Långfristig likviditetsförvaltning		Kortfristig likviditetsförvaltning	
Tillgångsslag	Normal	+/-	Normal	+/-
Räntebärande värdepapper	85%	+/- 15%	100%	100%
Aktier	15%	+/- 15%		
-varav svenska aktier	*25%*	*+/- 25%*		
-varav globala aktier	*75%*	*+/- 25%*		

Räntebärande papper

Placering tillåts i svenska och utländska räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet. Räntebärande placeringar i annan valuta än SEK ska vara valutasäkrade. Räntebärande värdepapper har två viktiga riskfaktorer: kreditrisk och ränterisk men även valutarisk, val av aktier/fonder och motpart kan innebära en risk.

Kreditrisk

Kreditrisk berör ränteplaceringar och definieras som risken för värdeförlust på grund av att en motpart (till exempel bank, kommun eller företag) inte fullgör sina finansiella förpliktelser. För att hantera denna risk ska placeringarna fördelas med god spridning (diversifiering) på olika utgivare (emittenter) av värdepapper. I detta sammanhang ska kreditrisk framför allt ses som risken för att marknadsvärdet på ränteplaceringar faller i tider av finansiell oro och stigande kreditspreadar (skillnad mellan den premie en motpart behöver betala till en långivare och den riskfria räntan).

För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar ske i fonder som består av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och diversifiering. Med god kreditvärdighet menas att räntefonder ska ha en genomsnittlig rating om lägst BBB- eller motsvarande (från S&P Global Ratings). Vid placeringar i enskilda räntebärande värdepapper ska emittenten ha en rating om lägst AA-/Aa3 (från S&P Global Ratings/Moodys).

Ränterisk

Ränterisk är ett mått på hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av den underliggande marknadsräntan. Marknadsvärdet på räntebärande värdepapper faller när det allmänna ränteläget stiger, och omvänt när räntorna faller. Ränterisken begränsas genom att den genomsnittliga löptiden (durationen) maximalt får uppgå till 5 år i den långfristiga likviditetsportföljen samt maximalt 1,5 år i den kortfristiga likviditetsportföljen.

Valutarisk

Valutarisken anger portföljens känslighet för förändringar i den svenska kronans värde kontra utländska valutor. Räntebärande värdepapper ska valutasäkras då valutarisken i annat fall skulle bli den dominerande risken i placeringen.

Aktier/fonder

Placering i aktier sker endast i fonder, det vill säga att fonder kan omfattas av aktier. Placering i aktier ska göras med god spridning (diversifiering) på bolag, branscher och geografiskt område.

Aktieplaceringar valutasäkras normalt sett inte då valutarisken ingår som en mindre del i den totala risken i placeringar i aktier på utländska marknader.

Motparter och förvaring av värdepapper

Förvärv och försäljning av värdepapper, extern förvaltning samt förvaring av kommunens tillgångar får endast ske via motparter som har de tillstånd som krävs av Finansinspektionen. Utländska institutioner ska ha tillstånd motsvarande Finansinspektionens.

Uppföljning och rapportering

Rapportering och uppföljning av de i finansriktlinjen ingående delarna ska verifiera att verksamheten bedrivs enligt riktlinjen. Rapporteringen ska minst innehålla aktuella skuldnivåer, aktuella marknadsräntor med snittränta i portföljen, ränterisk, motpartsrisk och genomsnittliga bindningstider för ränta och kapital. Samtliga berörda bolag i kommunkoncernen ska delges finansrapporterna.

Vid förvaltning av kapital ska det verifieras att placeringar och risker överensstämmer med riktlinjen. Rapportering ska minst innehålla portföljförvaltningens resultat, riskmått och exponeringar. Portföljernas förvaltningsresultat ska jämföras med avkastningsmålet årligen samt utvärderas regelbundet mot relevanta index för totalportföljen och per tillgångsslag. De jämförelseindex som används vid utvärdering av kapitalförvaltningen skall i rimlig grad motsvara underliggande tillgång avseende underliggande exponering och risknivå.

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Avtal med Statens Bostadsomvandling AB om försäljning och ombyggnation av Leksberg 7:1 till seniorboende

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna köpekontrakt för försäljningen av Leksberg 7:1 till Statens Bostadsomvandling AB och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna med tillhörande köpebrev.

2. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna överenskommelse om genomförande av ombyggnationen och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna.

3. Kommunstyrelsens beslutar att godkänna överenskommelse om övertagande av arbetsmiljöansvar och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna.

Besluten gäller under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1. Beslutet förutsätter att Mariehus AB för sin del fattar erforderliga beslut, vilka ska godkännas av kommunfullmäktige. Beslutet gäller även under förutsättning att Statens Bostadsomvandling AB fattar erforderliga beslut.

Kommunstyrelsen kostnader för projektet uppgår till cirka 2,7 miljoner kronor för nedskrivningar och cirka 1,0 miljoner kronor i investering, vilka finansieras genom exploateringsbudgeten 2026 respektive investeringsbudgeten för 2027.

Bakgrund

Mariestads kommun har tillsammans med Statens Bostadsomvandling AB (SBO)och Mariehus genomfört en förstudie i syfte att omvandla gamla skolan i Leksberg till seniorboenden, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade om den 20 december 2023 (§ 479).

Projektet har under november 2025 till mars 2026 varit i ett upphandlingsskede, där ett anbud för ombyggnationen antagits villkorat med att beslut om genomförande fattas senast i mitten av juni 2026.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 15 april 2026 (§ 221) att gå vidare med projektet och förbereda avtal för genomförande av projektet och försäljning av Leksberg 7:1 för beslut vid kommunstyrelsen.

SBO planerar att på styrelsemöte den 22 april 2026 behandla frågan om investeringsbeslut. Om kommunstyrelsen respektive styrelsen i Mariehus AB senast maj månad fattar och får ett lagakraft vunnet beslut om genomförande och ingår avtal med SBO kommer projektet börja i juni 2026. I det läget kommer fastigheten Leksberg 7:1 säljas till SBO, entreprenaden startar med kommunen som beställare och Mariehus förbereder förvaltning och uthyrning av lägenheterna. Efter färdigställande övergår fastigheten till SBO som genom blockhyresavtal hyr ut fastigheten till och avtalar om förvaltning med Mariehus AB. I förlängningen avser SBO avyttra fastigheten till marknaden.

Kommunen och Mariehus AB har låtit en extern ekonomikonsult göra en riskanalys för projektet. Rapporten går igenom risker och nyttor och kommer sammanfattningsvis fram till att projekten framstår som positivt och genomförbart.

Bedömning ur miljömässig dimension

Leksbergs gamla skola har delvis stått tom sedan 2017. Att bygga om och återbruka denna till boenden bedöms positivt ur den miljömässiga dimensionen. En stor miljömässig vinst i minskade utsläpp jämfört med nyproduktion. Dels blir fastigheten mer energieffektiv än i nuvarande skick. Projektet blir även ett konkret exempel på återbruk i stor skala vilket överensstämmer med kommunens miljölöften och klimatambitioner i enlighet med ViableCities.

Bedömning ur social dimension

Genom tillförsel av fler bostäder anpassade för personer äldre än 65 år i attraktivt läge skapas möjligheter till flyttkedjor. Småbostadshus kan frigöras vilka i sin tur skapa förutsättningar för småbarnsfamiljer att flytta in.

SBO undersökningar av kundgruppen visar att de främst behövt byta boende med anledning av svårigheter att klara trappor samt en önskan att bo mer centralt. Även den ökade sociala tryggheten och möjlighet till gemenskap har varit en starkt bidragande orsak till att flytta till de nya lägenheterna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Affären syftar till att generera andra effekter än ekonomisk avkastning till ägaren. SBO bär nedskrivningar av fastighetsvärden efter ombyggnation och har inget eget vinst- eller utdelningskrav.

Kommunen gör en lönsam samhällsekonomisk affär på flera områden. Dels förnyas en fastighet vilket skapar värde i kommunen utan att belasta kommunens investeringsbudget som behövs till annat. Dels utökas antalet bostäder vilket bidrar till att skapa förutsättningar för den kompetensförsörjning som efterfrågas, dels genererar nya invånare ett ökat skatteunderlag.

I upplägget försäljs fastigheten Lekeberg 7:1 för 1 krona till SBO och innestående bokfört värde blir en reaförlust om cirka 2,7 miljoner kronor för kommunen som kommer belasta exploateringsresultatet 2026.

Under själva ombyggnationen, där kommunen är beställare, står SBO för merparten av kostnaden, men kommunens andel är cirka 1,6 miljoner kronor, varav cirka 1 miljon kronor sedan tidigare är erlagt i förstudien. Med kostnader för projektledning bedöms projektet kosta cirka 1,0 miljon kronor i investeringsmedel 2027. När ombyggnationen är slutförd och fastigheten blockhyresavtalet med Mariehus träder i kraft upphör fastighetsavdelningens underhålls- och driftkostnader för byggnaderna.

Mariehus AB tecknar ett blockhyresavtal och avtalar om skötsel och uthyrning av den färdigställda fastighet och dess 16 lägenheter. Tack vare att SBO skriver ner värdet på fastigheten kan hyran sättas rimligt utifrån Mariehus nuvarande bestånd, annan nyproduktion och läge på fastigheten. Mariehus står därmed med en risk vid eventuella vakanta lägenheter under avtalstiden. Då Mariehus AB är helägt av kommunen och delar koncernbank finns en indirekt överföringsrisk till kommunkoncernen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-30
Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-30
Riskanalys, SBO Leksberg, Kompas Konsult, daterad 2026-04-13
Köpekontrakt Mariestad och SBO, osignerat
Överenskommelse, Mariestad och SBO, osignerat
Överenskommelse om övertagande av arbetsmiljöansvar, osignerat

Beslutet ska skickas till:

Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt
Mariehus, Cristoffer Hjert och Mackus Tinglöf
Ekonomichef, Björn Söderlundh
Mark och exploatering, Martin Stenlund, Sara Johansson och Jonas Ellneskog
Fastighetschef, Joakim Halaby
Controller, Cecilia Gustavsson och Anna Blanck
Investeringscontroller, Elisabeth Westberg

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-30
Dnr: 2023/00602

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Niklas Brandt
Samhällsbyggnadschef

Kommunstyrelsen

Avtal med Statens Bostadsomvandling AB om försäljning och ombyggnation av Leksberg 7:1 till seniorboende

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens beslutar att godkänna köpekontrakt för försäljningen av Leksberg 7:1 till Statens Bostadsomvandling AB och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna med tillhörande köpebrev.

2. Kommunstyrelsens beslutar att godkänna överenskommelse om genomförande av ombyggnationen och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna.

3. Kommunstyrelsens beslutar att godkänna överenskommelse om övertagande av arbetsmiljöansvar och uppdrar åt firmatecknare att underteckna denna.

Besluten gäller under förutsättning att Mariehus AB och Statens Bostadsomvandling AB för sin del fattar beslut om respektive parts del i projektet.

Kommunstyrelsen kostnader för projektet uppgår till ca 2,7 mkr för nedskrivningar och ca 1,0 mkr i investering, vilka finansieras genom exploateringsbudgeten 2026 respektive investeringsbudgeten för 2027.

Bakgrund

Mariestads kommun har tillsammans med Statens Bostadsomvandling AB (SBO)och Mariehus genomfört en förstudie i syfte att omvandla gamla skolan i Leksberg till seniorboenden, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade om den 20 december 2023 (§ 479).

Mariestads kommun

Projektet har under november 2025 till mars 2026 varit i ett upphandlingsskede, där ett anbud för ombyggnationen antagits villkorat med att beslut om genomförande fattas senast i mitten av juni 2026.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2026-04-15 (Ksau § 221) att gå vidare med projektet och förbereda avtal för genomförande av projektet och försäljning av Leksberg 7:1 för beslut vid kommunstyrelsen.

SBO planerar att på styrelsemöte den 22 april 2026 behandla frågan om investeringsbeslut. Om kommunstyrelsen respektive styrelsen i Mariehus senast maj månad fattar och får ett lagakraft vunnet beslut om genomförande och ingår avtal med SBO kommer projektet börja i juni 2026. I det läget kommer fastigheten Leksberg 7:1 säljas till SBO, entreprenaden startar med kommunen som beställare och Mariehus förbereder förvaltning och uthyrning av lägenheterna. Efter färdigställande övergår fastigheten till SBO som genom blockhyresavtal hyr ut fastigheten till och avtalar om förvaltning med Mariehus. I förlängningen avser SBO avyttra fastigheten till marknaden.

Kommunen och Mariehus har låtit en extern ekonomikonsult göra en riskanalys för projektet. Rapporten går igenom risker och nyttor och kommer sammanfattningsvis fram till att projekten framstår som positivt och genomförbart.

Social dimension

Genom tillförsel av fler bostäder anpassade för personer äldre än 65 år i attraktivt läge skapas möjligheter till flyttkedjor. Småbostadshus kan frigöras vilka i sin tur skapa förutsättningar för småbarnsfamiljer att flytta in.

SBO undersökningar av kundgruppen visar att de främst behövt byta boende med anledning av svårigheter att klara trappor samt en önskan att bo mer centralt. Även den ökade sociala tryggheten och möjlighet till gemenskap har varit en starkt bidragande orsak till att flytta till de nya lägenheterna.

Miljömässig dimension

Leksbergs gamla skola har delvis stått tom sedan 2017. Att bygga om och återbruka denna till boenden bedöms positivt ur den miljömässiga dimensionen. En stor miljömässig vinst i minskade utsläpp jämfört med nyproduktion. Dels blir fastigheten mer energieffektiv än i nuvarande skick. Projektet blir även ett konkret exempel på återbruk i stor skala vilket överensstämmer med kommunens miljölöften och klimatambitioner i enlighet med ViableCities.

Ekonomisk dimension

Affären syftar till att generera andra effekter än ekonomisk avkastning till ägaren. SBO bär nedskrivningar av fastighetsvärden efter ombyggnation och har inget eget vinst- eller utdelningskrav.

Mariestads kommun

Kommunen gör en lönsam samhällsekonomisk affär på flera områden. Dels förnyas en fastighet vilket skapar värde i kommunen utan att belasta kommunens investeringsbudget som behövs till annat. Dels utökas antalet bostäder vilket bidrar till att skapa förutsättningar för den kompetensförsörjning som efterfrågas, dels genererar nya invånare ett ökat skatteunderlag.

I upplägget försäljs fastigheten Lekeberg 7:1 för 1 kr till SBO och innestående bokfört värde blir en reaförlust om ca 2,7 mkr för kommunen som kommer belasta exploateringsresultatet 2026.

Under själva ombyggnationen, där kommunen är beställare, står SBO för merparten av kostnaden, men kommunens andel är ca 1,6 mkr, varav ca 1 mkr sedan tidigare är erlagt i förstudien. Med kostnader för projektledning bedöms projektet kosta ca 1,0 mkr i investeringsmedel 2027. När ombyggnationen är slutförd och fastigheten blockhyresavtalet med Mariehus träder i kraft upphör fastighetsavdelningens underhålls- och driftkostnader för byggnaderna.

Mariehus tecknar ett blockhyresavtal och avtalar om skötsel och uthyrning av den färdigställda fastighet och dess 16 lägenheter. Tack vare att SBO skriver ner värdet på fastigheten kan hyran sättas rimligt utifrån Mariehus nuvarande bestånd, annan nyproduktion och läge på fastigheten. Mariehus står därmed med en risk vid ev. vakanta lägenheter under avtalstiden. Då Mariehus är helägt av kommunen och delar koncernbank finns en indirekt överföringsrisk till kommunkoncernen.

Underlag till beslut

Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-30

Riskanalys, SBO Leksberg, Kompas Konsult, daterad 2026-04-13

Köpekontrakt Mariestad och SBO, osignerat

Överenskommelse, Mariestad och SBO, osignerat

Överenskommelse om övertagande av arbetsmiljöansvar, osignerat

Beslutet ska skickas till

Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Mariehus, Cristoffer Hjert och Mackus Tinglöf

Ekonomichef, Björn Söderlundh

Mark och exploatering, Martin Stenlund, Sara Johansson och Jonas Ellneskog

Mariestads kommun

Fastighetschef, Joakim Halaby

Controller, Cecilia Gustavsson och Anna Blanck

Investeringscontroller, Elisabeth Westberg

Riskanalys

SBO - Lekberg

2026-04-13

KOMPAS KONSULT AB

Bas Thijssen
Senior rådgivare
bas@kompas-konsult.se
073 032 89 48

1. Sammanfattning

Den samlade bedömningen är att projektet kring bostadsomvandling av Leksberg 7:1 framstår som positivt och genomförbart. Modellen innebär att en tomställd eller underutnyttjad fastighet kan omvandlas till bostäder för äldre utan att kommunen eller Mariehus behöver bära hela den initiala investerings- och nedskrivningsrisken i egen regi.

SBO bär den största enskilda ekonomiska risken genom att finansiera huvuddelen av ombyggnaden och sannolikt också bära ett betydande nedskrivningsbehov efter färdigställandet. Detta är samtidigt en risk som ligger i kärnan i SBO:s uppdrag. Kommunens direkta risk består främst i nedskrivning av kvarstående bokfört värde, förstudiekostnader samt viss påverkan på kommunkoncernens finansiella nyckeltal. För Mariehus ligger riskerna framför allt i vakans, förvaltning, indexuppräkning och den långsiktiga blockhyresmodellen, men dessa risker bedöms som hanterbara om uthyrningen blir stabil och förvaltningen effektiv.

Översiktlig riskfördelning

Part	Huvudsakliga risker	Övergripande bedömning
SBO	Investeringsrisk, nedskrivningsrisk efter färdigställande, värderisk vid framtida avyttring	Bär den största initiala ekonomiska risken, men detta ligger i linje med SBO uppdrag och ekonomiska modell
Mariestads kommun	Nedskrivning av kvarstående bokfört värde, förstudiekostnader, påverkan på kommunkoncernens nyckeltal genom leasingklassificering av blockhyresavtal	Begränsad direkt kostnad i relation till projektets storlek och potential, kommunen slipper driftskostnad av en tomställd fastighet, betydligt lägre finansieringsbelastning än vid genomförande i egen regi.
Mariehus AB	Vakansrisk, förvaltningsrisk, leasingeffekt i balansräkning, KPI-risk i uppräkning hyra, osäkerhet vid framtida ägarbyte eller framtida förvärv	Störst operativ och långsiktig avtalsrisk, men också tydlig möjlighet till positivt utfall vid stabil uthyrning och effektiv förvaltning, möjligheter till ene eventuell positiv framtida förvärv.

Projektet skapar samtidigt tydliga nyttor. För Mariestads kommun innebär det möjlighet att avveckla en tomställd fastighet, stärka bostadsförsörjningen, skapa flyttkedjor och återbruka en befintlig byggnad utan att fullt ut belasta den egna investeringsbudgeten. För Mariehus innebär modellen möjlighet att relativt snabbt tillföra bostäder i ett efterfrågat segment utan att själv bära hela den initiala investerings- och nedskrivningsrisken. Sammantaget bedöms projektet därför ge både kommunala, samhälleliga och hållbarhetsmässiga vinster, samtidigt som riskerna framstår som mer begränsade än vid ett genomförande helt i egen regi.

2. Inledning och bakgrund

Mariestads kommun har tillsammans med Mariehus AB och Statens Bostadsomvandling AB (SBO) inlett ett arbete kring möjlig bostadsomvandling av fastigheten Leksberg 7:1. Projektet syftar till att omvandla den tomställda skolan och skapa bostäder för äldre i ett läge och i en form som svarar mot den lokala efterfrågan, samtidigt som det kan bidra till ökad rörlighet på bostadsmarknaden och ett bättre nyttjande av det befintliga fastighetsbeståndet.

SBO:s medverkan innebär att projektet aktualiserar ett antal särskilda frågor. Bolaget verkar inom ramen för ett statligt samhällsuppdrag och på marknader där kommersiella aktörer ofta inte bedömer investeringar som tillräckligt bärkraftiga. Denna modell skiljer sig därmed från mer traditionella fastighets- och hyresupplägg med privata aktörer och kräver en särskild analys av ekonomiska drivkrafter, riskfördelning och avtalsmässiga konsekvenser för kommunen och Mariehus AB.

Syftet med denna rapport är att översiktligt belysa de huvudsakliga riskerna och sårbarheterna i det fortsatta genomförandet av projektet. Fokus ligger på marknadsrelaterade, avtalsmässiga, ekonomiska och redovisningsmässiga frågor, med särskild tonvikt på ansvarsfördelningen mellan Mariestads kommun, Mariehus AB och SBO. Rapporten är avsedd att utgöra ett underlag för fortsatt bedömning, avtalsarbete och ställningstagande inför kommande beslut.

3. Kort om SBO, dess uppdrag och ekonomiska modell

Statens Bostadsomvandling AB (SBO) är ett helägt statligt bolag som fungerar som ett bostadspolitiskt verktyg på marknader där vanliga fastighetsinvesteringar ofta inte bedöms som tillräckligt lönsamma. Bolagets uppdrag är att bidra till fler tillgängliga och ekonomiskt överkomliga bostäder för äldre genom att omvandla befintliga fastigheter i kommuner där marknadsförutsättningarna är svaga. SBO:s roll skiljer sig därmed från en traditionell kommersiell fastighetsaktör. Verksamheten är inte inriktad på att maximera vinst eller avkastning till ägaren, staten, utan på att möjliggöra investeringar som ger bostadspolitiska, kommunala och samhällsekonomiska effekter.

Bolaget accepterar därför en lägre företagsekonomisk återvinning än vad som normalt krävs på marknaden. Enligt bolagets ekonomiska mål ska färdigställda projekt uppvisa en återvinningsgrad om 40–60 procent av totala projektkostnader. Bolaget är samtidigt fullt eget kapitalfinansierat utan lånefinansiering och därmed utan räntekostnader av det slag som normalt belastar motsvarande investeringar. Sammantaget innebär detta att SBO kan bära sådana nedskrivnings- och marknadsrisker som i regel hindrar andra aktörer, såväl kommunala bostadsbolag som privata aktörer, från att genomföra motsvarande projekt.

SBO:s modell bygger i praktiken på att kommunen överlåter den aktuella fastigheten till SBO, i denna typ av projekt normalt till ett mycket lågt pris, medan kommunen själv får bära konsekvensen av en eventuell nedskrivning av kvarstående bokfört värde. Därefter finansierar SBO ombyggnaden och genomför fastighetsomvandlingen inom ramen för sitt uppdrag. När fastigheten färdigställts hyrs den ut genom ett långsiktigt blockhyresavtal till kommunens bostadsbolag, som därefter ansvarar för den löpande förvaltningen, driften och uthyrningen till de boende.

SBO:s roll är således i huvudsak att förvärva, finansiera och bära investerings- och värderisken, medan det kommunala bostadsbolaget svarar för den praktiska förvaltningen och kundrelationen. När marknadsförutsättningarna senare bedöms vara tillräckligt goda kan SBO avyttra fastigheten. En sådan försäljning ska då ske i en konkurrensutsatt process på marknadsmässiga villkor, normalt genom öppet anbudsförfarande, där ett marknadsmässigt pris fastställs. Blockhyresavtalet består även efter en sådan överlåtelse och följer med till den nya ägaren, om inte kommunen eller det kommunala bostadsbolaget själva väljer att förvärva fastigheten.

4. Risker för SBO

Den mest väsentliga risk som SBO bär i denna typ av projekt är investerings- och värderisken i själva ombyggnaden. Av budgetunderlaget framgår att den totala projektkostnaden för Leksberg 7:1 uppskattas till cirka 50,5 mnkr inklusive moms, varav cirka 1,5 mnkr avser poster som inte finansieras av SBO. SBO:s finansierade del av investeringen kan därmed uppskattas till cirka 49,0 mnkr.

På en svag bostadsmarknad är det enligt sedvanliga fastighetsvärderingsprinciper inte sannolikt att det färdigställda objektets marknadsvärde motsvarar den fulla investeringskostnaden. Efter avslutad ombyggnation är det därför sannolikt att fastigheten behöver skrivas ned, eftersom dess värde bedöms understiga nedlagda kostnader. Detta ligger också i linje med SBO:s ekonomiska modell, där färdigställda projekt enligt bolagets mål förväntas uppvisa en återvinningsgrad om 40–60 procent av totala projektkostnader och där det faktiska genomsnittet de senaste åren uppgått till 50 procent.

Mot denna bakgrund, och med stöd av ett preliminärt nuvärdesresonemang, framstår det som rimligt att utgå från att SBO i detta projekt bär en nedskrivningsrisk i storleksordningen 20–30 mnkr, med ett mittantagande om cirka 24,5 mnkr om en återvinningsgrad om 50 procent används som illustrativ nivå. Denna uppskattning bör dock ses som preliminär. Den slutliga nedskrivningsbedömningen görs av SBO när projektet är färdigställt och med utgångspunkt i då aktuella marknadsförutsättningar samt de antaganden som läggs till grund för värderingen.

Denna risk är samtidigt den risk som ligger i kärnan i SBO:s uppdrag att bära.

5. Risker och möjligheter för kommunen

Kommunens mest direkta ekonomiska kostnad och risk i detta projekt är den bedömda nedskrivningen av kvarstående bokfört värde i fastigheten, vilken i denna analys uppskattas till cirka 2,5 mnkr. Därutöver bär kommunen redan en del av den ekonomiska risken genom de åtaganden som följer av den tidigare avsiktsförklaringen, där kommunen har förbundit sig att svara för kostnaderna för program- och förstudiearbetet om projektet inte fullföljs. I avsiktsförklaringen anges att kostnaderna för programarbetet beräknades till cirka 800 000 kronor exklusive moms, och att kommunen ska stå för dessa kostnader om parterna inte tecknar fortsatta avtal inom angiven tid.

Samtidigt måste denna risk vägas mot de värden som ett genomförande kan skapa för kommunen. Genom att överlåta en idag tomställd eller underutnyttjad fastighet kan kommunen undgå fortsatta drift- och förvaltningskostnader för en fastighet som står utan användning. Därtill kan projektet ge både ekonomiska, samhälleliga och hållbarhetsmässiga vinster genom att en befintlig byggnad återbrukas och omvandlas till bostäder för äldre. I kommunens tidigare beslutsunderlag har detta också beskrivits som ett sätt att skapa värden utan att belasta kommunens egen investeringsbudget i motsvarande omfattning, samtidigt som projektet kan bidra till bättre bostadsförsörjning, flyttkedjor och ett mer effektivt nyttjande av det befintliga fastighetsbeståndet.

Det bör också tilläggas att kommunkoncernens finansiella nyckeltal inte förblir helt opåverkade av upplägget. Det långsiktiga blockhyresavtalet kommer mycket sannolikt behöva klassificeras som finansiell leasing, vilket i så fall innebär att en leasingskuld uppkommer gentemot SBO. En sådan skuld påverkar bland annat soliditeten och ingår i bedömningen av kommunkoncernens samlade skuldsättning. Samtidigt bedöms denna belastning vara väsentligt mindre än om Mariehus AB själv skulle genomföra omvandlingen och bära hela investeringen samt en därtill kopplad nedskrivning i egen balansräkning.

6. Risker och möjligheter för Mariehus

Mariehus bär i denna modell den mest direkta uthyrnings- och förvaltningsrisken. Genom blockhyresavtalet kommer bolaget att svara för hyran gentemot SBO oavsett om samtliga lägenheter faktiskt hyrs ut till slutkund eller inte. Det innebär att hela vakansrisken i praktiken ligger hos Mariehus. Mot denna bakgrund är det av central betydelse att Mariehus har gjort, och fortsatt står bakom, bedömningen att lägenheterna kan hyras ut på ett framgångsrikt sätt. Om uthyrningen skulle utvecklas svagare än förväntat är det Mariehus som bär de ekonomiska konsekvenserna i form av uteblivna hyresintäkter samtidigt som hyresförpliktelsen enligt blockhyresavtalet kvarstår.

Mariehus bär därutöver även ett ansvar för delar av investeringarna, främst kopplade till viss fastighetsteknik och utomhusmiljö. Av budgetunderlaget framgår att vissa kostnadsposter inte finansieras av SBO utan faller på kommunen, och i den fortsatta

ansvarsfördelningen behöver det därför tydligt säkerställas vilka investeringar som i praktiken ska bäras av Mariehus och hur dessa påverkar bolagets totala projektkalkyl. Även effektiviteten i Mariehus förvaltning kommer att ha direkt betydelse för projektets ekonomiska utfall. En väl fungerande uthyrning, kostnadskontroll i drift och underhåll samt en ändamålsenlig förvaltningsorganisation blir avgörande för om projektet sammantaget utvecklas positivt för bolaget.

En ytterligare risk ligger i att detta är en för Mariehus något annorlunda modell jämfört med ett traditionellt eget fastighetsägande. Bolaget kommer att ha ett mycket långsiktigt blockhyresavtal och ett långtgående förvaltningsansvar, men utan att själv äga fastigheten. Det innebär att Mariehus får ett ansvar som i praktiken ligger nära ett ägaransvar i den löpande verksamheten, samtidigt som rådighet över själva tillgången ytterst ligger hos annan part. Detta ställer särskilda krav på att avtalet tydligt reglerar ansvarsfördelning, underhållsgränser, investeringsfrågor och rättsläget vid förändringar i ägarstrukturen.

Även de redovisningsmässiga effekterna bör beaktas. Det långsiktiga blockhyresavtalet kommer mycket sannolikt att klassificeras som finansiell leasing, vilket i så fall innebär att Mariehus redovisar en leasingskuld kopplad till åtagandet gentemot SBO. Detta påverkar bolagets finansiella nyckeltal och skuldsättningsbild, även om belastningen samtidigt bedöms vara mindre än om Mariehus själv hade genomfört hela omvandlingen i egen balansräkning. Den slutliga effekten är dock beroende av hur de slutliga avtalsvillkoren utformas och hur redovisningsbedömningen görs när avtalet väl föreligger.

Vidare finns en indexrisk i att blockhyresavtalet enligt uppgift fullt ut ska räknas upp med KPI. Om hyresutvecklingen i förhandling med Hyresgästföreningen över tid inte motsvarar samma indexuppräkning uppstår en risk för marginalpress i Mariehus ekonomi. På kort sikt kan detta påverka lönsamheten negativt. Bedömningen är dock att denna risk i grunden är hanterbar, särskilt över längre tidsperioder, och att tillfälliga avvikelser mellan KPI-uppräkning och bruksvärdesförhandlad hyresutveckling normalt bör kunna neutraliseras över tid, förutsatt att uthyrningen är stabil och att övriga förvaltningsförutsättningar är goda.

En särskild osäkerhet gäller också situationen efter en eventuell framtida försäljning av fastigheten. Enligt SBO:s modell kan fastigheten avyttras när marknadsförutsättningarna bedöms vara de rätta, och blockhyresavtalet följer då med till en ny ägare om inte Mariehus eller kommunen själva förvärvar fastigheten. För Mariehus innebär detta en risk i att bolaget på lång sikt kan komma att ha ett omfattande blockhyresförhållande med en annan motpart än SBO. Därtill är det idag okänt till vilket pris Mariehus eventuellt skulle kunna förvärva fastigheten i framtiden. Det innebär att en fullständig långsiktig ekonomisk analys av ett senare ägarövertagande inte kan göras i dagsläget, utan blir beroende av framtida marknadsutveckling, avkastningskrav och fastighetens dåvarande kassaflöde.

Sammantaget är bedömningen att projektet är positivt för Mariehus AB och kommunen. Vissa risker finns, men de är betydligt mindre och mer utspridda över tid än vid ett genomförande av projektet i egen regi hos Mariehus. Modellen möjliggör en snabb och

relativt effektiv omställning av en äldre fastighet till bostäder som bedöms svara mot ett reellt behov, utan att Mariehus behöver bära hela den initiala investerings- och nedskrivningsrisken i egen balansräkning. Det är en omställning som sannolikt hade varit betydligt svårare att genomföra inom samma tidsram och med samma riskprofil om bolaget självt hade genomfört projektet som fastighetsägare och investerare.

7. Hur rapporten tagits fram

Rapporten har tagits fram genom genomgång och analys av underlag som har tillhandahållits av Mariestads kommun, Mariehus och SBO, kompletterat med information från SBO:s offentliga material, däribland bolagets hemsida och årsredovisningar. Därutöver har publik information om SBO:s uppdrag från Regeringskansliet samt offentligt tillgängliga beslutsunderlag från andra kommuner som tidigare genomfört projekt tillsammans med SBO beaktats. Analysen bygger även på konsultens tidigare erfarenhet av kommunala fastighetstransaktioner, kommunal redovisning och bolagsstyrning. Rapporten utgör därmed en sammanvägd bedömning baserad på projektspecifika handlingar, offentlig information och professionell erfarenhet från närliggande frågeställningar.

Mellan ("Säljaren") Mariestads kommun (org nr 212000-1686) och ("Köparen") Statens Bostadsomvandling AB (org nr: 556329–2977) har denna dag träffats följande köpeavtal.

Köpekontrakt

1. Bakgrund

Mariestads kommun och Mariehus AB har behov att fortsätta utveckla Mariestad till bra boendeort för alla åldrar. Som ett led i detta arbete har kontakt tagits med Statens Bostadsomvandling AB för att hitta möjligheter för användande av befintlig fastighet och utveckla den för annat ändamål. Kommunen har behov av omstrukturering och anpassning av fastighet och närmiljö för äldres behov och vill därför utveckla ett koncept i form av bostäder för äldre. Utvecklingsprojektet berörande fastigheten Mariestad Leksberg 7:1 med adress Sockenvägen 11-13 i Mariestad omfattar att ta hänsyn till kraven på denna typ av anpassat boende såsom tillgänglighet och trygghet. Kommunens behov av anpassade lägenheter, som inte annars kan erbjudas i tillräcklig omfattning på orten, avses lösas i och med denna försäljning.

Partena är överens om att Köparen skall förvärva Fastigheten av Säljaren på de villkor som anges nedan i detta köpekontrakt

2. Överlåtelse

2.1 Säljaren överlåter och försäljer härmed **fastigheten Mariestad Leksberg 7:1,** "Fastigheten", med adress Sockenvägen 11-13 i Mariestad, Mariestads kommun, till Köparen. Den överlåtna egendomen har markerats med svart streckad begränsningslinje på bifogad karta, bilaga 1. Vid avstyckning från stamfastigheten ska Fastigheten göras inteckningsfri. Säljaren ansöker om och bekostar samtliga fastighetsbildnings- och planläggningsåtgärder.

2.2. I det fall det på Fastigheten har nedlagts (befintliga) ledningar av Säljaren och dessa ska undantas från överlåtelsen. Ledningarna utgör för närvarande tillbehör till Fastigheten och parterna är överens om att dessa ska överföras för att istället utgöra tillbehör till stamfastigheten, eller annan av Säljarens fastigheter, enligt fastighetsbildningslagen (1970:988), nedan "FBL". Parterna är ense om att i samband med ansökan om avstyckning av Fastigheten från stamfastigheten nedan även ansöka om bildande av nytt servitut till förmån för stamfastigheten på Fastigheten. Servitutet ska innebära rätt för Förmånsfastigheten att bibehålla, nyttja och underhålla ledningarna med tillhörande anordningar inom erforderligt område på Fastigheten. Säljaren/Ägaren till Förmånsfastigheten ska skriftligen samråda med ägaren till Fastigheten i god tid innan utövande av servitutsrätten och tillse att utövandet sker med minsta möjliga påverkan på Fastigheten. Servitutet omfattar rätt att ta väg över Fastigheten för tillträde till ledningarna. Säljaren/Ägaren av Förmånsfastigheten ska vid servitutets utövning förfara så att Fastigheten inte betungas mer än nödvändigt, ersätta all skada som orsakas vid utövandet av servitutet oavsett om orsaken till och/vem som orsakat uppkommen skada kan fastställas och på egen bekostnad återställa användning av Fastigheten i förutvarande eller likvärdigt skick. Kostnader hänförliga till Fastighetens andel i gemensamhetsanläggning, servitut o dyl ska fullt ut bäras av Säljaren.

2.3 I det fall Fastigheten berörs av nedlagda ledningar med ledningsrätt, servitut o dyl som framgår av bifogade FDS-utdrag, av annan än Säljaren, utgör ledningarna därmed lös egendom. Säljaren förbinder sig att säkerställa att ägare till ledning skriftligen ska: skriftligen samråda med ägaren till Fastigheten i god tid innan utövande av servitutsrätten och tillse att utövandet sker med minsta möjliga påverkan på Fastigheten, att vid servitutets utövning förfara så att Fastigheten inte betungas mer än nödvändigt, ersätta köparen för all skada som orsakas vid utövandet av servitutet oavsett om orsaken till och/vem som orsakat uppkommen skada kan fastställas och på egen bekostnad återställa användning av Fastigheten i förutvarande eller likvärdigt skick, och svara för samtliga kostnader för drift, skötsel och underhåll. Kostnader hänförliga till Fastighetens andel i gemensamhets-anläggning, servitut o dyl ska fullt ut bäras av Säljaren.

2.4 I det fall Fastigheten berörs av nedlagda (befintliga) ledningar av annan än Säljaren, utgör ledningarna därmed lös egendom. Säljaren förbinder sig att säkerställa att ägare till ledning ska: skriftligen samråda med ägaren till Fastigheten i god tid innan utövande av servitutsrätten och tillse att utövandet sker med minsta möjliga påverkan på Fastigheten, att vid servitutets utövning förfara så att Fastigheten inte betungas mer än nödvändigt, ersätta köparen för all skada som orsakas vid utövandet av servitutet oavsett om orsaken till och/vem som orsakat uppkommen skada kan fastställas och på egen bekostnad återställa användning av Fastigheten i förutvarande eller likvärdigt skick, och svara för samtliga kostnader för drift, skötsel och underhåll. Kostnader hänförliga till Fastighetens andel i gemensamhetsanläggning, servitut o dyl ska fullt ut bäras av Säljaren.

3. Tillträdesdag
Köparen skall tillträda Fastigheten den x månad 2026 ("Tillträdesdagen").

4. Köpeskilling
Köpeskillingen för Fastigheten uppgår till 1 krona ("Köpeskillingen").

5. Köpeskillingens erläggande
Köpeskillingen skall erläggas kontant av Köparen på Tillträdesdagen.

6. Köpebrev
Sedan Köpeskillingen erlagts i sin helhet skall Säljaren utfärda köpebrev och till Köparen överlämna övriga för lagfarts vinnande erforderliga handlingar. Säljaren skall därjämte till Köparen överlämna övriga handlingar hänförliga till Fastigheten av betydelse för Köparen, bl.a. samtliga pantbrev uttagna i Fastigheten.

För det fall datapantbrev är uttagna i Fastigheten skall Säljaren åta sig att (i) ombesörja att datapantbreven frisläpps senast på Tillträdesdagen och överförs till ägarregistret så att ny pantbrevsinnehavare kan registreras eller (ii) omvandla datapantbreven till skriftliga pantbrev före Tillträdesdagen så att dessa kan överlämnas på Tillträdesdagen.

7. Inkomster och utgifter
Alla inkomster av Fastigheten som belöper på tiden fram till Tillträdesdagen tillkommer Säljaren och för tiden därefter Köparen. Motsvarande skall gälla för skatt och andra kostnader för Fastigheten, undantaget alla kostnader och investeringar hänförliga till del i gemensamhetsanläggning, avtalsservitut, officialservitut e dyl. Kostnader hänförliga till

fastighetens del i gemensamhetsanläggning, samfällighet, servitut e dyl ska fullt ut bäras av Säljaren.

Parterna skall på Tillträdesdagen låta verkställa avläsning av vatten-, fjärrvärme- och elförbrukning avseende Fastigheten. Parterna skall, om endera parten så begär, på Tillträdesdagen dessutom upprätta sedvanlig likvidavräkning per Tillträdesdagen avseende de poster som då kan regleras. Saldot enligt likvidavräkningen regleras i samband med Köpeskillingens erläggande. Om kostnad eller intäkt som rätteligen skulle ha intagits i likvidavräkningen uppkommer eller blir känd först efter Tillträdesdagen skall parterna snarast upprätta en kompletterande avräkning, varvid saldot genast skall erläggas till den berättigade parten.

8. Stämpelskatt m m

Köparen svarar för på sitt förvärv lagstadgad stämpelskatt (lagfartskostnad) och expeditionsavgifter med anledning av överlåtelsen av Fastigheten.

9. Säljarens garantier

Säljaren garanterar

(a) att Säljaren på dagen för detta avtal ("Avtalsdagen") och på Tillträdesdagen är civilrättslig och lagfaren ägare till Fastigheten (med förbehåll för överlåtelsen enligt detta Avtal) och att Fastigheten på Tillträdesdagen inte besväras av inteckningar och att Fastigheten inte belastas av servitut eller nyttjanderätter eller andra belastningar utöver av vad som framgår av bifogade Registerutdrag Allmän fastighetsinformation, Bilaga 2, och avtalats i detta avtal avseende bl a p 2 och 9.

(b) att på Tillträdesdagen inga pantbrev är pantförskrivna;

(c) att Fastighetens användning på Tillträdesdagen inte står i strid med gällande planbestämmelser; eller för överenskommen användning (p 1 detta avtal);

(d) att erforderliga bygg-, mark- och rivningslov samt annat erforderligt myndighetstillstånd lämnats för på Tillträdesdagen verkställda åtgärder på Fastigheten som Säljaren vidtagit eller låtit vidtaga och som krävt sådant lov eller tillstånd;

(e) att Fastigheten är fullvärdesförsäkrad till och med Tillträdesdagen. Säljaren står faran om fastigheten genom olyckshändelse skadats eller försämrats under nämnda tid. Faran övergår till Köparen per Tillträdesdagen;

(f) att på Fastigheten per Tillträdesdagen belöpande offentliga avgifter och anslutningsavgifter till fullo erlagts inom föreskriven tid;

(g) att per Tillträdesdagen inget föreläggande av myndighet beträffande Fastigheten föreligger, som ej åtgärdats, och att sådant föreläggande ej heller kan förväntas;

(h) att fastigheten på Tillträdesdagen är helt vakant och inte belastad av hyresavtal, andra avtal eller nyttjanderätter (utöver hyresavtal och andra avtal mellan parterna för överenskommen användning och utvecklingsprojekt enligt punkt 1 detta avtal);

(i) att Fastigheten inte är förorenad eller skadad i sådan utsträckning att Köparen är eller kan bli ansvarig för utförande av eller kostnader för utredningar, efterbehandling eller

andra åtgärder på eller i anslutning till Fastigheten enligt miljöbalken eller motsvarande äldre miljölagstiftning samt att Fastigheten inte används eller har använts på sådant sätt, eller att det på Fastigheten inte förvaras någonting (inklusive avfall), som kan föranleda att Köparen hålls ansvarig som verksamhetsutövare enl miljöbalken

(j) att Fastigheten och därtill hörande avtal inte är föremål för eller kommer att bli föremål för rättegång, skiljeförfarande, skatte- eller avgiftsprocess eller annan tvist till följd av omständigheter som hänför sig till tiden före Tillträdesdagen, dock med undantag för av Säljaren på Tillträdesdagen ej kända krav av hyresrättslig natur;

(k) att besiktning för obligatorisk ventilationskontroll (elrevision, hissar, energideklarationer, efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor m.m.) är utförd på Fastigheten och att ev anmärkningar har åtgärdats senast på Tillträdesdagen;

(l) att det finns inte finns några anställda för vilka Köparen enligt 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd övertar arbetsgivaransvaret för på tillträdesdagen.

(m) med ett särskilt åtagande att, i det fall borrhål med tillhörande ledningar inte uppfyller fastighetens försörjning med bergvärme, ska säljaren ansvara för och bekosta inrättandet av nya borrhål och ledningar erforderliga fastighetens försörjning med bergvärme.

10. Inventarier

Köparen får överta de inventarier som finns på Fastigheten på Tillträdesdagen. För övertagna inventarier och utrustning skall Köparen inte erlägga någon ersättning utöver Köpeskillingen. Inventarierna övertas i befintligt skick. Det åligger Säljaren att på anmodan från Köparen och på Säljarens bekostnad bortforsla sådan egendom på Fastigheten som Köparen inte vill överta.

11. Försäkringsfall

Skulle Fastigheten före eller på Tillträdesdagen drabbas av brand eller annat försäkringsfall, som inte är avhjälpt på Tillträdesdagen, skall köpet trots detta fullföljas, varvid Köparen, mot erläggande av Köpeskillingen, inträder i Säljarens rätt till försäkringsersättning. Säljaren skall kompensera Köparen för eventuell självrisk mm. Det åligger Säljaren att underrätta försäkringsbolaget härom. Om försäkringsersättningen inte täcker hela skadan ska Säljaren erlägga mellanskillnaden till Köparen.

12. Förvaltning

Säljaren förbinder sig att för tiden intill Tillträdesdagen endast vidta sedvanliga förvaltningsåtgärder avseende Fastigheten. Säljaren får inte teckna nya hyresavtal eller andra avtal avseende Fastigheten utan Köparens godkännande.

Säljaren förbinder sig att fortlöpande samråda med Köparen rörande den sedvanliga förvaltningen av Fastigheten och vidtagande av åtgärder rörande Fastigheten för tiden intill Tillträdesdagen, dock med undantag för åtgärder av akut eller rutinmässig karaktär, vilka sistnämnda åtgärder Säljaren ska informera Köparen om.

13. Miljöfrågor

För det fall sådana föroreningar, skador eller förvarade material som anges i punkten 9 (i) skulle upptäckas på Fastigheten får Köparen vidta skäliga undersöknings- och återställningsåtgärder och Säljaren skall ersätta Köparen för dennes direkta kostnader, vari inräknas hyresbortfall, för sådana åtgärder. Åtagandet gäller enligt gällande regler och miljölagstiftning, (och, till undvikande av missförstånd, oaktat om sådana föroreningar, skador eller förvarade material har lett till något civil- eller offentligrättsligt ansvar för Köparen).

Säljaren åtar sig att inte begära ersättning från Köparen, i enlighet med 10 kap miljöbalken, för kostnader som Säljaren har haft eller kan komma att få för utredning, efterbehandling, eller andra åtgärder på eller i anslutning till Fastigheten.

14. Fastighetens skick

Köparen är medveten om sin undersökningsplikt och har beretts tillfälle att genomföra en besiktning av Fastigheten. Köparen har således haft möjlighet att skaffa sig kännedom om Fastigheten och på denna uppförda byggnaders ålder och skick.

Mot ovanstående bakgrund överlåts Fastigheten i befintligt skick och Köparen friskriver Säljaren från allt ansvar för eventuella fel och brister i Fastigheten, såväl synliga som dolda. Köparen avsäger sig härmed rätten att framställa krav av vad slag det vara må gentemot Säljaren på grund av synliga eller dolda fel i Fastigheten. Köpeskillingen har bestämts med beaktande härav.

Ovanstående friskrivning omfattar inte, och påverkar inte, Säljarens ansvar för i detta köpekontrakt lämnade garantier eller andra åtaganden, inbegripet miljömässiga garantier och åtaganden, eller Säljarens ansvar enligt lag för s.k. rättsliga fel eller rådighetsfel.

15. Mervärdesskatt

Säljaren garanterar att Fastigheten inte är och inte under de senaste tio räkenskapsåren har varit registrerad för frivillig skattskyldighet för moms.

16. Servitut, nyttjanderätter mm

Köparen har behov av att nyttja befintliga ledningar med tillhörande anläggning/funktioner för bl a VA och dagvatten, bergvärme, fiber samt gång- och cykelvägar, grönområde och sittplatser för vistelse, parkering, in- och utfart, på säljarens fastighet/-er, nedan "Nyttigheter". Säljaren, som ägare av berörd(a) fastighet(er), upplåter rätt för köparen, som ägare av Fastigheten, att utan ersättning för all framtid nyttja dessa Nyttigheter. Säljaren, eller dess helägda bolag Mariehus AB, svarar för att på egen bekostnad genomföra åtgärder som kan komma att krävas för att erforderlig parkering för Fastigheten kan nyttjas och komma att iordningställas. Rättighet ska innebära att Nyttigheter upplåts för köparen, som ägare av Fastigheten, att utan ersättning och för all framtid nyttja dessa nyttigheter. Säljaren svarar för och bekostar åtgärder för förnyelse, skötsel och underhåll. Servituten med det huvudsakliga innehåll som anges ovan ska bildas vid fastighetsbildnings-förrättning. Alla eventuella kostnader hänförliga till servitutets tillblivelse och förvaltning ska bäras av Säljaren. För det fall ovan angivna Nyttigheter inte kan säkerställas genom fastighetsbildning är parterna överens om att detta ska regleras genom avtalsservitut som får skrivas in. Kostnader hänförliga till Fastighetens andel i gemensamhetsanläggning, för servitut o dyl ska fullt ut bäras av Säljaren.

Säljaren ansvarar fullt ut för kostnader hänförliga till Fastighetens erforderliga försörjning med bergvärme, inbegripet även underhåll, reparationer och förnyelse av befintliga och nya borrhål jämte ledningar för bergvärme. Säljare svarar för även skador som uppkommer på anläggningar för bergvärme, eller på Fastigheten, orsakade av säljaren eller av denne anlitad entreprenör.

17. Tvist

Tvist i anledning av detta köpekontrakts tillkomst, tillämpning eller tolkning och därur härflytande rättsförhållanden skall avgöras av allmän domstol.

Detta köpekontrakt har upprättats i två exemplar, varav parterna erhållit ett vardera.

För säljaren:
Mariestads kommun

Mariestad 2026-05-27

Johan Abrahamsson, kommunstyrelseordförande

Susanne Wirdemo, kommundirektör

För köparen:
Statens Bostadsomvandling AB

Mariestad 2026-05-27

Ann Eriksson, VD
Enligt fullmakt

Ovanstående parters namnteckningar bevittnas:

För säljaren:
Mariestad 2026-05-

För köparen:
Mariestad 2026-05-

Bilaga 1

Fastigheten Mariestad Leksberg 7:1 (Hyresobjektet) med adress Sockenvägen 11-13, i Mariestad, Mariestads kommun, markerad med svart streckad linje.

Bilaga 2
038 Allmän Taxering

FastighetSök

Beteckningar

Beteckning
Mariestad Leksberg 7:1

UUID
909a6a6a-2fd5-90ec-e040-ed8f66444c3f

Fastighetsnyckel
140444894

Senaste ändringen i allmänna delen
2026-04-02

Län- och kommunkod
1493

Distrikt
Leksberg
Socken: leksberg

Distriktskod
107432

Senaste ändringen i inskrivningsdelen
2025-02-10

Aktualitetsdatum i inskrivningsdelen
2026-04-15

Adress

Adress

Sockenvägen 11, 13
542 94 Mariestad

Inskrivningsinformation

Lagfart

Ägare
212000-1686
Mariestads Kommun
542 86 Mariestad
Inskrivet ägarnamn: Mariestads Kommun

Andel
1/1

Inskrivningsdag
1950-03-29

Akt
50/245

Berört fång
50/245, andel 1/1
Köp (inklusive transportköp): 1947-03-31
Ingen köpeskilling redovisad

Anmärkningar

Anmärkning 84/1588

Inskrivningar

Totalt antal inskrivningar: 1

Nr	Inskrivningar	Inskrivningsdag	Akt
1	Avtalsservitut vattenledning, avloppsledning	2025-01-30	D-2025-00034059:1

Ajourförande inskrivningsmyndighet

Myndighet
Lantmäteriet

Kontorbeteckning
Eksjö

Telefonnummer
0771-63 63 63

E-mail
fastighetsinskrivning@lm.se

Rättigheter

⚠ Redovisning av rättigheter kan vara ofullständig

Rättigheter

Ändamål
Bergvärme

Rättsförhållande
Förmån

Rättighetstyp
Officialservitut

Beteckning
1493-2025/48.1

Bildningsåtgärd
Fastighetsreglering

Beskrivning
Rätt att använda, underhålla och förnya bergvärmeanläggningar med ledningar och andra anordningar.

Övrig berörkrets, med rättsförhållande

Förmån
Mariestad Leksberg 7:1

Last
Mariestad Leksberg 1:4

Ändamål
Vattenledning, avloppsledning

Rättsförhållande
Last

Rättighetstyp
Avtalsservitut

Beteckning
D202500034059:1.1

Beskrivning
Vattenledning, avloppsledning

Övrig berörkrets, med rättsförhållande

Förmån
Mariestad Reningsverket 1

Last
Mariestad Leksberg 7:1

Taxeringsenheter

Hyreshustaxeringsenhet

Typkod
Hyreshusenhet, lokaler (325)

Taxeringsenhetsnummer
741965-0

Samtaxerad
Nej

Typ av fastighet
Fastighet

Taxeringsår
2025

Taxeringsvärde
418 000 SEK

därav byggnadsvärde
204 000 SEK

därav markvärde
214 000 SEK

Taxerade ägare
212000-1686
Mariestads Kommun
54286 Mariestad

Andel
1 / 1

Juridisk form
Kommuner

Värderingsenhet hyreshus lokalmark 301635424 (2025)

Taxeringsvärde
214 000 SEK

Riktvärdeområde
1493900

Byggrätt ovan mark
614 kvm

Riktvärde byggrätt
349 SEK/kvm

Tillhör byggnad
1

Värderingsenhet hyreshus lokal 301635423 (2025)

Taxeringsvärde
204 000 SEK

Riktvärdeområde
1493900

Lokalyta
512 kvm

Hyra
100 000 SEK/år

Under uppförande
Nej

Nybyggnadsår
1929

Tillbyggnadsår

Värdeår
1929

Tillhör byggnad
1

Specialtaxeringsenhet

Typkod	Taxeringsenhetsnummer	Samtaxerad	Typ av fastighet
Specialenhet, skattefri (800)	285559-6	Nej	Fastighet

Taxeringsår
2025

Taxerade ägare	Andel	Juridisk form
212000-1686 Mariestads Kommun 54286 Mariestad	1 / 1	Kommuner

Allmänna delen

Åtgärd

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Avstyckning	1950-01-19	16-LEE-328
Fastighetsreglering	2025-08-05	1493-2025/19
Fastighetsreglering	2026-04-02	1493-2025/48

Ursprung

Mariestad Leksberg 1:1, 2:1

Läge, Karta

Område	Typ	N (SWEREF99 TM)	E (SWEREF99 TM)
1	Markområde	6505222.5	431028.4

Fastighetsgränser som visas i denna tjänst är inte juridiskt bindande.

Areal

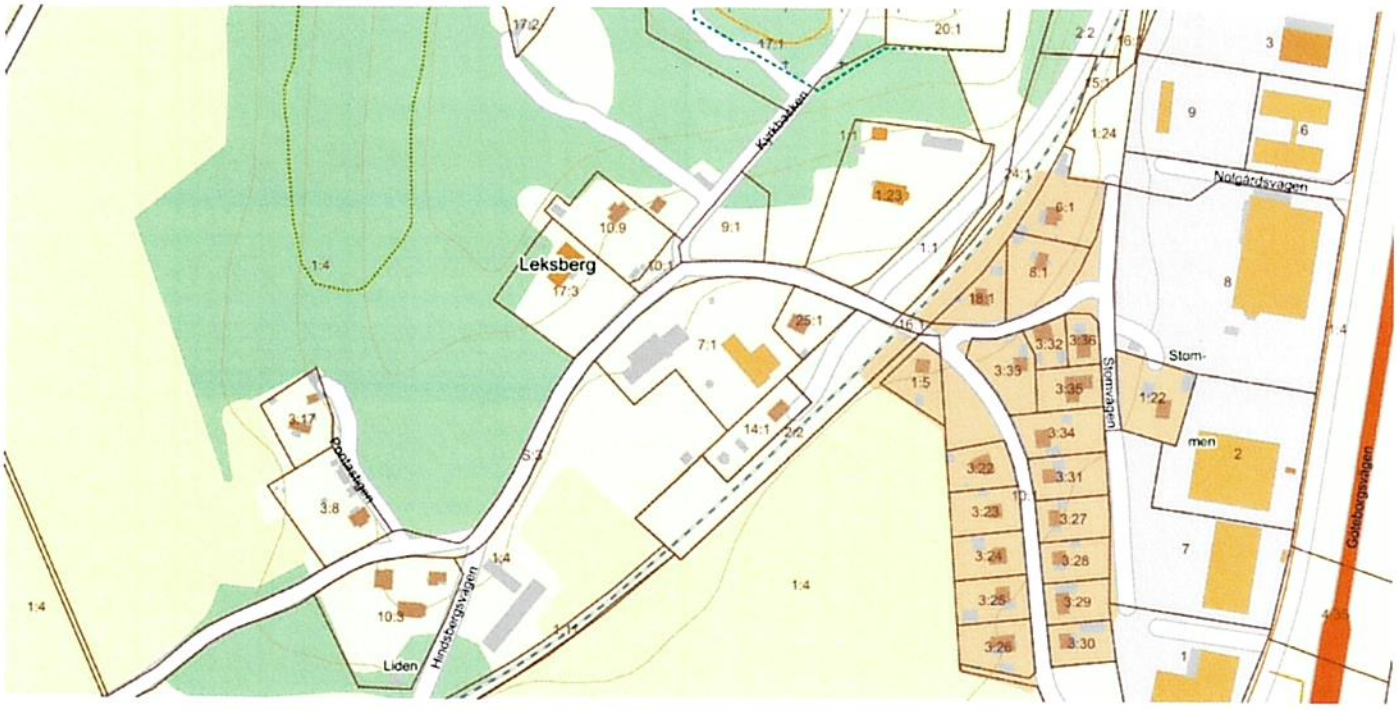
Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Total	7 285 m^2	7 285 m^2	0 m^2

Tidigare beteckningar

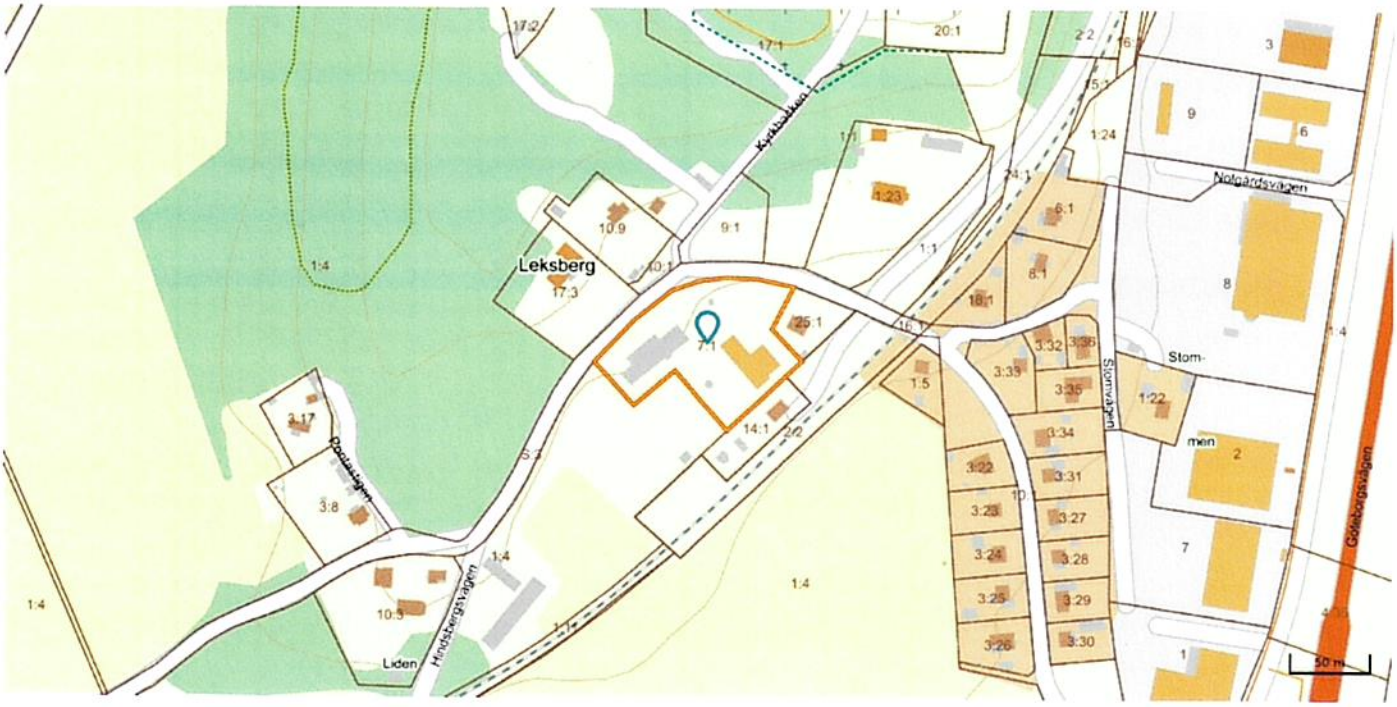
Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
R-Leksberg Leksberg 7:1	1985-05-15	1680-422

Källa: Lantmäteriet

Fastighetskarta

Fastighetskarta

© Metria Kontakta oss Metria, Box 30016, 104 25 Stockholm, Sverige

(1) Statens Bostadsomvandling AB

och

(2) Mariestad kommun

ÖVERENSKOMMELSE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND 3
1. Kommunens åtagande 3
2. Åtagandets genomförande 4
3. Sammanträde för slutavstämning 5
4. Organisation 5
5. Ersättning och betalning 5
6. Ansvar 6
7. Arbetsmiljöansvar 6
8. Äganderätt och rätt till projektresultat 6
9. Villkor 7
10. Överlåtelse av avtal 7
11. Ändringar och tillägg 7
12. Tvist 7

DETTA AVTAL HAR TRÄFFATS DEN 2026-05-

PARTER

(1) Statens Bostadsomvandling AB, org. nr 556629–2977, Stubbengatan 2, 703 44 Örebro, ("SBO"); och

(2) Mariestad kommun, org.nr, 212000–1686, Österlånggatan 15, Box 119, 542 30 Mariestad. ("Kommunen").

Nedan benämns SBO och kommunen var för sig ("Part") och gemensamt ("Parterna").

BAKGRUND

a) Mariestad kommun & Mariehus AB har uttryckt önskemål och behov om att fortsätta utveckla kommunen till en bra boendeort för alla åldrar. Som ett led i detta arbete har kontakt tagits med SBO för att hitta möjligheter för användande av bef. fastigheter.

För genomförande av projektet krävs att byggnader på Fastigheten som markerats på bifogade karta, Bilaga 1, byggs om för att uppfylla kraven på bland annat tillgänglighet och trygghet.

b) Genom detta avtal överenskommer Parterna att kommunen ska ha det fulla ansvaret för planering, projektering och utförande av ombyggnationen, nedan benämnt ("Projektet") enligt vad som framgår av denna överenskommelse. Mariestads kommun avser att genomföra projektet i samråd med sitt helägda kommunala bostadsbolag Mariehus AB org nr 556416–9323.

1. **KOMMUNENS ÅTAGANDE**

1.1 Kommunens åtagande omfattar följande delar:

1.1.1 Upprättande av och ansvar för förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenad för genomförande av ombyggnation;

1.1.2 Ombesörja, för egen del eller genom anlitande av konsulter, framtagande av bygglovhandlingar samt ansöka om bygglov och i förekommande fall, marklov och rivningslov;

1.1.3 Upprätta och ansvara för kalkyler för Projektets genomförande;

1.1.4 Vara beställare och ombud i alla avseenden som krävs för genomförande av Projektet;

1.1.5 Genomföra upphandling genom anbudsförfarande i enlighet med LOU samt upprätta och förhandla entreprenadavtal och teckna entreprenadavtal samt bereda SBO möjlighet att delta vid utvärdering av anbud och vid upphandling;

1.1.6 Löpande följa upp Projektets utveckling och såsom ombud leda byggmöten och andra nödvändiga möten inom ramen för projektet samt bereda SBO möjlighet att närvara vid samtliga byggmöten;

1.1.7 Samordna projektering och etablering med entreprenörer och övriga projektaktörer;

1.1.8 Anlita lämplig/-a besiktningsman/besiktningsmän för genomförd entreprenad samt bereda SBO möjlighet att närvara vid slutbesiktningen;

1.1.9 I övrigt kontrollera entreprenadarbeten som utförs på Fastigheten fram till godkänd slutbesiktning;

1.1.10 Bevaka SBO's ansvar i egenskap av fastighetsägare;

1.1.11 Löpande avrapportera Projektets status till SBO's projektombud samt ge SBO full insyn i Projektet,

1.1.12 Upprätta och till SBO överlämna prestationsbunden likviditetsplan, betalningsplan och tidplan månadsvis samt slutkostnadsprognos kvartalsvis.

1.2 Parterna är överens om att Projektet genomförs genom som totalentreprenad varvid totalentreprenören, i stället för, kommer att ansvara för samordningen av arbetena på Fastigheten.

1.3 Kommunen ska inom ramen för sitt åtagande svara för samtliga kontakter med arkitekter, andra konsulter, kommunen och övriga berörda myndigheter som krävs för Projektets genomförande fram till godkänd slutbesiktning.

1.4 Samtliga avtal som aktualiseras inom ramen för Projektet såsom entreprenadavtal, exploateringsavtal och avtal för arkitekttjänster ska ingås med kommunen i rollen som beställare. SBO ska inte i något fall gentemot tredje man vara beställare av Projektet. SBO ska dock alltid beredas möjlighet att aktivt delta i upphandlingens och genomförandets alla skeden.

1.5 Parterna är överens om att kommunen äger rätt att genomföra projektet enligt denna överenskommelse. Kommunen ansvarar för projektets genomförande i dess helhet. Kommunen ansvarar för att informera och kommunicera förändringar i förhållande till vad som upphandlats i enlighet med punkt 6.6.

2. ÅTAGANDETS GENOMFÖRANDE

2.1 Åtagandet ska utföras i enlighet med upprättad förstudie/förfrågningsunderlag samt upprättad tidplan, ("Projekttidplanen"). Projekttidplanen ska uppdateras månadsvis och tillställas SBO enligt punkt 1.1.12 ovan. Kommunen ska vidta de åtgärder som erfordras för att Projektet ska kunna genomföras i enlighet med Projekttidplanen.

2.2 Kommunen och SBO har gemensamt tagit fram en projektbudget, Bilaga 2.2, ("Projektbudgeten"). Projektbudgeten ska uppdateras månadsvis och tillställas SBO enligt punkt 1.1.12 ovan. Projektbudgeten är framtagen med utgångspunkt i Hyreskontraktet som tecknats mellan SBO och Mariehus AB. Projektbudgeten anger det kapitalbehov som finns för genomförande av Projektet. Parterna är medvetna om att Projektbudgeten kan komma att förändras bland annat på grund av indexutveckling, entreprenadpriser, förändringar i utförande initierade av kommunen och andra oförutsedda kostnader. Samtliga förändringar i Projektbudgeten ska beslutas gemensamt mellan Kommunen och SBO.

2.3 För det fall Projektbudgeten överskrids ska Kommunen ersätta SBO för överskjutande kostnader genom ett särskilt hyrestillägg enligt Hyreskontraktet och på sätt och villkor som närmare anges i Hyreskontraktet.

2.4 Parterna är medvetna om att förändringar i Projektbudgeten kan komma att kräva beslut i SBO:s styrelse.

3. SAMMANTRÄDE FÖR SLUTAVSTÄMNING

3.1 När Projektet har genomförts, dock senast 2 månader efter slutbesiktning av projektet, ska kommunen kalla SBO till ett sammanträde för slutavstämning varvid samtliga åtgärder som utförts på Fastigheten och byggnaden ska gås igenom gemensamt. Slutkostnadsredovisning ska också överlämnas till SBO vid detta sammanträde.

3.2 Kommunen ska därvid till SBO överlämna underhållsplan, relationshandlingar och driftinstruktioner på ett USB-minne.

4. ORGANISATION

4.1 SBO och kommunen äger rätt att uppdra åt annat bolag i den egna koncernen (se punkt 10) att utföra de åtaganden som framgår av denna överenskommelse.

4.2 Parterna ska inrätta en projektgrupp bestående av representanter för SBO och kommunen. Projektgruppen ska bestå av följande befattningar och personer:

4.2.1 Petter Klav, Projektombud för SBO, telefon mobil + 46 70 232 26 61, e-mail petter.klav@sbo.se adress: Stubbengatan 2, 703 44 Örebro.

4.2.2 Niklas Brandt, Ombud för kommunen, telefon 0501-75 50 2044 83, e-mail niklas.brandt@mariestad.se adress: Österlånggatan 15, Box 119, 542 30 Mariestad.

4.3 För det fall någon av ovanstående personer byts ut under Projektets genomförande ska detta skriftligen meddelas den andra Parten innan sådant utbyte sker.

4.4 Det åligger kommunen att löpande en gång i månaden, eller med annat intervall som överenskommes mellan Parterna, informera SBO om Projektets fortskridande. SBO:s ombud ska beredas möjlighet att närvara vid samtliga byggmöten och ska omgående efter varje byggmöte tillställas kopia av byggmötesprotokoll oavsett om SBO:s ombud varit med vid mötet eller ej. Den månatliga rapporteringen, utöver kopia av byggmötesprotokollen, ska bland annat innehålla:

4.4.1 Information om hur långt Projektet fortskridit;

4.4.2 Dokumentation som i erforderlig omfattning belyser vad som ska upphandlas;

4.4.3 Förbrukade resurser och kostnader i förhållande till upprättad Projektbudget;

4.4.4 Information om eventuella problem och eventuella avsteg från överenskommet projektutförande.

5. ERSÄTTNING OCH BETALNING

5.1 De entreprenörer och konsulter som anlitas i Projektet fakturerar kommunen som ansvarar för godkännande och betalning i enlighet med prestationsbunden Betalningsplan och Projekttidplan. Därefter fakturerar kommunen SBO i enlighet med punkt 5.2 nedan.

5.2 Kommunen har upprättat en prestationsbunden betalnings-/likviditetsplan ("Betalningsplanen"). Betalningsplanen ska uppdateras månadsvis och tillställas SBO enligt punkt 1.1.12 ovan. Kommunen fakturerar SBO en gång per månad i enlighet med Betalningsplanen. Varje faktura kan maximalt uppgå till 3 000 000 kronor och ska motsvara styrkta kostnader för redan utfört arbete. För reglering av faktura krävs att Kommunen har styrkt samtliga kostnader genom att tillställa SBO av kommunen

godkänd fakturakopia från respektive underleverantör. Betalning får bara ske för redan utfört arbete i enlighet med Projekttidplan och Betalningsplan.

5.3 Alla avvikelser jämfört med Projekttidplan, Projektbudget och Betalningsplanen ska godkännas av SBO.

6. ANSVAR

6.1 Kommunen ansvarar för planering, styrning och kontroll av att samtliga arbeten som utförs är i enlighet med gällande bygg-, mark- och rivningslov samt i enlighet med gällande detaljplan. Kommunen ska tillse att upprättade avtal med anlitade entreprenörer och konsulter samt deras eventuella underentreprenörer och underkonsulter och andra personer innefattar motsvarande ansvar inom ramen för respektive parts uppdrag.

6.2 Kommunen ansvarar för planering, styrning och kontroll av att samtliga arbeten utförs och uppfyller för arbetena gällande och relevanta AMA-föreskrifter, Boverkets gällande byggregler och övrig relevant lagstiftning samt gällande myndighetskrav.

6.3 Kommunen ska tillse att upprättade konsult- och entreprenadavtal följer normala standardavtal enligt exempelvis ABK 09, AB 04, ABT 06 samt att upphandlingen sker i enlighet med relevanta bestämmelserna i LOU.

6.4 SBO och Kommunen ansvarar var för sig för att nödvändiga finansiella resurser finns för respektive parts åtagande för att Projektet ska kunna utföras i enlighet med Projekttidplanen, Projektbudgeten och Betalningsplanen, dock under förutsättning att alla förändringar i ovan angivna dokument godkänts av SBO.

6.5 Kommunen ska utse en kontrollansvarig enligt Plan- och bygglagen (PBL). Den kontrollansvarige ska biträda kommunen och utöva tillsyn över kvalitetsstyrningen och kvalitetssäkringen samt se till att erforderliga kontroller enligt upprättad kontrollplan utförs.

6.6 Kommunen ansvarar för att upprätthålla en löpande, strukturerad och ändamålsenlig kommunikation med sitt helägda kommunala bostadsbolag Mariehus AB. Kommunen ska utan oskäligt dröjsmål tillhandahålla information om relevanta beslut, planerade förändringar, styrande dokument samt övriga förhållanden av betydelse för Mariehus AB.

7. ARBETSMILJÖANSVAR

Kommunen åtar sig att självständigt planera, projektera och ansvara för utförande av Projektet och har enligt ett särskilt avtal övertagit arbetsmiljöansvaret för hela projektet enligt Arbetsmiljölagen 3 kap. 7 c §. Kommunen har således det fulla arbetsmiljöansvaret för Projektet och inget ansvar i detta hänseende ska åvila SBO.

8. ÄGANDERÄTT OCH RÄTT TILL PROJEKTRESULTAT

8.1 Äganderätten till och rätten att fritt använda och överlåta de underlag och material som tas fram i anslutning till Projektet och genomförandet av Projektet tillfaller SBO. Kommunen äger inte utan SBO:s föregående skriftliga medgivande vid varje enskilt tillfälle nyttja det framtagna materialet i ett annat projekt.

8.2 Kommunen ska tillställa SBO samtliga relationshandlingar och driftinstruktioner samt underhållsplan digitalt senast i samband med avslutningssammanträde av Projektet.

9. **VILLKOR**

Denna överenskommelse är villkorad av;

9.1.1 att SBO och Mariehus AB tecknat bindande hyreskontrakt.

9.1.2 att SBO och kommunen tecknat bindande köpekontrakt avseende förvärv av Fastigheten; samt

9.1.3 att styrelsen i SBO godkänt överenskommelsen.

10. **ÖVERLÅTELSE AV AVTAL**

Part äger inte överlåta eller delegera sina rättigheter och/eller skyldigheter under detta avtal till annan än helägt bolag i Parts koncern utan den andra Partens skriftliga godkännande.

11. **ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG**

Ändringar och tillägg till denna Överenskommelse ska ha verkan endast för det fall att de överenskommits skriftligen samt undertecknats av respektive Part.

12. **TVIST**

12.1 Parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal ska i sin helhet bestämmas av svensk rätt.

12.2 Tvist i anledning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol.

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) original varav parterna har tagit var sitt.

Mariestad 2026–05-

Petter Klav
Fastighetsutvecklare/ Projektledare
Statens Bostadsomvandling AB

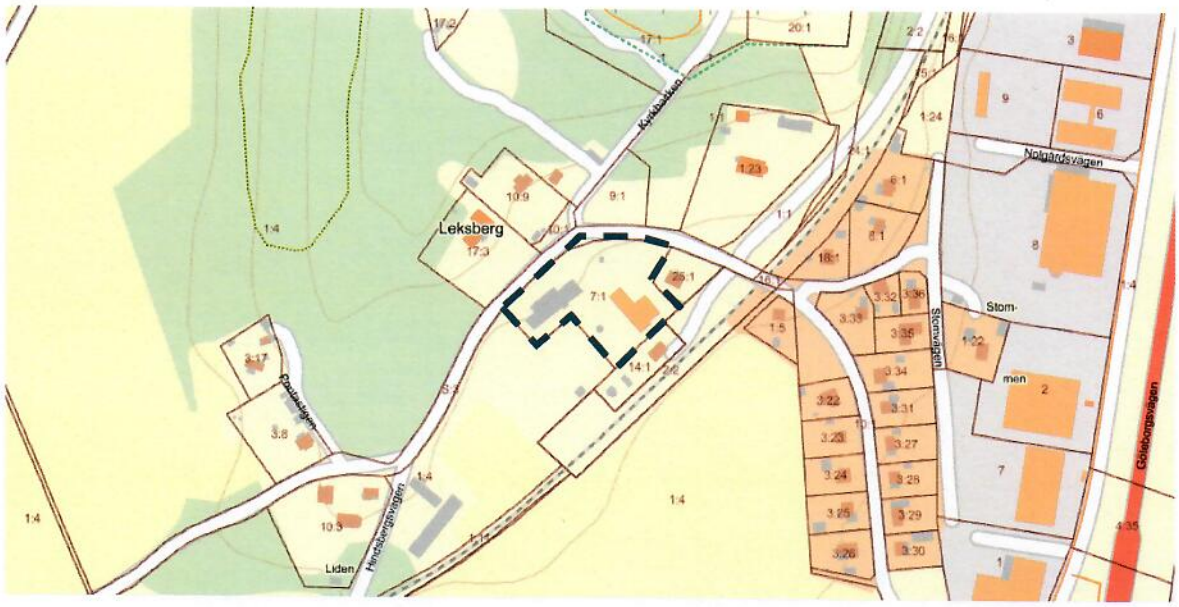
Mariestad 2026–05-

Susanne Wirdemo
Kommundirektör
Mariestad kommun

Johan Abrahamsson
Kommunstyrelsens ordförande
Mariestad kommun

Bilaga 1

Del av fastigheten Leksberg 7:1 (Hyresobjektet) med adress Sockenvägen 13 i Mariestad, Mariestad kommun, markerad med svart streckad linje.

Datum		Projekt	Entreprenadform
2026-03-24		Mariestad, Leksberg 7:1	Totalentreprenad
Leverantör:	**MVB Väst AB**		
Anbudssumma	33 228 000		**Finansieras ej av SBO**
Option 1	670 000	Byte yttertak	0
Option 2	42 000	Skalskydd	42 000
Option 3	85 000	Låssystem	85 000
Option 4	370 000	Dränering	0
Option 5	735 000	Markarbeten	735 000
Option 6	85 000	Golvvärme	0
Option 7	10 000	Överordnat system	10 000
			0
			0
			0
Summa	**35 225 000**	**Summa**	**872 000**
10%	3 522 500		250 000
Byggledning	500 000		50 000
Kontrollansvarig	75 000		7 000
Besiktning	125 000		15 000
BH administration	0		0
Myndighetsavgifter	0		0
Borrhål 2 st	180 000	(Officialservitut)	180 000
Förstudie	981 563		0
Moms 25 %	10 152 266		343 500
Summa totalt	**50 761 329**	**Säg**	**1 717 500**
	49 043 829		

ÖVERENSKOMMELSE OM ÖVERTAGANDE AV ARBETSMILJÖANSVAR

Statens Bostadsomvandling AB (SBO), org. nr 556329–2977 har förvärvat fastigheten Lekeberg 7:1 av Mariestads kommun org. nr 212000–1686. SBO ska hyra ut fastigheten till Mariehus AB org.nr 556416–9323 för att användas som boende för äldre. Byggnaden på fastigheten ska därmed byggas om för att anpassas till särskilda krav på bland annat tillgänglighet och trygghet.

Mariestads kommun har åtagit sig att självständigt ansvara för hela ombyggnadsprojektet omfattande bland annat planering, projektering och utförande.

Statens Bostadsomvandling AB överlåter och Mariestads kommun övertar genom detta avtal arbetsmiljöansvaret för planering, projektering och utförande avseende ombyggnadsprojektet enligt 3 kap 7 c § Arbetsmiljölagen (AML). Det som sägs i 3 kap 6 § AML och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap 8 § AML om den som låter utföra byggnads- eller anläggningsarbete ska således gälla Mariestads kommun.

Mariestads kommun är väl införstått med vad övertagandet av arbetsmiljöansvaret innebär och har erforderlig kompetens avseende detta ansvar, bland annat vad avser krav på byggarbetsmiljösamordnare för såväl planering som projektering, BAS-P och utförande, BAS-U.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Mariestad 2026–05–

Statens Bostadsomvandling AB

Petter Klav
Projektledare/ Fastighetsutvecklare

Mariestad 2026–05–

Mariestads kommun

Susanne Wirdemo
Kommundirektör

Johan Abrahamsson
Kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Riktlinje för dokumenthantering

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till Riktlinje för dokumenthantering.

Beslutet innebär att den tidigare riktlinjen för dokumenthantering, antagen av kommunfullmäktige den 13 december 2021 (KS 2021/412) upphör att gälla.

Bakgrund

I arbetet med dokumenthantering har behovet av ett tydligare och mer ändamålsenligt styrdokument identifierats. Den tidigare riktlinjen från 2021 var omfattande och innehöll i hög grad operativa beskrivningar av arbetsmoment såsom utlämnande av handlingar, diarieföring, posthantering, e-posthantering och gallring. Dessa delar hör inte hemma i ett styrande dokument på riktlinjenivå.

Mot denna bakgrund har en ny riktlinje för dokumenthantering tagits fram. Den nya riktlinjen är utformad som ett renodlat ramdokument som anger övergripande principer, ansvar och ramar för kommunens dokumenthantering. Operativt och rutinmässigt innehåll har i stället placerats i särskilda rutiner och i respektive nämnds dokumenthanteringsplaner.

Den nya riktlinjen ersätter därmed den tidigare i sin helhet. Förändringen innebär ingen ändring i sak eller ansvar enligt lagstiftningen, utan tydliggör dokumentstrukturen och säkerställer att riktlinjen fungerar som ett styrande dokument medan detaljerade arbetsmoment regleras i underliggande rutiner.

Bedömning ur miljömässig dimension

Förslaget bedöms inte medföra några direkta miljömässiga konsekvenser. En tydligare och mer ändamålsenlig dokumentstruktur kan på sikt bidra till effektivare informationshantering och minskat behov av pappersutskrifter.

Bedömning ur social dimension

Förslaget bedöms ha positiva sociala konsekvenser genom ökad tydlighet i ansvar och arbetssätt. En klarare struktur för dokumenthantering och hantering

av allmänna handlingar bidrar till rättssäkerhet, likabehandling och ökad tillgänglighet för allmänheten.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser. Revideringen innebär ingen förändring av kommunens ansvar eller skyldigheter enligt lag, utan avser en omstrukturering av styrdokument och rutiner.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17
Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17
Förslag Riktlinje för dokumenthantering
Riktlinjer för dokumenthantering, antagen 2021

Beslutet ska skickas till:
Administrativ chef, Eleonor Hultmark
Samtliga nämndsekreterare
Arkivarie, Marcus Nilsson
Kommundirektörens ledningsgrupp

Enheten för demokratistöd
Eleonor Hultmark

Kommunstyrelsen

Riktlinje för dokumenthantering

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till *Riktlinje för dokumenthantering*.

2. I samband med antagandet upphör den tidigare riktlinjen för dokumenthantering, antagen av kommunfullmäktige den 13 december 2021 (KS 2021/412) att gälla.

Bakgrund

I arbetet med dokumenthantering har behovet av ett tydligare och mer ändamålsenligt styrdokument identifierats. Den tidigare riktlinjen från 2021 var omfattande och innehöll i hög grad operativa beskrivningar av arbetsmoment såsom utlämnande av handlingar, diarieföring, posthantering, e-posthantering och gallring. Dessa delar hör inte hemma i ett styrande dokument på riktlinjenivå.

Mot denna bakgrund har en ny riktlinje för dokumenthantering tagits fram. Den nya riktlinjen är utformad som ett renodlat ramdokument som anger övergripande principer, ansvar och ramar för kommunens dokumenthantering. Operativt och rutinmässigt innehåll har i stället placerats i särskilda rutiner och i respektive nämnds dokumenthanteringsplaner.

Den nya riktlinjen ersätter därmed den tidigare i sin helhet. Förändringen innebär ingen ändring i sak eller ansvar enligt lagstiftningen, utan tydliggör dokumentstrukturen och säkerställer att riktlinjen fungerar som ett styrande dokument medan detaljerade arbetsmoment regleras i underliggande rutiner

Bedömning ur miljömässig dimension

Förslaget bedöms inte medföra några direkta miljömässiga konsekvenser. En tydligare och mer ändamålsenlig dokumentstruktur kan på sikt bidra till effektivare informationshantering och minskat behov av pappersutskrifter.

Bedömning ur social dimension

Förslaget bedöms ha positiva sociala konsekvenser genom ökad tydlighet i ansvar och arbetssätt. En klarare struktur för dokumenthantering och hantering av allmänna handlingar bidrar till rättssäkerhet, likabehandling och ökad tillgänglighet för allmänheten.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser. Den nya riktlinjen innebär ingen förändring av kommunens ansvar eller skyldigheter enligt lag, utan avser en omstrukturering av styrdokument och rutiner.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17

Förslag till ny riktlinje

Gällande riktlinje antagen 2021

Beslutet ska skickas till:

Administrativ chef
Nämndsekreterare
Arkivarie
Kommundirektörens ledningsgrupp

Mariestads kommun

Riktlinje för dokumenthantering

Mariestads kommun

Mariestads kommun

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: XX
Diarienummer: XX
Dokumentet gäller för: Mariestads kommunkoncern
Giltighetstid: Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering: XX
Dokumentansvarig: Administrativ chef

Mariestads kommun

Innehåll

1. Riktlinje för dokumenthantering 4

1.1. Syfte 4

1.2. Grundprinciper 4

1.3. Allmän handling 4

1.4. Roller och ansvar 4

1.5. Utlämnande av allmän handling 5

1.6. Beslut om avslag 6

1.7. Registrering och diarieföring 6

1.8. E-post och e-postloggar 6

1.9. Posthantering 6

1.10. Protokoll, arbetsmaterial och enskilda handlingar 6

1.11. Arkivering 7

Mariestads kommun

1. Riktlinje för dokumenthantering

1.1. Syfte

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att all hantering av dokument och information inom Mariestads kommunkoncern sker på ett rättssäkert, effektivt och enhetligt sätt. Riktlinjen gäller för alla typer av dokument och informationsbärare, oavsett om de utgör allmän handling eller inte, och omfattar såväl fysiska som digitala dokument. Den omfattar hela dokumentens livscykel – från skapande och mottagande, via registrering, bevarande och arkivering, till gallring och eventuell utlämning. Den ska bidra till att främja öppenhet, insyn och rättssäkerhet, säkerställa att lagar och förordningar följs, skydda känslig information och ge stöd för ett effektivt arbetssätt.

1.2. Grundprinciper

Offentlighetsprincipen gäller för all hantering av allmänna handlingar. Dokumenthanteringen ska följa gällande lagstiftning (tryckfrihetsförordningen, OSL, arkivlagen, GDPR med flera). Alla medarbetare har ansvar för korrekt hantering, registrering, bevarande och gallring. Informationssäkerhet och dataskydd ska alltid beaktas. Denna riktlinje är ett ramdokument och anger principer, ansvar och hänvisningar. Detaljerade arbetssteg, mallar och exempel finns i gällande rutiner och i respektive nämnds dokumenthanteringsplan.

1.3. Allmän handling

Allmän handling avser det som förvaras hos kommunen och är inkommet eller upprättat; gäller även digitala upptagningar. Digitala upptagningar (data/ljud/bild med flera) hanteras enligt tryckfrihetsförordningen/offentlighet och sekretesslagen och anses expedierade när de tekniskt gjorts tillgängliga för utomstående (till exempel via e-tjänst eller e-post).

Tekniska loggar och andra upptagningar hanteras och gallras enligt dokumenthanteringsplan och särskilda rutiner (till exempel e-postloggar). Se alltid gällande plan/rutin för detaljer.

1.4. Roller och ansvar

Kommunfullmäktige: Beslutar om övergripande styrdokument för dokumenthantering som gäller för hela kommunen och dess bolag. Kommunfullmäktige fastställer de grundläggande principerna och ramarna för dokumenthanteringen.

Nämnd/styrelse: Beslutar om eventuella styrdokument och riktlinjer som gäller för den egna nämndens verksamhet, inom ramen för de övergripande riktlinjer och principer som kommunfullmäktige har beslutat. Nämnden ansvarar för att

dokumenthanteringen följer lagstiftning och riktlinjer samt att efterlevnaden säkerställs inom nämndens verksamhet.

Förvaltningschef: Säkerställer fungerande dokumenthantering, tydlig ansvarsfördelning och beslut enligt delegationsordning.

Registrator/nämndsekreterare:
Varje förvaltning ska ha en utsedd funktion för registrering och diarieföring. I vissa förvaltningar är det registrator, i andra nämndsekreteraren. Vem som har uppgiften ska framgå av arbetsbeskrivning/delegationsordning. Funktionen säkerställer skyndsam registrering, korrekt metadata och genomför utlämnande enligt rutin i samverkan med handläggare.

Handläggare: Överlämnar handlingar för registrering, följer rutiner och dokumenthanteringsplaner och rensar inför arkivering.

Arkivansvarig: I kommunens förvaltningar är förvaltningschefen arkivansvarig.
I kommunala bolag är styrelsen ytterst ansvarig för arkivet, men kan utse VD eller annan befattningshavare som arkivansvarig enligt bolagets interna styrdokument.

Arkivredogörare: Tar fram och reviderar dokumenthanteringsplaner i samarbete med centralarkivet (eller motsvarande funktion i bolaget).

Arkivarie centralarkivet: Ger stöd och samordnar arkivfrågor; prövar utlämnande av handlingar som förvaras i arkivet.

Nämndsekreterare: Bistår med dokumenthantering, ärendeberedning, diarieföring, offentlighet och sekretess. Kan vara ansvarig för registrering där registrator saknas, men är inte alltid formell huvudansvarig.

Dataskyddsombud: Oberoende kontrollfunktion som granskar och ger råd kring dataskydd och personuppgiftshantering.

Dataskyddssamordnare: Praktiskt stöd i dataskyddsfrågor, samordnar och vägleder verksamheten.

Dataskyddsbiträde/kontaktperson: Lokalt stöd i förvaltning eller verksamhet för frågor om personuppgifter.

1.5. Utlämnande av allmän handling

Princip: skyndsam hantering och sekretessprövning före utlämnande. Avgifter tas ut enligt gällande taxa, antagen av kommunfullmäktige.

Detaljerade arbetssteg, checklista, standardsvar och besvärshänvisning finns i gällande rutiner för utlämnande av allmän handling samt rutin för utlämnande av e-post och
e-postloggar.

1.6. Beslut om avslag

Beslut om avslag eller delvis utlämnande av allmän handling fattas enligt delegationsordning. Överklagande sker till Kammarrätten i Jönköping.

1.7. Registrering och diarieföring

Huvudregeln är att inkomna och upprättade handlingar ska registreras skyndsamt. Sekretessbelagda handlingar ska alltid registreras och även här gäller att registreringen sker skyndsamt och enligt gällande rutiner. Det finns undantag från registreringsskyldigheten, till exempel för vissa arbetsmaterial och minnesanteckningar, enligt offentlighets- och sekretesslagen.

När en handling skickas mellan förvaltningar är den upprättad hos avsändaren och inkommen hos mottagaren och ska registreras hos båda.

Diariets metadata ska ge insyn utan att röja sekretess. Detaljer framgår av dokumenthanteringsplan och handbok/manual för ärende- och diariesystem.

1.8. E-post och e-postloggar

E-post omfattas av offentlighet, sekretess, registrering, bevarande och gallring.

Registrering: e-post som är allmän handling registreras omgående; bilagor kopplas till ärendet.

Gallring: följer respektive dokumenthanteringsplan och rutinen för e-post och e-postloggar (inkl. teknisk logg, återställning och frister).

Bevarande: e-post bevaras primärt digitalt i diariet/ärendesystem; pappersutskrift används endast när det krävs.

1.9. Posthantering

Post- och funktionsbrevlådor ska bevakas varje arbetsdag. Bevakning under helger och röda dagar sker endast om verksamheten har särskilda krav på tillgänglighet, till exempel vid jour eller samhällsviktig verksamhet. Inga försändelser får ligga oöppnade. Ansvar för hantering regleras i respektive förvaltning och i kommunens postrutin. Detaljer, inklusive hantering av privatadresserad post och behörigheter/fullmakter, framgår av postrutinen.

1.10. Protokoll, arbetsmaterial och enskilda handlingar

Protokoll och dess beslut blir allmän handling efter att protokollet har justerats.

Arbetsmaterial och minnesanteckningar blir allmänna endast om de tas om hand för arkivering.

Enskilda handlingar (till exempel biblioteksexemplar eller material deponerat för förvaring) är normalt inte allmän handling.

1.11. Arkivering

När ärenden avslutas arkiveras handlingarna; gallring och bevarande enligt dokumenthanteringsplan.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet; centralarkivet stödjer och prövar utlämnande av arkivhandlingar.

Inför arkivering: rensa dubbletter och hjälpmaterial, säkerställ fullständig akt och korrekt metadata.

MARIESTAD

Riktlinjer för dokumenthantering

Mariestads kommun

Antaget av Kommunfullmäktige
Mariestad 2021-12-13

Riktlinjer för dokumenthantering

Typ av styrdokument:	Riktlinjer
Beslutsinstans:	Kommunfullmäktige
Datum för antagande:	2021-12-13
Diarienummer:	KS 2021/412
Dokumentet gäller för:	Samtliga sektorer
Giltighetstid:	Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering:	2025
Dokumentansvarig:	Administrativa enheten

Innehållsförteckning

1. Offentlighetsprincipen 5
2. Vad är en allmän handling? 5
2.1 Handling 5
2.2 Allmän 5
2.3 Förvaras 6
2.4 Inkommen 6
2.5 Upprättad 7
2.6 Protokoll med handlingar 7
2.7 Arbetsmaterial 8
2.8 Digital och annan information 8
2.9 Enskilda handlingar 8
2.10 Post till förtroendevalda och fackliga förtroendemän 8
3. Att lämna ut allmänna handlingar 8
3.1 Offentlighet 8
3.2 Rätt att ta betalt 9
3.3 Sekretess 9
3.4 Sekretessmarkering 9
3.5 Sekretessprövning 9
3.6 Beslut och överklagande 10
4. Registrering av allmänna handlingar 10
4.1 Syftet med registrering 10
4.2 Huvudregel 10
4.3 Allt behöver inte registreras 11
4.4 Arkivlagen 11
4.5 Hur registrering sker 12
4.6 Sekretessbelagda handlingar 12
5. Ärenderegistrering i praktiken 12
5.1 Registrator 12
5.2 Ärenden till nämnd 12
6. Registreringsmetoder 12
6.1 Systematisk förvaring 13
6.2 Objektsregistrering 13
6.3 Diarieföring 13
6.4 Dokumenthanteringsplan 13
7. Posthantering 15
7.1 Handläggares ansvar 15
8. E-post 15
8.1 Användning av e-post? 16
8.2 Central loggning 16
8.3 Rensning av e-post med mera 16
8.4 E-postmeddelande som har överförts till papper 17

9. Arkivering.....17
10. Kommunens bolag etc. 18

Riktlinjer för dokumenthantering

1. Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen är en viktig grund för dokumenthanteringen inom Mariestads kommun. Med stöd av offentlighetsprincipen har allmänheten rätt att få ta del av allmänna handlingar. Det är en rättighet som motiverar väl fungerade administrativa rutiner som ärenderegistrering, protokollföring, arkivering med mera.

Offentlighetsprincipen har flera syften. Den ska garantera rättssäkerhet och effektivitet i förvaltning och folkstyre. Den ska även främja allmänhetens förtroende för myndigheter. De grundläggande reglerna om allmänna handlingars offentlighet finns i tryckfrihetsförordningen. Offentlighetsprincipen innebär att kommuninvånare och andra ges möjlighet till insyn och kontroll av kommunens verksamhet.

2. Vad är en allmän handling?

I tryckfrihetsförordningen definieras vad som menas med begreppet ”allmän handling”. Begreppet består av två delar, allmän och handling.

2.1 Handling

Med handling avses alla typer av informationsbärare, det vill säga inte bara skrivna pappersdokument utan även kartor, fotografier, ljudupptagningar, e-post och digitala upptagningar. Tänk på att även fax, meddelande i en röstbrevlåda eller sms kan vara en allmän handling som ska dokumenteras i ärendet på sedvanligt sätt.

2.2 Allmän

En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och har inkommit dit eller upprättats där. Mariestads kommun, det vill säga kommunstyrelsen och övriga nämnder, är myndigheter.

Det är viktigt att alla anställda inom kommunen är medvetna om att en handling som de får eller upprättar är en allmän handling. Det är inte enbart skrivelser som inkommer eller upprättas på förvaltningskontoret som är allmänna handlingar, utan även handlingar som kommer direkt till en förskola, skola eller servicehus är allmänna handlingar.

Observera att så kallade cookiefiler och globalfiler är allmänna handlingar. Det innebär att vem som helst har rätt att titta på vilka sidor som du har ”surfat” på.

Handlingar är *inte* allmänna om de:

- Är minnesanteckningar, det vill säga att de hör till ett ärende utan att tillföra ärendet sakuppgifter. Observera att minnesanteckningar blir allmän handling om och när de tas om hand för arkivering.

- Utväxlas som arbetsmaterial under ett ärendes behandling (mellanprodukter).

- Är rent personliga meddelanden i ett meddelandesystem.

- Tas emot av person i egenskap av annan ställning, exempelvis partipost till politiker eller post till facklig förtroendeman.

2.3 Förvaras

Det första kriteriet för om en handling ska anses allmän är att den förvaras hos myndigheten. I det flesta fall är detta okomplicerat att konstatera. Finns handlingen i myndighetens lokaler och är den upprättad där eller inkommen dit är den också allmän.

Ibland är dock begreppet förvaring inte lika självklart. Tänk på att som inkommen räknas även handlingar som skickas/lämnas förskola, fritidshem, gruppboende eller någon skola.

Det förkommer även att handlingar finns på någon annan plats än hos myndigheten men ändå anses som förvarade hos myndigheten. Handlingar kan till exempel vara utlånade. Det kan förekomma att ett företag eller en konsult utför ett uppdrag för kommunen och därigenom har hand om viss dokumentation som rör uppdraget. I dessa fall anses handlingarna ändå förvarade hos myndigheten.

Handlingar som lämnas till någon annan för teknisk bearbetning eller lagring, anses ändå förvarade hos den myndigheten som lämnat över dem. Det kan exempelvis vara mikrofilmade bygglovshandlingar som förvaras i ett klimatarkiv hos ett företag.

Med en upptagning menas en sådan handling som inte kan uppfattas utan tekniskt hjälpmedel. En upptagning anses förvarad hos en myndighet om den är tillgänglig hos myndigheten, det vill säga om den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas.

2.4 Inkommen

En handling är inkommen till en myndighet så snart den har anlänt dit med post, e-post eller överlämnats till någon behörig representant för myndigheten. Observera att handlingen inte behöver vara diarieförd för att vara allmän. Anbud

och andra liknande tävlingshandlingar anses inte vara inkomna före den tidpunkt som har bestämts för öppning av anbuden. Därefter gäller sekretess tills dess att upphandlingsärendet har slutförts.

2.5 Upprättad

En handling är upprättad när den är expedierad eller när det ärende som den hör till har slutbehandlats hos myndigheten. Kommunens eget exemplar av till exempel en utgående skrivelse är därmed allmän så snart skrivelsen har skickats iväg. Observera att när en handling skickas till en förvaltning eller enhet som inte tillhör den egna nämnden, är handlingen upprättad hos avsändaren när den skickats iväg och inkommen till mottagaren när den kommit dit. Handlingen ska därmed registreras hos båda förvaltningarna (myndigheterna).

Om handlingen inte tillhör något specifikt ärende och inte heller ska expedieras är handlingen allmän när den har färdigställts, det vill säga när behörig tjänsteman har godkänt innehållet. Det kan gälla fristående utredningar och promemorior.

Diarier, journaler och register där uppgifter förs in fortlöpande blir upprättade och därmed allmänna så fort man börjat göra anteckningar i dem.

När en myndighet begär in synpunkter i ett ärende under hand, det vill säga utan formell remiss är sådana handlingar varken upprättade eller inkomna i lagens mening och därför inte heller allmänna handlingar, som är offentliga.

2.6 Protokoll med handlingar

Protokoll blir allmänna handlingar när nämnden/utskottet har fattat det avgörande beslutet i ärendet. Det är som huvudregel när protokollet har justerats.

Arbetsutskotts protokoll i ärenden som slutligt ska avgöras av nämnd blir allmänna först när nämnden har fattat det avgörande beslutet. Om arbets-utskottets protokoll har expedierats till någon utomstående dessförinnan har dock protokollet blivit en allmän handling redan vid den tidpunkten.

Om det finns handlingar till ärenden som nämndens egen personal har upprättat blir även dessa allmänna handlingar vid tidpunkten för justeringen. Om handlingarna har expedierats till någon utomstående dessförinnan har dock handlingen blivit allmän redan vid expedieringen. Tänk på att som expedierade handlingar räknas inte handlingar som endast har skickats till nämndens ledamöter inför sammanträdet.

Om det till ett ärende finns handlingar som har kommit in från någon utomstående (myndighet, konsult eller privatperson) blir dessa handlingar allmänna redan när de kommit in till kommunen.

2.7 Arbetsmaterial

Utkast och minnesanteckningar blir allmänna om de, sedan ärendet har avslutats, tas om hand för arkivering. Detta gäller även om handlingarna inte innehåller någon information som är viktig för ärendet vilket bör hållas i åtanke före arkivering.

2.8 Digital och annan information

Data-, ljud-, bild- och andra typer av informationsupptagningar blir allmänna handlingar på samma sätt som vanliga pappersdokument. En dataupptagning anses vara expedierad och därmed allmän handling när informationen tekniskt gjorts tillgänglig för utomstående, på exempelvis bildskärm eller då informationen skickas med e-post till någon utanför myndigheten.

2.9 Enskilda handlingar

Tryckta skrifter, ljud- eller bildupptagningar eller andra handlingar som ingår i bibliotek eller som har överlämnats av enskilda, till exempel privatpersoner och föreningar, för förvaring i en myndighets arkiv är inte allmänna handlingar.

Som allmänna handlingar räknas inte heller handlingar som har upprättats eller inkommit för att publiceras i någon skrift som myndigheten ger ut regelbundet, till exempel personaltidningar.

2.10 Post till förtroendevalda och fackliga förtroendemän

Post till förtroendevalda som gäller interna partipolitiska frågor är inte allmänna handlingar. Post till kommunalråd, nämndsordförande eller annan förtroendevald som endast avser frågor med anknytning till den förtroendevaldes egenskap av företrädare för ett visst parti – utan anknytning till något ärende - är inte heller allmänna handlingar. Om handlingen däremot, helt eller delvis, gäller något ärende hos nämnden, är handlingen allmän handling.

Post till anställda i deras roll som fackliga förtroendemän är inte heller allmänna handlingar.

3. Att lämna ut allmänna handlingar

3.1 Offentlighet

Allmänna handlingar är i de flesta fall även offentliga. Efterfrågade dokument ska lämnas ut ”genast eller så snart som möjligt”. Det finns ingen tidsgräns i lagstiftningen men rättspraxis har visat att huvudregeln är omedelbar utlämning vid personligt besök. I vissa undantagsfall kan upp till två dagars dröjsmål

accepteras. Behövs omfattande säkerhetsprövning, till exempel sekretessprövning enligt offentlighet- och sekretesslagen, kan det få ta längre tid. Den som efterfrågar handlingar har ingen skyldighet att uppge sitt namn eller redogöra för varför denne vill ta del av en viss handling.

Om det behövs teknisk utrustning för att ta del av handlingarna är myndigheten skyldig att tillhandahålla denna, till exempel en dator. Den som begär ut handlingar har även rätt att fotografera eller skriva av den allmänna handlingen.

3.2 Rätt att ta betalt

Kommunen har inte rätt att ta betalt för att någon önskar ta del av en allmän handling på stället. Kommunfullmäktige har dock beslutat om en taxa som gäller för papperskopior av allmänna handlingar som ska lämnas ut.

Den som vill ha kopior eller avskrifter av de allmänna handlingar som myndigheten förvarar har rätt att få detta. Myndigheten har dock ingen skyldighet att kopiera kartor, ritningar, fotografier eller liknande om det är tekniskt besvärligt och handlingen kan tillhandahållas på stället.

Digitala upptagningar kan tillhandahållas i pappersutskrift eller i annan form, exempelvis via e-post, om det inte är olämpligt.

3.3 Sekretess

Rätten att ta del av de allmänna handlingarna får endast begränsas av bestämmelser i offentlighet- och sekretesslagen eller i annan lag som sekretesslagen hänvisar till.

Noterbart är att handlingar kan innehålla både uppgifter som är offentliga och uppgifter som är sekretesskyddade. Myndigheten är i dessa fall skyldig att lämna ut handlingen (informationen) i de delar som inte är skyddade av sekretess.

3.4 Sekretessmarkering

Sekretesskyddade handlingar kan förses med en särskild markering som talar om att handlingen är hemlig. Det är dock viktigt att komma ihåg att en sådan markering endast ska betraktas som en varningssignal om att handlingen kan innehålla information som är sekretesskyddad. Varje gång en handling begärs utlämnad ska en prövning göras om handlingen kan lämnas ut eller inte.

Det är inte tillåtet att hemlighålla handlingar utan att göra en direkt hänvisning till den paragraf i offentlighet- och sekretesslagen som är tillämplig. Om någon paragraf som passar in i sammanhanget inte kan hittas ska handlingen lämnas ut.

3.5 Sekretessprövning

I första hand är det den tjänsteperson som är ansvarig för handlingen som tar ställning till om den ska lämnas ut eller inte. Det kan vara en handläggare eller registrator. Det finns en rutin för utlämnande av allmänna handlingar med tillhörande besvärshänvisning som samtliga sektorer ska använda. I rutinen beskrivs hur frågor om att lämna ut allmänna handlingar ska hanteras. Om handlingen har överlämnats till centralarkivet är det personalen vid arkivet som prövar om handlingen ska lämnas ut.

Om en anställd gör bedömningen att handlingen inte får lämnas ut är finns en skyldighet att upplysa om rätten att få frågan om utlämnande prövad i ett formellt beslut som kan överklagas. Ett sådant beslut fattas av sektorchef i enlighet med delegationsordningarna för respektive nämnd.

3.6 Beslut och överklagande

En person som blir nekad att ta del av en viss handling har rätt att få ett formellt skriftligt beslut som kan överklagas. I ett sådant beslut ska skälen till varför begäran avslås tydligt framgå. Rätt instans att överklaga ett avslagsbeslut är kammarrätten i Jönköping.

4. Registrering av allmänna handlingar

4.1 Syftet med registrering

Syftet med registrering av allmänna handlingar är att allmänheten med hjälp av register ska kunna ges möjlighet till insyn i verksamheten och beställa fram de handlingar/ärenden som man vill ta del av. Verksamheterna har även ett praktiskt behov av att hålla ordning på sina handlingar.

4.2 Huvudregel

Som huvudregel ska handlingar som kommit in eller upprättats hos en myndighet omedelbart registreras. Exempel på handlingar som ska registreras är:

- Skrivelser från allmänhet, myndigheter, företag och organisationer som kan leda till beslut, yttrande eller annan åtgärd.
- Utgående skrivelser till myndigheter, organisationer och allmänhet.
- Beslut, kontrakt och avtal.
- Vissa projekthandlingar, till exempel rapporter och korrespondens.
- Skrivelser från fackliga förtroendemän.
- Interna skrivelser av formell karaktär, exempelvis policydokument och beslutade rutiner.

- Handlingar där det kan vara viktigt att kunna bevisa att de har kommit in till eller skickats ut från myndigheten, exempelvis handlingar som gäller klagomål på undervisning, meddelande om studieavbrott eller begäran om studieuppehåll.

- Sekretessbelagda handlingar ska **alltid** registreras.

4.3 Allt behöver inte registreras

Offentlighet- och sekretesslagen medger vissa undantag från registreringsskyldigheten. Det gäller om handlingarna hålls så ordnade att det utan svårighet går att avgöra om handlingen har kommit in eller upprättats eller om det är uppenbart att handlingen är av ringa betydelse för verksamheten. Exempel på handlingar som är av ringa betydelse är:

- Inbjudningar till kurser, konferenser och utbildningar samt broschyrer, reklamtryck och tidskrifter.

- Missiv/följebrev samt cirkulär

- Beställningar, rekvisitioner, rutinartade förfrågningar, feladresserad post samt enkla förfrågningar om information, fotokopior och liknande.

- Handlingar som skickas för kännedom och inte behöver besvaras samt utkast till beslut eller skrivelse.

- Författningstryck och offentliga utredningar som endast lämnas för kännedom.

- Biblioteksförvarat material, handböcker med mera som förvaras i ordnade serier.

Om registreringsskyldigheten eller andra delar i dokumenthanteringen har reglerats i lag eller annan författning, gäller specialreglerna före dessa riktlinjer.

4.4 Arkivlagen

Även arkivlagen innehåller bestämmelser om registrering. Där fastslås att myndigheterna är skyldiga att registrera handlingar så att arkivvården underlättas, särskilt gallring och framtida återsökning.

4.5 Hur registrering sker

När allmänna handlingar diarieförs föreskriver offentlighet- och sekretesslagen att registret ska innehålla följande uppgifter:

1. Datum då handlingen kom in eller upprättades.
2. Diarienummer eller annan beteckning som handlingen fått.
3. Från vem handlingen har kommit in eller till vem den har skickats.
4. En kort beskrivning av vad handlingen avser.

4.6 Sekretessbelagda handlingar

Sekretesskyddade handlingar ska som tidigare nämnts, alltid registreras. Även om allmänheten inte får ta del av handlingen måste det ändå redovisas att handlingen finns. Uppgifterna i diariet får dock väljas med stor försiktighet så att inte den sekretesskyddade informationen röjs. Det kan vid sekretesskyddade handlingar vara lämpligt att utelämna uppgifterna i punkterna 3 och 4 i sammanställningen under föregående rubrik.

5. Ärenderegistrering i praktiken

5.1 Registrator

Beroende på myndighetens organisation ska det utses en eller flera registratorer med ersättare för varje nämnd. Registratorn ska vara verksamhetens ”spindel i nätet” för dess allmänna handlingar och skyndsamt kunna ta fram den information som efterfrågas.

Registratorn ska ha en grundlig utbildning i offentlighet och sekretess för att kunna bedöma vilka handlingar som är allmänna handlingar, om de är offentliga eller sekretesskyddade och registrera dem på lämpligt sätt.

5.2 Ärenden till nämnd

Under varje nämnd ska det finnas ett nämndsdiarium där alla ärenden som behandlas av nämnden eller av anställd med stöd av delegation, registreras.

6. Registreringsmetoder

Valet av registreringsmetod styrs bland annat av verksamheternas återsöknings- och bevakningsbehov. Det ska vara lätt att hitta den information som eftersöks.

Vilka handlingar/ärenden som kan registreras eller förvaras på annat sätt än genom diarieföring bör framgå av nämndens dokumenthanteringsplan. Den är alltså ett viktigt sökinstrument som kompletterar diariet vid återsökning.

6.1 Systematisk förvaring

Systematisk förvaring är ingen regelrätt registreringsmetod utan ett alternativ till registrering. Det innebär att handlingarna sorteras och förvaras på ett i förväg bestämt sätt. En naturlig sorteringsordning måste finnas, till exempel personnummer, fakturanummer eller namn.

6.2 Objektsregistrering

I vissa sammanhang kan det vara lämpligt att registrera alla handlingar/ärenden som gäller ett objekt, till exempel en fastighet, en gata/väg, en anläggning, på detta objekt. Det upprättas då ett blad för varje objekt med vars hjälp ärendet bevakas.

6.3 Diarieföring

Huvudregeln är att alla ärenden som ska behandlas i den politiska nämnden, eller av anställd med stöd av delegation, ska diarieföras. Vidare ska alla ärenden av vikt som det finns behov av att kunna återsöka och bevaka i framtiden diarieföras.

Ärendets innehåll redovisas i en kortfattad rubrik. Den måste vara tydligt utformad så att var och en kan förstå vad ärendet handlar om. Förkortningar ska undvikas, framför allt sådana förkortningar som förekommer internt. I ärenderubriken bör ett eller flera sökord ingå.

Alla handlingar som rör samma ärende ska placeras i ett aktomslag. Om ett ärende löper under flera år ska de handlingar som hör dit läggas i samma aktomslag och ärendeakten ska sorteras på det år då ärendet påbörjades. Rekommendationen är att ett ärende inte ska löpa längre än tre år. Originalhandlingar ska alltid förvaras i akten. Till handläggare och förtroendevalda skickas med fördel digitala kopior.

Om det förekommer att flera olika ärenden berörs i en och samma skrivelse ska registrator lägga upp flera ärenden i diariet.

Om ett ärende initieras av någon enskild ska ett meddelande skickas som bekräftar att handlingen har tagits emot och vilken nämnd/tjänsteman som handlägger det.

6.4 Dokumenthanteringsplan

Enligt kommunens arkivreglemente ska varje myndighet upprätta dokument-hanteringsplaner. Det kan finnas flera dokumenthanteringsplaner inom samma nämnd.

Dokumenthanteringsplanerna beskriver hur de allmänna handlingarna hanteras, vilka som ska bevaras och vilka som ska gallras (förstöras). Planerna upprättas i

samarbete mellan myndigheternas arkivredogörare och centralarkivet. Planerna ska revideras så snart behov av revidering uppkommer.

Dokumenthanteringsplanerna är en ”katalog” där man kan identifiera alla förekommande allmänna handlingar som existerar inom myndigheternas verksamheter.

7. Posthantering

i Mariestads kommun finns en rutin framtagen för posthantering som gäller för samtliga verksamheter. Rutinerna uppfyller följande krav:

- Handlingar som inkommit eller upprättats ska registreras utan dröjsmål såvida handlingarna inte hålls så ordnade att det utan svårighet kan avgöras om handlingar har kommit in eller upprättats hos myndigheten. Observera dock kravet på att handlingar som innehåller sekretesskyddad information alltid ska registreras.

- Sektorchefer ska vid behov informeras om vilka handlingar som inkommit eller upprättats av berörd verksamhet.

- All post ska datumstämplas.

- Ingen post får bli liggande oöppnad. För privatadresserad post ska överenskommelse träffas om vem som ska öppna posten om någon är borta.

- All post ska vara genomgången så att allmänna handlingar, som är offentliga, kan lämnas ut samma dag som handlingen kom in.

7.1 Handläggares ansvar

Om inkommande handlingar går direkt till handläggare ska denne omgående lämna det som ska registreras till registrator. Detsamma gäller för så kallade upprättade handlingar. Om en inkommen eller upprättad handling tillhör ett existerande ärende ska handläggaren alltid informera registratorn om diarienumret, om detta inte redan framgår av handlingen i fråga.

8. E-post

Samma regler om offentlighet, sekretess och arkivering gäller för information som skickas med e-post eller är lagrad i gemensamma eller elektroniska brevlådor som för pappershandlingar som sänds med traditionell post

Vid hantering av post ska alltid regler för registrering och tillhandahållande av allmänna handlingar följas. Det är mycket viktigt att allmänhetens rätt till insyn enligt offentlighetsprincipen inte försämras när e-post används.

För den interna e-posten är det möjligt att få mottagningsbevis. Det innebär att du kan få information om när ditt mejl har öppnats. Detta är inte möjligt att få mottagningsbevis för extern e-post.

Om e-post innehåller handlingar som hör till ett ärende ska handlingarna alltid registreras centralt hos registrator. Även själva e-postmeddelandet ska diarieföras.

Kopior på e-post ska skickas endast i de fall det är sakligt motiverat.

8.1 Användning av e-post?

För att få använda e-post i Mariestads kommun krävs att du har läst igenom och förstått detta dokument. För att få använda e-post som anställd i Mariestads kommun krävs även att följande regler följs:

- Alla inkomna och utskickade dokument ska hanteras enligt de lagar och förordningar som finns för offentlighetsprincipen, arkivering och sekretess.

- Samtliga medarbetare som i det vardagliga arbetet använder en dator ska minst en gång om dagen kontrollera sin e-post. Det gäller även personer/tjänster i vilka det ingår att regelbundet kommunicera digitalt.

- Funktionsbrevlådor ska kontrolleras minst en gång dagligen.

- Den e-post som ska diarieföras ska omedelbart vidarebefordras till enhetens registrator.

- Det program som används för att hantera den elektroniska posten är Microsoft Outlook (e-postadress på kommunens domän). Inga andra alternativ är tillåtna.

- Det är inte tillåtet att ta emot och installera programvara, om inte IT-enheten godkänt detta.

- Vid eventuell frånvaro ska inkommande e-post skickas vidare till den som öppnar posten.

8.2 Central loggning

All e-post ska loggas centralt och ska vara återsökningsbar under minst de tidsfrister som anges under avsnittet rensning av epost med mera.

Mariestads kommuns brevlåda för elektronisk post är info@mariestad.se.

Varje nämnd ska ha en egen officiell myndighetsbrevlåda. All e-post som gäller nämndens verksamhet ska i första hand hänvisas dit.

8.3 Rensning av e-post med mera

Följande gallringstider gäller för e-post med mera i Mariestads kommun:

- E-postmeddelanden av tillfällig eller ringa betydelse som inte föranleder någon åtgärd (exempelvis registrering) får gallras efter åtta dagar.
- Cookiefiler, globalfiler och e-postlistor får gallras efter åtta dagar.
- E-postmeddelanden av tillfällig eller ringa betydelse som föranleder åtgärd men inte särskilt beslut får gallras efter åtta dagar.
- E-postmeddelanden av betydelse som är en allmän handling och bedöms leda till ett ärende eller som tillhör ett ärende ska omedelbart skrivas ut, registreras och tillföras akten i ärendet.
- Röstmeddelanden i telefonsvarare får gallras vid inaktualitet. Är röstmeddelandet en allmän handling ska det dokumenteras genom tjänsteanteckning.
- Sms/textmeddelande i telefon får rensas vid inaktualitet. Användaren av den elektroniska utrustningen ansvarar även för rensningen.

8.4 E-postmeddelande som har överförts till papper

När ett e-postmeddelande har överförts till papper kan det rensas direkt därefter. Faxutskrifter hanteras på motsvarande sätt som övriga pappers-dokument.

9. Arkivering

När ett ärende avslutas ska handlingarna arkiveras. Allt som då finns i ärendet blir allmänna handlingar och får inte plockas ur akten utan gallringsbeslut. Innan arkivering ska handläggaren rensa bort dubbletter, kladdpapper, plastfickorgem och hätfklamrar

Myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser:

- Rätten att ta del av allmänna handlingar.
- Behovet av information för rättskipningen och förvaltningen.
- Forskningens behov.

Som myndighet räknas kommunstyrelsen och nämnderna, kommunala bolag och kommunfullmäktiges revisorer. Varje myndighet ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen.

Kommunstyrelsen är kommunens arkivmyndighet och ska utöva tillsyn över att kommunens myndigheter sköter sina arkiv enligt arkivlagen och kommunens arkivreglemente.

Om en kommunal myndighet upphör och dess verksamhet inte förs över till en annan kommunal myndighet ska myndighetens arkiv överlämnas till arkivmyndigheten (kommunstyrelsen) inom tre månader, såvida kommunfullmäktige inte har beslutat annat. Om två myndigheter slås ihop ska förfarandet med myndigheternas arkiv utredas särskilt. Vid sådana tillfällen ska

alltid centralarkivet kontaktas.

10. Kommunens bolag etc.

Dessa riktlinjer gäller även för bolag och andra juridiska personer i vilka Mariestads kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som har föreskrivits för nämnd och kommunens sektorer gäller då även dessa juridiska personer, med undantag av vad som har angetts för det sektorsövergripande diarieföringssystemet.

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för styrdokument

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till Riktlinje för styrdokument.

Beslutet innebär att Riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument, beslutad av kommunfullmäktige den 30 mars 2020 (§ 24) upphör att gälla.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog den 30 mars 2020 (§ 24) förslag till riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument. Riktlinjen har aktualiserats och nu reviderats.

Syftet med dokumentet är att fastställa en definition för vad som är styrdokument, skapa en enhetlig terminologi för de olika dokumenten samt ange beslutsnivå och utformning. Syftet är också att ange ansvaret för ett styrdokument, vem som ansvar för dokumentens tillgänglighet, tydliggöra regler för utformning av styrdokument samt beskriva när revidering av dokumenten ska utföras. Riktlinjerna avser de styrdokument som inte är reglerade i lagstiftning utan antas politiskt på kommunens eget initiativ.

Styrdokument ska kontinuerligt utvärderas och följas upp. Det är därför viktigt att styrdokumenten samordnas, att de är konkreta och enkla och så få som möjligt till antalet. Utgångspunkten är att Mariestads kommun ska ha så få styrdokument som möjligt. Nya styrdokument ska endast tas fram när befintlig styrning inte är tillräcklig.

Styrdokument kan delas in i två olika slag; dels dokument som beskriver förändring och utveckling (aktiverande) dels dokument som reglerar befintlig verksamhet och kommunens förhållningssätt till en given situation (normerande).

Revideringarna syftar till att tydliggöra de olika formerna av styrdokument, beslutsnivåer samt underlätta för författaren avseende hur styrdokumentet ska skrivas samt vilket vad styrdokumentet ska innehålla. Revideringarna är markerade i ”Förslag till Riktlinje för styrdokument”. Vid revideringen har även information lagts till avseende bolagsstyrelsernas beslutanderätt samt hantering av styrdokument som innefattar bolagen.

Bedömning ur miljömässig dimension

Även om riktlinjerna i sig inte direkt påverkar miljön bidrar de till en mer hållbar förvaltning genom att skapa ordning och reda i styrningen. Minskad mängd dokument och tydligare strukturer kan minska onödig materialanvändning och administrativ belastning, särskilt om dokumenten hanteras digitalt. Klara roller och uppföljningsrutiner ökar också förutsättningarna för att miljörelaterade styrdokument används korrekt och får avsedd effekt.

Bedömning ur social dimension

Riktlinjerna stärker den interna transparensen och gör det lättare för både medarbetare och politiker att förstå kommunens styrning. Detta skapar ökad rättssäkerhet och likvärdighet i hur beslut fattas och implementeras. Genom att tydliggöra ansvar, processer och dokumenttyper skapas en mer inkluderande och tillgänglig arbetsmiljö där fler kan orientera sig i styrningen. Det bidrar i förlängningen till högre kvalitet i kommunens tjänster och tydligare förutsättningar för invånare att följa och påverka kommunens arbete.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Riktlinjen kan bidra till ökad kostnadseffektivitet genom att minska antalet styrdokument och tydliggöra ansvar, beslutsnivåer och processer. En mer enhetlig och strukturerad dokumenthantering minskar risken för dubbelarbete, oklarheter och ineffektiva arbetsflöden. Klara rutiner för revidering och uppföljning gör att resurser används bättre och att kommunen inte lägger tid på att hantera inaktuella eller överlappande dokument. Sammantaget skapas bättre grund för långsiktig ekonomisk styrning.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17
Förslag till Riktlinje för styrdokument 2026
Riktlinjer för styrdokument 2020

Beslutet ska skickas till:

Kommundirektörens ledningsgrupp
Samtliga nämndsekreterare
Samtliga förvaltningar, för vidarebefordran till medarbetare

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-03-17
Dnr: 2026/213

Enheten för demokratistöd
Rebecka Tropp
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Riktlinje för styrdokument

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till Riktlinje för styrdokument.

Beslutet innebär att Riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument, beslutad av kommunfullmäktige den 30 mars 2020 (§ 24) upphör att gälla.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog den 30 mars 2020 (§ 24) förslag till riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument. Riktlinjen har aktualiserats och nu reviderats.

Syftet med dokumentet är att fastställa en definition för vad som är styrdokument, skapa en enhetlig terminologi för de olika dokumenten samt ange beslutsnivå och utformning. Syftet är också att ange ansvaret för ett styrdokument, vem som ansvar för dokumentens tillgänglighet, tydliggöra regler för utformning av styrdokument samt beskriva när revidering av dokumenten ska utföras. Riktlinjerna avser de styrdokument som inte är reglerade i lagstiftning utan antas politiskt på kommunens eget initiativ.

Styrdokument ska kontinuerligt utvärderas och följas upp. Det är därför viktigt att styrdokumenten samordnas, att de är konkreta och enkla och så få som möjligt till antalet. Utgångspunkten är att Mariestads kommun ska ha så få styrdokument som möjligt. Nya styrdokument ska endast tas fram när befintlig styrning inte är tillräcklig.

Styrdokument kan delas in i två olika slag; dels dokument som beskriver förändring och utveckling (aktiverande) dels dokument som reglerar befintlig verksamhet och kommunens förhållningssätt till en given situation (normerande).

Revideringarna syftar till att tydliggöra do olika formerna av styrdokument, beslutsnivåer samt underlätta för författaren avseende hur styrdokumentet ska skrivas samt vilket vad styrdokumentet ska innehålla. Revideringarna är markerade i ”Förslag till Riktlinje för styrdokument”.

Mariestads kommun

Social dimension

Riktlinjerna stärker den interna transparensen och gör det lättare för både medarbetare och politiker att förstå kommunens styrning. Detta skapar ökad rättssäkerhet och likvärdighet i hur beslut fattas och implementeras. Genom att tydliggöra ansvar, processer och dokumenttyper skapas en mer inkluderande och tillgänglig arbetsmiljö där fler kan orientera sig i styrningen. Det bidrar i förlängningen till högre kvalitet i kommunens tjänster och tydligare förutsättningar för invånare att följa och påverka kommunens arbete.

Miljömässig dimension

Även om riktlinjerna i sig inte direkt påverkar miljön bidrar de till en mer hållbar förvaltning genom att skapa ordning och reda i styrningen. Minskad mängd dokument och tydligare strukturer kan minska onödig materialanvändning och administrativ belastning, särskilt om dokumenten hanteras digitalt. Klara roller och uppföljningsrutiner ökar också förutsättningarna för att miljörelaterade styrdokument används korrekt och får avsedd effekt.

Ekonomisk dimension

Riktlinjen kan bidra till ökad kostnadseffektivitet genom att minska antalet styrdokument och tydliggöra ansvar, beslutsnivåer och processer. En mer enhetlig och strukturerad dokumenthantering minskar risken för dubbelarbete, oklarheter och ineffektiva arbetsflöden. Klara rutiner för revidering och uppföljning gör att resurser används bättre och att kommunen inte lägger tid på att hantera inaktuella eller överlappande dokument. Sammantaget skapas bättre grund för långsiktig ekonomisk styrning.

Underlag till beslut

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, daterad 2026-03-17

Förslag till Riktlinje för styrdokument

Beslutet ska skickas till

Kommundirektörens ledningsgrupp
Samtliga nämndsekreterare
Samtliga förvaltningar, för vidarebefordran till medarbetare

Mariestads kommun

Riktlinjer för styrdokument

Mariestads kommunkoncern

Mariestads kommun

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2026-XX-XX
Diarienummer: 2025/XXX
Dokumentet gäller för: Mariestads kommunkoncern
Giltighetstid: Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering: 2030
Dokumentansvarig: Administrativ chef

Mariestads kommun

Innehåll

1. Inledning och syfte **4**

2. Lagstadgade och frivilliga dokument **4**

3. Kommunal författningssamling **4**

4. Styrdokumentens definition ~~och beslutsnivå~~ **5**

4.1. Dokument med särställning **8**

4.2. Kommunala föreskrifter **8**

4.2.1. Lokala föreskrifter 8

4.2.2. Taxor och avgifter 8

4.3. Riktade styrande dokument **9**

4.3.1. Reglemente 9

4.3.2. Bolagsordning och ägardirektiv 10

4.3.3. Arbetsordning 10

4.3.4. Delegationsordning 11

4.4. Aktiverande styrdokument **11**

4.4.1. Strategi 11

4.4.2. Program 12

4.4.3. Plan 12

4.5. Normerande styrdokument **13**

4.5.1. Policy 14

4.5.2. Riktlinjer 14

4.5.3. Regler 15

4.6. Dokument inom förvaltningsorganisationen **16**

5. Beslutsnivåer för styrande dokument **17**

5.1. Kommunfullmäktige beslutar **17**

5.2. Nämnd beslutar **17**

5.3. Bolagsstyrelse beslutar **18**

5.4. Likalydande beslut av nämnder/bolagsstyrelser **18**

6. Regler för styrdokument **19**

7. Utformning av styrdokument **21**

8. Ansvarig för ett styrdokument **22**

1. Inledning och syfte

I detta dokument beskrivs begrepp, hierarki och utformning av Mariestads kommuns styrdokument. Tydliga styrdokument är en förutsättning både för funktionen som styrinstrument och för uppföljningen.

Syftet med dokumentet är att fastställa en definition för vad som är styrdokument, skapa en enhetlig terminologi för de olika dokumenten samt ange beslutsnivå och utformning. Syftet är också att ange ansvaret för ett styrdokument, vem som ansvar för dokumentens tillgänglighet, tydliggöra regler för utformning av styrdokument samt beskriva när revidering av dokumenten ska utföras. Riktlinjerna avser de styrdokument som inte är reglerade i lagstiftning utan antas politiskt på kommunens eget initiativ.

Styrdokument ska kontinuerligt utvärderas och följas upp. Det är därför viktigt att styrdokumenten samordnas, att de är konkreta och enkla och så få som möjligt till antalet. Utgångspunkten är att Mariestads kommun ska ha så få styrdokument som möjligt. Nya styrdokument ska endast tas fram när befintlig styrning inte är tillräcklig.

2. Lagstadgade och frivilliga dokument

Mariestads kommuns viktigaste styrdokument är kommunfullmäktiges mål- och budgetdokument för mandatperioden. Utöver mål och budget reglerar inte kommunal-lagen vilka andra övergripande styrdokument en kommun ska ha eller hur de ska utformas. Inom viss kommunal verksamhet är dock annan lagstiftning starkt styrande vilket medför att kommunen måste upprätta styrdokument. Exempel på sådana styrdokument är översiktsplan, jämställdhetsplan, detaljplaner och skolplan. Förutom de lagstadgade styrdokumenten finns det andra styrdokument som varje kommun själv väljer att ta fram inom olika områden för att förtydliga en viljeriktning eller ett förhållningssätt.

3. Kommunal författningssamling

Utöver ovan nämnda styrdokument finns det ytterligare andra dokument som utifrån lagstiftning styr en kommun, till exempel reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv, föreskrifter, regler och taxor. Dessa dokument ingår i det som brukar kallas författningssamling som ska finnas tillgänglig för allmänheten på kommunens webbplats. Samtliga styrdokument i författningssamlingen har beslutats av

kommunfullmäktige. Nämndernas egna styrdokument tillhör inte författningssamlingen och publiceras separat.

4. Styrdokumentens definition ~~och beslutsnivå~~

Styrdokument kan delas in ~~vara av~~ i två olika slag; dels dokument som beskriver förändring och utveckling (aktiverande) dels dokument som reglerar befintlig verksamhet och kommunens förhållningssätt till en given situation (normerande).

- Aktiverande dokument är strategier, program, och planer. Sådana dokument anger en färdriktning och vad organisationen ska uppnå på sikt.
- Normerande dokument är policys, riktlinjer och regler. Dokumenten anger hur verksamheterna här och nu ska utföra sitt arbete, samt förhålla sig till varandra och till invånare, brukare och kunder.

Under normerande dokument finns särskilda kategorier:

- **Kommunala föreskrifter** – lokala föreskrifter, taxor och avgifter som gäller för enskilda utanför organisationen.
- **Riktade dokument** – reglementen, bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordning och delegationsordning som styr uppdrag, ansvar och arbetsformer inom organisationen.

Mariestads kommun

Matrisen nedan är tänkt som en hjälp för att tydliggöra olika typer av styrdokument och vilken nivå de befinner sig på.

Aktiverande dokument

Styrdokument	Definition	Detaljerings-grad	Handlings-utrymme	Tidshorisont	Beslutsinstans
Strategi	Strategin är den mest översiktliga och överordnande av de aktiverande dokumenten men samtidigt den mest abstrakta. En strategi beskriver vägval och långsiktiga mål.			Mycket lång sikt framåt.	Kommunfullmäktige
Program	Programmet är en mellanform av strategi och plan. Det kan betraktas som en strategi för ett visst område, geografisk eller verksamhetsmässigt. Ett program ska beskriva vad som vill uppnås och vilka metoder som vill användas.			Lång sikt framåt (4 år eller mer)	Kommunfullmäktige
Plan	Planen är det mest konkreta dokumentet av de aktiverande dokumenten. Det ska vara en instruktion och ge direktiv. En plan ska ange vad som uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och ange vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras.			Kort sikt (1 till 2 år)	Kommunfullmäktige i de fall planen är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. I övrigt fall beslutar kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Normerande dokument

Styrdokument	Definition	Detaljerings-grad	Handlings-utrymme	Beslutsinstans
Policy	En policy ska vara kortfattad och ange kommunens förhållningssätt i en specifik fråga eller inom ett visst område.			Kommunfullmäktige
Riktlinjer	Riktlinjer avser främst frågor som rör ren verkställighet och detaljeringsgraden av högre än i policy. Riktlinjer ska ge konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras och ange ramarna får vårt handlingsutrymme i en viss fråga.			Kommunfullmäktige i de fall riktlinjerna är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. I övriga fall beslutar kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.
Regler	Regler ange absoluta normer för medarbetarna agerande. De ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehåller formuleringar som låter för den enskilde göra egna tolkningar. Reglernas roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden. Regler gäller tills vidare.			Kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Övriga dokument (på tjänstemannanivå)

Styrdokument	Definition	Detaljerings-grad	Handlings-utrymme	Beslutsinstans
Rutiner och tillämpningsanvisningar	Rutiner och tillämpningsanvisningar är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras. De innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar ”hur-frågor”.			Ansvarig chef Förvaltningschef vid enhetsövergripande rutiner. Kommundirektör vid förvaltningsövergripande rutiner.

För mer information om innehåll i ovanstående dokument se punkt 4.5

Samtliga ovanstående styrdokument, förutom rutiner och tillämpningsanvisningar, beslutas som huvudregel på behörig politisk nivå.

~~Utöver ovanstående beskrivna styrdokument finns också några som faller utanför systematiken, till exempel visionen, mål och budget, reglementen, föreskrifter, taxor och avgifter samt bolagsordningar. Dessa typer av dokument beslutas av kommunfullmäktige. Föreskrifter, reglementen, taxor och bolagsordningar beskrivs inte ytterligare i detta dokument.~~ Kommunens vision, mål och budget är dokument som är överordnade alla andra styrdokument och mer om dessa går att läsa under stycket ”Dokument med särställning”.

Hierarki

Beslutsinstans	Dokument med särställning	Kommunala föreskrifter	Riktade dokument	Aktiverande dokument	Normerande dokument
Kommunfullmäktige	Vision, mål och budget	Lokala föreskrifter, taxor och avgifter	Reglementen, bolagsordning	Strategi, program och kommunövergripande planer	Policy och kommunövergripande riktlinjer
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder och bolagens verksamheter. Kommunstyrelsen och övriga nämnder får inte fastställa styrdokument som är av större vikt.				
Nämnder, bolagsstyrelse och kommunstyrelsen i egenskap av egen nämnd.			Delegationsordning	Planer	Riktlinjer
Förvaltningar				Verksamhetsplaner, kommunikationsplaner, projektplaner	Rutiner, tillämpningsanvisningar, handböcker

För mer information om beslutsnivå, se punkt 5.

4.1. Dokument med särställning

Utöver tidigare beskrivna aktiverande och normerande styrdokument finns kommunens vision samt mål och budget. Dessa dokument är överordnade alla andra styrdokument.

Visionen kan ses som en övergripande strategi som pekar ut en gemensam riktning för alla styrdokument. Visionen beskriver ett önskat tillstånd på lång sikt. Den ska vara en ledstjärna för alla verksamheter i kommunen och visa på en gemensam färdriktning.

Budgeten med tillhörande mål är det viktigaste styrdokumentet för Mariestads kommun och kan ses som både ett program och plan för hur verksamheten ska se ut kommande år. Budgeten är det styrdokument som lägger fast resursfördelningen mellan nämnderna samt omfattning och kvalitet i verksamheterna. All verksamhetsplanering ska utgå från budgeten. Det innebär att andra styrdokument ska anpassas till budgeten.

4.2. Kommunala föreskrifter

Kommunala föreskrifter är samlingsbegrepp för styrande dokument som avser normgivning som grundar sig på bemyndiganden i lag och riktar sig mot allmänheten. Kommunen har på flera områden, av riksdag och regering, fått rätten att anta föreskrifter som riktar sig mot enskild. Dessa föreskrifter är regler som anger absoluta normer. De ska, liksom lagtext, vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. De ska sätta gränser och förbjuda vissa beteenden. Styrande dokument som tillhör denna kategori är indelade i lokala föreskrifter samt taxor och avgifter.

Kommunala föreskrifter ska som huvudregel kungöras genom att det justerade protokollet tillkännages på kommunens anslagstavla. Dokumenten ska finnas samlade på ett ställe på kommunens webbplats.

4.2.1. Lokala föreskrifter

Kommunen har genom speciallagstiftning bemyndigats att meddela för allmänheten bindande, och i vissa fall straffsanktionerande, lokala föreskrifter. De återfinns inom ett flertal områden, exempelvis miljö- och hälsoskydd, allmän ordning och trafik. I de fall speciallagstiftning ställer särskilda krav på föreskrifternas utformning får avsteg göras från det namn som dokumentet ska ha enligt denna riktlinje.

- Beslut fattas av kommunfullmäktige om inte annat framgår av reglemente, bolagsordning, lag eller annan författning.

4.2.2. Taxor och avgifter

Taxor reglerar avgifter och avgiftsuttag för kommunal verksamhet. Kommunen får enligt kommunallagen ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som kommunen

tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning~~. Som huvudregel beslutas taxa och grunderna för avgiftssättningen av kommunfullmäktige. Fullmäktige har möjlighet att i viss mån delegera rätten att besluta om avgifter till nämnder. Detta gäller företrädesvis avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Om kommunfullmäktige delegerar rätten att besluta om avgifter till nämnder ska detta ske genom ett tydligt och dokumenterat beslut som anger omfattning och begränsningar~~

- Beslut fattas av kommunfullmäktige om inte annat framgår av reglemente, bolagsordning, lag eller annan författning.

Undantag

Som huvudregel beslutas taxa och grunderna för avgiftssättningen av kommunfullmäktige. Fullmäktige har möjlighet att i viss mån delegera rätten att besluta om avgifter till nämnder. Detta gäller företrädesvis avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Om kommunfullmäktige delegerar rätten att besluta om avgifter till nämnder ska detta ske genom ett tydligt och dokumenterat beslut som klargör omfattning och begränsningar.

Det innebär att fullmäktige i sitt beslut uttryckligen ska ange att nämnden får fatta egna beslut om en viss avgift. Beslutet ska innehålla följande:

- Vilken avgift som omfattas av delegationen
- Delegationens giltighetstid
  (om den gäller tills vidare eller har ett slutdatum)
- Delegationens omfattning
  (till exempel om nämnden endast får göra mindre justeringar eller om den får ändra avgiften i grunden)

4.3. Riktade styrande dokument

Kommunallagen ger kommunfullmäktige rätt att besluta om sin organisation och verksamhetsformerna för denna. Riktade styrande dokument är kommunen samlingsnamn för de styrande dokument som är riktade direkt till kommunfullmäktige, en nämnd, en bolagsstyrelse, ett kommunalförbund eller en viss funktion inom en förvaltning/bolag. Riktade styrande dokument reglerar uppdrag, ansvar, organisation och verksamhetsformer.

4.3.1. Reglemente

Reglementet är det dokument där kommunfullmäktige anger en nämnds ändamål, grunduppdrag, ansvarsområde och bestämmelser för nämndens verksamhet.

Reglementen kan i undantagsfall även finnas i andra sammanhang. Som exempel kan nämnas kommunstyrelsens samrådsorgan.

- Kommunfullmäktige ska besluta om nämnders reglementen.

4.3.2. Bolagsordning och ägardirektiv

Bolagsordningen är ett lagkrav och det regelverk som styr ett aktiebolags förvaltning och verksamhet. Hur en bolagsordning ska vara utformad framgår av aktiebolagslagen.

Kommunfullmäktige kan genom ett ägardirektiv förtydliga det kommunala ändamålet, vad man vill uppnå med bolaget samt vilken nytta det förväntas tillföra kommunen och dess invånare. Verksamheten enligt ägardirektivet måste rymmas inom ramen för den bolagsordning som kommunfullmäktige fastställt. Det är bolagsordningen som tillsammans med lagstiftning och ägardirektiv anger ramarna för bolagets verksamhet.

Mariestads kommun har några delägda aktiebolag. Genom ett aktieägaravtal kan förhållandet mellan delägarna regleras. I avtalet anges intentionerna med bolaget, hur samverkan och styrning ska gå till, bolagets ändamål, ekonomi och finansiering. Aktieägaravtalet är ett civilrättsligt avtal och ett reglerande styrande dokument.

- Kommunfullmäktige ska fastställa bolagsordningen. Därefter ska den antas av bolagsstämma. För de delägda bolagen ska respektive ägares kommunfullmäktige/styrelse fastställa bolagsordningen för att därefter den antas av bolagsstämma.
- Ett ägardirektiv ska beslutas av kommunfullmäktige och bolagsstämma för att bli gällande.
- Ett aktieägaravtal ska fastställas av respektive ägares kommunfullmäktige/styrelse samt antas av bolagsstämma för att bli bindande för bolaget

4.3.3. Arbetsordning

En arbetsordning är en beskrivning av hur fördelningen av arbetsuppgifter ska se ut. Den innehåller ofta anvisningar och instruktioner. Ibland framgår det av lagstiftning eller av ett annat styrande dokument att en arbetsordning ska tas fram. Som exempel kan nämnas att kommunfullmäktige enligt kommunallagen ska fatta beslut om en arbetsordning för fullmäktige.

- Kommunfullmäktige ska besluta om sin arbetsordning och nämndernas arbetsordning genom reglementena. Bolagsstyrelsen ska besluta om sin arbetsordning.

4.3.4. Delegationsordning

Rätten att fatta beslut på delegation ska regleras i en delegationsordning. Vilka beslut som nämnden har delegerat och till vem ska framgå av nämndernas delegationsordning.

Delegationsbeslut ska anmälas i den ordning och på det sätt som nämnden bestämmer. Om en nämnd har utskott ska dess mandat framgå av nämndens delegationsordning.

Även styrelsen i ett bolag ska besluta om en delegationsordning. Delegationsordningen ligger ofta som en del i styrelsens arbetsordning.

- En delegationsordning ska beslutas av nämnd/bolagsstyrelse.

4.4. Aktiverande styrdokument

Aktiverande dokument syftar till förändringar som kommunen vill uppnå genom egna initiativ. Dessa dokument beskriver hur kommunen ska agera för att nå ett visst resultat. Här anges ambitioner och viljeinriktningar, vad som ska göras och hur det ska följas upp. Aktiverande dokument beslutas som regel av kommunfullmäktige. Exempel på aktiverande dokument är strategier, program och planer.

4.4.1. Strategi

Strategin är den mest översiktliga och överordnade av de aktiverande dokumenten, men samtidigt den mest abstrakta. Strategin gör ett vägval, pekar ut handlingsriktningar och långsiktiga mål men går inte in på hur man praktiskt ska agera. Det återstår att tolka och bryta ner detta dokument i mer detaljerade skrivningar. Strategier ska det inte finnas för många av, då de handlar om de stora dragen.

En strategi beskriver riktningar som är viktigast för verksamheten. Den kan innehålla långsiktiga perspektiv och den måste peka ut de verksamhetsområden och avgörande val som är av betydelse för att nå dit. Strategin bidrar till att bygga upp den profil som organisationen eller verksamheten vill ha. Det innebär att man samtidigt väljer bort något annat. För att vara ett fungerande dokument måste strategin ge vägledning i detta val, peka ut en riktning och ange prioriteringar.

~~*En strategi ska….*~~

~~ange vilka riktningar som är viktigast för verksamheten. Den kan innehålla långsiktiga perspektiv och den måste peka ut de verksamhetsområden och avgörande val som är av betydelse för att nå dit. Strategin bidrar till att bygga upp den profil som organisationen eller verksamheten vill ha. Det innebär att man samtidigt väljer bort något annat. För att vara ett fungerande dokument måste strategin ge vägledning i detta val, peka ut en riktning och ange prioriteringar.~~

~~*… men behöver inte*~~

~~säga något om vilka medel eller metoder som ska användas. Dessa kan vara olika för olika verksamheter. (För att ange metoder eller medel finns program och planer).~~

- En strategi beslutas av kommunfullmäktige.

4.4.2. Program

Ett program är en mellanform av strategi och plan. Jämfört med strategin konkretiserar ett program vilka åtgärder som ska göras, men utan planens detaljerade beskrivning av utförande och ansvar. Programmet kan vara en form av förstudie som senare följs av en mer detaljerad plan i samma ämne. Programmet är en lämplig form för långsiktighet i enskilda verksamheter (till exempel inom planeringsområdet). Det har då samma roll som en strategi men för det mindre sammanhanget.

Programmet ska betraktas som en strategi för ett visst område, geografiskt eller verksamhetsmässigt. Programmet ska tala om vad vi vill uppnå och vilka metoder vi vill använda. Programmet ska göra det möjligt att skriva en plan för den aktuella verksamheten utan ytterligare ideologiska överväganden.

~~*Programmet ska…*~~

~~betraktas som en strategi för ett visst område, geografiskt eller verksamhetsmässigt. Programmet ska tala om vad vi vill uppnå och vilka metoder vi vill använda. Programmet ska göra det möjligt att skriva en plan för den aktuella verksamheten utan ytterligare ideologiska överväganden.~~

~~*… men behöver inte*~~

~~ta slutlig ställning till metoder eller utförande, utan kan till exempel ange alternativ att ta ställning till i plandokument eller i verkställighet. Programmet anger inte heller några detaljerade tidsplaner.~~

- Ett program fastställs av kommunfullmäktige.

4.4.3. Plan

Planen är den mest konkreta av de aktiverande dokumenten. En plan ska:

- Ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå.
- Beskriva önskade åtgärder.
- Ange vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs.
- Ange när åtgärderna ska vara genomförda.
- Ange vilka prioriteringar som ska göras.
- Ha en begränsad giltighetstid.

~~En läsare har rätt att ställa höga krav på de konkreta besked som planen ska leverera. Vid framtagande av en plan måste man därför försäkra sig om att den svarar på frågorna vad, vem och när.~~

En plan ska tydligt beskriva vad som ska uppnås inom ett visst område under en bestämd tidsperiod. Den fungerar som en konkretisering av beslutade styrande dokument eller som ett verktyg för att förverkliga en vision.

Planen ska ange vilka aktiviteter, insatser eller åtgärder som ska genomföras, och vid behov vilka metoder som ska användas. Det ska framgå vem eller vilka som ansvarar för genomförandet och när det ska ske. Om en nämnd eller bolagsstyrelse har ett särskilt huvud- eller samordningsansvar ska detta anges. Formuleringarna ska vara tydliga och konkreta, så att det inte råder någon osäkerhet kring ansvar eller tidplan.

~~*Planen ska…*~~

~~beskriva de önskade åtgärderna så konkret att det säkrar det önskade utförandet, oavsett vem som gör dem. Av en plan ska framgå vem som har ansvaret för att åtgärderna blir utförda, ange en tidsplan och hur eventuell uppföljning ska se ut.~~

~~*… men får inte*~~

~~vara en inventering eller en önskelista En plan ska presentera vad som ska göras, inte det man hoppas eller önskar åstadkomma. Det får inte vara någon tveksamhet om ansvar och tidplan för de åtgärder som anges i planen.~~

- En plan ska antas av kommunfullmäktige i de fall planen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. (Exempel på sådana planer är till exempel en översiktsplan, en VA-plan eller en klimatanpassningsplan). I övriga fall kan den antas av kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

4.5. Normerande styrdokument

Normerande dokument klargör kommunens förhållningssätt till något eller ger direktiv för hur en tjänst eller service ska utföras. Dessa dokument kan också vara ”lagtext” som mindre handlar om vad som ska göras, utan i stället mer om hur det ska göras och vad som inte ska göras. Normerande dokument är till för att styra organisationens beteende, ofta utifrån en gemensam värdegrund, och därmed sätter de gränser för kommunens och medarbetarnas agerande. Exempel på normerande dokument är policys, riktlinjer och regler.

Normerande dokument handlar om hur befintlig verksamhet ska utföras.

Normerande dokument kan nämnderna oftast besluta om själva, så länge dokumentens innehåll rör den egna verksamheten och faller under nämndens

befogenheter enligt kommunallagen. Omfattar ett normerande styrdokument flera verksamhetsområden och därmed flera nämnder eller på annat sätt är kommunövergripande, så ska kommun-fullmäktige besluta om dokumentet.

4.5.1. Policy

En policy anger vilka värderingar och grunder som ska styra arbetet inom avgränsade områden. Den kan till exempel klargöra synen på kommunens förhållningssätt till sponsring, internationella kontakter eller personalförmåner. En policy innebär principer, politik eller inriktning. En policy ger inte några fasta regler, bara principer som vägledning. Riktlinjer kan utarbetas som en bilaga till policy. En policy ska vara kortfattad och gäller tills vidare.

Policyn ska ge en princip att hålla sig till, ett sätt att se på en viss företeelse. En policy tydliggör kommunens inställning till exempelvis antikorruption, arbetsmiljö, ekonomisk hushållning, informationssäkerhet, hållbar utveckling, likabehandling, upphandling samt säkerhet och krisberedskap.

~~*Policyn ska…*~~

~~ge en princip att hålla sig till, ett sätt att se på en viss företeelse. En policy tydliggör kommunens inställning till exempelvis konkurrensutsättning, sponsring, hemarbete, intern rörlighet, deltider och så vidare.~~

~~*… men behöver inte*~~

~~En policy kan ibland uttryckas väldigt kortfattat. Det kan i dessa fall vara lämpligt att låta policyn bli en portalparagraf i ett annat dokument, till exempel riktlinjer, i stället för att skapa ett särskilt policydokument. Ett exempel på detta portalparagrafen i samtliga nämnders reglementen som tydliggör att Mariestad, som en del av ett biosfärområde, är ett modellområde för hållbar utveckling och i samtliga beslut ska beakta detta.~~

- ~~Eftersom en policy ofta tydliggör ett ställningstagande för kommunen ska den~~ Policydokument beslutas av kommunfullmäktige.

4.5.2. Riktlinjer

Riktlinjer avser främst frågor som rör ren verkställighet och detaljeringsgraden är högre än i en policy. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för handlingsutrymmet i en viss fråga. Riktlinjer lämnar visst utrymme för medarbetaren att själv utforma detaljerna i åtgärderna. Riktlinjer kan ange både vad som ska uppnås och hur det ska uppnås samt sätta gränser för omfattningen. Riktlinjer kan utarbetas som en bilaga till en policy.

Syftet med riktlinjer är att reglera den befintliga verksamheten så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Riktlinjen ska ge konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras. Riktlinjer kan lägga ett golv för vilken nivå som verksamheten ska uppnå och ofta också ett tak för vilken service som bör erbjudas. Riktlinjer kan också vara inriktade på metod och rekommendera vissa tillvägagångssätt men de kan även fungera som en instruktionsbok för verksamheten. Det kan finnas skäl till att göra avsteg från en riktlinje. Om avsteg från en riktlinje ska kunna göras behöver detta anges i riktlinjen samt vem som beslutar om avsteg.

~~*Riktlinjer ska…*~~

~~ge konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras. Riktlinjer kan lägga ett golv för vilken nivå som verksamheten ska uppnå och ofta också ett tak för vilken service som bör erbjudas. Riktlinjer kan också vara inriktade på metod och rekommendera vissa tillvägagångssätt men de kan också vara så detaljerade att de kan fungera som en instruktionsbok för verksamheten.~~

~~*… men behöver inte*~~

~~vara absolut bindande. De anger ett handlingssätt som ger ett visst handlingsutrymme för individuella variationer. I vissa fall kan det vara befogat att avvika från riktlinjen om det finns starka argument i det enskilda fallet. Om ett dokument med riktlinjer även innehåller regler måste dessa tydligt markeras.~~

- Kommunkoncernövergripande riktlinjer eller riktlinjer av principiell karaktär beslutas av kommunfullmäktige. Övriga kommunövergripande riktlinjer beslutas av kommunstyrelsen. Nämndspecifika riktlinjer beslutas av respektive nämnd.

4.5.3. Regler

Regler anger absoluta normer för medarbetarnas agerande i olika situationer. De ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Regler koncentrerar sig på hur en åtgärd utförs, inte på vad den innehåller. Reglernas roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden. De är den mest konkreta formen av styrdokument. Regler gäller tills vidare och är bindande för medarbetarnas agerande tills de ändras eller upphävs.

Regler ska ge absoluta normer för verksamheternas agerande. Typiska ord och uttryck i sådana dokument är: ska, måste och får inte. Regler innehåller tydliga och raka formuleringar.

~~*Regler ska…*~~

~~ge absoluta normer för verksamheternas agerande. Typiska ord och uttryck i sådana dokument är: ska, måste och får inte.~~

~~*… men får inte*~~

~~vara otydliga. De får inte innehålla vaga formuleringar som bara innebär en strävan i en viss riktning eller lämnar åt läsaren att avgöra om denne vill följa ordalydelsen eller inte.~~

Kommunkoncernövergripande regler eller regler av principiell karaktär beslutas av kommunfullmäktige. Övriga kommunövergripande regler beslutas av kommunstyrelsen. Nämndspecifika regler beslutas av respektive nämnd.

4.6. Dokument inom förvaltningsorganisationen

Rutiner, tillämpningsanvisningar, handböcker och planer.

Som komplement till de styrdokument som beskrivs i dessa riktlinjer kan det också finnas rutiner och tillämpningsanvisningar som innehåller handfasta råd och detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras. Dessa dokument rör ren verkställighet och är enbart till för förvaltningsorganisationen.

Det är viktigt att tillämpningsanvisningar och rutiner stannar just vid praktiska rekommendationer och inte innehåller sådant som hör hemma i styrdokument, eller åtgärder som kräver beslut om finansiering.

I de fall det finns en stor mängd tillämpningsanvisningar och rutiner som rör samma område kan dessa sammanställas i ett dokument som benämns handbok. I en sådan bok kan även andra beslutade styrdokument biläggas. Handböcker bör endast användas undantagsvis och då för större och mer komplexa områden som till exempel ekonomi och personal. Anledningen till detta är att de kräver ett stort ansvarstagande i att se till att de hålls uppdaterade utifrån de senaste versionerna på de styrdokument som ofta finns med som bilagor till handboken.

Efter att kommunfullmäktige har beslutat om mål för mandatperioden och budget för kommande år och planperiod, fastställer nämnden sina nämndspecifika mål och internbudget. Dessa mål utgår från visionen, kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Förvaltningarna ansvarar för att genomföra arbetet och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå nämndens mål. Detta sker genom att respektive förvaltning bryter ner målen och integrerar dessa i till exempel prioriteringar och projekt som redovisas i nämndens verksamhetsplan som regelbundet följs upp.

~~Förvaltningscheferna tar årligen fram en verksamhetsplan för förvaltningen utifrån nämndens mål. Verksamhetsplanen baseras på de aktiviteter som tagits fram för att nå de beslutade målen. Verksamhetsplanen ger sedan ledning och stöd till verksamheternas planering.~~

Andra planer som inte beslutas på politisk nivå är till exempel projektplaner och kommunikationsplaner inom enskilda aktiviteter.

Även för dessa dokument gäller att de ska vara så få, enkla och tydliga som möjligt. De ska följa Mariestads kommuns grafiska profil och det ska framgå vem som är ansvarig för dokumentet, när det godkänts och när det senast reviderades.

- Rutiner, tillämpningsanvisningar och handböcker behandlar ”hur-frågor”, ofta i detalj och beslutas av respektive ansvarig chef.
- Verksamhetsplaner, projektplaner, kommunikationsplaner och tidplaner beslutas av ansvarig chef.

5. Beslutsnivåer för styrande dokument

Det finns ett antal huvudregler vad gäller beslutsnivåer för samtliga styrande dokument i Mariestads kommun. Reglerna utgår från kommunallagen (KL) och speciallagstiftning samt de principer som framgår i denna riktlinje.

5.1. Kommunfullmäktige beslutar

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Enligt kommunallagen är dessa bland annat:

- mål och riktlinjer för verksamheten
- budget och skatt samt andra viktiga ekonomiska frågor
- nämndernas organisation och verksamhetsformer
- grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- årsredovisning och ansvarsfrihet.

Punktlistan är inte uttömmande. Det går inte att entydigt säga var gränsen går utan det måste i varje enskilt fall göras en bedömning om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt får inte delegeras till nämnderna utan ska beslutas av fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar vidare om styrande dokument som berör fler än en nämnd samt om styrande dokument som enligt annan lagstiftning eller förordning åligger fullmäktige att anta.

5.2. Nämnd beslutar

En nämnd beslutar om styrande dokument som kommunfullmäktige delegerat genom nämndens reglemente eller genom särskilt beslut.

En nämnd beslutar om styrande dokument som enligt lagstiftning eller förordning åligger nämnden att anta (lagstadgade styrande dokument).

En nämnd beslutar om styrande dokument som enbart rör det egna uppdraget och verksamhetsområdet. Vissa styrande dokument kan beslutas på förvaltningsnivå.

En nämnd kan utifrån sitt ansvarsområde i reglementet ha ansvar för myndighetsutövning, exempelvis ett tillsynsansvar. Detta ansvar innebär att nämnden kan behöva ta fram styrande dokument som gäller för såväl andra nämnders verksamhet som för enskild.

En nämnd får inte ta beslut om egna styrande dokument som redan är beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

5.3. Bolagsstyrelse beslutar

Bolagsstyrelse beslutar om styrande dokument som kommunfullmäktige delegerat genom bolagsordning, ägardirektiv eller genom särskilt beslut.

Bolagsstyrelse beslutar om styrande dokument som enligt lagstiftning eller förordning åligger bolaget att anta (lagstadgade styrande dokument).

Bolagsstyrelse beslutar om styrande dokument som enbart rör det egna uppdraget och verksamhetsområdet. Vissa styrande dokument kan beslutas av verkställande direktör.

Mariestads Stadshus AB kan utforma gemensamma styrande dokument för bolagskoncernen.

Bolagsstyrelse får inte ta beslut om egna styrande dokument som redan är beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Däremot ska bolagsstyrelserna bekräfta mottagandet, av fullmäktige beslutade styrdokument och direktiv. Detta görs genom att bolagsstyrelsen beslutar att anta styrdokumentet eller direktiven.

Bolagsstyrelsen har inte behörighet att fatta beslut om egna styrdokument som redan har beslutats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Däremot ska respektive bolagsstyrelse bekräfta mottagandet av de av fullmäktige beslutade styrdokumenten eller direktiven. Detta ska ske vid kommande styrelsemöte, som infaller efter kommunfullmäktiges sammanträde.

5.4. Likalydande beslut av nämnder/bolagsstyrelser

Nämnder och bolagsstyrelser kan anta gemensamma styrande dokument inom sina respektive verksamhetsområden genom likalydande beslut. Ett sådant förfarande innebär att varje berörd nämnd eller bolagsstyrelse fattar ett eget beslut med identisk lydelse.

Denna beslutsordning får endast användas om:

- beslutet fattas av varje berörd nämnd eller bolagsstyrelse och är likalydande,

samt

- ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Gemensamma styrande dokument som kan antas på detta sätt kan exempelvis avse riktlinjer, rutiner, handlingsplaner eller andra verksamhetsnära dokument som är gemensamma för flera nämnder eller bolagsstyrelser.

Om kriterierna ovan är uppfyllda kan dokumentet antas utan att ärendet behöver behandlas av kommunfullmäktige.

Avgränsning mot kommunfullmäktiges kompetens

Beslutsordningen för likalydande beslut får inte tillämpas i ärenden som enligt kommunallagen eller kommunens styrmodell ska behandlas av kommunfullmäktige. Detta gäller särskilt ärenden som:

- är kommunövergripande eller av strategisk karaktär,
- anger övergripande mål, visioner, värdegrund eller politiska inriktningar,
- innebär större ekonomiska åtaganden eller påverkar ansvarsfördelningen mellan nämnder, bolag och kommunfullmäktige.

Om ett gemensamt styrande dokument bedöms vara av sådan art ska det i stället beredas och beslutas av kommunfullmäktige.

6. Regler för styrdokument

Varje styrdokument i Mariestads kommun ska klassificeras som någon av de typer som beskrivs i dessa riktlinjer. Undantag från detta är vision, styrmodell och budget, ~~reglementen, föreskrifter samt taxor och avgifter~~ som är egna former av styrdokument.

Samtliga av fullmäktige beslutade styrdokument ska finnas samlade i kommunens författningssamling i gemensam typografi och design. Författningssamlingen finns på kommunens externa webbplats. Styrdokument som ska läggas ut på webben i kommunens författningssamling ska lämnas till enheten för demokratistöd som granskar dokumentet och därefter publicerar det i författningssamlingen.

Även styrdokument som bara gäller för en enskild nämnd eller en förvaltning ska följa dessa riktlinjer så att strukturen och terminologin blir gemensam och enhetlig i hela organisationen.

Förutom detta ska styrdokumenten:

- ~~Ha en giltighet på högst fyra år. Därefter krävs en revidering av dokumentet och eventuellt beslut om att dokumentet ska fortsätta gälla. Policys och regler gäller tills vidare men bör aktualiseras med jämna fyraårsintervaller.~~
- Ha angiven giltighetstid. Giltighetstiden anger under vilken period som styrdokumentet är gällande. Om giltighetstiden till exempel är 4 år och styrdokumentet inte antas på nytt kommer styrdokumentet inte längre att vara gällande. För att undvika att ett styrdokument slutar att gälla, kan ”tills vidare” anges som giltighetstid.
- Mindre justeringar utan sakändringar kan göras på tjänstenivå vid aktualisering. Policys och regler gäller tills vidare och upphör att gälla först när de upphävs eller ersätts av ett nytt styrdokument, men ska aktualiseras med jämna fyraårsintervaller.
- ~~Utvärderas och revideras om behov uppstår tidigare än fyra år från det att dokumentet beslutats.~~

Vid allt arbete med styrdokument ska enheten för demokratistöd kopplas in för stöd med att säkerställa att dokumentet ur formell synvinkel uppfyller kraven och överensstämmer med riktlinjer för Mariestad kommuns styrdokument.

Här tydliggörs mellan giltighetstid, aktualisering och revidering samt vad som gäller för olika typer av styrdokument.

Begrepp	Vad innebär det?	Vem beslutar?	När krävs politiskt beslut?
Aktualisering	Översyn för att säkerställa att dokumentet är aktuellt. Mindre språkliga justeringar kan göras.	Tjänstenivå (dokumentansvarig)	Nej, om inga sakändringar görs.
Revidering	Ändringar i sak, innehåll som påverkar styrning, regler eller riktlinjer.	Politisk instans (nämnd/KF)	Ja, alltid vid sakändringar.
Giltighetstid	Anger om dokumentet gäller tills vidare eller har sluttid.	Politisk instans vid antagande	Ja, om dokumentet har sluttid och ska fortsätta gälla efter den.

Typ av dokument	Giltighet	Aktualisering
Riktlinjer	Max 4 år eller tills vidare (med översyn)	Minst vart 4:e år
Policys & regler	Tills vidare	Minst vart 4:e år

7. Utformning av styrdokument

Grafiskt ska Mariestads kommuns styrdokument följa kommunens grafiska profil och vara lätta att identifiera genom det standardiserade omslaget. De ska skrivas i de mallar som är avsedda för styrdokument.

I alla styrdokument ska det finnas uppgift om:

- Vilken typ av styrdokument det är.
- Vem/vilken instans som har fastställt dokumentet.
- Datum när dokumentet fastställdes/beslutades.
- Diarienummer
- Vem dokumentet gäller för.
- Hur länge dokumentet gäller.
- När dokumentet ska aktualiseras/revideras.
- Vem som är dokumentansvarig.

Det är viktigt att styrdokumentens språkbruk harmonierar med dokumentets avsikt och roll. Detta gäller särskilt för planer och regler, som inte får lämna något utrymme för tolkning. I dessa dokument närmar man sig lagspråkets uttryck. Ett exempel på detta är riktlinjernas ”bör”, som är en rekommendation, och reglernas ”ska”, som inte lämnar något förhandlingsutrymme.

Generellt gäller ett enkelt och tydligt språk för att göra styrdokumenten så lätta som möjligt att både förstå och förmedla. För att dokumenten ska kunna tillämpas i praktiken bör texten inte ha svepande och abstrakta formuleringar.

Om en åtgärd i till exempel en handlingsplan är kopplad till en kostnad kan texten redovisa denna. Pengar för åtgärden blir dock aldrig avsatta/anvisade genom ett beslut av själva dokumentet. Finansiering av åtgärderna måste beslutas separat.

Vid arbete med ett nytt styrdokument bör man överväga vilka lagar som finns på området liksom vilka andra styrdokument som redan finns. Det är också viktigt att överväga och motivera varför ett nytt styrdokument behövs och granska hur det samspelar med redan befintliga styrdokument. Styrdokumentet ska inte i onödan belastas med formuleringar som framgår av lagtext eller andra typer av statliga direktiv. Vid en eventuell konflikt mellan författning och kommunens styrdokument gäller författning.

Ett beslutat styrdokument ger effekt först när det är känt och tillämpat i organisationen. Det är därför lämpligt att under arbetet med dokumentet också planera för hur det ska kommuniceras och implementeras och senare följas upp så att det efterlevs.

8. Ansvarig för ett styrdokument

För varje styrdokument ska det finnas en dokumentansvarig som har det yttersta ansvaret för dokumentet. Dokumentansvarig är den person som har upprättat dokumentet. Dokumentansvarig anges med tjänstetitel, undvik personnamn eller enbart organisatorisk tillhörighet.

Den dokumentansvarige ansvarar för att styrdokumentet:

- Diarieförs.
- Ser till att styrdokumentet publiceras på kommunens interna alternativt externa webbplats.
- Vidare ansvarar den dokumentansvarige för att hålla styrdokumentet aktuellt genom att löpande se till att det följs upp samt revideras enligt beslut eller om behov uppstår. Samtliga revideringar ska beslutas i respektive beslutsinstans.
- Den dokumentansvarige ansvarar även för att se till att dokumentet blir borttaget från kommunens webbplats när det upphör att gälla.

De styrdokument som ska läggas ut på den externa webben ska lämnas till aktuell nämndsekreterare på Enheten för demokratistöd som granskar dokumentet så att det uppfyller de riktlinjer som gäller för styrdokument. Ska dokumentet publiceras i kommunens författningssamling är det Enheten för demokratistöd som gör detta efter granskning.

Enheten för demokratistöd stödjer förvaltningarna i upprättande och samordnande av styrdokument, men det är alltid respektive dokumentansvarig som ansvarar för att styrdokumentet aktualiseras och revideras i rätt tid enligt vad som framgår i styrdokumentet.

Enheten för demokratistöd tillhandahåller en sammanställning över de kommunövergripande styrdokumenten. Respektive förvaltningschef ansvarar för att upprätta och löpande uppdatera en sammanställning över förvaltningens styrande dokument.

~~Administrativa enheten har en sammanställning över kommunens samtliga styrdokument som ingår i författningssamlingen och är politiskt antagna. Sammanställningen innehåller även uppgift om när dokumenten är antagna och när de ska revideras/aktualiseras.~~

Varje chef, inom den verksamhet som berörs av styrdokumentet, ska kommunicera styrdokumentet i verksamheten, det vill säga se till att styrdokumentets innehåll är känt bland medarbetarna och att det följs.

Kommunstyrelsen ansvarar också för publiceringen av styrande dokument som antagits av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra kommunövergripande styrande dokument. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för publicering av styrande dokument som de har antagit och för egna styrande dokument som antagits på tjänstepersonsnivå.

MARIESTAD

Riktlinjer för styrdokument

Mariestad

Antaget av Kommunfullmäktige
Mariestad 2020-03-30

Riktlinjer för styrdokument

Typ av styrdokument:	Riktlinje
Beslutsinstans:	Kommunfullmäktige
Datum för antagande:	2020-03-30
Diarienummer:	KS 2020/37
Dokumentet gäller för:	Samtliga sektorer
Giltighetstid:	Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering:	2024
Dokumentansvarig:	Administrativa enheten

Strategi

Översiktligt dokument som beskriver vägval och långsiktiga mål samt utgör grund för prioritering.

Program

Mellanform av strategi och plan. Uttrycker värdegrund och beskriver önskvärd utveckling samt vilka metoder som ska användas.

Plan

Är en instruktion som ger direktiv och beskriver konkreta mål och åtgärder.

Policy

Är kortfattad och uttrycker värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

- Riktlinje
  Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande genom att ge konkret stöd och ange ramar för handlingsutrymme.

Regel

Anger absoluta normer för medarbetarnas och verksamheternas agerande. Är tydliga och tillåter inte tolkningsutrymme

Rutin eller tillämpningsanvisning

Detaljerad instruktion för hur en viss fråga ska hanteras. Innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar hur-frågor.

Innehållsförteckning

Riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument....4
Inledning och syfte....4
Lagstadgade och frivilliga dokument....4
Kommunal författningssamling....4
Styrdokumentens definition och beslutsnivå....4
Hierarki....7
Aktiverande styrdokument....7
Strategi....8
Program....8
Plan....9
Normerande styrdokument....9
Policy....10
Riktlinjer....10
Regler....11
Dokument med särställning....11
Dokument på tjänstemannanivå....12
Rutiner, tillämpningsanvisningar, handböcker och planer....12
Regler för styrdokument....13
Utformning av styrdokument....13
Ansvarig för ett styrdokument....14

Riktlinjer för Mariestads kommuns styrdokument

Inledning och syfte

I detta dokument beskrivs begrepp, hierarki och utformning av Mariestads kommuns styrdokument. Tydliga styrdokument är en förutsättning både för funktionen som styrinstrument och för uppföljningen.

Syftet med dokumentet är att fastställa en definition för vad som är styrdokument, skapa en enhetlig terminologi för de olika dokumenten samt ange beslutsnivå och utformning. Syftet är också att ange ansvaret för ett styrdokument, vem som ansvar för dokumentens tillgänglighet, tydliggöra regler för utformning av styrdokument samt beskriva när revidering av dokumenten ska utföras. Riktlinjerna avser de styrdokument som inte är reglerade i lagstiftning utan antas politiskt på kommunens eget initiativ.

Styrdokument ska kontinuerligt utvärderas och följas upp. Det är därför viktigt att styrdokumenten samordnas, att de är konkreta och enkla och så få som möjligt till antalet.

Lagstadgade och frivilliga dokument

Mariestads kommuns viktigaste styrdokument är kommunfullmäktiges mål- och budgetdokument för mandatperioden. Utöver mål och budget reglerar inte kommunallagen vilka andra övergripande styrdokument en kommun ska ha eller hur de ska utformas. Inom viss kommunal verksamhet är dock annan lagstiftning starkt styrande vilket medför att kommunen måste upprätta styrdokument. Exempel på sådana styrdokument är översiktsplan, jämställdhetsplan, detaljplaner och skolplan. Förutom de lagstadgade styrdokumenten finns det andra styrdokument som varje kommun själv väljer att ta fram inom olika områden för att förtydliga en viljeriktning eller ett förhållningssätt.

Kommunal författningssamling

Utöver ovan nämnda styrdokument finns det ytterligare andra dokument som utifrån lagstiftning styr en kommun, till exempel reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv, föreskrifter, regler och taxor. Dessa dokument ingår i det som brukar kallas författningssamling som ska finnas tillgänglig för allmänheten på kommunens webbplats. Samtliga styrdokument i författningssamlingen har beslutats av kommunfullmäktige. Nämndernas egna styrdokument tillhör inte författningssamlingen och publiceras separat.

Styrdokumentens definition och beslutsnivå

Styrdokument kan vara av två olika slag; dels dokument som beskriver förändring och utveckling (aktiverande) dels dokument som reglerar befintlig verksamhet och kommunens förhållningssätt till en given situation (normerande).

Aktiverande dokument är strategier, program och planer. Normerande dokument är policys, riktlinjer och regler.

Matrisen nedan är tänkt som en hjälp för att tydliggöra olika typer av styrdokument och vilken nivå de befinner sig på.

Aktiverande dokument			
Styrdokument	Utformning	Definition	Beslutas av
Strategi	Översiktlig	Strategin är den mest översiktliga och överordnade av de aktiverade dokumenten men samtidigt den mest abstrakta. En strategi beskriver vägval och långsiktiga mål.	Kommunfullmäktige
Program	Allmän	Programmet är en mellanform av strategi och plan. Kan betraktas som en strategi för ett visst område, geografiskt eller verksamhetsmässigt. Ska beskriva vad som vill uppnås och vilka metoder som vill användas.	Kommunfullmäktige
Plan	Detaljerad	Planen är det mest konkreta dokumentet av de aktiverande dokumenten. Det ska vara en instruktion och ge direktiv. En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och ange vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras.	Kommunfullmäktige i de fall planen är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. I övriga fall beslutar kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Normerande dokument			
Styrdokument	Utformning	Definition	Beslutas av
Policy	Översiktlig	En policy ska vara kortfattad och ange kommunens förhållningssätt i en specifik fråga eller inom ett visst område.	Kommunfullmäktige
Riktlinjer	Allmän	Riktlinjer avser främst frågor som rör ren verkställighet och detaljeringsgraden är högre än i en policy. Riktlinjer ska ge konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras och ange ramarna för vårt handlingsutrymme i en viss fråga.	Kommunfullmäktige i de fall riktlinjerna är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. I övriga fall beslutar kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.
Regler	Detaljerad	Regler anger absoluta normer för medarbetarnas agerande. De ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglernas roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden. Regler gäller tillsvidare.	Kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Övriga dokument (på tjänstemannanivå)			
Styrdokument	Utformning	Definition	Beslutas av
Rutiner och tillämpnings-anvisningar	Praktisk	Rutiner och tillämpningsanvisningar är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras. De innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar ”hur-frågor”.	Ansvarig chef (A, B och C). Sektorchef vid sektorsövergripande rutiner.

Samtliga ovanstående styrdokument, förutom rutiner och tillämpningsanvisningar, beslutas som huvudregel på behörig politisk nivå.

Utöver ovanstående beskrivna styrdokument finns också några som faller utanför systematiken, till exempel visionen, mål och budget, reglementen, föreskrifter, taxor och avgifter samt bolagsordningar. Dessa typer av dokument beslutas av kommunfullmäktige. Föreskrifter, reglementen, taxor och bolagsordningar beskrivs inte ytterligare i detta dokument. Kommunens vision, mål och budget är dokument som är överordnade alla andra styrdokument och mer om dessa går att läsa under stycket ”Dokument med särställning”.

Hierarki

<table>
<tr><th>Beslutsfunktion</th><th>Dokument med särställning</th><th>Aktiverande dokument</th><th>Normerande dokument</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Kommunfullmäktige</td><td>Vision, mål och budget</td><td rowspan="2">Strategi, program och kommunövergripande planer</td><td rowspan="2">Policy och kommunövergripande riktlinjer</td></tr>
<tr><td>Reglementen, avgifter, taxor, föreskrifter, bolagsordning</td></tr>
<tr><td>Kommunstyrelsen</td><td colspan="3">Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder och bolagens verksamheter. Kommunstyrelsen och övriga nämnder får inte fastställa styrdokument som är av större vikt.</td></tr>
<tr><td>Nämnder och kommunstyrelsen i egenskap av egen nämnd</td><td>Delegationsordning</td><td>Planer</td><td>Riktlinjer</td></tr>
<tr><td>Sektorer</td><td></td><td>Verksamhetsplaner, kommunikationsplaner, projektplaner</td><td>Rutiner, tillämpnings-anvisningar, handböcker</td></tr>
</table>

Aktiverande styrdokument

Aktiverande dokument syftar till förändringar som kommunen vill uppnå genom egna initiativ. Dessa dokument beskriver hur kommunen ska agera för att nå ett visst resultat. Här anges ambitioner och viljeinriktningar, vad som ska göras och hur det ska följas upp. Aktiverande dokument beslutas som regel av kommunfullmäktige. Exempel på aktiverande dokument är strategier, program och planer.

Strategi

Strategin är den mest översiktliga och överordnade av de aktiverande dokumenten, men samtidigt den mest abstrakta. Strategin gör ett vägval, pekar ut handlingsriktningar och långsiktiga mål men går inte in på hur man praktiskt ska agera. Det återstår att tolka och bryta ner detta dokument i mer detaljerade skrivningar. Strategier ska det inte finnas för många av, då de handlar om de stora dragen.

En strategi ska….

ange vilka riktningar som är viktigast för verksamheten. Den kan innehålla långsiktiga perspektiv och den måste peka ut de verksamhetsområden och avgörande val som är av betydelse för att nå dit. Strategin bidrar till att bygga upp den profil som organisationen eller verksamheten vill ha. Det innebär att man samtidigt väljer bort något annat. För att vara ett fungerande dokument måste strategin ge vägledning i detta val, peka ut en riktning och ange prioriteringar.

… men behöver inte

säga något om vilka medel eller metoder som ska användas. Dessa kan vara olika för olika verksamheter. (För att ange metoder eller medel finns program och planer).

- En strategi beslutas av kommunfullmäktige.

Program

Ett program är en mellanform av strategi och plan. Jämfört med strategin konkretiserar ett program vilka åtgärder som ska göras, men utan planens detaljerade beskrivning av utförande och ansvar. Programmet kan vara en form av förstudie som senare följs av en mer detaljerad plan i samma ämne. Programmet är en lämplig form för långsiktighet i enskilda verksamheter (till exempel inom planeringsområdet). Det har då samma roll som en strategi men för det mindre sammanhanget.

Programmet ska…

betraktas som en strategi för ett visst område, geografiskt eller verksamhetsmässigt. Programmet ska tala om vad vi vill uppnå och vilka metoder vi vill använda. Programmet ska göra det möjligt att skriva en plan för den aktuella verksamheten utan ytterligare ideologiska överväganden.

… men behöver inte

ta slutlig ställning till metoder eller utförande, utan kan till exempel ange alternativ att ta ställning till i plandokument eller i verkställighet. Programmet anger inte heller några detaljerade tidsplaner.

- Ett program fastställs av kommunfullmäktige.

Plan

Planen är den mest konkreta av de aktiverande dokumenten. En plan ska:

- Ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå.
- Beskriva önskade åtgärder.
- Ange vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs.
- Ange när åtgärderna ska vara genomförda.
- Ange vilka prioriteringar som ska göras.
- Ha en begränsad giltighetstid.

En läsare har rätt att ställa höga krav på de konkreta besked som planen ska leverera. Vid framtagande av en plan måste man därför försäkra sig om att den svarar på frågorna vad, vem och när.

Planen ska…

beskriva de önskade åtgärderna så konkret att det säkrar det önskade utförandet, oavsett vem som gör dem. Av en plan ska framgå vem som har ansvaret för att åtgärderna blir utförda, ange en tidsplan och hur eventuell uppföljning ska se ut.

… *men får inte*

vara en inventering eller en önskelista En plan ska presentera vad som ska göras, inte det man hoppas eller önskar åstadkomma. Det får inte vara någon tveksamhet om ansvar och tidplan för de åtgärder som anges i planen.

- En plan ska antas av kommunfullmäktige i de fall planen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. (Exempel på sådana planer är till exempel en översiktsplan, en VA-plan eller en klimatanpassningsplan). I övriga fall kan den antas av kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Normerande styrdokument

Normerande dokument klargör kommunens förhållningssätt till något eller ger direktiv för hur en tjänst eller service ska utföras. Dessa dokument kan också vara ”lagtext” som mindre handlar om vad som ska göras, utan istället mer om hur det ska göras och vad som inte ska göras. Normerande dokument är till för att styra organisationens beteende, ofta utifrån en gemensam värdegrund, och därmed sätter de gränser för kommunens och medarbetarnas agerande. Exempel på normerande dokument är policys, riktlinjer och regler.

Normerande dokument handlar om hur befintlig verksamhet ska utföras.

Normerande dokument kan nämnderna oftast besluta om själva, så länge dokumentens innehåll rör den egna verksamheten och faller under nämndens befogenheter enligt kommunallagen. Omfattar ett normerande styrdokument flera verksamhetsområden och därmed flera nämnder eller på annat sätt är kommunövergripande, så ska kommunfullmäktige besluta om dokumentet.

Policy

En policy anger vilka värderingar och grunder som ska styra arbetet inom avgränsade områden. Den kan till exempel klargöra synen på kommunens förhållningssätt till sponsring, internationella kontakter eller personalförmåner. En policy innebär principer, politik eller inriktning. En policy ger inte några fasta regler, bara principer som vägledning. Riktlinjer kan utarbetas som en bilaga till policy. En policy ska vara kortfattad och gäller tillsvidare.

Policyn ska…

ge en princip att hålla sig till, ett sätt att se på en viss företeelse. En policy tydliggör kommunens inställning till exempelvis konkurrensutsättning, sponsring, hemarbete, intern rörlighet, deltider och så vidare.

… men behöver inte

En policy kan ibland uttryckas väldigt kortfattat. Det kan i dessa fall vara lämpligt att låta policyn bli en portalparagraf i ett annat dokument, till exempel riktlinjer, istället för att skapa ett särskilt policydokument. Ett exempel på detta portalparagrafen i samtliga nämnders reglementen som tydliggör att Mariestad, som en del av ett biosfärområde, är ett modellområde för hållbar utveckling och i samtliga beslut ska beakta detta.

- Eftersom en policy ofta tydliggör ett ställningstagande för kommunen ska den beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinjer

Riktlinjer avser främst frågor som rör ren verkställighet och detaljeringsgraden är högre än i en policy. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för handlingsutrymmet i en viss fråga. Riktlinjer lämnar visst utrymme för medarbetaren att själv utforma detaljerna i åtgärderna. Riktlinjer kan ange både vad som ska uppnås och hur det ska uppnås samt sätta gränser för omfattningen. Riktlinjer kan utarbetas som en bilaga till policy.

Syftet med riktlinjer är att reglera den befintliga verksamheten så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Riktlinjer ska…

ge konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras. Riktlinjer kan lägga ett golv för vilken nivå som verksamheten ska uppnå och ofta också ett tak för vilken service som bör erbjudas. Riktlinjer kan också vara inriktade på metod och rekommendera vissa tillvägagångssätt men de kan också vara så detaljerade att de kan fungera som en instruktionsbok för verksamheten.

… *men behöver inte*

vara absolut bindande. De anger ett handlingssätt som ger ett visst handlingsutrymme för individuella variationer. I vissa fall kan det vara befogat att avvika från riktlinjen om det finns starka argument i det enskilda fallet. Om ett dokument med riktlinjer även innehåller regler måste dessa tydligt markeras.

- Kommunövergripande riktlinjer beslutas av kommunfullmäktige och nämndspecifika riktlinjer beslutas av respektive nämnd.

Regler

Regler anger absoluta normer för medarbetarnas agerande i olika situationer. De ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Regler koncentrerar sig på hur en åtgärd utförs, inte på vad den innehåller. Reglernas roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden. De är den mest konkreta formen av styrdokument. Regler gäller tillsvidare.

Regler ska…

ge absoluta normer för verksamheternas agerande. Typiska ord och uttryck i sådana dokument är: ska, måste och får inte.

… *men får inte*

vara otydliga. De får inte innehålla vaga formuleringar som bara innebär en strävan i en viss riktning eller lämnar åt läsaren att avgöra om denne vill följa ordalydelsen eller inte.

- Regler beslutas av ansvarig nämnd.

Dokument med särställning

Utöver tidigare beskrivna aktiverande och normerande styrdokument finns kommunens vision samt mål och budget. Dessa dokument är överordnade alla andra styrdokument.

Visionen kan ses som en övergripande strategi som pekar ut en gemensam riktning för alla styrdokument. Visionen beskriver ett önskat tillstånd på lång sikt. Den ska vara en ledstjärna för alla verksamheter i kommunen och visa på en gemensam färdriktning.

Budgeten med tillhörande mål är det viktigaste styrdokumentet för Mariestads kommun och kan ses som både ett program och plan för hur verksamheten ska se ut kommande år. Budgeten är det styrdokument som lägger fast resursfördelningen mellan nämnderna samt omfattning och kvalitet i verksamheterna. All verksamhetsplanering ska utgå från budgeten. Det innebär att andra styrdokument ska anpassas till budgeten.

Dokument på tjänstemannanivå

Rutiner, tillämpningsanvisningar, handböcker och planer

Som komplement till de styrdokument som beskrivs i dessa riktlinjer kan det också finnas rutiner och tillämpningsanvisningar som innehåller handfasta råd och detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras. Dessa dokument rör ren verkställighet och är enbart till för tjänstemannaorganisationen.

Det är viktigt att tillämpningsanvisningar och rutiner stannar just vid praktiska rekommendationer och inte innehåller sådant som hör hemma i styrdokument, eller åtgärder som kräver beslut om finansiering.

I de fall det finns en stor mängd tillämpningsanvisningar och rutiner som rör samma område kan dessa sammanställas i ett dokument som benämns handbok. I en sådan bok kan även andra beslutade styrdokument biläggas. Handböcker bör endast användas undantagsvis och då för större och mer komplexa områden som till exempel ekonomi och personal. Anledningen till detta är att de kräver ett stort ansvarstagande i att se till att de hålls uppdaterade utifrån de senaste versionerna på de styrdokument som ofta finns med som bilagor till handboken.

Sektorcheferna tar årligen fram en verksamhetsplan för sektorn utifrån nämndens mål. Verksamhetsplanen baseras på de aktiviteter som tagits fram för att nå de beslutade målen. Verksamhetsplanen ger sedan ledning och stöd till verksamheternas planering.

Andra planer som inte beslutas på politisk nivå är till exempel projektplaner och kommunikationsplaner inom enskilda aktiviteter.

Även för dessa dokument gäller att de ska vara så få, enkla och tydliga som möjligt. De ska följa Mariestads kommuns grafiska profil och det ska framgå vem som är ansvarig för dokumentet, när det godkänts och när det senast reviderades.

- Rutiner, tillämpningsanvisningar och handböcker behandlar ”hur-frågor”, ofta i detalj och beslutas av respektive ansvarig chef.

- Verksamhetsplaner, projektplaner, kommunikationsplaner och tidplaner beslutas av ansvarig chef.

Regler för styrdokument

Varje styrdokument i Mariestads kommun ska klassificeras som någon av de typer som beskrivs i dessa riktlinjer. Undantag från detta är budget, vision, reglementen, föreskrifter samt taxor och avgifter som är egna former av styrdokument.

Samtliga av fullmäktige beslutade styrdokument ska finnas samlade i kommunens författningssamling i gemensam typografi och design. Författningssamlingen finns på kommunens externa webbplats. Styrdokument som ska läggas ut på webben i kommunens författningssamling ska lämnas till administrativa enheten som granskar dokumentet och därefter publicerar det i författningssamlingen.

Även styrdokument som bara gäller för en enskild nämnd eller en sektor ska följa dessa riktlinjer så att strukturen och terminologin blir gemensam och enhetlig i hela organisationen.

Förutom detta ska styrdokumenten:

- Ha en giltighet på högst fyra år. Därefter krävs en revidering av dokumentet och eventuellt beslut om att dokumentet ska fortsätta gälla. Policys och regler gäller tillsvidare men bör aktualiseras med jämna fyraårsintervaller.
- Utvärderas och revideras om behov uppstår tidigare än fyra år från det att dokumentet beslutats.

Vid allt arbete med styrdokument ska administrativa enheten kopplas in för stöd med att säkerställa att dokumentet ur formell synvinkel uppfyller kraven och överensstämmer med riktlinjer för Mariestad kommuns styrdokument.

Utformning av styrdokument

Grafiskt ska Mariestads kommuns styrdokument följa kommunens grafiska profil och vara lätta att identifiera genom det standardiserade omslaget. De ska skrivas i de mallar som är avsedda för styrdokument.

I alla styrdokument ska det finnas uppgift om:

- Vilken typ av styrdokument det är.
- Vem/vilken instans som har fastställt dokumentet.
- Datum när dokumentet fastställdes/beslutades.
- Diarienummer
- Vem dokumentet gäller för.
- Hur länge dokumentet gäller.

- När dokumentet ska aktualiseras/revideras.
- Vem som är dokumentansvarig.

Det är viktigt att styrdokumentens språkbruk harmonierar med dokumentets avsikt och roll. Detta gäller särskilt för planer och regler, som inte får lämna något utrymme för tolkning. I dessa dokument närmar man sig lagspråkets uttryck. Ett exempel på detta är riktlinjernas ”bör”, som är en rekommendation, och reglernas ”ska”, som inte lämnar något förhandlingsutrymme.

Generellt gäller ett enkelt och tydligt språk för att göra styrdokumenten så lätta som möjligt att både förstå och förmedla. För att dokumenten ska kunna tillämpas i praktiken bör texten inte ha svepande och abstrakta formuleringar.

Om en åtgärd i till exempel en handlingsplan är kopplad till en kostnad kan texten redovisa denna. Pengar för åtgärden blir dock aldrig avsatta/anvisade genom ett beslut av själva dokumentet. Finansiering av åtgärderna måste beslutas separat.

Vid arbete med ett nytt styrdokument bör man överväga vilka lagar som finns på området liksom vilka andra styrdokument som redan finns. Det är också viktigt att överväga och motivera varför ett nytt styrdokument behövs och granska hur det samspelar med redan befintliga styrdokument. Styrdokumentet ska inte i onödan belastas med formuleringar som framgår av lagtext eller andra typer av statliga direktiv. Vid en eventuell konflikt mellan författning och kommunens styrdokument gäller författning.

Ett beslutat styrdokument ger effekt först när det är känt och tillämpat i organisationen. Det är därför lämpligt att under arbetet med dokumentet också planera för hur det ska kommuniceras och implementeras och senare följas upp så att det efterlevs.

Ansvarig för ett styrdokument

För varje styrdokument ska det finnas en dokumentansvarig som har det yttersta ansvaret för dokumentet. Dokumentansvarig är den person som har upprättat dokumentet.

Den dokumentansvarige ansvarar för att styrdokumentet:

- Diarieförs.
- Ser till att styrdokumentet publiceras på kommunens interna alternativt externa webbplats.
- Vidare ansvarar den dokumentansvarige för att hålla styrdokumentet aktuellt genom att löpande se till att det följs upp samt revideras enligt beslut eller om behov uppstår. Samtliga revideringar ska beslutas i respektive beslutsinstans.
- Den dokumentansvarige ansvarar även för att se till att dokumentet blir borttaget från kommunens webbplats när det upphör att gälla.

De styrdokument som ska läggas ut på den externa webben ska lämnas till aktuell nämndsekreterare på administrativa enheten som granskar dokumentet så att det uppfyller de riktlinjer som gäller för styrdokument. Ska dokumentet publiceras i kommunens författningssamling är det administrativa enheten som gör detta efter granskning.

Administrativa enheten har en sammanställning över kommunens samtliga styrdokument som ingår i författningssamlingen och är politiskt antagna. Sammanställningen innehåller även uppgift om när dokumenten är antagna och när de ska revideras/aktualiseras.

Varje chef, inom den verksamhet som berörs av styrdokumentet, ska kommunicera styrdokumentet i verksamheten, det vill säga se till att styrdokumentets innehåll är känt bland medarbetarna och att det följs.

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Skaraborgs kommunalförbund 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Skaraborgs kommunalförbund samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Skaraborgs kommunalförbund bildades år 2006 av de femton kommunerna i Skaraborg. Under år 2019 förändrades förbundets politiska organisation och arbetssätt med ny förbundsordning, vilken beskriver att förbundsfullmäktige och styrelse ersätts av en direktion, samt att beredningar tas bort. Syftet var att åstadkomma ett arbetssätt som möjliggör ökad delaktighet, tid för strategiska diskussioner och ökad möjlighet att utöva politisk styrning över förbundets inriktning och verksamhet.

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

I det gemensamma utvecklingsarbetet för Skaraborg har arbetet i förbundets strukturerats i tre utvecklingsområden: Regional utveckling, Kunskapsutveckling och Välfärdsutveckling. Förbundet ska särskilt verka inom områdena Tillväxt och utveckling, Verksamhetsstöd och intressebevakning samt driva Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom dessa två områden.

Direktionen beslutade den 20 mars 2026 (§ 13) att godkänna årsredovisning för 2025 och att överlämna den till revisorer och medlemskommunernas fullmäktige.

Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Årets resultat uppgår till 190 tusen kronor.

Revisorernas granskning
Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- Revisionen bedömer att direktionen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och från en ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

- Revisionen bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som är beslutade av direktionen. Då redovisningen av fastställda verksamhetsmål är otydlig, kan vi inte göra en egen bedömning av måluppfyllelsen för dem. Direktionen behöver beakta de rekommendationer vi tidigare har lämnat för att utveckla sin styrning, uppföljning och redovisning av verksamhetsmål och god ekonomisk hushållning som helhet.

Revisionen tillstyrker att årsredovisningen för år 2025 godkänns. Revisionen tillstyrker att direktionen och de enskilda ledamöterna i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Bedömning ur miljömässig dimension

Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-14
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-08
Årsredovisning Skaraborgs kommunalförbund 2025
Revisionsrapport 2025
Sakkunnigt biträdes yttrande 2025
Revisionsberättelse 2025
Protokollsutdrag Skaraborgs kommunalförbund § 13/26

Beslutet ska skickas till:

Skaraborgs kommunalförbund
Ekonomichef, Björn Söderlundh

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-08
Dnr: 2026/270

Ekonomiavdelningen
Björn Söderlundh
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Skaraborgs kommunalförbund 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Skaraborgs kommunalförbund samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Skaraborgs kommunalförbund bildades år 2006 av de femton kommunerna i Skaraborg. Under år 2019 förändrades förbundets politiska organisation och arbetssätt med ny förbundsordning, vilken beskriver att förbundsfullmäktige och styrelse ersätts av en direktion, samt att beredningar tas bort. Syftet var att åstadkomma ett arbetssätt som möjliggör ökad delaktighet, tid för strategiska diskussioner och ökad möjlighet att utöva politisk styrning över förbundets inriktning och verksamhet.

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

I det gemensamma utvecklingsarbetet för Skaraborg har arbetet i förbundets strukturerats i tre utvecklingsområden: Regional utveckling, Kunskapsutveckling och Välfärdsutveckling. Förbundet ska särskilt verka inom områdena Tillväxt och utveckling, Verksamhetsstöd och intressebevakning samt driva Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom dessa två områden.

Mariestads kommun

Direktionen beslutade den 20 mars 2026 (§ 13) att godkänna årsredovisning för 2025 och att överlämna den till revisorer och medlemskommunernas fullmäktige.

Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Årets resultat uppgår till 190 tusen kronor.

Revisorernas granskning
Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- Revisionen bedömer att direktionen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och från en ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

- Revisionen bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som är beslutade av direktionen. Då redovisningen av fastställda verksamhetsmål är otydlig, kan vi inte göra en egen bedömning av måluppfyllelsen för dem. Direktionen behöver beakta de rekommendationer vi tidigare har lämnat för att utveckla sin styrning, uppföljning och redovisning av verksamhetsmål och god ekonomisk hushållning som helhet.

Revisionen tillstyrker att årsredovisningen för år 2025 godkänns. Revisionen tillstyrker att direktionen och de enskilda ledamöterna i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Social dimension
Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Årsredovisningen för Skaraborgs kommunalförbund år 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Mariestads kommun

Underlag till beslut

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-08

Årsredovisning Skaraborgs kommunalförbund 2025

Revisionsrapport 2025

Sakkunnigt biträdes yttrande 2025

Revisionsberättelse 2025

Protokollsutdrag Skaraborgs kommunalförbund § 13/26

Beslutet ska skickas till

Skaraborgs kommunalförbund
Ekonomichef, Björn Söderlundh

skaraborgs kommunalförbund

ÅRSREDOVISNING 2025

INLEDNING

Skaraborgs Kommunalförbund har till uppgift att tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen och främja samverkan över kommungränserna. Verksamheten ska skapa nytta i kommunerna, bidra till ett effektivt resursutnyttjande och stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor.

Direktionen avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2025.

Innehåll

1. Förvaltningsberättelse 4
1.1. Översikt över verksamhetens utveckling 5
1.2. Förbundets organisation 5
1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 7
1.4. Händelser av väsentlig betydelse 7
1.5. Styrning och uppföljning av verksamheten 8
1.6. Övergripande mål 9
1.7. God ekonomisk hushållning och ställning 11
1.8. Balanskravsresultatet 13
1.9. Väsentliga personalförhållanden 13
1.9.1. Pensionsspecifikation 14
1.10. Förväntad utveckling 15
2. Ekonomiska rapporter 17
2.1. Resultaträkning 17
2.2. Balansräkning 17
2.2.1. Pensionsspecifikation 18
2.3. Kassaflödesanalys 19
2.4. Noter 19
2.5. Driftsredovisning 25
2.5.1. Skaraborgs Kommunalförbund totalt 25
2.5.2. Kanslienheten 26
2.5.3. Kunskapsutveckling 27
2.5.4. Projektenheten 27
2.5.5. Regional utveckling 28
2.5.6. Välfärdsutveckling 28
2.5.7. Omställning Skaraborg 29
2.6. Investeringsredovisning 29
3. Verksamheter 30
3.1. Kanslienheten 30
3.2. Projektenheten 31
3.3. Kunskapsutveckling 32
3.4. Regional utveckling 32
3.5. Välfärdsutveckling 34
3.6. Omställning Skaraborg 35
Bilaga 36

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förbundets ursprung

De femton kommunerna i Skaraborg beslutade under hösten 2006 att bilda Skaraborgs Kommunalförbund. Tidigare hade kommunerna samverkat i tre olika ideella föreningar; Kommunförbundet Skaraborg, Skaraborgssamverkan och Tillväxt Skaraborg.

Förbundets uppdrag
Ur förbundsordningen § 3 Ändamål

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden:

- *Tillväxt- och utvecklingsfrågor*
- *Verksamhetsstöd och intressebevakning*
- *Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd*

1.1. ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Flerårsöversikt (Tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	63 113	58 175	60 403	43 241	57 447
Verksamhetens kostnader	63 873	59 339	61 632	43 159	57 213
Soliditet (%)	11	9	8	7	8
Årets resultat	190	146	107	46	178
Eget kapital	6 464	6 274	6 128	6 021	5 975
Balansomslutning	57 693	72 100	75 263	84 962	78 678

1.2. FÖRBUNDETS ORGANISATION

Direktion
Förbundets direktion är ett verkställande politiskt organ och består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Varje medlemskommun representeras i direktionen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande och en ersättare som är oppositionsföreträdare. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare redovisas i bilaga 1.

Direktionens presidium
Direktionens presidium utgörs av förbundets ordförande samt 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande. Presidiet bereder bland annat ärenden inför direktionen och representerar förbundet i olika samverkansorgan.

Revision och tillsyn
Till direktionen är tre valda revisorer knutna och en yrkesrevisor. Tillsyn över kommunalförbundet utövas av medlemskommunerna, vilka varje år ska ta ställning till och godkänna årsredovisningen för förbundet, samt bevilja ansvarsfrihet för direktionens medlemmar.

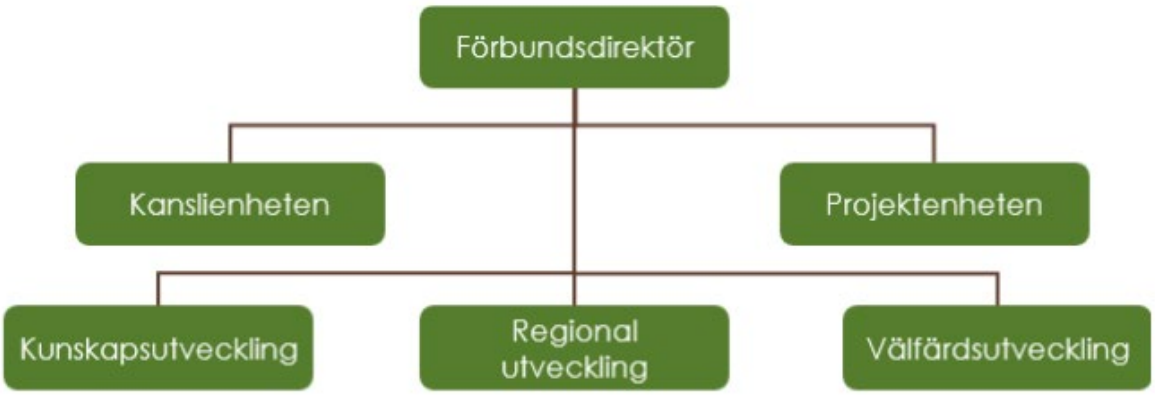
Delregionala utvecklingsmedel och Delregionalt kollektivtrafikråd
Inom ramen för överenskommelsen med Västra Götalandsregionen växlar kommunerna i Skaraborg upp de delregionala utvecklingsmedlen som syftar till att bidra till samhällsutveckling inom områdena Regional utveckling, Kultur och Miljö. Direktionen sammanträder två gånger per år för att besluta om delregionala utvecklingsmedel. Beslutsmötet sker tillsammans med adjungerade ledamöter som representerar Västsvenska handelskammaren, Högskolan, fackliga företrädare och social ekonomi.

Ett par gånger per år möter direktionen företrädare för Västra Götalandsregionen och Västtrafik i ett så kallat Delregionalt kollektivtrafikråd (DKR).

Samverkan
Direktionen har valt ledamöter till olika regionala organ där Skaraborgs Kommunalförbund ingår. Samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) sker regelbundet både på politisk nivån och bland tjänstepersoner. De fyra västsvenska kommunalförbunden finns representerade i Beredningen för hållbar utveckling (BHU) och Politiskt Samrådsorgan (SRO) under Regionstyrelsen, samt i VästKoms styrelse.

Kommunalförbundets organisation
Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör. Förbundet utgörs av medarbetare med hög kompetens inom de olika strategiska verksamhetsområdena. Förbundets medarbetare medverkar regelbundet i samverkans- och utvecklingsaktiviteter tillsammans med kollegor i medlemskommunerna, övriga kommunalförbund i Västsverige, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götalands län samt övriga myndigheter och samverkansorgan.

Förbundets löpande arbete grundar sig på medverkan och engagemang från anställda och förtroendevalda i medlemskommunerna. Det är genom ett utvecklat och regelbundet samarbete i olika nätverk och arbetsgrupper som resultat uppnås och förbundets uppdrag och legitimitet formas.

1.3. VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Skaraborgs Kommunalförbund visar ett positivt resultat under 2025.

Direktionen beslöt 2021-02-05 att övergå till en uppräkning och fastställde en ny princip för beräkning av medlemsavgiften till förbundet som innebär att medlemsavgiften räknas upp med 2,7 % varje år.

Inför 2025 beslöt direktionen att fastställa medlemsavgiften till 2025 49,22 kr/invånare.

Förbundets utveckling går mot att utvecklingsprojekten omfattar en allt större del av förbundets verksamhet och ekonomi. Projektens omfattning varierar över tid och innebär att ekonomiska jämförelser kan variera och har som regel ingen påverkan på förbundets ekonomiska resultat.

1.4. HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Under 2025 har Skaraborgs Kommunalförbund genomfört en rad viktiga initiativ inom olika områden.

Kunskapsutveckling har fokuserat på fullföljd utbildning och kompetensförsörjning, förberett införandet av det nationella gymnasieantagningssystemet Indra. Teknikcollege har återcertifierats och attraktiviteten för industrirelaterade utbildningar har stärkts samtidigt som Vård- och omsorgscollege genomfört kampanjer och förstudier samt infört grupp-prao hos fler arbetsgivare.

Ny socialtjänstlag har trätt i kraft och under året har ett förberedelsearbete gjorts och kommunalförbundets enhet för välfärdsutveckling tillika Skaraborgs RSS har fått i uppdrag att anordna och hålla samman processen med lärprocessen Framtidens socialtjänst vilket är det nationella koncept SKR tagit fram tillsammans med landets RSS.

Regional utveckling har arbetat inom flera sakområden såsom etableringar, kompetensförsörjning, digitalisering, kultur, klimat, elektrifiering och infrastruktur, samt stött kommunerna genom olika initiativ och beviljade DRUM-projekt.

Inom Omställning Skaraborg har kommunerna gjort betydande förflyttningar inom den gröna industridrivna omställningen.

Projektenheten har drivit 14 projekt under året. Fem nya projekt och förstudier har startats, bland annat Digital Arena, Strategi Nätverksstaden Skaraborg och Stärkt APL. Sex projekt har avslutats under året.

Arbetet med informationssäkerhet har förstärkts genom en utsedd grupp och en påbörjad analys. Kansliet har haft en central roll i förbundets övergripande verksamhetsplanering genom workshops, klustring av aktiviteter och löpande samordning.

Sammantaget har året präglats av ökad samordning, utvecklade arbetssätt, stärkt intern struktur och betydande framsteg inom utbildning, projektutveckling, regional utveckling och omställning – allt med tydligt fokus på att stärka Skaraborg som region och skapa bättre förutsättningar för kommunerna framåt.

1.5. STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN

Följande strategier och uppdrag är politiskt beslutade och gäller som styrning för Skaraborgs Kommunalförbund:

- Strategi: Delregional utvecklingsstrategi Skaraborg 2030 (DRUS)
- Strategi: Samverkansstrategi för Utbildning Skaraborg 2023-2026
- Strategi: Kulturplan 2030
- Strategi: Färdplan god och nära vård
- Uppdrag: Omställning Skaraborg

1.6. ÖVERGRIPANDE MÅL

För perioden 2025–2027 har direktionen fastställt två övergripande mål som ska styra förbundets inriktning och arbete. Dessa mål är *Ökad konkurrenskraft* och ett *Resurseffektivt förbund*. För att mäta måluppfyllelse har direktionen även beslutat om specifika indikatorer. Dessa indikatorer följs upp varje helår och resultatet redovisas.

MÅL 1

ÖKAD KONKURRENSKRAFT

Skaraborgs konkurrens- och attraktionskraft ökar i en nationell och internationell kontext

Konkreta effekter:
- Skaraborgs konkurrens- och attraktionskraft har stärkts genom att Skaraborgs kommuner samlat sig kring särskilt utvalda frågor

Varför är detta område viktigt?
- Med gemensamma insatser möta kommunernas del i välfärdsomställningen, den industriella omvandlingen och målet om en mer hållbar och klimatsmart utveckling
- Genom att förstärka kommunernas arbete skapar förbundet genomförandekraft kring de utmaningar som identifieras
- Genom att förstärka, samordna och vid behov driva prioriterade insatser ökar den kommungemensamma förmågan

Indikator	**Utfall Dec 2025**	**Utfall Dec 2024**
Befolkningsutveckling - antal invånare totalt i Skaraborg	269 467	269 595
Bostadsförsörjning - färdigställda bostäder, ny- och ombyggnad		1,40
Ekonomisk hållbarhet - kommunindex för ekonomisk hållbarhet		27,40
Elförsörjning - elproduktion totalt (brutto)	755 811	845 732
Företagsklimat insikt - Totalt, index		77,00
Livskvalitet - kommunindex livskvalitet		55,00
Miljömässig hållbarhet - kommunindex för miljömässig hållbarhet		73,50
Social hållbarhet - kommunindex för social hållbarhet		65,20

Resultat för bostadsförsörjning, ekonomisk hållbarhet, företagsklimat, livskvalitet, miljömässig hållbarhet samt social hållbarhet redovisas i april 2026 dessa indikatorer kommer därmed att uppdateras för 2025 till delårsrapporten 2026.

MÅL 2

RESURSEFFEKTIVT FÖRBUND

Skaraborgs Kommunalförbunds organisation och insatser stärker Skaraborgs kommuner och möjliggör samverkan för effektivt resursutnyttjande och hållbar utveckling

Konkreta effekter:

- Genom samverkan blir den enskilda kommunens resurser effektivt nyttjade
- Genom god ekonomisk hushållning bidrar förbundet till att skapa nytta och mervärde för medlemskommunerna

Varför är detta område viktigt?

- För att realisera antagna strategier och planer inom de områden förbundet har kommunernas uppdrag
- För att prioritera hur ekonomiska resurser ska användas och fördelas
- För att långsiktigt värna och förbättra förbundets och medlemskommunernas ekonomiska förutsättningar

Indikator	**Utfall Dec 2025**	**Utfall Dec 2024**
Andel som uppger att de är sammantaget nöjda med Skaraborgs Kommunalförbunds insatser?	82,0%	81,0%
Andel som uppger att kommunernas resurser används mer effektivt pga samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund	75,0%	75,0%
Andel som uppger att samarbetet mellan kommunerna i Skaraborg under de senaste åren stärkts	70,0%	74,0%
Andel som uppger att samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund har lett till stärkt kvalitet inom delar av verksamheten i sin kommun	90,0%	84,0%
Andel som uppger att samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund har lett till kostnadsbesparingar för min kommun	44,0%	41,0%
Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund arbetar på ett ändamålsenligt sätt utifrån uppsatta mål och strategier	85,0%	93,0%
Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund har hjälpt sin kommun att göra verklighet av planer och strategier	61,0%	52,0%
Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund är organiserat på ett ändamålsenligt sätt utifrån uppsatta mål och strategier	57,0%	61,0%

Analys av indikatorerna mål 2
Jämfört med föregående års mätning finns både positiva och negativa förändringar. Upplevelsen att samarbetet mellan kommunerna stärkts tydligt ökar med 5 %, samtidigt som upplevelsen att samarbetet mellan kommunerna stärkts något minskat med 10 %. Jämfört med föregående års mätning finns även en ökning av upplevelsen att samarbetet mellan kommunerna försvagats, med 4 %.

Det påstående som får högst instämmandegrad är "Samverkan inom Skaraborgs kommunalförbund har lett till stärkt kvalitet inom delar av verksamheten i min kommun", då 90 % av respondenter instämmer till någon grad, och i synnerhet 36 % instämmer helt.

1.7. GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH STÄLLNING

Skaraborgs Kommunalförbund omfattas enligt kommunallagen av kravet på god ekonomisk hushållning. Det betyder att förbundet ska ha god ekonomisk hushållning både i den egna verksamheten och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett längre och kortare perspektiv.

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att medlemskommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och mervärde för kommunerna. Skaraborgs Kommunalförbund har fortsatt att erbjuda medlemskommunerna kostnadseffektiva lösningar under år 2025.

För att klara ekonomiska förändringar och behålla flexibilitet är det viktigt att förbundet bygger upp ett ekonomiskt överskott varje år. Det innebär att det inte är tillräckligt att uppnå balans i resultaträkningen mellan kostnader och intäkter (balanskravet), utan för att kravet på god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt bör resultatet ligga på en nivå som stärker ekonomin på kort och lång sikt. De finansiella målen ska generera ett positivt resultat vilket skapar en finansiell ställning som klarar framtida åtaganden såsom pensionskostnader och omvärldsförändringar.

I budgeten för år 2025 antogs tre finansiella mål:

1. Resultatet ska uppgå till minst en procent av medlemsavgifterna

2. Åstadkomma en långsiktig stabil soliditetsnivå (nivån kan dock variera över tid beroende på åtagande som direktionen finner angelägna)

3. God likviditet (för att möjliggöra att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare)

Uppföljning av de finansiella målen:

- Mål 1 har uppnåtts då utfallet har blev 1,4%, det vill säga högre än beslutat mål, 1 % av medlemsavgifterna.
- Mål 2 har uppnåtts då soliditeten blev 11% för år 2025, 4 procent mer än målvärdet.
- Mål 3 har uppnåtts då kassalikviditeten är 108% för år 2025 vilket är 5 procent högre än målvärdet.

Förbundsdirektionen bedömer att kraven för god ekonomisk hushållning är uppfyllda. I samtliga mål har resultatet blivit högre än målvärdet.

(Tkr)	Målvärde 2025	Utfall 2025	Utfall 2024
Resultatanalys			
Årets resultat	133	190	146
Medlemsavgift	13 281	12 272	12 944
% av medlemsavgifterna	1 %	1,4%	1,1%
Kapacitet			
Soliditet %		11%	9%
Finansiella tillgångar			
Kassalikviditet %		108%	108%

1.8. BALANSKRAVSRESULTATET

Kommunallagen anger att kommuners (kommunalförbunds) resultat ska vara positivt. Vid en beräkning av årets resultat med beaktande av balanskravsreglerna uppgår årets resultat till 190 tkr (146 tkr 2024 års resultat)

(Tkr)	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	190	146	107	46
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	190	146	107	46
Årets balanskravsresultat	190	146	107	46
Summa	**190**	**146**	**107**	**46**

Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

1.9. VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Skaraborgs Kommunalförbund får sina medel från olika finansiärer. Avgifter från medlemskommunerna(basmedel) är en grundsten. Intäkterna finansierar t ex del av tillsvidareanställd personal, lokaler, politiskt arbete samt andra gemensamma kostnader vid förbundet. Inom de projekt som förbundet driver anställs viss personal genom tidsbegränsade anställningar, så som projektanställningar. Förbundet har också tjänster som finansieras genom verksamhetsbidrag via avtal med t ex VGR. Vid slutet av året fördelade sig personalen enligt nedanstående tabell, där siffrorna avrundats till heltal.

* Statistik uttagen under januari 2026 för perioden 250101-251231. Statistik 2024 uttagen under december månad 2024.

Personalomsättning*	2025	2024
Tillsvidareanställningar	34	32
Tidsbegränsade anställningar	7	9
Totalt	41	41
Totalt - Varav kvinnor	30	30
Totalt - Varav män	11	11

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under 2025 ökat jämfört med tidigare års låga siffror (1,51% 2024 samt 1,67% 2023). Trots ökningen ligger sjukfrånvaron på en genomsnittlig nivå jämfört med arbetsmarknaden generellt i Sverige. Förbundet arbetar vidare med förebyggande och rehabiliterande insatser utifrån behov och följer den fortsatta utvecklingen.

På grund av för få anställda delas inte sjukfrånvaron upp i olika åldersgrupper. Eftersom organisationen har få anställda påverkar individuell frånvaro utfallet i statistiken i hög grad.

* Statistik uttagen under januari 2026 för perioden 250101-251231

Sjukfrånvaro	**2025**	**2024**	**2023**
Total sjukfrånvaro	3,29%	1,51%	1,67%
Varav långtidssjukfrånvaro (frånvaro som är 60 dagar eller mer)	2,10%	0	0
Varav sjukfrånvaro för män	0,42%	0,39%	1,16%
Varav sjukfrånvaro för kvinnor	4,34%	1,92%	1,92%

1.9.1. PENSIONSSPECIFIKATION

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2025-12-31 en pensionsskuld på 26 856 tkr, inklusive löneskatt.

För tryggandet av pensionsskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per den 2025-12-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 29 819 tkr. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 111%, vilket innebär 111 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har under 2025 skapat en avkastning på 3,2%, vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 850 tkr.

1.10. FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Kanslienheten
Enheten kommer ha fortsatt fokus på informationshanteringsarbetet, informationssäkerhet och fortsätta utveckling av den interna och externa kommunikationen.

Kunskapsutveckling
Särskilt fokus kommer att läggas på att införa gymnasieantagningssystemet Indra och arbetet inom Kraftsamling Framtidsrusta barn och unga. Inom den sistnämnda kommer arbetet med praktik och samverkan med arbetslivet att uppmärksammas.

Välfärdsutveckling
Välfärdsutveckling hanterar under året flera stora processer kring avtalsfrågor mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen. Nytt Hälso- och sjukvårdsavtal, kommunernas primärvårdsuppdrag och fortsatt inriktning kring vårdens informationshanteringssystem Millennium kommer att prägla del av verksamheten. Arbetet med implementering av ny socialtjänstlag fortsätter. Regeringen har också en hög takt i reform arbetet och över 200 nya lagar är på gång som kommer att påverka arbetet.

Regional utveckling
Business Region Skaraborg: Under 2026 väntas ökad aktivitet inom försvars- och industrirelaterade etableringar samt stärkt kommunikation kring verksamhetsmark. Samverkan inom Västsverige förväntas bidra till ett starkare regionalt erbjudande. Arbete inom industridriven grön omställning förgår. Verksamhetens inriktning och finansiering ska säkerhetsställas via nyansökan till DRUM.

Livet i Skaraborg: Fokus på internationell rekrytering och engelskspråkig digital marknadsföring fortsätter. Deltagande i mässor fortsätter och ett nytt uppdrag ska formas i samarbete med Business Region Skaraborg inför att det nuvarande uppdraget löper ut i september.

Kompetensförsörjning: Arbetet fortsätter med Kompetensnavet, branschdialoger, branschråd och YH-nätverk. Förbundet arbetar vidare med att tydliggöra arbetssätt, roller och strukturer inom kompetensområdet.

Infrastruktur: Arbetet fortsätter med att stärka Skaraborg förutsättningar som tillverknings- och logistikregion. Fokus ligger på järnvägsinfrastruktur, framtida godsöverflyttning samt utveckling av Vänerhamnarna. Diskussioner om delelektrifiering av Kinnekullebanan drivs vidare.

Kollektivtrafik: En ny målbild för den storregionala kollektivtrafiken tas fram under 2026. Förutsättningarna för pendling, kompetensförsörjning och ungas rörlighet lyfts som centrala områden.

Elektrifiering: Arbetet med kommunernas energiförsörjningsplan fortsätter med stöd utifrån de behov som identifierats.

Klimat: Fortsatt stöd i genomförande av klimatlöften, särskilt kopplat till upphandling, cirkularitet och samverkan med näringsliv och lantbruk. En gemensam projektansökan om klimatanpassning tas fram.

Kultur: Fortsatt utveckling inom kulturell infrastruktur, turnéslingor, kreativa näringar och civilsamhällesdialog. Fortsatta insatser kopplade till New European Bauhaus.

Digitalisering: Digitaliseringsportföljen utökas. En Digital Arena startas vid Högskolan i Skövde, och arbetet med AI-projektet Svea fortsätter tillsammans med kommunerna.

Omställning Skaraborg
Under hösten 2025 har en behovsanalys genomförts med kommunerna och berörda samverkansparter som resulterat i prioriterade aktiviteter för 2026. Aktiviteterna är till viss del nya och ett flertal är nästa steg utifrån de resultat som uppnåtts 2025.

Projektenheten
Projektenheten fortsätter att driva projekt utifrån kommunernas behov och medlemsnytta. Projektformen kommer att förbli en central arbetsmetod. Det finns behov av att revidera nuvarande projektstyrningsmodell, arbetet inleds under 2026.

2. EKONOMISKA RAPPORTER

2.1. RESULTATRÄKNING

Resultaträkning (Tkr)	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter	2	63 114	58 175
Verksamhetens kostnader	3	-63 873	-59 339
Avskrivningar	4	-11	-15
Verksamhetens resultat		-770	-1 179
Finansiella intäkter	5	965	1 335
Finansiella kostnader	6	-5	-10
Resultat efter finansiella poster		190	146
Årets resultat		**190**	**146**

2.2. BALANSRÄKNING

Balansräkning (Tkr)	Not	2025	2024
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	26	36
Finansiella anläggningstillgångar	8	2 200	2 200
Summa anläggningstillgångar		**2 226**	**2 236**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Fordringar	9	9 944	12 353
Kassa och bank	10	45 523	57 511
Summa omsättningstillgångar		55 467	69 864
Summa tillgångar		**57 693**	**72 100**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	11	6 464	6 274
Avsättningar	12	0	1 331
Kortfristiga skulder	13	51 229	64 495
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**57 693**	**72 100**
Ställda säkerheter		Inga	Inga

2.2.1. PENSIONSSPECIFIKATION

Balansräkning (Tkr)	**2025**	**2024**
Pensionsskuld inklusive löneskatt		
Avsättning och ansvarsförbindelse	23 624	20 124
Ränteuppräkning	453	476
Basbeloppsuppräkning	618	1 840
Nya utbetalningar	-782	-778
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	0	6 567
Ändring av diskonteringsräntan	-21	-3 878
Övrigt	-2 279	-727
Summa pensioner	21 613	23 624
Total pensionskuld	21 613	23 624
Total pensionsskuld inkl. löneskatt	**26 856**	**29 355**
Marknadsvärde pensionsstiftelsen 2025-12-31	29 819	30 338
Konsolideringsgrad	111%	103%

I samband med årsbokslut görs en avstämning av förbundets kapital i pensionsstiftelsen i förhållande till det aktuella pensionsåtagandet enligt tryggandelagen. Om det föreligger överskjutande kapital utöver fastställd konsolideringsgrad om 110%, begärs gottgörelse ur pensionsstiftelsen på de överskjutande medel över konsolideringsgraden, för att täcka en del av de kostnader förbundet haft under året för pensionsutbetalningar. Under året 2025 har en begäran om gottgörelse gjorts om 1 368 tkr.

2.3. KASSAFLÖDESANALYS

Den löpande verksamheten (Tkr)	Not	2025	2024
Årets resultat		190	146
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		11	14
Gjorda avsättningar		-1 331	1 331
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		-1 320	1 345
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	9	2 409	-4 853
Ökning/minskning kortfristiga skulder	13	-13 267	-3 099
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-11 988	-6 461
Årets kassaflöde		-11 988	-6 461
Likvida medel vid årets början		57 511	63 972
Likvida medel vid årets slut		45 523	57 511

2.4. NOTER

Not 1 Tilläggsupplysningar Redovisnings- och värderingsprinciper
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Allmänt
Den ekonomiska styrningen sker genom att direktionen beslutar om Budget- och verksamhetsplan inför varje verksamhetsår i september, senast december. Medlemsavgiften som baseras på en indexuppräkning på 2,7% och 49,22 kr/invånare (år 2025) per medlemskommun, beslutas i juni av direktionen.

Materiella anläggningstillgångar
Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 4.

Pensionsstiftelse
Redovisningen av förbundets pensionsstiftelse följer RKR rekommendation R20 samt Policy för Skaraborgs Kommunalförbunds andel av SKL pensionsstiftelse.

Tryggande av pensionsåtagande är en långsiktig åtgärd som inte ska exponeras för spekulativa risker. För att säkerställa den långsiktiga nivån på förbundets andel i SKL pensionsstiftelse ska marknadsvärdet av förbundets förvaltade kapital över tid inte understiga 110 % av det pensionsåtagande som ska tryggas. Pensionsstiftelsens anskaffningsvärde och marknadsvärde har fr o m år 2021 redovisats separat och tillhör inte balansräkningen. Pensionsstiftelsens värde bör enligt gällande redovisningslagstiftning inte utgöra en tillgång i förbundet. På samma sätt kommer avsättningen och ansvarsförbindelsen redovisas som total pensionsskuld utifrån beräkning av Tryggandelagen hämtat från KPA. Dessa poster utgör ingen skuld i förbundet då dessa poster är tryggade via pensionsstiftelsen.

Investeringsbudget
Investeringsbudget finns inte upptaget i förbundet.

Upplysningar om driftsredovisningens uppbyggnad
Medlemsavgiften (basmedel) fördelas enligt beslut i förbundsdirektörens ledningsgrupp på respektive enhet och projektnummer. Enhetscheferna för respektive område upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden. Utöver medlemsavgift finansieras enheterna av projektmedel från EU, Staten (statsbidrag), Västra Götalandsregionen, Tillväxtverket och Sparbanksstiftelsen Skaraborg. Årligen erhåller förbundet medel till delregionala utvecklingsmedel (DRUM) från Västra Götalandsregionen respektive Skaraborgs medlemskommuner som regleras via en överenskommelse.

Omdisponering av basmedel mellan enheterna samt ombudgeteringar kan beslutas av direktionen under året. Enheterna fördelar medlen för projekten i sin internbudget vilket är brutto uppdelat på intäkter och kostnader. Omdisponering av dessa medel under året får ske genom direktionsbeslut. Ekonomin för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår. Då flera projekt löper över flera

år, kan utfall i projekten ha positiva eller negativa avvikelser. Dessa värdejusteringar av projekten överförs till kommande år. Flertal projekt som ska avslutas och rekvireras under nästkommande år bokas upp som förutbetalda kostnader. Projekt med medel kvar, bokas upp som upplupna kostnader. Dessa projektmedel återrapporteras och återbetalas nästkommande år. Medel som inte återbetalas kan via förlängningsavtal efter överenskommelse fortsätta att användas nästkommande år.

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper
Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive enhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där verksamheten utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller förbundsexterna poster, har driftredovisningen även OH-kostnader. OH-kostnader är förbundets gemensamma kostnader delat på totala lönekostnaden. Gemensamma kostnader består bland annat av lokalhyra, köp av stödverksamhet, ett par tjänster på förbundet, Tele- och IT-kommunikation, kontorsmaterial, revisionskostnader och avgifter/medlemsavgifter. OH-kostnaderna fördelas ut månadsvis per projektnummer med en procentsats (mellan 16 och 20%). Finansiella intäkter och kostnader fördelas även ut i driftsredovisningen per enhet. Poster kallade personalomkostnader (PO) i driftredovisningen är i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. År 2025 har PO varit 41,40 %.

Noterna visas i Tkr.

Not 2 Verksamhetens intäkter	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Medlemsavgifter	13 272	12 944
Bidrag och kostnadsersättningar från kommuner och staten	41 587	31 754
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 254	6 764
Övriga verksamhetsintäkter	0	6 712
Summa Verksamhetens intäkter	**63 114**	**58 175**
Not 3 Verksamhetens kostnader	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-72	-99
Personalkostnader anställda exklusive pensionskostnader	-25 366	-25 862
Sociala avgifter	-7 827	-7 925
Pensionskostnader	-4 234	-4 978

Värdejustering projekt	-5 081	4 040
Köp av verksamhet	- 6 995	-7 539
Övriga verksamhetskostnader	-14 298	-16 977
Summa verksamhetens kostnader	**-63 873**	**-59 339**
Not 4 Avskrivningar	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Avskrivningar maskiner och inventarier		
Inventarier 10 år arkivskåp	-3	-3
Inventarier 3 år skrivare	-8	-12
Summa avskrivningar	**-11**	**-15**
	Bedömning genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 4,8 år	Bedömning genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 4,2 år
Upplysningar om vilken avskrivningsmetod som används hänvisas till redovisningsprinciper i not 1		
Not 5 Finansiella intäkter	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Ränteintäkter	965	1 335
Summa finansiella intäkter	**965**	**1 335**
Not 6 Finansiella kostnader	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Räntekostnader	-5	-10
Summa finansiella kostnader	**-5**	**-10**
Not 7 Maskiner och Inventarier	**2025-12-31**	**2024-12 31**
Ingående anskaffningsvärden	76	76
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	76	76
Ingående avskrivningar	-40	-26
Årets avskrivningar	-10	-14
Utgående ackumulerade avskrivningar	-50	-40
Utgående redovisat värde	**26**	**36**

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/aktier	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göteborg 17%	1 700	1 700
Mediapoolen Västra Götaland AB 556601-4741, säte Skövde 33%	500	500
Redovisat värde vid årets slut	**2 200**	**2 200**
Not 9 Fordringar	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Kundfordringar	551	1 116
Övriga kortfristiga fordringar	2 930	2 630
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6 463	7 449
Upplupna ränteintäkter	0	1 159
Summa fordringar	**9 944**	**12 353**
Not 10 Kassa och bank	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Förbundets likvida medel	12 760	31 485
Tillväxtprogrammets likvida medel	27 200	26 026
Länsgemensamma stadsbidrag Psykisk hälsa 2025	5 563	0
Summa Kassa och bank	**45 523**	**57 511**
Not 11 Eget kapital	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Ingående eget kapital	6 274	6 128
Årets resultat	190	146
Utgående eget kapital	**6 464**	**6 274**
Not 12 Avsättningar	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Avsättning/uttag för pensioner och liknande förpliktelser	0	1 331
Utveckling av region-/länsförbundets andel av tillgångarna i SKR Pensionsstiftelsen framgår enligt nedan		

Ingående balans 2025-01-01	Insatt/uttag 2025	Avkastning 2025
30 338	-1 368	850
Utgående balans 2025-12-31		
29 819		
Not 13 Kortfristiga skulder	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Leverantörsskulder	- 3 317	-5 419
Moms och Personalens källskatt	-651	-772
Upplupna löner	-60	-12
Upplupna semesterlöner	-2 355	-2 194
Upplupna sociala avgifter	-660	-643
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	-1 211	-1 176
Upplupen särskild löneskatt	-974	-781
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	-8 874	-10 409
Övriga Interimsskulder	-364	-17 063
Beslutade utvecklingsmedel i olika projekt (DRUM)	-31 429	-44 758
Ej nyttjande/erhållna projektmedel kommunal finansiering	3 134	9 861
Ej nyttjande/erhållna projektmedel VGR finansiering	1 095	8 871
Statliga bidrag Psykisk Hälsa	-5 563	0
Summa kortfristiga skulder	**-51 229**	**-64 495**
Not 14 Upplysning om räkenskapsrevision	**2025-12-31**	**2024-12-31**
Kostnader för räkensskapsrevision/finansiell revision		
Auktoriserade revisor	-194	
Total kostnad för räkenskapsrevision	**-194**	
Kostnad för övrig revision/Uppdragsledning och verksamhetsrevision		
Sakkunnigt biträde	-145	-180

Förtroendevalda revisiorer	-20	-15
Total kostnad för övrig revision/Uppdragsledning och verksamhetsrevision	**-165**	**-195**
Total Kostnad för revision	**-359**	**-195**

Räkenskaperna granskas i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. De sakkunniga biträdenas yttrande samt granskningsrapporter avseende bokslut och årsredovisning kommer vara tillgängliga på förbundets webbplats www.skaraborg.se/Politik-& Styrning1/Dokument/Årsredovisning 2025

Återrapportering till Västra Götalandsregionen (VGR) av Delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

Ansökta projekt är återredovisade till VGR för 2025 till ett totalvärde av 99 560 tkr.

Intern redovisat från Skaraborgs Kommunalförbund av Delregionala utvecklingsmedel från VGR utgör 14 397 tkr fördelat enligt nedan:

MRU = Miljö- och regionutvecklingsnämnd 11 932 tkr

KN = Kulturnämnden har tilldelats med 2 465 tkr

Övrig finansiering utöver DRUM har skett med 85 163 tkr, varav 29 639 tkr från kommuner/kommunalförbund.

2.5. DRIFTSREDOVISNING

2.5.1. SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND TOTALT

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	64 079	60 487	59 510	4 569
Kostnader				
Personal	-37 499	-38 605	-38 864	-1 365
Övriga kostnader	-26 390	-21 718	-20 500	5 890
OH-Kostnader	0	0	0	0
Summa Kostnader	**-63 889**	**-60 323**	**-59 363**	**4 525**
Resultat	**190**	**164**	**146**	**44**

Skaraborgs Kommunalförbunds resultat för 2025 är ett överskott om 190 tkr. Utfallet är 26tkr

Intäkterna för år 2025 är högre än förgående år samt mot budget. Detta beror på merförsäljning av verksamhet och mer rekvireringar av projekt. Det vill säga mer intäktsrekvirering av bland annat fyra statsbidrag. (se kommentar under Välfärdsenheten).

Personalkostnaderna är lägre 2025 vilket beror på att tjänster som var budgeterade har varit vakanta. Det har medfört en lägre personalkostnad då det har varit färre anställda periodvis. Ingen pensionsavsättning görs för 2025, vilket gjordes med 1 331 tkr förgående år.

Övriga kostnader ökade med 5 890 tkr jämfört med förgående år vilket beror på värdejustering av de löpande projekten. Kostnaderna för tele- och IT-kommunikation, resekostnader och hotell har också ökat jämfört med 2025 mot förgående år.

Redovisningsprinciper för driftsredovisning hittas i Not 1.

2.5.2. KANSLIENHETEN

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	6 957	7 046	9 020	-2 063
Kostnader				
Personal	-7 842	-6 051	-8 095	253
Övriga kostnader	-6 401	-7 085	-5 989	-412
OH-kostnader	4 987	6 254	5 210	-223
Summa Kostnader	**-9 256**	**-6 882**	**-8 874**	**-382**
Resultat	**-2 299**	**164**	**146**	**-2 445**

Avvikelsen förklaras bland annat av att ränteintäkternas utfall har blivit lägre än budgeterat. Inom personalkostnaderna finns även en ökad engångskostnad kopplad till pension. OH-kostnaderna har en budgetavvikelse som är lägre, vilket beror på att inte alla gemensamma kostnader som budgeterades har använts. Posten avgifter var dubbelt budgeterat och utfallet blev då inte lika högt. Budget för OH-kostnaden var 19% men den genomsnittliga utfallet blev 17%. för år 2025

Under 2025 har en tillfällig kostnad för administratör tillkommit. Denna merkostnad kommer att hanteras inom välfärdsenhetens budgetram. Den ökade kostnaden för Skaraborgsdagen har också godkänts under året, då det finns täckning för den inom andra enheter.

2.5.3. KUNSKAPSUTVECKLING

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	8 369	**8 773**	10 242	-1 873
Kostnader				
Personal	-4 599	-5 728	-6 498	1 899
Övriga kostnader	-2 457	-1 991	-2 678	221
OH-Kostnader	-795	-1 054	-1 066	271
Summa Kostnader	**-7 851**	**-8 773**	**-10 242**	**2 391**
Resultat	**518**	**0**	**0**	**518**

Kunskapsutveckling går med överskott 2025. Detta beror till största del på att vi är färre medarbetare. Även intäkter i ett projekt (Attraktionskraft) samt medfinansiering i flera projekt och sjukskrivning finns med.

2.5.4. PROJEKTENHETEN

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	15 497	14 066	10 651	4 846
Kostnader				
Personal	-8 144	-8 593	-9 282	1 138
Övriga kostnader	-5 867	-3 753	178	-6 045
OH-Kostnader	-1 370	-1 720	-1 547	177
Summa Kostnader	**-15 381**	**-14 066**	**-10 651**	**-4 730**
Resultat	**116**	**0**	**0**	**116**

Avvikelse personal i relation till budget p.g.a. tjänstledighet och vakans under året (Kompetensnavet + internationell projektkoordinator). Påverkar även OH-kostanden. Tjänsterna är nu tillsatta.

Avvikelse övriga kostnader p.g.a. att kostnader har infallit tidigare i projektperioden än budgeterat, kostnaderna täcks inom ramen för projektets totala beviljade budget.

Under året ett projekt slutredovisats till anslagsgivare med ett mindre förväntat underskott. Överskottet på basmedel beror på ej nyttjade budgeterade kostnader.

2.5.5. REGIONAL UTVECKLING

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	12 898	15 925	13 229	-331
Kostnader				
Personal	-8 654	-9 722	-8 894	240
Övriga kostnader	-2 674	-4 424	-2 794	120
OH-Kostnader	-1 444	-1 779	-1 541	97
Summa Kostnader	**-12 772**	**-15 925**	**-13 229**	**457**
Resultat	**126**	**0**	**0**	**126**

Enheten har inte arbetat upp alla kostnader i pågående projekt, därav lägre övriga kostnader/OH. Lägre personalkostnader beror på föräldraledighet, sjukskrivningar.

2.5.6. VÄLFÄRDSUTVECKLING

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	18 101	11 747	16 319	1 782
Kostnader				
Personal	-6 442	-6 694	-6 094	-348
Övriga kostnader	-8 863	-3 690	-9 169	306
OH-Kostnader	-1 067	-1 363	-1 056	-11
Summa Kostnader	**-16 372**	**-11 747**	**-16 319**	**-53**
Resultat	**1 729**	**0**	**0**	**1 729**

Under inledningen av året har välfärd haft flera vakanta tjänster och sjukskrivningar vilket resulterat i ett överskott.

Välfärd har fått mer statsbidrag än vad som beräknades i budget. Dels för att arbeta med omställningen till ny socialtjänstlag, dels för kunskapsbaserad äldreomsorg. Statsbidragen har omfördelats till löner vilket inte fanns med i budgetarbetet. En viktig förändring under 2025 är att den Regionala Samverkans- och Stödstrukturen (RSS) /välfärdsutveckling fick direkt tilldelning av statsbidrag från staten.

2.5.7. OMSTÄLLNING SKARABORG

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024	Avvikelse föregående års utfall
Intäkter	2 257	2 930	2 233	24
Kostnader				
Personal	-1 818	-1 817	-1 797	-21
Övriga kostnader	-128	-775	-110	-18
OH-Kostnader	-311	-338	-326	15
Summa kostnader	**-2 257**	**-2 930**	**-2 233**	**-24**
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Omställning Skaraborg visar ett nollresultat och det finns inga större avvikelser att rapportera. De aktiviteter som planerades inom ramen för övriga kostnader har inte genomförts under året utan kommer i stället att genomföras under 2026. De planerade insatserna inom Omställning Skaraborg ryms i huvudsak inom två prioriterade områden i verksamhetsplanen: Hållbar samhällsplanering och Stärka Skaraborgs attraktionskraft. Aktiviteterna är i linje med enhetens långsiktiga mål och förväntas bidra till fortsatt utveckling inom regionen.

2.6. INVESTERINGSREDOVISNING

Skaraborgs Kommunalförbund har inga investeringar.

3. VERKSAMHETER – VIKTIGA HÄNDELSER

3.1. KANSLIENHETEN

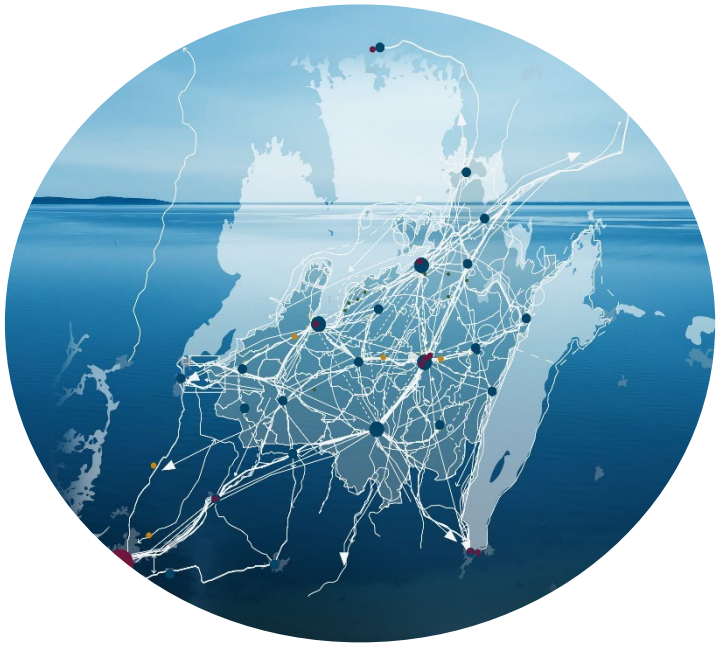
Året inleddes med Skaraborgsdagen den 30 januari, en uppskattad mötesplats där beslutsfattare från näringsliv och offentlig sektor samlas för att diskutera aktuella frågor och framtida utveckling.

Under 2025 har kanslienheten även hanterat ett brett spektrum av frågor som speglar förbundets fortsatta utveckling och behov av samordning. Arbetet har omfattat allt från rekryteringsunderlag till revisions- och granskningsfrågor. I arbetet med informationssäkerhet har kansliet har tagit fram och kvalitetssäkrat svar till direktionen och hanterat dataskyddsombudets genomlysningar. Detta har stärkt tydlighet, struktur och efterlevnad i förbundets styrning.

Ett mer strukturerat arbete inom informationssäkerhet påbörjades under året, med en utsedd arbetsgrupp och en fördjupad analys för att stärka den långsiktiga säkerheten.

Kanslienheten har spelat en central roll i arbetet med verksamhetsplaner genom att samordna workshops, strukturera bruttolistor, klustra aktiviteter och säkerställa löpande kommunikation vid revideringar. Parallellt har enheten fortsatt utveckla förbundets ärendeprocesser med tydligare riktlinjer för kvalitet och tidsstyrning i alla beslutsunderlag.

Kommunikationsområdet har stärkts ytterligare under året. Förbundets nyhetsbrev skickas nu regelbundet till över 350 prenumeranter, och närvaron i sociala medier har fortsatt att utvecklas med gott gensvar. Den interna kommunikationen har förstärkts genom återkommande tisdagsträffar där enheterna delar vad som är på gång, vilket har ökat både förståelse och delaktighet. Dessutom har ledningsgruppen etablerat en stående information varannan vecka för att sprida viktig styrnings och verksamhetsrelaterad information.

Arbetet har även omfattat förbundets platsberättelse, AI-relaterade utvecklingsfrågor samt ett löpande stöd i ekonomiska, administrativa och HR-relaterade processer. Dessa insatser har bidragit till att skapa stabilitet, stärka interna arbetssätt och ge bättre förutsättningar för förbundets fortsatta utveckling.

3.2. PROJEKTENHETEN

Under 2025 har förbundet varit part (huvudman eller projektpart) i 14 projekt.

Fem projekt/förstudier har startats: Digital Arena (förstudie) med syfte att belysa hur digitaliseringen i Skaraborg kan stärkas, ett projekt kopplat till Strategi Nätverksstaden Skaraborg, med fokus på koordinering av strategin och möjlig finansiering. Projektet är ett viktigt verktyg för att förstärka arbetet som sker inom Omställning Skaraborg. Därtill Kunskapsnod fullföljda studier 2025, där Skaraborg tillsammans med regionens andra delregioner organiserar sig inom kraftsamlingen framtidsrusta barn och unga, samt stärkt APL för att främja framtidens yrkesval (förstudie) och industriell symbios med fokus på potential i restströmmar från industrin (förstudie).

Under året har sex projekt/förstudier avslutats: Kunskapsnod fullföljda studier 2025, Rätt till insyn, Digital arena, stärkt APL, Steg1 – strategi Nätverksstaden Skaraborg och Helhetlyftet. Slutredovisning till anslagsgivare sker i regl ett par månader efter projektavslut, vilket medför att vissa projekt slutredovisas året därpå.

3.3. KUNSKAPSUTVECKLING

Kunskapsutveckling har främst ägnat sig åt de två prioriterade områdena i Samverkansstrategi för Utbildning Skaraborg; Fullföljd utbildning och Kompetensförsörjning för en arbetsmarknadsregion där utbud och efterfrågan är i balans. Båda områdena utvecklas genom fokus på dessa frågor i skolchefernas arbete samt genom pågående projekt.

Under 2026 ska ett nationellt gymnasieantagningssystem (Indra) som förvaltas av Inera inom ramen för SKR:s initiativ Handslaget införas. Målet är att kunna nyttja det från och med antagningsåret 2027. Syftet med införandet är att skapa en digitaliserad och enhetlig gymnasieantagningsprocess för hela landet, där informationsutbytet sker digitalt och säkert. Systemet ska minska risken för manuella fel, effektivisera administrationen och ge bättre stöd till alla berörda aktörer. För Skaraborg innebär detta en möjlighet att framtidssäkra antagningsarbetet, höja kvaliteten och möta nationella krav. Under 2025 påbörjade planeringen av arbetet med att införa detta system.

Teknikcollege
Under 2025 tecknades sponsringsavtal med företag knutna till Teknikcollege Skaraborg och ett samarbete inleddes med en kommunikationsbyrå. Ett långsiktigt arbete med att stärka attraktiviteten för teknik och industri påbörjades. Teknikcollege Skaraborg återcertifierades i februari och har nu goda förutsättningar att fortsätta utvecklingsarbetet under ytterligare fem år.

Vård- och omsorgscollege
För att bidra till en mer positiv bild av branschen och öka attraktionskraften inom området har Vård- och omsorgscollege Skaraborg deltagit i en stor gymnasievalskampanj i sociala medier under hösten 2025. I samverkan har också en förstudie tagits fram under året som föreslår utveckling för att förbättra kompetensförsörjningen. Grupp-prao har införts hos fler arbetsgivare med goda resultat.

3.4. REGIONAL UTVECKLING

Business Region Skaraborg (BRS)
BRS har under året stärkt arbetet med etableringar, särskilt kopplat till försvarsindustrin. Fler etablerings- och expansionsförfrågningar än tidigare år har hanterats. En livsmedelskartläggning har genomförts och arbetet med verksamhetsmark har utvecklats genom uppdaterat material och förstärkt dialog med företagen. Samverkan inom Västsverige har stärkts, bland annat genom VEGO-projektet.

Livet i Skaraborg
Livet i Skaraborg har deltagit i flera mässor, var av Emigration Expo var den största. Webbplatsen nådde årets mål med 21 975 besökare. Trots något färre besök än föregående år ses utvecklingen som stabil, då förra årets siffror påverkades av Götenes tomtkampanj.

Kompetensförsörjning
Kompetensnavet har arrangerat konferenser, släppt en ny delrapport och beslutat om årliga kompetensrapporter. Fokus har legat på industrins behov, internationell rekrytering och ungas etablering på arbetsmarknaden. En förstudie om strategiskt lärande och industrinära träning har avslutats.

Infrastruktur
Arbetet har främst rört den regionala och nationella planeringen för 2026–2037. För Skaraborg lyfts bland annat Väg 44 Förbifart Lidköping och brister på Väg 49. I den nationella planen lyfts behov kring Västra stambanan, Kinnekullebanan, Trollhätte kanal och bärighet på regionala vägar.

Kollektivtrafik
Det nya bussavtalet har haft en utmanande start, med trängsel och förseningar som lett till minskat resande. Skaraborg har yttrat sig över Trafikförsörjningsprogrammet 2026–2029 och remiss om samverkansformer.

Elektrifiering
Kommunernas arbete med energiförsörjningsplanen har stöttats, bland annat genom lokala möten och handledning. Inom projektet Krafttag i Väst – ElSa har gemensamma insatser genomförts, och en kartläggning av genomförandet har utförts. Kommunalförbundet har fortsatt en aktiv roll i det regionala samverkansinitiativet ACCEL.

Klimat
Det klimatstrategiska arbetet har stärkts genom nätverksträffar, utbildningar och stöd i klimatlöften, särskilt kring upphandling, cirkularitet och samverkan med näringsliv och lantbruk. En kartläggning av potentialen för industriell symbios har genomförts tillsammans med Chalmers.

Kultur
Arbetet med kulturell infrastruktur har slutförts och förankrats. Fokus har även legat på kulturskola, skolbibliotek, fritidskortet, samt dialoger med civilsamhället och VGR. Förberedelser inför nästa steg inom New European Bauhaus och turnéslingor har pågått.

Digitalisering
Flera digitala initiativ har genomförts, bland annat:

- Lediga tomter
- AI-baserad maskningstjänst för utlämning av handling
- Kommunerna deltar i AI-projektet Svea
- Handslagsinitiativ som SDK och Digital Post

Därutöver lanserades länssamverkan IoT tillsammans med VGR och övriga kommuner.

Beviljade DRUM-projekt
Sex projekt har beviljats, bland annat Visit Skaraborg 3.0, Klimatkonst i Unescolandskapet, PlayLab Skaraborg, Skaraborgsdagen, Nyföretagande Skaraborg och SmartAgri Boost.

3.5. VÄLFÄRDSUTVECKLING

Enheten har blivit fulltalig efter att ha haft flera vakanta tjänster. Processledare har anställts för området psykisk hälsa efter att kommunalförbunden i länet övertagit uppdraget från Västkom.

Samverkan pågår med Länsstyrelsen i Västra Götaland angående en Risk och möjlighetsanalys. Mariestads kommun har varit testbädd för arbetet och ett metodstöd är nu lanserat. Avtalet med länsstyrelsen är förlängt i två år och under denna tid ska arbetet utökas till att omfatta fler kommuner.

Arbetet med att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal mellan kommunerna och Västra Götaland regionen har pågått under året och förslag på avtal är förnärvarande utskickat för beslut i regionen och kommunerna.

Ny socialtjänstlag har trätt i kraft och under året har ett förberedelsearbete gjorts och kommunalförbundets enhet för välfärdsutveckling, tillika Skaraborgs RSS, har fått i uppdrag att anordna och hålla samman processen med lärprocessen Framtidens socialtjänst vilket är det nationella koncept SKR tagit fram tillsammans med landets RSS.

Enheten har på uppdrag av socialchefsnätverket utrett frågan om hur en FoU verksamhet skulle kunna se ut i Skaraborg då den nya socialtjänstlagen ställer högre krav på vetenskap och beprövad erfarenhet. Inget beslut är ännu fattat men ett förslag är framtaget.

Välfärdsutveckling har också tagit fram ett inriktningsdokument för samverkan om socialtjänst och kommunal primärvård mellan kommunerna i Skaraborg och Skaraborgs kommunalförbund. Inriktningsdokumentet förväntas beslutas av direktionen under det första halvåret 2026

3.6. OMSTÄLLNING SKARABORG

Under 2025 har kommunerna i Skaraborg, tillsammans med Skaraborgs Kommunalförbund och samarbetspartners, gjort viktiga förflyttningar och genomfört aktiviteter inom de sex insatsområdena för att möta den industridrivna gröna omställningen. Arbetet har följt den gemensamt framtagna aktivitetsplanen för året och lett till flera konkreta resultat.

Skaraborgs kommuner har bland annat tagit nästa steg i färdplanen för attraktiva bostäder där byggklar tomtmark presenteras i en digital karta, genomfört en kartläggning av infrastrukturen för kultur och fritidsaktiviteter och tagit fram ett kunskapsunderlag och metodstöd för social hållbarhet. Dessutom har en förstudie för en ny lär- och innovationsmiljö utarbetats och 400 aktörer har tillsammans formulerat en platsberättelse som lyfter fram Skaraborgs unika och attraktiva egenskaper. Under Skaraborgsdagen genomfördes bland annat en workshop för att få underlag till platsberättelsen.

Samarbete har skett med flera parter, bland annat Högskolan i Skövde, Science Park Skövde, IDC West Sweden, näringslivet i Skaraborg, Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen.

Representanter har deltagit och lyft Skaraborgs behov och möjligheter till omställning vid Västsvensk samling i Stockholm, Nordeas konferens Skaraborg laddar för tillväxt, Skaraborgsdagen, Byggbranschdagen, Skaraborgs reboot, samt under ett flertal framträdanden och möten i Almedalen.

BILAGA

FÖRTECKNING ÖVER LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE I DIREKTIONEN, OCH I OLIKA SAMVERKANSORGAN 2025

Ordinarie Ledamot
Theres Sahlström, Skövde, ordf.
Daniel Andersson, Essunga, 1: vice ordf.
Adam Johansson, Falköping 2: vice ordf.
Jan Hanna, Tibro, 3: e vice ordf.
Robert Fransson, Grästorp
Björn Thodenius, Gullspång
Johan Månsson, Götene
Catrin Hulmarker, Hjo
Torbjörn Colling Karlsborg
Bertil Jonsson, Lidköping t.o.m. 25-03-07
Gustav Edvinsson, Lidköping fr o m 25-03-07
Johan Abrahamsson, Mariestad
Gunilla Druve Jansson, Skara
Runo Johansson, Tidaholm
Linn Brandström Töreboda
Gabriela Bosnjakovic, Vara

Ersättare
Torbjörn Bergman, Skövde
Peter Andreasson, Essunga
Johanna Svensson, Falköping
Åse Nicklasson, Tibro
Petter Johansson, Grästorp t o m. 25-05-16
Elisabeth Hansson Ohlsson, Grästorp fr o m 25-05-16
Jenni Gustrand, Gullspång
Åsa Karlsson, Götene
Pierre Rydén, Hjo
Jonas Davidsson, Karlsborg
Gustav Edvinsson, Lidköping t om 25-03-07
Bertil Jonsson, Lidköping fr o m 25-03-07 t o m 25-05-16
Mats Joräng, Lidköping fr o m 25-05-16
Janne Jansson, Mariestad
Ylva Pettersson, Skara
Ingela Backman, Tidaholm
Karin Arvidsson, Töreboda
Fredrik Nelander, Vara

Lekmannarevisorer
Elof Jonsson, Vara, ordförande
Per-Olof Ekholm, Hjo
Lena Blomgren, Lidköping

Valberedning för mandatperioden 2023–2026
Valberedningen valdes vid Direktionsmötet 2022-10-07
Anna-Karin Skatt, Tidaholm ordf.
Bengt Sjöberg, Töreboda
Carina Gullberg, Gullspång
Katarina Jonsson, Skövde
Rolf Eriksson, Tibro

Förbundets Presidium samt Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) och VästKom:s styrelse
Theres Sahlström, Skövde, ordförande
Daniel Andersson, Essunga 1:e vice ordf.
Adam Johansson, Falköping, 2: e vice ordf.
Jan Hanna, Tibro 3: e vice ordf.

VästKom, ombud till stämman
Gabriella Bosnjakovic, Vara, ordinarie
Gunilla Druve Jansson, Skara, ersättare

Gryning Vård AB,
Björn Thodenius, Gullspång, ombud till bolagsstämma, ordinarie
Fredrik Nelander, Vara, ombud till bolagsstämma, ersättare
Elof Jonsson, Vara, lekmannarevisor
Jerker Andersson Liljestrand, Götene, ledamot i styrelse

Mediapoolen Västra Götaland AB:
Catrin Hulmarker, Hjo, ombud till bolagsstämma ordinarie
Runo Johansson, Tidaholm, ombud till bolagsstämma ersättare
Elof Jonsson, Vara, lekmannarevisor
Per-Olof Ekholm, Hjo, lekmannare revisorer suppleant
Åsa Karlsson Götene, ordinarie styrelseledamöter
Jenni Gustrand, Gullspång, ordinarie styrelseledamöter
Petter Johansson, Grästorp, suppleant t o m 2025-05-16
Elisabeth Hansson Ohlsson, Grästorp, suppleant 2025-06-13
Karin Arvidsson, Töreboda, suppleant

Laxfond Vänern
Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie
Janne Jansson, Mariestad, ersättare

Politiskt samrådsorgan mellan VästKom och VGR (SRO)
Theres Sahlström, Skövde
Adam Johansson, Falköping

Skaraborgs Föreningsarkiv
Gustav Edvinsson, Lidköping, ordinarie
Johanna Svensson, Falköping, ersättare

Science Park Skövde intresseförening
Kristofers Svensson, förbundsdirektör

Delregionala Kollektivtrafikrådet (DKR)
Skaraborgs Kommunalförbund
Theres Sahlström ordförande
Daniel Andersson vice ordf.
Kommunfullmäktige i respektive kommun utser en ordinarie ledamot och en ersättare att företräda kommunen i DKR.
Därtill utser Västra Götalands Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd och Västtrafik två ledamöter att medverka i DKR.

Västra Stambanegruppen
Adam Johansson, Falköping

Visit Skaraborg, styrgrupp
Catrin Hulmarker, Hjo

Adjungerade till Direktionen för delregionala utvecklingsmedel, DRUM
Bjarne Pettersson, Västsvenska Handelskammaren
Helena Dahlström, Social ekonomi Skaraborg
Mattias Skoglund IF Metall
Petra Wirtberg, LRF
Tehseen Aslam, Högskolan I Skövde

skaraborg.se
info@skaraborg.se

God ekonomisk hushållning 2025

Skaraborgs kommunalförbund

Mars 2026

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundet ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Delårsrapport och årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan.

Förbundsdirektionen – i sin roll som styrelse – är ansvarig för upprättande av delårsrapport respektive årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är förbundsdirektionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett underlag för sin skriftliga bedömning av delårsrapport respektive årsredovisning. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
b) Följsamhet till driftbudget,
c) Följsamhet till investeringsbudget,
d) Finansiell ställning samt
e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20

- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Förbundets beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt “Syfte och revisionsfrågor”.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.
Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonom i Skövde kommun.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

I vår granskning av god ekonomisk hushållning, delårsrapport 2025, framgick att direktionen inte hade beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt uppgift från förbundet skulle direktionen anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning i samband med budgetbeslut för år 2026. Av protokollsgranskning framgår att direktionen beslutade om Riktlinjer för god ekonomisk hushållning på sitt sammanträde 2025-12-12, § 97. Budget för år 2026 beslutades på samma sammanträde i § 98.

För år 2025 framgår att budgeten för år 2025 beslutad av direktionen 2024-12-06, § 99/24 innehåller förbundets finansiella mål för år 2025. Budgetdokumentet innehåller inga verksamhetsmål. Vi noterar dock att direktionen på samma sammanträde § 100/24 fastställer indikatorer för att mäta måluppfyllelse under perioden 2025 – 2027 till förbundets verksamhetsmål. Av beslutet framgår att effekten mäts genom årliga undersökningar.

I verksamhetsplan för 2025, (beslutad 2025-06-10 av förbundsdirektören med information till direktionen 2025-06-13 § 52/25), finns tre finansiella mål och två verksamhetsmål. Det framgår inte tydligt om dessa är kopplade till god ekonomisk hushållning. Vi noterar att målen är förändrade i jämförelse med dem som var styrande under år 2024.

I direktionens uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet ”God ekonomisk hushållning”, som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vi konstaterar att det enbart är mål kopplat till det finansiella perspektivet som utvärderas här.

Av utvärderingen framgår följande:

I budget för år 2025 har tre **finansiella mål** tagits:

1. Resultatet ska uppgå till minst 1 % av medlemsavgifterna bedöms ha uppnåtts, då utfallet har blivit 1,4%, det vill säga högre än beslutat mål, 1 % av medlemsavgifterna.

2. Åstadkomma en långsiktig stabil soliditetsnivå (nivån kan dock variera över tid beroende på åtagande som direktionen finner angelägna), bedöms ha uppnåtts, då soliditet blev 11% för år 2025, 4 % mer än målvärdet.

3. God likviditet (för att möjliggöra att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare), har uppnåtts, då kassalikviditeten är 108% för år 2025 och är 5 % högre än målvärdet.

Med utgångspunkt i måluppfyllelsen för de finansiella målen bedömer förbundsdirektionen att kraven för god ekonomisk hushållning är uppfyllda. I samtliga mål har resultatet blivit högre än målvärdet.

När det gäller **verksamhetsmål** redovisas de under årsredovisningens rubrik ”Styrning och uppföljning av verksamheten”, som föregår rubriken ”God ekonomisk hushållning och ställning” och som också utgör en del av förvaltningsberättelsen. Som konstaterats av tidigare granskning av delårsrapporten, framgår verksamhetsmålen av förbundets verksamhetsplan (beslutad 2025-06-10 av förbundsdirektören med information till direktionen 2025-06-13 § 52/25).

Av utvärderingen i årsredovisningen framgår följande:

Mål 1 - ökad konkurrenskraft
Skaraborgs konkurrens- och attraktionskraft ökar i en nationell och internationell kontext. För målet redovisas utfall för 2024 och de 8 indikatorer som används för uppföljning av målet. För år 2025 redovisas utfall för 2 av 8 indikatorer. Av redovisningen framgår att resultat för ekonomisk hållbarhet, företagsklimat, livskvalitet, miljömässig hållbarhet samt social hållbarhet redovisas i april 2026 och därmed kommer att uppdateras i förbundets delårsrapport 2026. Som konkreta effekter redovisas att Skaraborgs konkurrens och attraktionskraft har stärkts genom att Skaraborgs kommuner samlat sig kring särskilt utvalda frågor.

Mål 2 – resurseffektivt förbund
Skaraborgs Kommunalförbunds organisation och insatser stärker Skaraborgs kommuner och möjliggör samverkan för effektivt resursutnyttjande och hållbar utveckling. Av redovisningen framgår att resultat för år 2024 och år 2025. Av indikatorernas utfall framgår att några resultat förbättrats och några försämrats jämfört med år 2024.

Granskningen kan vidare konstatera att det saknas målvärden för indikatorerna för båda verksamhetsmålen och att årsredovisningen saknar en bedömning av måluppfyllelsen. Då målvärden saknas går det inte att utläsa om utfallen är bra eller dåliga eller hur resultaten ska värderas. Som helhet gör detta att redovisningen av måluppfyllelsen blir otydlig och inte går att utvärdera. I möte med förbundet framgår även att svarsfrekvensen på den enkät som legat till grund för indikatorernas utfall i Mål 2 varit låg, vilket påverkar svarens tillförlitlighet.

Balanskravsresultat

Iakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt ”Balanskravsresultat”. Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 190 tkr. Det anges även att det inte finns några underskott från tidigare år finns att återställa.

Övrigt

Iakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av direktionen 2026-03-20. Direktionen har därmed överlämnat årsredovisningen till revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för direktionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att direktionen under 2025 har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram, med ett överskott om 190 tkr.

- Den innehåller en investeringsredovisning, i bemärkelse av att det klargörs att det inte finns något att redovisa.

- Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om förbundets finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har ökat lite över tid (år 2021, 8 % och år 2025, 11 %.). Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2025-12-31 uppgår till 11%.

- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår bland annat att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 3,29 % procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. I jämförelse med år 2024 (1,51%) har sjukfrånvaron ökat.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål: **Ja**

Verksamhetsmål: **Kan ej bedömas**

Då årsredovisningen saknar en tydlig redovisning och bedömning av måluppfyllelsen för fastställda verksamhetsmål, kan vi inte lämna en egen bedömning.

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Ja**

Rekommendationer

I samband med granskningen av god ekonomisk hushållning i delårsrapporten lämnades följande rekommendationer:

- Att direktionen beslutar om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör vilka mål (finansiella mål och verksamhetsmål) som är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen i budget/verksamhetsplan, kopplat till beslutade indikatorer, tydliggör vad som ska ligga till grund för bedömning av måluppfyllelse utifrån målvärde och utfall. Direktionen bör också möjliggöra en uppföljning av lämpliga indikatorer i delårsrapporten, som grund till att kunna lämna prognoser i delårsrapporten.
- Att direktionen lämnar en tydlig prognos för måluppfyllelsen av respektive mål kopplat till god ekonomisk hushållning (finansiella mål och verksamhetsmål) i delårsrapporten.
- Att direktionen lämnar en samlad bedömningen om förbundet har en god ekonomisk hushållning eller ej, med utgångspunkt i utfall/prognos för de mål (finansiella mål och verksamhetsmål) som kopplas till god ekonomisk hushållning.

Kommentarer

- Av genomförd granskning av årsredovisningen kan vi konstatera att direktionen beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

- Av beslutad budget för år 2026 framgår inte om verksamhetsmålen, som är desamma som för 2025, utgör mål för god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv. Det framgår inte heller några målvärden för angivna indikatorer eller vad som ska ligga till grund för bedömning av måluppfyllelse utifrån målvärde och utfall som helhet.

- Årsredovisning 2025 innehåller en bedömning av om förbundet når god ekonomisk hushållning men bedömningen inkluderar enbart det finansiella perspektivet.

I sitt fortsatta arbete behöver direktionen därför beakta lämnade rekommendationer ytterligare.

2026-03-27

Peter Aschberg

_____

Uppdragsledare/Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-09-30. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund (Org.nr 222000-2188)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunalförbundets förtroendevalda revisorer 2026-03-27.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Skaraborgs kommunalförbund för år 2025-01-01–2025-12-31 avgiven av direktionen den 2026-03-20. Vi har granskat förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunalförbundet.
Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1-4 samt 25-37. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information. Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna

genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar
Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar
Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunalförbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt driftredovisningen
Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt driftredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse”, ”Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Driftredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Rebecka Hansson
Ansvarigt sakkunnigt biträde

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-30 11:23:45 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: REBECKA HANSSON

Rebecka Hansson
Partner

Leveranskanal: E-post

2026-03-27

Till
Direktionen i Skaraborgs kommunalförbund (org nr. 222000-2188)

Respektive fullmäktige enligt förteckning nedan

Revisionsberättelse för år 2025

Vi har granskat den verksamhet som bedrivits i Skaraborgs kommunalförbund under år 2025.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till medlemskommunerna.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Utifrån vår granskning av förbundet år 2025 lämnar vi följande bedömningar:

- **att** direktionen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och från en ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **att** räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **att** direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.
- **att** resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som är beslutade av direktionen. Då redovisningen av fastställda verksamhetsmål är otydlig, kan vi inte göra en egen bedömning av måluppfyllelsen för dem. Direktionen behöver beakta de rekommendationer vi tidigare har lämnat för att utveckla sin styrning, uppföljning och redovisning av verksamhetsmål och god ekonomisk hushållning som helhet.

Vi tillstyrker att årsredovisningen för år 2025 godkänns.

Vi tillstyrker att direktionen och de enskilda ledamöterna i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Signerat 2026-03-31 10:15:24 UTC Oneflow ID 14169027 Sida 1 / 6

Vi åberopar bifogat gransknings - PM avseende god ekonomisk hushållning samt auktoriserade revisorns yttrande för 2025.

Enligt vår digitala signatur

Valda revisorer

_____	_____	_____
Elof Jonsson	Pelle Ekholm	Lena Blomgren

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilaga;

Revisorernas redogörelse nedan, PM; ”Granskning av god ekonomisk hushållning 2025”, PwC samt auktoriserade revisorns yttrande för år 2025, PwC.

Kopia till respektive fullmäktige i:

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun

Signerat 2026-03-31 10:15:24 UTC Oneflow ID 14169027 Sida 2 / 6

Revisorernas redogörelse för år 2025, revisionsinsatser

Vi har fortlöpande följt och hållit oss informerade om direktionens verksamhet genom att ta del av kallelser jämte beslutsunderlag, protokoll, ekonomisk uppföljning och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar. Vi har under året också träffat förbundsledningen för att resultat i delårsrapporten samt för att diskutera olika frågor såsom aktiviteter för uppföljning, utvärdering och styrning samt intern kontroll i syfte att uppnå beslutade mål.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från en riskanalys och har genomförts i enlighet med kommunal standard för räkenskapsrevision.

Nedan redovisas revisorernas bedömning från revisorernas utlåtande över förbundets delårsrapport per 2025-08-31.

Revisorerna ska varje år i samband med granskning av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten ska behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna Skaraborgskommunalförbund har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2025-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och mer inriktad på analys än på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

Kommunalförbundet har ett antal projekt med extern finansiering. Vi noterar av genomförd granskning att intäkter och kostnader hänförliga till projekten enligt bedömningen redovisats dubbelt men inte påverkar resultaträkningen. Av granskningen noteras även att finansiella intäkter felaktigt redovisats som övriga intäkter. Bedömningen är att felen i allt väsentligt avser klassificering.

- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter inte, förutom effekterna av det förhållande som beskrivs ovan, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. En översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har även upprättats.
- med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering, gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt för år 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering, kan vi inte göra en egen bedömningen om det prognostiserade resultatet är förenligt med de

Signerat 2026-03-31 10:15:24 UTC Oneflow ID 14169027 Sida 3 / 6

verksamhetsmål som direktionen fastställt för år 2025. Delårsrapporten saknar helt en redovisning av prognosen för måluppfyllelsen avseende de fastställda verksamhetsmålen.

Med utgångspunkt i genomförd granskning rekommenderar vi direktionen att:

- säkerställa att ovan omnämnda fel i räkenskaperna justeras till årsredovisning för år 2025.
- vidta åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnats i sakkunnige biträdets revisionsrapport om god ekonomisk hushållning i delårsrapport 2025.

Nedan redovisas en sammanfattning av granskning av årsredovisningen - Utdrag ur auktoriserade revisorns yttrande

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Skaraborgs kommunalförbund för år 2025-01-01–2025-12-31 avgiven av direktionen den 2026-03-20. Vi har granskat förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision.*

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s granskningsrapport avseende granskning av god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning. Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- *Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?*

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att resultatet är förenligt med de tre finansiella mål som direktionen fastställt för år 2025.

Signerat 2026-03-31 10:15:24 UTC Oneflow ID 14169027 Sida 4 / 6

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering kan vi inte göra en egen bedömning av om resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för år 2025

Direktionen lämnar en sammanfattande bedömning avseende måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2025, men den omfattar bara de finansiella målen.

- *Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?*

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att balanskravsresultatet (190 tkr) är förenligt med balanskravet.

Fördjupad granskning

Med utgångspunkt i bedömning av risk- och väsentlighet har PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i förbundet genomfört en fördjupad granskning av styrning och kontroll. Granskningens syfte var att pröva om styrning, kontroll, rapportering, samråd och samarbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrning, kontroll, rapportering, samråd och samarbete **i allt väsentligt** bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och **inte helt** med tillräcklig intern kontroll. Bedömning grundas på de iakttagelser och bedömningar som framgår av den bifogade revisionsrapporten.

Med utgångspunkt i granskningens resultat lämnar vi följande rekommendationer till direktionen

- Fastställ en formaliserad process som praktiskt säkerställer medlemskommunernas rätt att ta ställning inför principiella beslut.
- Inför en formaliserad och spårbar delgivningsprocess för budgetbeslutet till samtliga medlemskommuner.
- Säkerställ spårbarhet i kungörelser på den elektroniska anslagstavlan.

För de förtroendevalda revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund

Elof Jonsson, ordförande, enligt datum för min digitala signering nedan.

Signerat 2026-03-31 10:15:24 UTC Oneflow ID 14169027 Sida 5 / 6

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

ELOF JONSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-31 10:15:24 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELOF JONSSON

Elof Jonsson

Leveranskanal: E-post

PELLE EKHOLM Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-30 14:30:31 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Pelle Ekholm

Leveranskanal: E-post

LENA BLOMGREN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-30 16:20:19 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anna Lena Elisabeth Blomgren

Lena Blomgren

Leveranskanal: E-post

§ 13/26
Årsredovisning 2025

SKBKF2026.0033

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2026-03-20	13/26

Beslut

1. Direktionen beslutar att godkänna Årsredovisningen för 2025.

2. Direktionen överlämnar Årsredovisningen till revisorer och medlemskommunernas fullmäktige för godkännande och beviljande av ansvarsfrihet för direktionen avseende verksamhetsåret 2025.

Bakgrund
Kansliet har upprättat Årsredovisning för 2025. Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Förbundets verksamhet har under året varit omfattande. Årets resultat uppgår till 190 tkr. I resultatet ingår pensionskostnader av en engångskaraktär.

Handlingar
Tjänsteutlåtande: Årsredovisning 2025
Rapportering för årsbokslut 2025 från PwC
Årsredovisning 2025

Skickas till
Ekonomi och redovisning, Skövde kommun
Medlemskommunerna

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Samordningsförbundet 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg år 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg samt de enskilda förtroendevalda i styrelsen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli och tre beredningsgrupper.

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är främst att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer även aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre.

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter bedriver Samordningsförbundet ett ESF-projekt med en totalbudget om 16,8 miljoner under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Samordningsförbundet har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliterings-insatser hos huvudmännen där deltagarna är aktuella hos minst

två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Årsredovisning 2025
Direktionen beslutade den 24 februari 2026 (§ 6) att godkänna upprättad årsredovisning för 2025. Förbundschefen för Samordningsförbundet har i en skrivelse daterad den 5 mars 2026 hemställt att medlemmarna i förbundet ska bevilja styrelsen för Samordningsförbundet samt de enskilda förtroendevalda i styrelsen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Årets resultat uppgår till 894 727 kronor.

Revision
Revisionen rekommenderar att förbundet antar verksamhets- samt finansiella mål med betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhetsplan. Vidare bör förbundet komplettera sin delårsrapport med prognos då det är ett krav enligt LKBR 13 kap 3 §.

Revisorerna bedömer sammantaget att det inte framkommit några omständigheter som ger revisionen anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

- Revisionen bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.
- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.
- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisionen tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Bedömning ur miljömässig dimension

Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-14
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-08
Årsredovisning 2025
Revisionsberättelse 2025
Granskningsrapport 2025
Sakkunnigbiträdes yttrande 2025
Protokoll Samordningsförbundet Skaraborg § 6/26

Beslutet ska skickas till:

Samordningsförbundet Skaraborg
Ekonomichef, Björn Söderlundh

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-08
Dnr: 2026/271

Ekonomiavdelning
Björn Söderlundh
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Samordningsförbundet 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Samordnings-förbundet Skaraborg år 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja styrelsen för Samordningsförbundet Skaraborg samt de enskilda förtroendevalda i styrelsen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli och tre beredningsgrupper.

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är främst att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer även aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre.

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Utöver dessa

medlemsintäkter bedriver Samordningsförbundet ett ESF-projekt med en totalbudget om 16,8 miljoner under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Samordningsförbundet har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliterings-insatser hos huvudmännen där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Årsredovisning 2025

Direktionen beslutade den 24 februari 2026 (§ 6) att godkänna upprättad årsredovisning för 2025. Förbundschefen för Samordningsförbundet har i en skrivelse daterad den 5 mars 2026 hemställt att medlemmarna i förbundet ska bevilja styrelsen för Samordningsförbundet samt de enskilda förtroendevalda i styrelsen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Årsredovisningen innehåller förvaltnings- och verksamhetsberättelse, redovisning av räkenskaperna för året i en resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Årets resultat uppgår till 894 727 kronor.

Revision

Revisionen rekommenderar att förbundet antar verksamhets- samt finansiella mål med betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhetsplan. Vidare bör förbundet komplettera sin delårsrapport med prognos då det är ett krav enligt LKBR 13 kap 3 §.

Revisorerna bedömer sammantaget att det inte framkommit några omständigheter som ger revisionen anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

- Revisionen bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.
- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.
- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisionen tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Mariestads kommun

Social dimension
Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Underlag till beslut
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-08

Årsredovisning 2025

Revisionsberättelse 2025

Granskningsrapport 2025

Sakkunnigbiträdes yttrande 2025

Protokoll Samordningsförbundet Skaraborg § 6/26

Beslutet ska skickas till
Samordningsförbundet Skaraborg
Ekonomichef, Björn Söderlundh

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

ÅRSREDOVISNING 2025

Beslutad av styrelsen 2026-02-24

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse *4*
Organisation 4
Uppdrag 4
Finansiering 4
Verksamhetsidé och vision 4
Översikt över verksamhetens utveckling 4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning *5*
Eget kapital 5
Finansiering av insatser 5
Målgrupp 5
Händelser av väsentlig betydelse *5*
Cresco+ 5
Nationell styrning 5
Utvecklingsåret 2025 6
Startgrid - ett flerårigt projekt specifikt riktat till ungdomar med aktivitetsersättning 6
Finsamkonferens 6
Personalförändringar 6
Samverkansdag 26 augusti med Beredningsgruppen 7
Forskningssamarbeten – pausats/avslutats 7
Behovsanalys 7
Styrning och uppföljning av verksamheten *7*
Organisation 8
Internkontroll 8
Uppföljning 8
God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning *8*
God ekonomisk hushållning 8
Framgångsfaktorer 12
Utmaningar 12

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Analys 13
Uppföljning av verksamheten *13*
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser *13*
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser *14*
Balanskravsresultat *15*
Motivering 15
Väsentliga personalförhållanden *16*
Förväntad utveckling *16*
Resultaträkning *17*
Balansräkning *18*
Kassaflödesanalys *19*
Driftredovisning *20*
Noter *21*
Styrelsens underskrift *23*

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli och en beredningsgrupp.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samverka bättre.

Finansiering

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna (Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara) med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter har Samordningsförbundet Skaraborg bedrivit ett ESF-projekt med ytterligare ca 16 mkr i bidrag under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet Skaraborg har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliteringsinsatser hos huvudmännen eller hos andra rehabiliteringsaktörer där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Samordningsförbundet Skaraborgs vision är *Vi skapar möjligheter!*

Översikt över verksamhetens utveckling

	12/31/25	12/31/24	12/31/23	12/31/22	12/31/21
Verksamhetens intäkter	19,866,860	23,929,296	23,494,494	27,602,547	27,374,475
Verksamhetens kostnader	-18,965,901	-30,789,770	-28,342,898	-21,933,657	-22,605,928
Årets resultat	894,727	-6,860,653	-4,848,403	5,668,890	4,768,547
Soliditet	65%	49%	66%	75%	64%
Antal anställda	2	4	5	5	5

Budgetplanen var att omsätta mer av det egna kapitalet i verksamhet än vad utfallet visar. Att vi kan tänka så beror på att Samordningsförbund ej får inneha ett alltför stort eget kapital utan istället ska omsätta finansiella medel till verksamhet, vilket också gjorts i stor utsträckning men ej i riktigt så stor omfattning som det var tänkt.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Resultat vid årsslutet landar på ett överskott på 895 tkr som tillsammans med det egna kapialet ger ett utgående eget kapital på 6 236 tkr.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Eget kapital

Vid ingången av året hade förbundet ett eget kapital på 5 342 tkr samt en medelstilldelning på 17 090 tkr.

Finansiering av insatser

Förbundets inriktning är projektorienterad och finansiering kan sökas av minst två parter för att utveckla ett gemensamt arbete. Parterna kan ej söka finansiering för att täcka kostnader för ett ordinarie uppdrag. Förbundet har bedrivit ett stort ESF-projekt med namn Cresco+ där vi har arbetat med att utveckla BIP-metoden och där alla våra medlemskommuner varit aktiva utförare av rehabiliteringen. Förbundet har haft fem förberedande insatser under delåret där huvudmålet efter genomförd insats är att uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Förbundet har även haft ett individinriktat projekt som avslutades i februari samt tre strukturinriktade insatser inkluderat kompetensutveckling.

Samordningsförbundet Skaraborg arbetar mycket nära sina medlemsparter och finansierar många insatser som bedrivs av framför allt kommunerna. I en sådan här differentierad organisationsmodell krävs ett omfattande arbete med att följa upp och ge stöd till alla insatsansvariga och det är också förbundets mest omfattande arbete.

Målgrupp

Förbundets målgrupp är personer mellan 16–65 år som är i behov av samordnad rehabilitering för att närma sig arbetsmarknaden. Samordningsförbundet Skaraborg har uttalat att vi ska arbeta med individer så tidigt som möjligt i rehabiliteringsprocessen och det innebär att vi arbetar mycket med motivation och självinsiktshöjande insatser. Att arbeta med individer i ett så tidigt skede påverkar hur vi definierat våra mål och därför har vi också flera delmål som snarare handlar om stegförflyttningar än om faktiskt uppnått arbete eller påbörjade studier.

Händelser av väsentlig betydelse

Cresco+

Vid halvårsskiftet 2025 avslutades ESF-projektet Cresco+ och med det satte förbundet punkt för en flerårig period med ett aktivt projektägarskap av ESF-projekt. Redan den sista april avslutades genomförandefasen då förbundets finansiering av medlemskommunernas 23 samordnartjänster upphörde. Cresco+ har pågått under ca 2 år, omsatt 33,2 mkr, engagerat alla förbundets 17 medlemmar och har sammanlagt haft 741 deltagare aktiva i projektet.

Nationell styrning

2020/2021 gjordes en översyn av Finsamlagstiftningen och det inleddes med en omtolkning av representationen i samordningsförbund och budskapet blev att alla medlemmar skulle vara fullvärdiga medlemmar och inte som tidigare kunna representera varandra i styrelsen. Därefter kom direktiv om att

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

samordningsförbund inte längre kunde hantera personuppgifter och detta resulterade i en kraftig förändring gällande uppföljning och att dåvarande uppföljningssystem SUS lades ner och ett nytt mycket begränsat uppföljningssystem skapades; Uppföljning Finsam.

Hösten 2024 följdes sedan dessa omtolkningar av ett nationellt förtydligande där lagtextens intentioner ytterligare förstärktes i Kunskapsstödet. Här betonas återigen vikten av att det är medlemmarna som aktivt ska driva ett förbunds utveckling och att ett samordningsförbund inte kan agera som en egen femte myndighet. Det blev också klart att samordningsförbund inte längre kan ansöka om ett projekt med extern finansiering utan endast agera i beredningen av ett sådant.

Det pågår en fortsatt översyn av finsamlagstiftningen, där förbundet följer utvecklingen.

Utvecklingsåret 2025

Med ovan nämnda förtydliganden blev det uppenbart att förbundets arbete och roll skulle komma att förändras och därför startade kansliet redan i januari månad ett utvecklingsarbete. Beredningsgruppen började med att få svara på frågorna ”Vilket stöd önskar beredningsgruppen av samordningsförbundet?” och ”Vad tycker beredningsgruppen att förbundets pengar ska användas till?”. Vid nästa tillfälle fick beredningsgruppen svara på vad man tyckte fungerade bra och vad man tyckte borde utvecklas samt ”Om vi inte hade ett förbund, varför skulle vi då starta ett förbund?”.

På Omvärldsdagen gick vi sedan med både beredningsgruppen och styrelsen vidare med att ställa oss frågan hur de ekonomiska medlen skulle kunna omsättas och fokus låg på vilka fördelar man kunde se med en ”fördelningsmodell” där framförallt kommunerna (som oftast är ansvariga utförarna av rehabiliteringen) skulle tilldelas en summa med viss hänsyn till kommunstorlek. Då var det flera som uttryckte sig vilja få mer information om förbundets nuvarande styrning men framförallt mer information om vad den så kallade fördelningsmodell egentligen innebar. Därför gjordes något av ett omtag med beredningsgruppen på deras nästa möte där rådande dokument och planer repeterades samt en ytterligare beskrivning av vad en fördelningsmodell kan innebära. På samma möte beslutades sedan att beredningsgruppen skulle ägna så stor del som möjligt av nästkommande möte i augusti åt en fortsättning på utvecklingsåret 2025.

Startgrid - ett flerårigt projekt specifikt riktat till ungdomar med aktivitetsersättning

Startgrid har varit ett projekt där man fördjupat sig i vilket stöd personer med aktivitetsersättning behöver för att närma sig arbete eller studier. Projektet har varit unikt på det sättet att det har fortgått under hela 5 år samt haft en målgrupp som varit mycket specifik. Mer om projektets resultat finns att läsa i slutrapporten som finns på vår hemsida under Dokument – Rapporter och utvärderingar.

Finsamkonferens

Årets finsamkonferens var i form av en dagkonferens och var förlagd till Oscarsteatern i Stockholm den 2 april. Förbundet var ett av fyra som deltog aktivt genom att vara med på scen och presentera hur vi arbetat med BIP-metoden i Cresco+. Även styrelsen och beredningsgruppen fanns representerade som åhörare med 11 personer under dagen. Förbundet stod för konferensavgift och resa.

Personalförändringar

Förbundschef Christel Martinsson meddelade styrelsen den 1 april att hon önskar gå i pension från och med den 1 september. Den då påbörjade rekryteringen av en verksamhetsledare beslutade styrelseberedningen därför skulle pausas och återupptas först när en ny förbundschef fanns på plats. Rekryteringsprocessen av en ny förbundschef påbörjas under våren och avslutades tionde juli då ny förbundschef blev Jonas Lundquist,

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Jonas kom då närmast från Lidköpings kommun här han arbetat som områdeschef för funktionshinderområdet. Jonas tillträde tjänsten som förbundschef den 7 oktober.

Den 30 juni avslutades ESF-projektet Cresco+ och vid samma datum slutade Ann-Sofie Lövgren som arbetet som projektledare och som tidigare beslutats så utökades Amanda Hermanssons tjänst till heltid från och med den 1 juli.

Styrelsen beslutade 25 november om att ändra kansliets grundbemanning från tre till två tjänster och därmed ta bort den vakanta tjänsten som utvecklingsledare från grundbemanningen.

Samverkansdag 26 augusti med Beredningsgruppen

Årets samverkansdag med beredningen innehöll inslag som rapport från ESF-projektets utvärderare Sweco, inspiration från länsförbundet Finsam Kalmar, ett kort pass med vanligt beredningsgruppsmöte samt en större del som ägnades åt Utvecklingsår 2025. Beredningsgruppen fick gott om tid att diskutera både framtida innehåll dvs aktiviteter och insatser som Samordningsförbundet ska finansiera, hur förbundet och framförallt beredningsgruppen ska vara organiserade och slutligen hur de finansiella medlen ska ansökas om alternativt fördelas.

Inga skarpa förslag mejslades fram men önskemål om att förbundet fortsatt ska bedriva kompetensutveckling, och främja parternas samverkan både på en Skaraborgsnivå men också på en mer lokal nivå var mycket tydliga. Behovet av att öka samverkansytorna mellan parterna är också ett mycket starkt önskemål och helst i någon form av samverkansteam där alla parter ska delta. Hur finansiering ska omsättas i verksamhet finns det fortfarande lite olika åsikter om där parametrar som likvärdighet och stabilitet står mot innovation och utveckling.

Forskningssamarbeten – pausats/avslutats

I november 2023 fick förbundschef i uppdrag att undersöka möjligheten att knyta en forskare till förbundets insatser. Processen startade redan i december med den första kontakten med Högskolan i Skövde och har sedan fortsatt med en bred representation från tre av Högskolans fem institutioner. Både innehåll och finansiering har diskuterats och en första ansökan om planeringsbidrag har skickat in och beviljats av Skaraborgsinstitutet. Det är Högskolan som ansökt om ett planeringsbidrag inför en större forskningsansökan.

Samordningsförbundet Skaraborg har även deltagit i diskussioner om två ytterligare forskningssamarbeten; ett med Linköpings universitet tillsammans med sex ytterligare samordningsförbund, samt ett där Skövde och Gullspångs kommuner ingår tillsammans med Mittuniversitetet.

Dialogen med Högskolan i Skövde har pausats på grund av byte av förbundschef och diskussionerna med Linköpings universitet har avslutats på grund av en icke förenlighet med finsamlagstiftningen.

Behovsanalys

Syftet med behovsanalysen är att skapa ett underlag för att kunna identifiera lämpliga insatser kopplat till identifierade behov. Statistiken hämtas framförallt från SCB och Kolada. När det gäller de enskilda avsnitten om respektive medlem så får enhetschefer från beredningsgruppen möjlighet att ge sina reflektioner men på grund av vakanser och därmed mindre resurser på kansliet så togs endast en mycket enkel analys fram 2025.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Organisation

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse har till sin hjälp ett kansli med en av förbundet anställd förbundschef samt en halvtidstjänst som administratör. Utöver detta har det funnits projektanställda i form av projektledare, metodstödjare samt del av tjänst som administratör fram till och med den sista juni. Ekonomiskt stöd köps av medlemsparten Västra Götalandsregionen och löne- och pensionshjälp köps av den numera samverkande löneenheten med säte i Lidköping. Företagshälsovård finns upphandlad och avtal finns tecknat med Avonova. Förbundschefen har i uppdrag av styrelsen att leda det operativa arbetet, ha personalansvar för förbundets medarbetare och i övrigt verkställa det styrelsen fattar beslut om.

Internkontroll

Förbundet har en tydlig internkontrollprocess där styrelsen är högst aktiv. Den interna kontrollen börjar alltid på årets första styrelsemöte då kansliet har förberett områden som kan vara aktuella att identifiera risker inom. Styrelsen ägnar då en aktiv del av mötet till att tillsammans identifiera olika risker. Därefter tar kansliets personal vid igen och skriver fram en konsekvensbeskrivning. Efter det följer en riskbedömning som utförs av styrelseberedning och där konsekvens och sannolikhet vägs samman till ett riskvärde. Utifrån riskbedömningens resultat så upprättas sedan en internkontrollplan på de risker som får högst riskvärde. Internkontrollplanen fastställs av styrelsen på deras andra möte för året, och på årets sista styrelsemöte rapporterar kansliet hur kontrollen fallit ut.

Uppföljning

Eftersom det sektorsövergripande uppföljningssystemet har ersatts av ett nytt, Uppföljning Finsam, har möjligheterna att mäta förbundets resultat kraftigt begränsats och ej heller går det att göra någon nationell jämförelse av värde. Förbundet fortsätter dock att fylla i antal deltagare uppdelat på kön i det nationella systemet. I övrigt arbetar vi lokalt med månadsuppföljningar och del- och helårsredovisning på gruppnivå samt med en frivillig anonym avslutsenkät. Alla insatser har utöver detta en egen styrgrupp med ansvar för att både stödja och följa upp resultat. Styrelsen erhåller en sammanställning av resultaten både vid delårs- och helårsredovisning.

För att säkerställa att förbundet arbetar med rätt målgrupp och aktuella behov har förbundet ett uppdrag att ta fram en årlig behovsanalys samt att tillse att verksamheten ligger i linje med finsamlagstiftningens intentioner och krav. På grund av den vakans som finns på utvecklingsledartjänsten samt avsaknad av en processtödjare gjordes en ytterst begränsad behovsanalys våren 2025.

Styrelsen gör en årlig internkontroll enligt fastställd internkontrollplan samt följer framtagna policydokument, exempelvis integritet- och upphandlingspolicy. I upprättat årshjul finns en årlig omvärldsdag då förbundets behovsanalys presenteras samt en årlig budgetupptakt då verksamhetsplan med tillhörande budgetplan processas fram.

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar både om ekonomi och verksamhet. Även under 2025 finns det två verksamhetsmål med elva tillhörande delmål samt ett finansiellt mål med fyra tillhörande delmål som utgör god ekonomisk hushållning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Sammanfattningsvis är 10 av 15 delmål uppnådda. Förbundet gör den sammanvägda bedömningen att god ekonomisk hushållning är uppnådd för 2025.

Nedan följer en sammanställning och kort analys över utfallet för dessa tre mål.

Mål 1: Deltagande kvinnor och män i förbundets individinriktade insatser gör en likvärdig stegförflyttning närmre arbete eller studier.

3 av 6 delmål är uppnådda.

- *70 % av kvinnor respektive män upplever en förbättrad hälsa.*

  Målet är inte uppnått.

  När deltagare avslutas i våra insatser uppger 52% att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan. Det finns en liten skillnad mellan könen; 50% av kvinnorna respektive 55% av männen uppger att de mår bättre efter insatsen. 100% av de med en annan definition av kön uppger att de mår bättre efter insatsen, men det rör sig bara om en person.

  Resultatet är sämre än årsredovisningen 2024 då 65% uppgav att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan (67% av kvinnorna, 64% av männen, 67% med annan definition av kön).

- *60 % av kvinnor respektive män har en ökad aktivitetsförmåga.*

  Målet är uppnått.

  62% av alla avslutade deltagare har en ökad aktivitetsförmåga. Här finns ingen större skillnad mellan könen; 61% av kvinnorna och 63% av männen. 33% (1 person) med en annan definition av kön har ökat sin aktivitetsförmåga.

  Resultatet har blivit bättre sedan årsredovisningen 2024 då 57% hade en ökad aktivitetsförmåga (60% av kvinnorna, 51% av männen, 38% med en annan definition av kön).

- *60 % av kvinnor respektive män har en positiv avslutsanledning (arbete, studier, aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, arbetsträning i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, praktik eller annan arbetslivsinriktad insats via Arbetsförmedlingen, eller fortsatta arbetslivsinriktade insatser via kommunen med försörjningsstöd)*

  Målet är inte uppnått.

  Endast 37% har avslutats mot en positiv avslutsanledning; 38% av kvinnorna och 36% av männen. Ingen med en annan definition av kön har avslutats mot en positiv avslutsanledning.

  Resultatet är betydligt sämre än årsredovisningen 2024 då vi hade 51% positiva avslut (49% av kvinnorna, 56% av männen, 38% med en annan definition av kön).

- *10 % av kvinnor respektive män har fått arbete, är aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, eller har börjat studera.*

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Målet är uppnått.

12% av deltagarna har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter en förbundsfinansierad insats. Här finns ingen större skillnad mellan könen; 11% av kvinnorna och 13% av männen. Ingen med en annan definition av kön har avslutats direkt till arbete, aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, eller studier.

Resultatet är något sämre än årsredovisningen 2024 där 13% av deltagarna har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter en förbundsfinansierad insats; 11% av kvinnorna, 18% av männen samt 13% med en annan definition av kön. Dock är resultatet 2025 mer jämställt.

- *Kvinnor som avslutas i förbundets insatser har 2025 en högre andel positiva avslut, fler har närmat sig arbete/studier än resultatet 2024.*

  Målet är inte uppnått.

  Förra året hade 49% av kvinnorna positiva avslutsanledningar, i år är siffran endast 38%.

- *På ett år har förbundet minst 400 personer inskrivna i sina individinriktade insatser.*

  Målet är uppnått.

  Under 2025 har förbundet haft totalt 611 deltagare, varav 386 kvinnor, 218 män, och 7 med en annan definition av kön. Majoriteten av dessa har deltagit i Cresco+ (289 deltagare varav 171 kvinnor, 115 män, och 3 med en annan definition av kön) eller Samverkansteam (147 deltagare varav 76 kvinnor, 68 män, och 3 med en annan definition av kön).

Mål 2: Förbundets fyra parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus.

4 av 5 delmål är uppnådda.

- *Det finns behovsanpassade forum där parterna regelbundet möts och där samverkan främjas.*

  Målet är uppnått.

  De regelbundna forum som finns är styrelse, styrelseberedning, beredningsgrupp, styrgrupper och nätverksträffar. I alla dessa forum möts medlemmarna över organisatoriska gränser. Som underlag till detta delmål finns utvärderingen som styrelse samt beredningsgrupp svarar på vid vårens omvärldsdag och höstens budgetupptakt. Snittet på frågorna som rör just detta delmål är 3,6/5.

- *Behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och nyttjas. Minst 4 tillfällen per termin med behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och minst 70% av tillgängliga platser nyttjas.*

  Målet är uppnått.

  13 tillfällen med kompetensutveckling för våra medlemmar arrangerades under året; 6 på våren och 7 på hösten, med totalt 524 deltagare. 7 av dessa var fysiska utbildningar där 218 av platserna nyttjades av deltagare, vilket motsvarar 82% av tillgängliga platser. I de 6 digitala forumen har vi haft ca 306 deltagare totalt.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Planeringen över vilken kompetensutveckling som ska erbjudas går inför varje termin via beredningsgruppen för att säkerställa att kompetensutvecklingen baseras på behov.

- *Goda exempel inhämtas, sprids och tas tillvara.*

  Målet är uppnått.

  Den förberedande insatsen Mofalla Lantgård deltog under vårens Omvärldsdag där både beredningsgrupp och styrelsen medverkade. De berättade om sin verksamhet och måluppfyllelse som under 2024 var den insats som lyfte procentuellt flest deltagare mot positiva avslut.

  Förbundet och metodutvecklingsprojektet Cresco+ valdes ut att vara med och sprida sitt arbete under 2025 års Finsamkonferens. Då fick förbundet chansen att sprida både lite om själva förbundet men självklart mest om det omfattande och gedigna arbete som utförts hos alla våra medlemskommuner med hela 741 deltagare kopplat till BIP-metoden.

- *Helårsekvivalenterna minskar i Skaraborg.*

  Målet är inte uppnått.

  Helårsekvivalenterna ökade från 2023 till 2024; från 18 753 st till 19 401 st.

- *Förbundets uppdrag är välkänt hos alla fyra parter, bland de som behöver ha kännedom för att uppdraget ska kunna utföras.*

  Målet är uppnått.

  De fyra parterna har generellt en god kännedom om förbundet och dess uppdrag. Som underlag till detta delmål finns utvärderingen som styrelse samt beredningsgrupp svarar på vid omvärldsdagen och budgetupptakten. De kommentarer som inkommit under året är att det kan finnas ett värde i att fler medarbetare hos medlemmarna får bättre kännedom om förbundet, samt att både politiker och vården kan behöva bättre kännedom.

Mål 3: Tilldelade medel ska omsättas i verksamhet som gagnar de invånare i förbundets område som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

3 av 4 delmål är uppnådda.

- *Merparten av medlen ska gå till individinriktade insatser.*

  Målet är uppnått.

  Under året har 10 454 tkr (53%) av förbundets finansiella medel gått till individinriktade insatser.

- *Insatserna överensstämmer med de områden den årliga behovsanalysen synliggör.*

  Målet är uppnått.

- *Förbundet ska ha minst 1,5 miljoner i eget kapital vid årets slut.*

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Målet är uppnått.

Förbundet har vid årets slut ett eget kapital på 6 236 tkr.

- *Det egna kapitalet ska vid årets slut ska vara max 20 % av årets ingångna medel. Övriga medel ska vara omsatta i verksamhet.*

  Målet är inte uppnått.

  Förbundet har inte kunnat omsätta så mycket finansiella medel som budgeterats så det egna kapitalet är högre än 20% av ingångna medel.

Framgångsfaktorer

Att individen får ett stöd med både vardagliga och sociala behov samtidigt som stödet också innehåller arbetslivsinriktade insatser är det som varit kärnan i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Detta tillsammans med att handläggaren har en tro på att individen kan få ett jobb och erbjuder insatser parallellt har visat sig vara mycket avgörande i den danska BIP-studien för att en individ ska få och behålla ett jobb.

Cresco+ pågick till och med juni 2025 och vi hoppas att det arbetet lett till att fler får och kan behålla ett jobb, dvs att våra medlemmars arbete med att ge ett stöd till individer ska bli mer hållbart. Att samverkan mellan olika förvaltningar och mellan parter utvecklas vet vi stärker arbetet runt en individ och minskar väntetider och glapp då en individ annars tenderar att backa i sin utveckling. Att kännedom om förbundets olika insatser är hög underlättar därmed remittering till rätt insats och skapar på det sättet också bättre förutsättningar för positiva stegförflyttningar mot arbete eller studier.

Flera av de förberedande insatserna vittnar om att den goda samverkan med remittent, långsiktig planering och målsättning för deltagaren är en tydlig framgångsfaktor för progression. Flera säger också att ett samtidigt deltagande i Cresco+ har visat på en mer hållbar utveckling för individen. Många ser att flertalet deltagare upplever en förbättrad hälsa, att de stärker sin självkänsla och egenmakt, får större självinsikt och ökar förmåga att lösa problem och planera sitt liv.

Att alla medlemskommuner deltagit i utvecklandet av BIP-metoden har möjliggjort ett gemensamt lärande över kommungränser men det har även underlättat och stärkt samarbetet mellan respektive kommun och Försäkringskassan.

Utmaningar

Utmaningar som nämns på styrgruppsmöten och framkommer i månadsrapporter handlar dels om att det alltför ofta uppstår köer både till förbundets insatser men framförallt till det förstärkta samarbetet och till insatser hos Arbetsförmedlingen. En annan utmaning är att en betydande andel av våra deltagare har varit utanför arbetsmarknaden under en mycket lång tid. Årsredovisningen 2024 visade att 48 % av deltagarna har haft offentlig försörjning i mer än 4 år. Att då introducera dem i en aktivitet där de får delta i regel mellan 12 och 24 veckor, med målet att denna period ska förändra deras situation så att de efteråt är redo att stå till arbetsmarknadens förfogande, upplevs av många coacher som en mycket svår uppgift. Det framhålls också som en utmaning att deltagarna ofta har mer än en diagnos, vilket kan försvåra processen. Dessutom upplevs det särskilt utmanande för kvinnor att genomgå rehabilitering när de har barn med neuropsykiatriska problem, eftersom de ofta tar ett större ansvar för hem och familj.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Analys

Under de senaste åren har förbundet haft en tydlig strategi att inkludera individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och kanske allra tydligast har det varit i ESF-projektet Cresco+. Om förbundet ska fortsätta inkludera individer som står långt ifrån arbetsmarknaden kanske målet om hur många som ska nå ett positivt avslut bör ses över.

Vi lyckas däremot i stor utsträckning att stegförflytta deltagarna närmre arbete och studier även om de inte når ända fram, vilket framförallt märks i Cresco+ i progressionsmätningar och i uppföljningssamtalen sex månader efter avslut. Detta märks också i det förstärkta samarbetet där Arbetsförmedlingen uttrycker att individer som kommer från förbundets insatser är mer förberedda och rustade för ett arbete jämfört med dem som inte varit i någon insats.

Uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet Skaraborg bedriver både strukturinriktade och individinriktade insatser. Under året har 7 individinriktade insatser och 3 strukturinriktade insatser (inklusive kompetensutvecklingen) pågått. Läs mer om insatsernas resultat i bilagan projektredovisning 2025.

Förbundet låter insatserna själva följa upp sin verksamhet och sedan redovisa på en aggregerad nivå i samband med del- och helårsredovisning. Förbundets strukturinriktade insatser följs upp i individuella lösningar anpassade för insatsen, och kompetensutvecklingen har en väl etablerad anonym enkät som går ut till deltagare i samband med en aktivitet. Utöver ovan finns styrgrupper med berörda parter i insatserna och månadsuppföljningar med projektpersonal; dessa har förutsättningar att fånga upp oförutsedda händelser samt följa huruvida insatsen leder mot målen.

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

De individinriktade insatser som har bedrivits under året är:

- Cresco+
- Friskvågen
- GreveGarden Friskvård
- Grön Rehab Tidaholm
- Hantverksstegen
- Mofalla Lantgård
- Startgrid

Projektet Samverkansteam är framförallt en strukturinriktad insats, men de mäter även en del statistik kring sina deltagare och denna data finns medräknad i antal deltagare samt avslutsanledningar.

Antal deltagare och avslutsanledningar
Under året har 611 individer (386 kvinnor, 218 män, 7 med annan definition av kön) deltagit i våra olika individinriktade insatser. Av dessa har 289 deltagit i ESF-projektet Cresco+ och 147 i Samverkansteam.

473 individer har avslutats under året (305 kvinnor, 165 män samt 3 med annan definition av kön).

Av de som avslutats har 175 individer (116 kvinnor, 59 män) positiva avslut (arbete, studier, aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, arbetsträning i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, praktik eller annan arbetslivsinriktad insats via

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Arbetsförmedlingen, eller fortsatta arbetslivsinriktade insatser via kommunen med försörjningsstöd). Det är 37% av totala antalet avslut (38% för kvinnor, 36% för män).

55 deltagare (12% av de som avslutats) har fått arbete, är arbetssökande och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, eller har börjat studera direkt efter insatsen, varav 34 kvinnor (11% av de kvinnor som avslutats) och 21 män (13% av de män som avslutats).

222 deltagare (47% av de som avslutats) har avslutats med en otydlig stegförflyttning, varav 132 kvinnor (43% av de kvinnor som avslutats) och 87 män (53% av de män som avslutats) samt 3 med annan definition av kön (100% av de med annan definition av kön som avslutats).

74 deltagare (16% av de som avslutats) har avslutats med övriga avslutsanledningar, varav 56 kvinnor (18% av de kvinnor som avslutats) och 18 män (11% av de män som avslutats).

Hälsa och aktivitetsförmåga
Inom Cresco mäts upplevd hälsa i en separat frivillig anonym enkät, vilket betyder att inte alla deltagare har svarat. Av 289 avslutade deltagare i Cresco har 67 svarat. I övriga insatser svarar samtliga deltagare på frågan om upplevd hälsa. 100 deltagare (52%) uppger att de mår bättre efter insats, varav 71 kvinnor (50%) och 28 män (55%) samt 1 med annan definition av kön (100%).

257 deltagare (62% av de som avslutats) har utökat sin tid i aktivitet under insatsen, varav 168 kvinnor (61% av de kvinnor som avslutats), 88 män (63% av de män som avslutats) samt 1 med annan definition av kön (33% av de med annan definition av kön som avslutats).

Arbetsförmåga
Inom de förberedande insatserna (Friskvågen, GreveGarden Friskvård, Grön Rehab Tidaholm Hantverksstegen och Mofalla Lantgård) har deltagarna skattat sin arbetsförmåga vid avslut jämfört med när de påbörjade insatsen. 58 deltagare (46% av de som avslutats) upplever sig ha närmat sig en arbetsförmåga, varav 47 kvinnor (46%) och 11 män (46%).

54 deltagare (43%) står lika långt från en arbetsförmåga vid avslut som vid uppstart, varav 47 kvinnor (46%) och 7 män (29%).

13 deltagare (10%) står längre bort från en arbetsförmåga vid avslut än vid uppstart, varav 8 kvinnor (8%) och 5 män (21%).

Hållbar progression
För att undersöka om våra insatser leder till en hållbar progression mot arbete eller studier följs deltagare som samtycker till detta upp sex månader efter avslut i insatsen. Detta betyder alltså att deltagare som avslutats mellan juli 2024–juni 2025 var aktuella att redovisa vid 2025 års utgång.

Av de 104 deltagare (varav 69 kvinnor och 35 män, 66% respektive 34%) som samtyckt till uppföljning har 88 (85%) behållit eller ökat i progression sex månader efter avslut (60 kvinnor och 28 män, 87% respektive 80%).

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Förbundet har haft tre strukturinriktade insatser under året.

Stoppa Våldet
Ett projekt som går ut på att frågor om våld i nära relation ska ställas i våra insatser på rutin och att ett evidensbaserat frågeformulär ska användas. Under året har 219 enkäter inkommit, varav 141 besvarats av kvinnor, 75 besvarats av män och 2 av personer med en annan definition av kön. I dessa framgår det att 84

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

kvinnor (60%) har varit utsatta eller har utsatt någon annan för antingen fysiskt, psykiskt, sexuellt eller verbalt och kränkande våld. Motsvarande siffra för män är 49 (65%). Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2025.

Samverkansteam
Under hösten -24 startade ett projekt med Arbetsförmedlingen samt Falköping, Gullspång, Tibro och Vara kommuner med syfte att öka samverkan. Under hösten -25 anslöt också kommunerna Essunga, Götene, Hjo samt Tidaholm. Ett samverkansteam bestående av en arbetsförmedlare och representanter från aktuell kommun genomför möten tillsammans med projektets deltagare för att utforma en gemensam och samordnad planering mot egen försörjning. Mer finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2025.

Kompetensutveckling
13 tillfällen med kompetensutveckling för våra medlemmar arrangerades under året; 6 på våren och 7 på hösten, med totalt 524 deltagare. 7 av dessa var fysiska utbildningar där 218 av platserna nyttjades av deltagare, vilket motsvarar 82% av tillgängliga platser. I de 6 digitala forumen har vi haft ca 306 deltagare totalt. I den digitala utvärderingen är det genomsnittliga betyget 4,3 av 5 för kompetensutvecklingen under 2025.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat	
Balanskravsresultatet beräknas enligt följande:	
= Årets resultat enligt resultaträkningen	= 894 727
- Samtliga realisationsvinster	- 0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-/+ 0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+/- 0
=Balanskravsresultat	= 894 727

Motivering

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning är det så kallade balanskravet där grundregeln är att intäkterna ska var större än kostnaderna när hänsyn tagits till balanskravsjusteringarna.

Delårets resultat visar ej på något negativt resultat men styrelsen gör bedömningen att delårets resultat helst borde ha varit lägre med hänvisning till Nationella rådets rekommendationer kring storleken på eget kapital för finansiella samordningsförbund:

"Medelstilldelning inkluderat eget kapital ska omsättas i verksamhet och att maximalt 20% av årets ingångna medel ska finnas kvar vid årets slut."

Styrelsen har medvetet satsat på att tidigare uppbyggt eget kapital ska omsättas ut till Skaraborgs invånare med ett samordnat rehabiliteringsbehov men vid delåret har inte allt det som planerats kunnat omsättas därav än så länge inte något minusresultat.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Väsentliga personalförhållanden

På kansliet har förbundet under året haft budgeterat 3 tillsvidaretjänster.

1,0 Förbundschef
1,0 Utvecklingsledare (vakant sedan 15 februari 2024)
1,0 Administratör (0,5 t.o.m. 250630, 1,0 fr.o.m. 250701)

Utöver detta har det fram till ESF-projektets avslut 250630 funnits 2,5 projektanställda; 1,0 projektledare, 1,0 metodstödjare och 0,5 tjänst administration. Metodstödjare har varit inlånad från en part och samverkansavtal har upprättats och projektledare och administratör har varit projektanställda på förbundet. Ekonomi samt löne- och pensionshantering köps in från två olika medlemsparter, Västra Götalandsregionen och Lidköpings kommun.

Styrelsen beslutade 25 november om att ta bort utvecklingsledartjänsten och att kansliets grundbemanning ändras från tre till två.

Förväntad utveckling

Det tidigare större egna kapitalet har till stora delar omsatts i verksamhet, inte minst i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Under samma tid har en översyn av finsamlagen skett och möjligheten för förbundet att hantera personuppgifter eller söka ytterligare extern finansiering finns inte längre. Med dessa förutsättningar väcktes önskemålet om att använda 2025 som ett utvecklingsår och därför har både styrelse och beredningsgrupp inlett ett arbete för att komma fram till vilken inriktning och vilka satsningar som förbundet ska göra från och med 2026.

Under våren har ett intensivt arbete med att sprida BIP-metoden pågått och nu efter projekts slut kommer det bli upp till medlemmar och kansli att se hur det arbetet kan fortsätta att utvecklas och docka in på ett bra sätt i det som komma skall från 2026.

Framgent skulle kanske kansliet kunna arbeta mer med att sammankalla befintliga nätverk och bedriver ett utvecklingsarbete i nära kontakt med ordinarie verksamhet utan att finansiera medlemmarnas personal i samma utsträckning som tidigare.

Medlemmarna är i övrigt mycket tydliga med att förbundet ska fortsätta att arrangera kompetensutveckling som gynnar arbetet med de deltagare som ska få stöd för att gå från offentlig försörjning till egen försörjning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	12/31/25	12/31/24
Verksamhetens intäkter	2	19,866,860	23,929,296
Verksamhetens kostnader	3	-18,965,901	-30,789,770
Verksamhetens resultat		**900,959**	**-6,860,473**
Finansiella intäkter		1,045	6,508
Finansiella kostnader		-7,277	-6,687
Resultat efter finasiella poster		**894,727**	**-6,860,653**
Extraordinära poster			
Årets resultat		**894,727**	**-6,860,653**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr	Not	12/31/25	12/31/24
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	454,769	2,254,711
Kassa och bank		9,204,850	8,647,155
Summa omsättningstillgångar		9,659,619	10,901,866
Summa tillgångar		**9,659,619**	**10,901,866**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		894,727	-6,860,653
Övrigt eget kapital		5,341,759	12,202,412
Skulder			
Kortfristiga skulder	5	3,423,133	5,560,107
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**9,659,619**	**10,901,866**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	12/31/25	12/31/24
Årets resultat	894,727	-6,860,653
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**894,727**	**-6,860,653**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	1,799,942	941,982
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-2,136,974	-747,906
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**-337,032**	**194,076**
Årets kassaflöde	**557,695**	**-6,666,577**
Likvida medel vid årets början	8,647,155	15,313,732
Likvida medel vid årets slut	9,204,850	8,647,155

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Driftredovisning

	Utfall 12/31/25			Budget 12/31/25	Avvikelse 12/31/25	Utfall 12/31/24		
Belopp i tkr.	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall- Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nettokostnader		18,973,178	18,973,178	20,570,000	1,596,822		30,796,457	30,796,457
Medlemsbidrag	17,090,000		17,090,000	17,090,000	0	17,222,000		17,222,000
ESF bidrag	2,776,860		2,776,860	3,123,000	-346,140	6,707,296		6,707,296
Övriga intäkter	1,045		1,045		1,045	6,508		6,508
Resultat			894,727	-357,000	1,251,727			-6,860,653
Utgående EK			6,236,486	4,984,759	1,251,727			5,341,759

* Anges netto eller brutto utifrån hur budgeten har beslutats.

Analys

I en jämförelse med periodens netto kontra det som budgeterats kan vi se att differensen är 691 tkr. Detta beror på att vissa insatser inte riktigt utnyttjat hela det budgeterade utrymmet exempelvis är det så när det gäller projekt, Samverkansteam, utgiftsposten Forskningssamarbete, samt när det gäller avsatta medel för kompetensutveckling och drift.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och kommunallag (KL). Förbundet följer god redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i enlighet med Finsamlagen, Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210).

Not 2. Verksamhetens intäkter

	12/31/25	12/31/24
Driftbidrag från staten	8,545,000	8,611,000
Driftbidrag från Töreboda kommun	142,787	144,680
Driftbidrag från Mariestads kommun	388,634	391,850
Driftbidrag från Gullspångs kommun	73,843	75,596
Driftbidrag från Hjo kommun	141,252	142,136
Driftbidrag från Karlsborgs kommun	107,518	107,578
Driftbidrag från Tibro kommun	178,852	180,750
Driftbidrag från Skövde kommun	997,292	999,977
Driftbidrag från Falköping kommun	529,060	534,742
Driftbidrag från Tidaholm kommun	205,444	206,495
Driftbidrag från Skara kommun	303,193	307,834
Driftbidrag från Götene kommun	205,798	207,525
Driftbidrag från Essunga kommun	86,357	87,619
Driftbidrag från Lidköping kommun	655,526	658,252
Driftbidrag från Vara kommun	256,944	260,466
Driftbidrag från regionen	4,272,500	4,305,500
EU-medel och andra bidrag	2,776,860	6,707,296
Summa	**19,866,860**	**23,929,296**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew
powered by Zigned

Not 3. Verksamhetens kostnader	12/31/25	12/31/24
Månadslön	990,365	932,307
Arvode	307,061	361,221
Reseersättning	25,099	36,238
Sociala avgifter	429,746	403,785
Övriga Personalkostnader	106,602	201,146
Förbrukningsmaterial	2,169	0
Verksamhetsanknutna kostnader	14,314,149	26,945,341
Lokalkostnader	355,099	338,562
Övriga förbrukningsinventarier	660	56,336
IT-tjänster	30,797	31,681
Serviceavgifter till bransorganisationer	73,775	78,837
Tele, mobil	23,753	32,292
Pensionsförsäkringspremier	1,286,972	572,460
Övriga pensionskostnader	135,827	134,049
Särskild löneskatt	341,826	167,022
Konsultarvoden spec utredn	481,966	338,117
Gruppförsäkringspremier	9,778	9,231
Valutakursförluster på fordringar och skulder	0	14,748
Övriga tjänster,	44,317	133,539
varav revisionskostnad	35,000	99,791
Övriga kostnader	5,940	2,857
Summa	**18,965,901**	**30,789,770**

Not 4. Fordringar	12/31/25	12/31/24
Kundfordringar	0	2,083
Redovisningskonto, Ludvikamoms	375,745	560,487
Förutbetalda kostnader	79,024	118,342
Upplupna intäkter	0	1,573,799
Summa	**454,769**	**2,254,711**

Not 5. Kortfristiga skulder	12/31/25	12/31/24
Leverantörsskulder	2,862,250	5,080,930
Avräkning särskild löneskatt	508,847	254,405
Upplupna semesterlöner	52,036	205,882
Upplupna kostnader	0	18,890
Summa	**3,423,133**	**5,560,107**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmmdf8z8c05y2k04inlwir6ew
powered by Zigned

Certification (1 of 3)

Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew

Document

Filename: Arsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: /TKqy3tm03gnqRjzITtaGGD/4GVODSELJGcRsvi64YM=

Sirpa Anita Löfgren

Signer

Personal number
19530117-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 13:27:50

Ann-Christine Margareta Fredriksson

Signer

Personal number
19710902-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 14:09:35

Ann Margareta Ohlsson

Signer

Personal number
19600614-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 14:14:57

Malin Jalonen Nilsson

Signer

Personal number
19720104-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 14:17:32

Björn Erik Thodenius

Signer

Personal number
19640406-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 14:20:51

Ingvor Margareta Bergman

Signer

Personal number
19581201-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 14:25:17

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Certification (2 of 3)

Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew

Document

Filename: Arsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: /TKqy3tm03gnqRjzITtaGGD/4GVODSELJGcRsvi64YM=

Lars Peter Friberg

Signer

Personal number
19570720-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 15:05:54

Anna Dalström

Signer

Personal number
19701118-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 15:51:12

Monica Staudinger

Signer

Personal number
19730711-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-05 16:04:59

Ulla Karin Cannervik

Signer

Personal number
19680211-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-06 06:42:00

Sture Olsson

Signer

Personal number
19490220-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-06 17:48:53

Linn Brandström

Signer

Personal number
19750717-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2026-03-07 19:55:57

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Certification (3 of 3)

Reference: cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew

Document

Filename: Arsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: /TKqy3tm03gnqRjzITtaGGD/4GVODSELJGcRsvi64YM=

Moa Kristin Persson

Signer

Personal number

19810417-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-03-08 10:05:55

Hans Michael Karlsson

Signer

Personal number

19620408-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-03-08 19:03:10

Cliff Nyqvist

Signer

Personal number

19610602-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-03-12 09:25:03

Elin Svea Maria Härling

Signer

Personal number

19850905-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-03-12 11:45:08

Claes Richard Johan Thorell

Signer

Personal number

19840511-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-03-17 10:33:45

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Important Information About Your Digitally Signed Document

Treat with Care

This document contains Personally Identifiable Information (PII). It is crucial to manage it with utmost care to prevent any unauthorized access or exposure.

Always Keep a Digital Copy of This Document

This document contains critical digital signatures and security features that are only preserved in its digital format. To ensure the integrity of the document, you must retain a digital copy for your records.

Handling and Storage

This digitally signed document is considered an original. Any alterations to the document will compromise its validity. It is your responsibility to ensure that it is stored securely to maintain its original condition.

Verification

Independently verify the document using industry-standard tools such as Adobe Acrobat. For added convenience, Zigned provides a validation service to confirm the integrity and validity of your signed document. Visit **zigned.se/verify** to access this feature.

Document Contents

Included within this digitally signed document are:

- All signature information
- Original documents
- Comprehensive audit logs

Each of these components is secured with a digital signature and timestamp, backed by certificates accredited on the European Union Trusted Lists (EUTL), ensuring compliance with EU regulations and providing unparalleled security.

About Zigned

Zigned AB (Reg. no. 559279-9224), established in Sweden in 2020, is a leader in web-based digital signing technologies. We are dedicated to delivering secure, efficient, and user-friendly digital signing solutions. Learn more at **zigned.se.**

Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROJEKTREDOVISNING

2025

powered by Zigned Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

INNEHÅLL

Cresco+ 3

Friskvågen 8

GreveGarden 12

Grön rehab Tidaholm 18

Hantverksstegen 22

Mofalla Lantgård 27

Startgrid 32

Samverkansteam 36

Stoppa våldet 39

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

INDIVIDINRIKTADE INSATSER

CRESCO+

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Cresco+

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner samt Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2023-03-01 – 2025-06-30

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Cresco+ är ett individinriktat projekt finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) där en metod inspirerad av Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) används för att mäta deltagarnas progression. Den danska BIP-studien är tänkt att utveckla individen för att ta steg mot arbete eller studier. Cresco+ är en fortsättning och utveckling av vårt tidigare ESF-projekt Cresco Creare.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Individer i Skaraborg med en komplex problematik förflyttar sig med hjälp av projektet närmare arbete eller studier och egen försörjning.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?

1. Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden
   - 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
   - 70 % har en ökad aktivitetsförmåga
   - 35 % har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera
   - 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan FK och AF eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier
   - 70 % har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut
3. Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden
   - Möjlighet att arbeta med samtliga områden/indikatorer finns i alla kommuner
   - Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

4. Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser
    - Ett anpassat material är framtaget till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
    - Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare
5. Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga
    - 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
    - 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
    - Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika

METOD/STRATEGI

Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?

Cresco har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier. För att kunna påverka indikatorerna krävs ett stort fokus på samverkan för att kunna använda insatser anpassade till deltagarna och samordna samt undvika glapp emellan insatserna.

Se indikatorerna nedan;

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	289	171	115	3
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	289	171	115	3
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	44	20	24	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	92	57	35	
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	37	22	15	
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	145	77	65	3
Övriga avslut	52	37	15	

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	35/67	18/39	16/27	1/1
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	170	99	70	1
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	33	37	31	38

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	39	18	21	
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	5	2	3	

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Målet avseende antal deltagare har nåtts och överstigits. Bemötandet från samordnare och handläggare anses av deltagarna vara gott.

Projektets största fokus har varit att arbeta för att det finns insatser kopplade till samtliga indikatorer tillgängliga i samtliga kommuner samt att kommunerna arbetar aktivt för att hitta aktiviteter för samtliga deltagare, även missgynnade deltagare. Detta mål har uppnåtts.

Målet avseende hälsa på 90% är dock långt ifrån att nås trots kommunernas fokus på hälsa. Vårdens väntetider och tillgänglighet lyfts ofta som ett problem och vår intention har varit att inom projektet utveckla samverkan mellan vården och kommunerna. För att hälsan ska bli bättre hos detagarna är det viktigt att det finns insatser inriktade mot hälsa och många kommuner arbetar med att få till detta både genom att skapa grupper med hälsotema, träning etc men också samverkan med vården lokalt för att kunna använda sig av insatser som tex vardagsrevidering, samtal, stresshantering, sjukgymnastik, etc.

Projektet ligger även ganska långt ifrån målet avseende att 70% av alla deltagare ska öka sin aktivitetsförmåga. Vi har kikat på detta under hösten och ser att det inte enbart handlar om hur registreringen sker utan att deltagarnas ökning ofta sker inom de spann som används. Om en person startar på en timma och kommer upp i fem timmar syns detta inte eftersom detta ligger inom samma spann. Mer om detta går att läsa i projektets slututvärdering som gjorts av Sweco.

Ett annat mål i Cresco+ har varit att arbeta för att missgynnade deltagare ska få ta del av projektet och att projektet ska bli tillgängligt för fler genom att anpassa aktiviteter utifrån individens förutsättningar. Detta har gjort att projektet når fler deltagare än tidigare. Detta är glädjande och kommer ge långsiktiga effekter eftersom individer som står långt ifrån arbetsmarknaden närmar sig arbete i högre grad än tidigare. Däremot tror vi att detta påverkar de positiva avslutningsanledningarna kortsiktigt eftersom det trots att en stegförflyttning görs dröjer mer än de 12 månader de får delta i projektet tills de når ända fram till arbete eller studier.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

En större andel av deltagarna än tidigare har inte hunnit nå arbete inom ramen för projektet även om de stegförflyttats.

Målet om att 70% av deltagande kvinnor och män har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut har mycket glädjande vida överskridits. Mer om detta går att läsa i projektets slututvärdering som gjorts av Sweco. Under delåret samlade vi in data till och med mars månad (som alltså avser deltagare som avslutades juni till september 2024 och har varit avslutade sex månader under 2025).

Det har i projektet hittills framgått att det finns skillnader mellan män och kvinnor. Tex att män oftare har mer jobbfokuserade insatser än kvinnor och dessutom större andel positiva avslut. Kvinnor deltar också i högre grad än männen i gruppaktiviteter och avslutas oftare genom att de avbryter sin rehabilitering pga sjukdom. Vi kommer dock få en slututvärdering eftersom projektet upphörde efter april 2025 och kommer inte granska dessa fyra månader separat utan kika på resultatet för hela projektet avseende jämställdhet.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

FRISKVÅGEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Friskvågen

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Götene kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2017-09-01 – 2026-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
På grund av det höga sjukpenningtalet som var vid projektstart i Götene kommun, inklusive höga sjukpenningtal hos Götene kommun som arbetsgivare, har Samordningsförbundet genom samverkan mellan Götene kommun och Försäkringskassan kunnat erbjuda en förberedande insats på Nya Mästers Handelsträdgård AB sedan 2017-09-01.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Syftet med den förberedande insatsen på Friskvågen är förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning

Aktiviteter som genomförts med deltagarna är till exempel (individuellt utformat):
- Arbete i trädgårdsmiljö med växter i rehabiliterande syfte
- Kreativa aktiviteter där deltagaren får använda händer och sinnet som målning, skulptering, lera och handarbete
- Mindfulness, yoga, avslappning och lättare motion

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 12 timmar i veckan under 24 veckor.
Friskvågen finns i centrala Götene.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

RESULTAT

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	36	32	4	-
Avslutade deltagare under året	22	20	2	-

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	9	8	1	-
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	1	1	-	-
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	6	6	-	-
Övriga avslut	7	6	1	-

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	8	8	-	-
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	17	15	2	-
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	27	28	18	-

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	5	4	1	-
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	14	14	-	-
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	3	2	1	-

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen och är aktuella för uppföljning till årsredovisningen?	11	11	-	-
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	4	4	-	-

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	6	6	-	-
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	1	1	-	-

ANALYS

Avseende de deltagare som når ett positivt avslut kan vi se att följande är viktigt och är gemensamma nämnare:
- att de själva är motiverade till förändring
- att de får rätt stöd från de som är involverade i deras rehabilitering exempelvis remittenten, vården och oss på Friskvågen samt att vi som är involverade samarbetar kring personen
- att de som inte har så stora psykiska och/eller fysiska begränsningar samt de som har kunnat utöka sin tid i aktivitet på Friskvågen har också närmat sig en arbetsförmåga och kunnat gå vidare till arbetsträning

Avseende de personer där "stegförflyttningen inte är lika tydlig" och "övriga avslut" kan vi se att dessa personer ofta varit sjukskrivna betydligt längre och har en mer komplex sjukdomsbild, till exempel psykiatrisk diagnos, NPF-diagnos, sociala svårigheter i familjen/nätverket och ofta en kombination av dessa nämnda aspekter. Det kan också bero på att personerna behöver mer medicinska insatser av vårdgivare såsom specialistsjukvård och primärvård. Vi har också de deltagare där det blivit uppenbart under tiden på Friskvågen att deltagaren är i så dåligt skick att ansökan om sjukersättning kommer att göras.

Då vi inte har så många män inskrivna i vår verksamhet har vi svårt att uttala oss om skillnader eller mönster i olika utfall mellan män och kvinnor. Några skillnader i utfall gällande vem som remitterat kan vi inte se.

Intag och samverkan med remittenter fungerar för det mesta bra. Vi har fått påtala för vissa remittenter vikten av att skriva tydliga remisser så att det exempelvis framgår vilka diagnoser den remitterade har och vilka övriga vårdkontakter den remitterade har till exempel med vuxenpsykiatrin eller andra instanser. Detta för att vi ska kunna hjälpa den remitterade på bästa sätt från start.

Vi försöker påtala för remittenter i god tid när vi ser att en deltagare kan vara aktuell för arbetsträning, så att det inte ska bli för lång väntetid när det gäller arbetsträning i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Vi vet av erfarenhet att deltagare kan tappa en del av sin uppnådda aktivitetsnivå, sin motivation och även en del av sina rutiner om väntetiden blir för lång.

Vi kan se att under de två senaste åren har de som remitterats till oss varit sjukskrivna betydligt längre tid och de mår också betydligt sämre. 12 stycken av de som avslutats har varit sjukskrivna

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

mer än 5 år. Vissa av de som remitterats kommer exempelvis direkt från dagsjukvården i psykiatrin till oss på Friskvågen. De flesta av de som remitterats till oss har kontakt med specialistpsykiatrin, de har psykiatriska diagnoser och många har även flera diagnoser.

Att ändå så pass många har utökat sin aktivitetsförmåga och förbättrat sin hälsa ser vi som ett stort steg för dessa deltagare. De uppger ofta att deras livskvalitet har ökat under den tid de varit hos oss och att de kommit ett steg längre i sin process när det gäller sin rehabilitering.

Götene 2026-01-08

Christina Johansson
verksamhetsansvarig Friskvågen, Grön prerehabilitering

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

GREVEGARDEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
GreveGarden Friskvård

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Lidköpings kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2022-02-01 – 2026-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Antalet personer som är långt från arbetsmarknaden av olika anledningar har ökat i Lidköpings kommun och i Skaraborg. Flera behöver stöd och insatser. Kommunens och Försäkringskassans egna insatser räcker inte till i dagsläget.

Under de sista åren har olika rapporter och forskning visat på goda effekter med aktiviteter och insatser i lantlig miljö. Där personer genom vistelse och anpassade aktiviteter med natur, trädgård och/eller djur har utvecklat sina förmågor genom bland annat stärkt självkänsla, socialt umgänge och ökad aktivitetsförmåga. Under pandemitiden har samhället tydligt sett på goda effekter av utevistelse.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att öka individens upplevda hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga i riktning mot arbetsträning, som ett led mot arbete eller studier.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Individanpassade aktiviteter inom natur och trädgård, enklare snickeriarbete, kreativt skapande, samtal och aktiviteter för att stärka självbilden, samt sociala samarbetsaktiviteter. Individuell handlingsplan görs av deltagare och personal på GreveGarden.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 10 timmar i veckan under 16 veckor som kan förlängas till 20 veckor.

Gården finns utanför Lidköping.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	50	41	9	0
Avslutade deltagare under året	36	29	7	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	22	16	6	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	4	4	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	12	11	1	0
Övriga avslut	2	2	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	19	16	3	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	25	19	6	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	16	16	16	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	19	15	4	0
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	15	13	2	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	2	1	1	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen och är aktuella för uppföljning till årsredovisningen?	18	14	4	0
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	6	4	2	0

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	8	7	1	0
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	4	3	1	0

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Vi har fått ökat antal män som avslutat under året, men fortfarande för lite för att kunna göra en realistisk jämförelse mellan män och kvinnor. Vi ser skillnader mer på individnivå, deras ursprungsläge och hemsituation än kön.

På samma sätt vi såg i fjol ser vi att merparten av deltagarna fortfarande mår sämre, har flera psykiatriska diagnoser och har ett lägre utgångsläge. Flera ser vi behövt ett mer medicinskt stöd innan och en del har det parallellt, men att denna insats hos GreveGarden för att nå positivt avslut ändå kan vara för tidigt om målet mot arbete ska vara nära. Beror detta på att det finns för få insatser inom vården? Beror det på köer till andra insatser? Eller otillräckligt med lämpliga insatser?

Vi ser fler som har ökat sin tid, i jämförelse med ökad upplevd hälsa, positiva avslut och ökad arbetsförmåga. Har de pressat sig till att gå upp i tid? Bedömer AF att de är redo för arbetsträning efter den gemensamma kartläggningen?

Då vi tidigare år gjort en jämförelse av effekterna av medicinsk Naturunderstödd rehabilitering (NUR) och Friskvård ser vi även detta sista år med några deltagare som gått både NUR och Friskvård sammanhängande jämfört med de som enbart gått Friskvård.

JÄMFÖRELSE NUR OCH FRISKVÅRD SAMT FK-AME 2024

NUR/FK/AME	Totalt	*Positiv stegförflyttning*	*Förbättrat mående*
NUR och Friskvård	13	76%	84%
Friskvård från Försäkringskassan	20	50%	70%
Friskvård från AME	2	0	50%

JÄMFÖRELSE NUR OCH FRISKVÅRD SAMT FK-AME 2025

NUR/FK/AME	Totalt	*Positiv stegförflyttning*	*Förbättrat mående*
NUR och Friskvård	8	88%	100%

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Friskvård från Försäkringskassan	28	39%	43%
Friskvård från AME	0	0	0

Jämförelse av uppföljning efter 6 månader
Av de som gått både den medicinska Naturunderstödd rehabilitering och Friskvård har **88% (av 8)** bibehållit eller ökat sin arbetsrelaterade förmåga jämfört med vid avslut av Friskvård. Motsvarande siffra för deltagare som enbart gått Friskvård är **70 % (av 10).**

Ovanstående jämförelse inte tillräckligt med underlag siffermässigt för att en göra en rättvis bedömning, men det antyder det vi har upplevt under åren. NUR och FV har förstärkt varandra, samt att de som enbart gått Friskvård samtidigt med tidigare NUR-are har lyfts ytterligare och kommit längre. Hur kommer det se ut vid nästa årsrapport? Av de vi i år har följt upp efter 6 månader hör vi fortfarande hur några väntar på arbetsträning, eller nyss startat.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Av de som inte gått vidare ser vi, som tidigare sagts, bero på att de ej kommit så långt i sin rehabilitering kring utmattningssyndrom. Även livssituationen med barn som behöver stöd och personer som har en mer komplex situation med olika psykiatriska svårigheter är genomgående mönster.

De som gått vidare direkt har gjort det till sina egna anställningar där de trivts och arbetsgivaren har gjort bra anpassningar. En deltagare avbröt för att gå utbildning hen kommit in på och ville pröva, medveten om att det kunde bli jobbigt men ville göra ett försök. Vi ser även de som har en tjänst men själva inte ser sig kan komma tillbaka i dagsläget samt fundera på om de verkligen vill tillbaka till en miljö som bidrog till deras försämrade hälsa. De vill ta en annan väg med gemensam kartläggning och arbetsträning på annan plats. Här ser vi en osäkerhet då arbetet hänger så mycket med deras identitet och självbild - ”Vad ska jag göra? Vem vill ha mig?”

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Vi ser en minskning av upplevd förbättrad hälsa mot 2024. En del tycker i år att det är svårt att svara på frågan. Det är både bättre och sämre på olika delar -”Hur ska jag svara då?”. Vi ställer oss även frågan om det kan bero på vårt arbetssätt som i år inneburit förändrad personalsammanställning och förändrade aktiviteter då vår arbetsterapeut slutade vid nyår. Men ser samtidigt att alla skulle rekommendera insatsen till någon annan och ger det höga betyg. Då vi ser att många har en komplex problematik anar vi att det mer ligger där.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Under första halvåret såg vi ett mindre antal remisser mot de antal platser vi har, men det har ökat den sista tiden. Vi har en god relation till remittenter och hör även att olika vårdcentraler i planeringsmöten med FK lyft vår insats som alternativ. Men även avrått när det varit för tidigt. Vid några tillfällen ser vi en önskan om deltagande vid gemensamma kartläggningsmöten med AF och FK. Vi har med nuvarande upplägg inte möjlighet till det, men ser att ett deltagande kan vara till fördel för deltagaren då vi mött dem i en tät kontakt under längre tid.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Mot Samordningsförbundets presenterade mål för 2025:

- *70 % av respektive kvinnor och män upplever förbättrad hälsa* **våra siffror k: 57% och m 42%**
- *60% av resp, k och m har ökad aktivitetsförmåga* **våra siffror k 68% och m 85%**
- *60% gör positiv stegförflyttning* **våra siffror k 54% och m 85%**
- *10% av k och m har arbete, arbetssökande, studerande* **våra siffror k 14% och m 0%**

Vi är både nära och en bit ifrån målen. Vi ligger långt ifrån målet med *upplevd förbättrad hälsa*. Ligger det hos oss eller är målet mycket högt satt?

För många deltagare präglas ohälsan av en lång och komplex problematik, ofta i kombination med bristande tillit till tidigare kontakter med vård, kommunala insatser och Arbetsförmedlingen. Många beskriver upplevelser av otillräckligt bemötande, begränsad tid, bristande förståelse och avsaknad av trygghet i beslutsprocesser som haft stor påverkan på deras livssituation. Mot denna bakgrund har GreveGarden Friskvård ett tydligt uppdrag att fungera som en stabil och tillitsbaserad aktör. Genom ett respektfullt, individanpassat och långsiktigt arbetssätt skapar vi förutsättningar för deltagarna att ta nästa steg i sin egen rehabiliteringsprocess, även när detta steg inte omedelbart innebär en förflyttning mot arbete.

En ökande andel av våra deltagare har haft komplexa och långvariga psykiska och/eller fysiska tillstånd, vilket har krävt omfattande individuella anpassningar på flera nivåer. Kroniska tillstånd påverkar av sin natur både tidsramar och möjligheten till mätbar förändring, vilket behöver beaktas vid bedömning av utfall och resultat för deltagare inskrivna på GreveGarden Friskvård. Detta understryker vikten av realistiska målformuleringar och långsiktiga perspektiv i rehabiliteringsprocessen.

Under året har vi utökat ett tätare och mer strukturerat samarbete med deltagarnas rehabkoordinatorer inom både vuxenpsykiatri och primärvård. Denna samverkan har möjliggjort ett fördjupat informationsutbyte och bidragit till en mer samlad bild av deltagarnas behov, förutsättningar och utveckling över tid. Vi har mött flera individer som tidigare erbjudits heltidssjukersättning men valt att avstå, med ambitionen att pröva och utveckla sin arbetsförmåga. För de deltagare där en återgång till arbete inte varit möjlig har processen i stället lett till ökad tydlighet kring funktionsnivå och begränsningar. I vissa fall har detta resulterat i beslut om sjukersättning, vilket kan ses som ett mer ändamålsenligt och hållbart stöd utifrån individens faktiska förmåga.

Även i de fall där progression mot arbetslivet inte uppnåtts har insatsen haft ett betydande värde. Genom ökad självinsikt och tydligare kartläggning av funktionsförmåga skapas bättre förutsättningar för att individen ska kunna ta emot rätt stödinsatser från samhällets olika aktörer. Detta bidrar till mer träffsäkra insatser, minskad rundgång mellan system och en mer effektiv resursanvändning, vilket är gynnsamt både ur ett individ- och samhällsperspektiv.

Ur ett strategiskt utvecklingsperspektiv finns ett tydligt behov av mer formaliserad och långsiktig samverkan med relevanta vårdaktörer samt andra berörda samhällsinstanser. Möjligheten till

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

fortsatt, om än glesare, uppföljning efter avslutad insats – exempelvis i form av boostersamtal – skulle kunna stärka hållbarheten i deltagarnas fortsatta process. Därtill skulle en utökad möjlighet till dialog och konsultation med Arbetsförmedlingen eller handledare på eventuella arbetsträningsplatser skapa en mer sammanhållen kedja mellan insats och nästa steg.

Även om ett avslutande sammanfattande dokument upprättas för varje deltagare är det svårt att säkerställa hur informationen tas emot, tolkas och används i efterföljande insatser. Många deltagare har begränsad förmåga att själva återge sina svårigheter och behov i nya sammanhang, trots att detta ofta är avgörande för fortsatt utveckling. I dessa fall skulle en fördjupad samverkansstruktur och möjlighet till kompletterande kontakt kunna utgöra en viktig kvalitetshöjande faktor i rehabiliteringskedjan.

Vi har haft ett mycket intressant och värdefullt 2025 i mötet med deltagare, handläggare, branschkollegor och ledningsgrupp och blivit uppmärksammade utanför våra egna orter. Vi ser hur alla deltagare gör sina egna resor och hur arbetsam processen är och hur de själva beskriver att våra fyra grundstenar **Platsen, aktiviteter, teamet och möten** berikat de absolut flesta och bär med sig den kunskap och erfarenhet de tagit till sig under tiden hos oss.

Vi ser fram emot 2026 som redan inneburit bland annat inbjudan till flera föreläsningar både lokalt, regionalt och på riksnivå samt vi planerar för ett större seminarium, *Naturbaserade insatser för folkhälsan*, i Skövde under våren i samband med flera aktörer Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Skaraborgsinstitutet, Friluftsfrämjandet, Grön Arena, och Mofalla Lantgård.

Bryan Lee Leg. Hälso- och sjukvårdskurator
Elisabeth G Wahlgren Verksamhetschef, Leg sjuksköterska - trädgårdsmästare

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

GRÖN REHAB TIDAHOLM

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Grön rehab Tidaholm

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tidaholms kommun, Försäkringskassan och Närhälsan Tidaholm (Västra Götalandsregionen)

AVTALSPERIOD
2023-01-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Nivåerna av Aktivitetsersättning är höga i Tidaholm, och långvarigt försörjningsstöd är ett dilemma. Vi ser också en negativ utveckling av sjukpenningtalet i Tidaholm. Många står således med ett bidragsberoende en bra bit ifrån arbetsmarknaden och behöver en annan typ av insats än vad som kan erbjudas inom ordinarie verksamheter. Det behövs en kompletterande aktivitetsbaserad verksamhet där deltagarna kan utvecklas och bli motiverade att nå självförsörjning. Vi har också sett att det är särskilt utmanande att nå utveckling för kvinnor inom målgruppen, då de ofta har en komplex samsjuklighet i form av psykisk ohälsa i kombination med fibromyalgi/reumatism. Det behövs därför en insats som i högre grad kan stödja dessa individer att närma sig arbetsmarknaden.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa samt utveckla deltagarnas förmåga i aktivitet och förmåga att hantera arbetslivets gemensamma krav, där kvinnliga och manliga deltagare når positiv utveckling i lika stor utsträckning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
I insatsen finns aktiviteter inom trädgård och odling, så som att jordförbättra, så, vattna, rensa ogräs etc. Utöver det finns även motiverande samtal med handläggare som vägleder deltagaren mot satta mål med hjälp av olika verktyg och tekniker. Deltagarna får succesivt träna upp sin aktivitetsförmåga genom trädgårdssysslor och odling som sker både självständigt och i grupp.

Deltagarna kan vara i insatsen maximalt i 6 månader.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	27	20	7	
Avslutade deltagare under året	27	20	7	

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	7	7		
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*				
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	17	10	7	
Övriga avslut	1	1		

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	12	10	2	
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	18	15	3	
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	29			

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	11	10	1	
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	7	4	3	
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	6	3	3	

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen och är aktuella för uppföljning till årsredovisningen?	13	9	4	

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	3	3		
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	3	2	1	
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	5	3	2	

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

De framgångsfaktorer som ses är när deltagare blir stärkta i sin tro på sig själva och att de får en känsla av att kunna bidra även om man har olika hinder och svårigheter. Att få utvecklas i en lugn miljö, i små grupper där deltagarna får känna stöd både individuellt och i grupp har varit uppskattat och betydelsefullt. Detta i kombination med att ha en bra kontakt med vården där eventuella parallella utredningar/behandlingar kan ske samtidigt och en stabil och kontinuerlig kontakt med remitterande handläggare.

De deltagare som har haft någon form av arbete tidigare ter sig ofta ha något högre motivation och lättare att skapa mer struktur i livet för att komma närmare arbete igen. Det ses en skillnad på progression när deltagares vårdinsatser och insatsen sker samordnat och att det finns en tydlig planering inom vården. Om deltagare inväntar utredningar och behandlingar ses ofta en lägre progression. En del av de utmaningar som ses är tidsaspekten. Många deltagare behöver tid för att komma in i gruppen och känna tillit och trygghet för att sen stegvis pröva att utöka. Här ses också vikten av att vara tydlig att om progression stannar av eller inte sker, om ex väntade vårdinsatser dröjer, så är det bättre att avbryta insatsen.

Individens egen tro på att kunna arbeta ter sig ha en mycket stor betydelse. Flera av de deltagare som haft en tydlig inställning till att de inte kan arbeta, har ej heller gjort någon större progression. Detta kan självklart vara kopplat till svåra hälsoproblem som också påverkat den låga progressionen.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

De som inte gått vidare mot någon form av arbetsträning har ofta haft stora hälsoproblem där vidare utredningar eller behandlingar inväntats, att det uppkommit större problematik än vad som tidigare visats eller att svårigheterna varit så stora att andra insatser behövts. En del har haft behov av mer tid i kombination av andra insatser för att komma vidare framåt.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Inga direkta könsskillnader har setts kring progression, här har de som gått vidare mot någon form av arbetsträning varit kvinnor under året men kan inte kopplas just till könsskillnad utan mer kring hälsostatus. Inga deltagare har gått direkt till arbete/af eller studier efter insatsen.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Övervägande delen av deltagarna är mycket nöjda med insatsen och uttalar att det gett dem mycket positivt för deras välmående, tro på sig själva och att de fått möjlighet att hitta samhörighet och förståelse från andra. Även om de inte ökat sin hälsa eller kommit närmare arbete så har flera uppgett att de fått möjlighet att pröva något annat. Deltagare som varit lite negativt inställda till Grön rehab och odling har berättat att de fått en ökad nyfikenhet och intresse för lite odling.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Övervägande har intag, samverkan och övertag fungerat bra. Det har under en längre tid varit långa väntetider för samverkansuppstart kring FK/AF, men det verkar ha kortats ner under slutet av året.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Övervägande del av deltagarna har skattat att de upplevt en ökad känsla av förbättrad hälsa och att de känt att insatsen stärkt dem på olika sätt. De som inte upplever att de fått en ökad hälsa kan mer kopplas till mer komplexa hälsoproblem som behöver mer stöd från vården. Trots det så har flera ändå upplevt att insatsen varit positiv. Mål och syfte att förbättra deltagarnas hälsa har därför nått goda positiva resultat. De flesta deltagarna har också utökat sin aktivitetsförmåga i någon omfattning vilket också var ett av målen. För att öka effekten av insatsen, så är det viktigt med en nära och uppföljande samverkan med vården. Detta för att tidigt kunna upptäcka och anpassa ev vårdinsatser för deltagare som kan bidra till en ökad progression. Deltagarnas tid i insatsen har kortats ner under året för att ligga närmare 6 månader.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

HANTVERKSSTEGEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Hantverksstegen

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tibro kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2021-01-01 – 2026-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Vid en längre sjukskrivning eller frånvaro från arbetslivet visade det sig att steget till att delta i en arbetslivsinriktad rehabilitering var stort och ofta blev alltför påfrestande. Idén med att erbjuda en form av återhämtning eller lugnare start mot en arbetslivsinriktad rehabilitering föddes, och när Folkuniversitet visades kunna agera aktör startade en förberedande insats med inriktning på möbel- och textilhantverk. Idag remitterar omkringliggande kommuner till en 20 veckors förberedande insats med namn Hantverksstegen där man har möjlighet att ta emot tio deltagare i en form av kontinuerligt intag.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen på Hantverksstegen ska syfta till att förbereda individer för arbetslivsinriktad rehabilitering och bidra till att individerna som är aktuella för insatsen närmar sig eget arbete eller studier, genom olika motiverande och inspirerande hantverksaktiviteter i kreativ miljö där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos alla deltagare och att de på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Hantverksstegen erbjuder olika hantverksaktiviteter på Tibro Hantverksakademi. Insatsen erbjuder motiverande och inspirerande aktiviteter i en kreativ miljö utifrån deltagarens intresse, möjligheter och hinder. Att få vara del i ett sammanhang och utvecklas som människa.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 12 timmar i veckan under 20 veckor.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	20	14	6	0
Avslutade deltagare under året	20	14	6	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	9	4	5	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	0	0	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	4	3	1	0
Övriga avslut	7	7	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	10	4	6	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	13	7	6	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	24	20	33	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	9	4	5	0
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	9	8	1	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	2	2	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen och är aktuella för uppföljning till årsredovisningen?	8	5	3	0

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	3	2	1	0
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	4	3	1	0
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	1	0	1	0

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Framgångsfaktorer:

- Hantverk och det man gör med händerna är läkande på många plan.
- Individuell handledning och vad de gör för typ av aktivitet.
- Rullande intag – lätt att komma in i gruppens gemenskap då de som varit längre hjälper de nya.
- Deltagarna känner att blir sedda och förstådda i sin situation.
- Yrkeshögskoleutbildningarna med våra verkstäder gör att deltagarna är i en frisk miljö och träffar både studenter och lärare i skolmiljö.
- Kreativ miljö och trygg miljö.
- Deltagarna är en del av skolan - får hjälp med både material och kompetens från lärarna som ofta hjälper oss. Vi rör oss i hela skolan och i de olika verkstäderna med studenter.
- Jag försöker så långt det går att ge extra veckor till de som behöver antingen för att nå en bättre stabilitet av timmar eller om det dröjer för länge innan nästa steg är klart. Detta har varit avgörande för en många.

Utmaningar:

- Psykisk ohälsa är den främsta anledningen till att deltagare påbörjar insatsen. Inte sällan i kombination med en NPF-diagnos, även PTSD förekommer. Det påverkar både deras förutsättningar och möjligheter att ta steg framåt
- Postcovid är en annan diagnos som ökat, svårt att få rätt hjälp då det är en ny diagnos som saknar tillräcklig forskning och hjälp inom vården.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

- Att många får vänta länge då det hela tiden är kö och att den oftast är lång, vanlig väntetid är numera är 6 månader.
- Att det utöver kön kan dröja att få plats kan även bero på att jag haft remitterade personer som inte varit redo att ta sin plats och då kan det ta tid att boka möte med nästa person och remittent.

Positivt avslut – gemensamma nämnare
- I de allra flesta fall är deras mående bättre från början.
- Finns undantag, men då har den deltagaren ofta någon mer insats, t.ex. KBT samtidigt.
- Ser ingen större skillnad mellan könen, lite övervikt åt männen.

Ej positivt avslut – gemensamma nämnare
- Generellt fler kvinnor och de allra flesta med psykisk ohälsa och ett sämre mående än tidigare år.
- Fler som har behövt gå tillbaka till vården och bedöms att möjligheten till lönearbete inom en rimlig framtid som låg och alla har varit kvinnor.
- Det har även blivit ett sämre utfall sen vi inte längre får remisser från Cresco, de deltagarna var mycket bättre rustade och kom alltid till ett positivt avslut.

Skillnader: kön & remittent
- Egentligen väldigt liten skillnad mellan könen. Då vi har fler kvinnor blir de också fler i statistiken.
- Har ändå en känsla av att hade vi haft fler män skulle kanske ändå kvinnorna stå för de flesta som inte når ett positivt avslut. En känsla av att de oftast gått längre med sina besvär innan de sökt/fått hjälp inom vården.
- Ser ingen större skillnad utifrån vem som remitterat, men nu har jag nästan uteslutande bara haft från Försäkringskassan. De som kommit från kommunen/AME får ett kontinuerligare stöd av sin handläggare, där ser jag skillnad till det bättre, men de är få som är remitterade därifrån.

Återgång till remittent – orsaker & mönster
- De har från början, i de allra flesta fall, mått mycket sämre från början än övriga.
- Handlar oftast om psykisk ohälsa, men även postcovid som är svårbehandlad.

Direkt till arbete/studier – skillnader
- Ingen under detta år.

Skattat mående – avvikelser
- 50 % uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen. Högre nu vid årets slut än första delen av året.

Samverkan intag & avslut
- Samarbetet med remittenterna fungerar bra vid intag, uppföljning och avslut.
- Däremot är väntetiden hos Arbetsförmedlingen ofta lång, vilket stör deltagarnas kontinuitet.
- Överlämning från kartläggning till handläggare för arbetsträning fungerar ibland dåligt, och information från kartläggningen når inte alltid fram. I vissa fall får deltagaren själv hitta en

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

arbetsplats, vilket ofta blir för svårt, särskilt för dem med diagnoser som ångest, autism, ADHD eller utmattning. Dessa behov framkommer i kartläggningen, men följs inte alltid upp vidare i processen.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

MOFALLA LANTGÅRD

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Mofalla Lantgård

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tibro kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2022-09-01 – 2026-12-31

BAKGRUND
Sjukpenningtalet är generellt högt i Skaraborg och långa sjukskrivningar är ett bekymmer, Tibro är inget undantag. Andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd har ökat för varje år sedan 2016 i Tibro, och i jämförelse med liknande kommuner så ligger Tibro drygt 8 procent högre och över både regionsnittet och rikssnitt (2020). Orsaken till långvarigt försörjningsstöd är sociala hinder av olika slag, men ofta finns också ohälsan där.

2021 fick PWC uppdrag från Tibro kommun att utreda förutsättningarna för Grön Arena som insats. Kortfattat beskriver utredningen att Grön Arena kan vara ett mycket gott hjälpmedel för att stödja personer med långvarigt försörjningsstöd. Studien pekade på att ohälsa är den mest förekommande orsaken till att personer med långvarigt försörjningsstöd inte har tillgång till arbetsmarknaden eller andra arbetsmarknadsåtgärder. Vid analys av gruppen som uppbär långvarigt försörjningsstöd utifrån “sociala hinder” fann man att många är kodade med orsak “sjukskriven utan ersättning”, “sjukskriven med otillräcklig sjukpenning” eller “otillräcklig aktivitetsersättning”. Dessa personer tenderar att bli kvar på försörjningsstöd allt längre tid och det saknas aktiviteter som tar dem närmare egen försörjning och rehabilitering.

SYFTE
Syftet med den förberedande insatsen på Mofalla Lantgård är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

MÅL
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

METOD/STRATEGI
På Mofalla Lantgård finns aktiviteter inom djur, natur och trädgård i en återhämtande och trygg miljö, där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 10 timmar i veckan under 20 veckor.

Mofalla Lantgård ligger i Hjo kommun, mittemellan Hjo och Tibro, och är en certifierad Grön Arena gård.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	26	23	3	0
Avslutade deltagare under året	20	19	1	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	14	14	0	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	1	1	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	6	5	1	0
Övriga avslut	0	0	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	16	15	1	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	14	13	1	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	19	19	20	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	14	14	0	0
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	6	5	1	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	0	0	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen och är aktuella för uppföljning till årsredovisningen?	12	11	1	0
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	7	7	0	0

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	5	4	1	0
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	0	0	0	0

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Framgångsfaktorn kvarstår i insatsen på Mofalla Lantgård att deltagarna möts där de befinner sig och i en trygg och lantlig miljö där de har möjlighet att delta kravlöst i sysslorna på gården. Det finns gott om utrymme att gå undan och ta pauser vid behov. Sysslorna på gården är verkliga och flera deltagare har lyft känslan av att bidra och att det man gör känns meningsfullt som väldigt positivt. Det finns en variation av aktiviteter där anpassning utefter intresse och förmåga är möjlig. Djuren och den lugna miljön på gården har upplevts som en tillgång.

En gemensam nämnare för de som nått positivt avslut är att de haft en bra planering och själva kunnat formulera ett tydligt mål med insatsen. Kanske inte från början men målformuleringen har växt fram under resans gång och i takt med att de känt att de klarar av att öka upp tiden har de kunnat se sig själva ta nästa steg och satt ex. arbetsträning som mål. Flexibiliteten har varit viktigt, att insatsen har kunnat anpassas efter busstider, dagsform och att det har varit ok att minska ner tiden igen om man känt att det blir för mycket.

En annan framgångsfaktor som hänger ihop med god planering är en engagerad remittent som är tydlig och informerar deltagaren i hur det fungerar, vad som gäller när ex. arbetsförmedlingen kopplas på. Det skapar en stor trygghet hos deltagaren att vara informerad och det är av stor vikt att ligga steget före som remittent så att det finns förutsättningar att nästa insats "krokar i" när den på gården avslutas. Det är en stor utmaning att försöka undvika ett "glapp" mellan aktiviteterna.

Vi ser en viss trend i att de deltagare som remitteras ifrån FK tenderar att komma vidare till nästa steg mer ofta än de som remitteras ifrån kommunernas AME, åtminstone i de fall där personen stått utanför arbetsmarknaden en lång tid och har en väldigt låg egen tilltro på sin förmåga och ibland även låg vilja att närma sig egen försörjning.

Jag som handledare på gården får hela tiden mer kunskap om hur det fungerar och det kan vara till fördel för deltagarna att få vetskap om hur det kan gå till eller hur det har blivit för andra tidigare deltagare (såklart helt avidentifierade).

Ovanstående är reflektioner som kvarstår från tidigare år. Tillägg från 2025 är att vi tycker att fler deltagare är mer "sköra". Flera har ganska låg tilltro på den egna förmågan, fler deltagare är tveksamma till om det kommer kunna klara ett arbete i framtiden. Jag upplever att det finns utmaningar i väntetiden och känslan av att inte få hjälp framför allt gentemot Vuxenpsykiatrin,

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

även Närhälsan. Deltagare som mår dåligt men där vården tycks ha uttömt samtliga behandlingsalternativ. Där kan en kontakt med exempelvis rehab via Närhälsan bli en typ av "livlina", jag upplever att det är viktigt att ha en parallell rehabiliterande insats ifrån vården för att nå stegförflyttning i den förberedande insatsen hos oss. I de bästa av världar hade det funnits regelrätt Naturunderstödd rehabilitering att erbjuda dessa deltagare.

En framgångsfaktor som blivit mer tydlig under året då vi haft en större andel "unga personer" är att skapa förutsättningar för dem att lyckas. Att få ansvar för något, att lyckas "ro i land" ett projekt, mindre eller större, stärker självkänslan och tron på den egna förmågan.

Vi har verkligen övervägande kvinnor i vår insats vilket gör det svårt att göra några jämförelser gällande stegförflyttning kvinnor/män.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Sex deltagare avslutade med oklar stegförflyttning, tre deltagare gick mot fortsatt sjukskrivning/medicinsk behandling och utredning pga. hälsoskäl och tre till annan förberedande insats. Reflektion kring det är att livet händer, medicinska åkommor som uppkommer och ej kan styras. Glädjande är ändå att 2 av de personerna kommit vidare i sin medicinska behandling efter ett halvår och uppger på 6 månaders uppföljningen att de åter startat upp en förberedande insats med målet att närma sig arbetsmarknaden. Gemensamt för de tre som avslutats tillbaka till remittent är att de varit ifrån arbetsmarknaden länge, mer än 5 år. I något fall finns en uttalad social problematik och missbruk inblandat, det krävs insatser ifrån flera håll som samverkar kring den typen av deltagare.

Den deltagare som gick direkt till arbete hade efter flera av år av försörjningsstöd tog möjligheten att få hjälp att skriva CV, få en referens och söka arbete och fick en timanställning. Fantastiskt roligt. Upptäckte under tiden i den förberedande insatsen att det fanns mer kompetens och fler resurser än vad hen själv trodde.

Glädjande är också att två av deltagarna uppger på 6 månaders uppföljningen att de är åter i arbete på deltid. Insatsen hos oss följdes av arbetsträning 3 månader och därefter arbete med plan på progression. Detta visar att processen verkligen kan fungera som tänkt, gemensamt här är en god planering, god dialog mellan samtliga parter och jag upplever att man "legat steget före" i planeringen hela resan samt att deltagaren haft en tydlig målbild.

Vi har inte sett några könsskillnader. Vi har som sagt övervägande kvinnor i vår insats enligt ovan.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Likt tidigare år kan vi konstatera att människor mår bra av att vara i ett sammanhang. Flertalet deltagare har angett att de mår bättre efter insatsen, de flesta anger att det handlar om att känna sig behövd, att göra meningsfulla saker, att förväntas dyka upp och vara en del av en gemenskap. Miljön på gården, djuren och närheten till naturen är starkt bidragande till den ökade hälsan efter vistelsen här. De två deltagare som uppgav en oförändrad eller försämrad hälsosituation har angett anledningar till det som inte har med vår insats att göra.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Samverkan med remittent har fungerat väldigt bra. Av årets avslutade deltagare har Försäkringskassan remitterat 16 deltagare och AME i Tibro tre deltagare och AME i Hjo en deltagare. I de fall Försäkringskassan ansvarar upplevs en tydlig planering där vägen till kontakter med vården upplevs enklare. Likt tidigare upplevs handläggarna ifrån AME inte riktigt ha samma självklara och enkla kontakt med vårdkontakter om behov finns.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Insatsen på Mofalla Lantgård har än så länge fyllt sitt syfte. Av de 20 deltagare som avslutat sin arbetsförberedande insats under året har 80% angett att de mår bättre efter insatsen och 70% uppger att de närmat sig en arbetsförmåga. 70% har under perioden ökat sin tid i aktivitet. 70% har positiva avslut, 5% har gått direkt till arbete.

Av de 11 deltagare som varit aktuella för 6 månaders uppföljning har 18% kommit åter i arbete. 64% har ökat sin progression och står närmre arbete/studier.

Vi får fortsatt fin återkoppling på vår egen utvärdering. Som tidigare nämnts är djuren och miljön på gården en bidragande orsak till ökad hälsa. Det varierade utbudet av aktiviteter som kan anpassas efter dagsform och intresse liksom ett gott bemötande är andra orsaker som framkommer.

Slutligen är vi väldigt glada och stolta över vår arbetsförberedande insats här på Mofalla Lantgård. Det är otroligt givande, roligt och tacksamheten för samverkan med samtliga parter är stor!

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

STARTGRID

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Startgrid

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Vara kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2020-03-01 – 2025-02-28

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Unga med aktivitetsersättning aktualiseras allt för ofta först när de närmar sig 30 år och ska prövas mot sjukersättning. Då sker en gemensam kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men efter många år i utanförskap är vägen lång för att komma närmare arbete. Genom Startgrid vill vi nå ungdomarna tidigare.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Syftet med projektet är att med tidiga gemensamma insatser tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden, samhället i övrigt, samt egen försörjning, för unga med aktivitetsersättning.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Kvantitativt mål:

- 70% av deltagarna ska efter deltagande i projektet ha en upplevd bättre hälsa.
- 75% av deltagarna ska uppnå en aktivitetsförmåga på 50% efter två år i insatsen.
- 40% av deltagarna ska vara i någon form av arbete/studier, till någon del, efter projektet.

Kvalitativt mål:

- Alla deltagare upplever att de har närmat sig arbetsmarknaden på ett positivt sätt.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Startgrid finns för unga som relativt nyligen beviljats aktivitetsersättning. Genom ett fördjupat mentorskap och med stöd av 7TJUGO-metodiken skapas en trygg väg mot ett strukturerat deltagande och en stegvis övergång till gruppaktivitet. Deltagaren möts upp där hen befinner sig och ett individuellt upplägg utformas för varje individ.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	16	9	6	1
Avslutade deltagare under året	2	1	1	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut				
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*				
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig				
Övriga avslut				

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?				
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?				
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde				

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga				
Står lika nära en arbetsförmåga som innan				
Kommit längre bort från en arbetsförmåga				

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära				

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Insikten att den här målgruppen behöver otroligt mycket tid för att närma sig arbetsmarknaden har förstärkts ju längre projektet fortgått. De steg som deltagarna tagit en efter en är ett bevis på att den här metoden som projektet arbetat utifrån ger resultat.

Mentorskapet har byggt på att finnas med i vardagen och praktiskt instruera/hjälpa till med kontakter så som vårdinstanser, budget och skuldrådgivare, biståndshandläggare, boendestöd, kontakt med hyresvärdar med mera.

Projektets styrka är handledaren som har möjlighet att möta deltagarna där de befinner sig i tid och rum. Det fördjupade mentorskapet innebär att aktiviteterna anpassas utifrån deltagaren och de behöver inte vara på Odengården om det inte går. Mentorn möter upp på andra platser och andra tider.

Det är många gånger det psykiska måendet som hindrar dem att ta sig ur sin situation på egen hand. De behöver ett långsiktigt stöd för att hitta sin väg ut ur sin situation.

Den fortsatta svårigheten är att hitta stimulerande aktiviteter/arbetsuppgifter åt deltagarna och arbetsuppgifter där det till en början finns tillgång till personal som är med dem i stort sett hela tiden.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Några av deltagarna har gått tillbaka i sin progression och mår psykiskt sämre. De kan därför inte delta i de aktiviteter som de tidigare har gjort. Här har bl a vården fått komplettera medicineringen. Kontakt sker fortfarande med mentorn och när de mår lite bättre kan en ny planering för återgång i de andra aktiviteterna genomföras. Upplevelsen är att de har en lägre tröskel att ta sig över vid nästa uppstart än de hade vid första början. Nu har de en relation med mentorn och vet vad som förväntas.

Alla deltagare som avslutat projektet säger i samtal med mentorn att projektet varit bra för dem.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Utifrån målet att deltagarna ska ha en bättre upplevd hälsa så erbjuder vi regelbunden friskvård såsom promenader, simning, gym m.m. Mentorn har möjlighet att följa med deltagaren på träning både när det gäller att vara med i grupp och på enskilda aktiviteter.
Det som framkommer mest utifrån en bättre upplevd hälsa är att flera deltagare uppger att det varit mest betydelsefullt att få komma ut i ett sammanhang och knyta kontakter med andra vilket ökat på deras mående och därigenom även fått en bättre självkänsla.

De snabba kontaktvägarna mellan handledaren på AME och handläggaren på Försäkringskassan har en stor betydelse och att fk är med och deltar fysiskt i mötena. Det finns också ett bra samarbete med rehabkoordinatorn på VUP.

För att nå de uppsatta målen i projektet behövs mer tid per person.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

STRUKTURINRIKTADE INSATSER

SAMVERKANSTEAM

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Samverkansteam

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Arbetsförmedlingen samt Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Tibro, Tidaholm och Vara kommuner

AVTALSPERIOD
2024-09-01 – 2027-02-28

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Arbetsförmedlingen och Skaraborgs kommuner har uttalat ett stort behov av ett mer nära och kontinuerligt samarbete mellan Arbetsförmedling, Vården, Försäkringskassan och Kommun på lokal nivå. Det finns en efterfrågan av att Arbetsförmedlingen ska möta upp individer som deltar i Cresco+ och detta projekt skulle kunna tillgodose detta. Behov av samverkan finns runt individer där orsaken inte är tydlig till varför de inte har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden ännu. Många gånger finns en dold ohälsa eller andra hinder som behöver redas ut. Det är inte sällan individen har olika planeringar hos olika parter och behöver stöd från flera olika parter för att komma vidare mot egen försörjning. En gemensam plan behövs för att individer ska kunna närma sig arbete.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Att, för målgruppen, skapa en strukturerad och övergripande samverkansmodell mellan Arbetsförmedlingen och deltagande kommuner, att använda som komplement när ordinarie alternativ är prövade och inte fungerar/räcker till.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Utökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte om varandras uppdrag, samt ökad samverkan mellan kommun och Arbetsförmedling, för att få fler individer närmare egen försörjning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Ett samverkansteam för respektive kommun bemannas av en arbetsförmedlare och representant från aktuell kommun, med fasta mötestider och där samma medarbetare ingår i teamet.

Vi möter alltid kund på plats i hemkommunen inkl. uppföljningar. Individen är delaktig i upprättandet av sin planering.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under året	147	76	68	3
Avslutade deltagare under året	57	31	26	

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	22 (30)*	10 (18)*	12	
Hur många deltagare har fått arbete eller har börjat studera direkt efter insatsen?	12	6	6	
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	30	18	12	
Övriga avslut	5	3	2	
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	6	6	6	

*Inom parentes visar den siffran där avslut inte räknas in i kolumnen positiva avslut men som ändå anses som positiva från vårt perspektiv. Det handlar främst om att stegförflyttningen är tydlig mot exempelvis vården. Det kan också handla om att personen inte är aktuell för arbetsmarknaden i dagsläget. Tydlig plan finns för vad som behöver göras innan deltagaren är aktuell för Arbetsförmedlingens insatser på nytt.

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Vi har sedan projektet startade 20240901 träffat ca 165 unika individer. Under år 2025 har vi träffat ca 147 av dem. De främsta framgångsfaktorerna som vi i hela teamet är eniga om är att vi träffar individerna fysiskt tillsammans som ett team och där syftet är att vi ska ta fram en gemensam planering för hen. För individen blir detta ett ökat mervärde eftersom de blir ”sedda” och att de slipper berätta samma saker vid flera olika tillfällen till olika handläggare inom olika instanser. Vi bokar nästan alltid ett uppföljande samtal direkt för att individen ska känna sig trygg i att det finns en plan och att hen inte glöms bort. Detta får samarbetsparterna ute i kommunerna ofta positiv feedback kring.

Under år 2025 har 57 individer avslutas i Samverkansteamet och det har varit ganska jämnt fördelat mellan kvinnor och män. Vi ser att merparten av individerna avslutas mot kommun och vård då de bedöms behöva annat stöd än det Arbetsförmedlingen kan erbjuda. Många står långt

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

från arbetsmarknaden och vissa saknar helt arbetsförmåga. Detta ser vi som en vinst för individen då ledtiden till identifierat behov kortas. Nu hamnar personen rätt och får det stödet den behöver via kommunen eller sjukvård. Vi ser även att en stor del avslutas mot Arbetsförmedlingen då personen nu är redo för ordinarie insatser på Arbetsförmedlingen.

Under hösten 2025 anslöt ytterligare fyra kommuner till projektet. De nya kommunerna har snabbt kommit in i arbetet då det redan fanns en upparbetad rutin som de snabbt kunde ta till sig. Vi har varannan vecka under året haft en kort avstämning (både arbetsförmedlare samt kontaktpersonerna på kommunerna) för att stämma av nuläget och att fånga upp frågor direkt. Detta ser vi som positivt då vi alla har kunnat bolla frågor som rör det arbete vi gör och kunna ge varandra goda exempel och byta erfarenheter med varandra. Det har också varit ett tillfälle för projektledaren i teamet att kunna lyfta/informera om viktiga punkter som exempelvis kommit upp på styrgruppsmötena.

Vi har kommit i gång ordentligt och träffar deltagare i varje kommun och siffrorna pekar uppåt. Vi ser att ärenden i kommuner som historiskt har haft ett högre flyktingintag och därmed har majoriteten språksvaga, gör att vi behöver träffa dem oftare och med tolk. Vi ser att det i många fall, och främst inom denna målgrupp, finns en dold ohälsa. Detta har medfört att uppstarten av nya ärendet har gått något långsammare då varje ärende tar mycket tid. Vi ser även det som en framgångsfaktor att jobba mer djupgående med individen och träffa dem oftare, än att ha ett högt tryck på inflödet. Detta gör att den stora framgångsfaktorn blir att tiden till identifierat stödbehov kortas.

Vi märker att Samverkansprojektet blir mer och mer etablerat ute i kommunerna. I allt fler fall önskar exempelvis socialtjänst att få delta på mötena för att få ta del av individernas planering direkt. Vilket även detta gör att ledtiden kortas och att vi vid samma tillfälle kan enas om en positiv planering för den aktuella individen.

Utifrån mål och syfte med projektet så ser vi att det har utvecklats till det. Främst genom kunskapsutbytet mellan samverkansparterna då vi träffas ofta ute på plats i kommunerna men även digitalt alla tillsammans varannan vecka. Vi har fått bra kännedom om varandras uppdrag och hur vi bäst samverkar för individen. Hela Samverkansteamet kommer att träffas fysiskt för en planeringsdag tillsammans i januari. Syftet är att fortsätta jobba med den processkarta som finns så att den blir tydlig när fler kommuner kopplas på den 1 mars 2026. Vi eftersträvar att så gott det går kunna erbjuda samma service och stöd oavsett vilken av kommunerna i Samverkansprojektet man bor i.

Vi kommer fortsätta arbeta med att träffa individen fysiskt så ofta som krävs utifrån behov då vi ser att det är ett vinnande koncept. Detta gör att ledtiden till identifierat stödbehov är klarlagt förkortas. Vi kommer fortsätta bjuda in berörda personer inom kommunen till mötena för att än mer ringa in individens behov. Dessa övriga personer kan exempelvis vara boendestöd samt socialtjänst. Vi fortsätter att delge varandra goda exempel och vi fortsätter att eftersträva ett så enhetligt arbetssätt som möjligt så att individerna får samma service oberoende av vilken kommun hen tillhör.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

STOPPA VÅLDET

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Stoppa Våldet

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

AVTALSPERIOD
2020-01-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Mellan 2020-03-01 – 2021-12-31 deltog Samordningsförbundet Skaraborg i ett regeringsuppdrag med mål att förbättra upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld samt med att förmedla adekvata insatser mot detta. I uppdraget samverkade Nationella nätverket för samordningsförbund, NNS, med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen.

När regeringsuppdraget och därmed projektet tog slut ansökte Försäkringskassan tillsammans med Arbetsförmedlingen om ett projekt för att fortsätta detta viktiga arbete i Skaraborg.

I projektet används ett evidensbaserat frågeformulär för att upptäcka både våldsutsatthet samt våldsutövande.

SYFTE
Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden fortsätter att utveckla rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör.

MÅL
Att fler personer ges ökade förutsättningar att kunna delta i det förstärkta samarbetet mellan myndigheterna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, och att därmed fler personer avslutar denna insats med en positiv förflyttning mot eget arbete/studier.

Att det av NNS, med stöd av hälso- och sjukvården, framtagna frågestödet används systematiskt samt att vi via övriga nätverk och omvärldsbevakning utvecklar arbetssättet och ges möjlighet att inhämta stöd från andra parter t.ex. Jämställdhetsmyndigheten m.fl.

Att 50 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan minst en gång under året.

METOD/STRATEGI
En processtödjare stödjer övergripande parterna och av part upphandlad aktör i fortsatt utveckling avseende rutiner för att identifiera våldsutsatta samt utövare av väld i nära relationer. I uppdraget ingår även att delge kunskap vilka aktörer som kan ge personen fortsatt stöd för att säkerställa att den som ställer frågan inte ska ha ett ansvar för personens fortsatta stöd.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

Processtödjare deltar och bevakar de insatser som sker lokalt, regionalt och nationellt i syfte att kunna utveckla och synliggöra det lokala arbetet. Ansvara för att aktivt inhämta och delge det stöd som NNS bidrar med i detta uppdrag samt att genom att initiera och planera insatser. Detta sker tillsammans med parterna och/eller Samordningsförbundet Skaraborg. För att utveckla arbetet ytterligare behöver fokus även läggas på dialogen med hälso- och sjukvården med prioritet på de geografiska områden som tidigare inte varit aktiva.

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

Under 2025 har 219 frågeformulär samlats in vilket är en minskning med 164 frågeformulär i jämförelse med 2024. Förklaringen till att inte så många frågeformulär skickades in är att ett flertal projekt som fanns under 2024 avslutades under våren 2025.

Utav dessa frågeformulär har det varit 141 kvinnor som svarat och 75 män. Det har även kommit in ett blankt frågeformulär samt 2 stycken som definierar sig som hen. Utav kvinnorna har 84 kvinnor svarat ja på någon av frågorna att det har varit utsatta för någon form av våld och utav männen var det 49 stycken. När det gäller de som definierar sig som hen har en varit utsatt för våld. Av dessa kvinnor och män hade 57 fyllt i frågeformuläret mer än en gång.

Även om både kvinnor och män utsätts visar resultaten på en mer omfattande utsatthet bland kvinnor.

Resultaten visar att fysiskt våld verkar vara det mest utbredda bland både kvinnor och män, och att det betydligt vanligare att kvinnor uppger att de utsatts för sexuellt våld av en nuvarande eller tidigare partner jämfört med de män som svarat där ingen har varit utsatt.

På frågan om man som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1-4 i frågeformuläret svarade 4 kvinnor att de utsatt någon annan för våld och 9 stycken män svarade att även de utsatt någon annan för våld.

Om man jämför med rapporten från 2024 kan man se att fler har fått frågan mer än en gång utav alla de som svarat och en förklaring till det kan vara att man har fått in rutinen med att ställa frågor om våld vid flera tillfällen. Flertalet av insatserna har även berättat att genom frågeformulären har deltagarna haft lättare att prata om det våld de varit utsatta för och att man inte kan se någon direkt skillnad på svaren när deltagarna fyllt i frågeformuläret första gången som andra gången. Det visade sig att det inte var så svårt att ställa frågan om man bara kom över tröskeln.

Flertal av ärenden har uppmärksammats där kunden genom aktiva och medvetna frågor börjat berätta om sin situation och fått information om den hjälp som finns i samhället. Detta har också lett till att fler ökar sin möjlighet att komma ut i en egen försörjning.

Projektet har tydliggjort att det är vanligare med våldsutsatthet än personalen hade förväntat sig. Det har också lett till att genom att man har upptäckt fler som varit utsatta för våld har också behovet ökat av att få hjälp och stöd för att komma vidare.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

På de två tilläggsfrågorna som Samordningsförbundet Skaraborg har valt att lägga till för att fånga upp barnperspektivet har det kommit in 33 svar (25 svar från kvinnor och 8 från män) att barn som är boende hos den som svarat eller om det fanns barn som såg eller hörde när psykiskt/fysiskt/sexuellt våld utövades mellan vuxna.

Vid uppföljning med de verksamheter som skickat in frågeformulären har det inte varit något pågående våld där barn är utsatta eller bevittnat våld utan ett våld som har funnits tidigare. Man har på så vis inte behövt göra någon orosanmälan. Ett flertal utav de som besvarat frågeformulären lever i ett eftervåld utifrån att man kanske har gemensamma barn och där våldet inte upphör när den våldsutsatta lämnar relationen, utan snarare skiftar form och fortsätter utövas under en längre tid i form av till exempel psykiskt och ekonomiskt våld.

Projektet har gjort det möjligt att nå ut till alla de insatser som varit finansierat utav Samordningsförbundet, men även andra verksamheter inom de olika kommunerna i Skaraborg. Genom insamlingen utav frågeformulären 2024 visade det sig tydligt att primärvården inte ställde frågan om våld i nära relationer till sina patienter. Ett stort fokusmål har därför varit för 2025 att inrikta sig på att komma ut till de vårdcentraler som finns i Skaraborg för att visa de resultat som samlats in från frågeformulären och synliggöra att många som fyllt i frågeformulären inte har fått frågan tidigare om hen har varit utsatt för våld i nära relation just från sin vårdcentral och hur viktigt det är att ställa frågan om våld i nära relation till de som söker vård på vårdcentralen med tanke på att alla är inte medvetna om att de är utsatta och de som är utsatta pratar inte gärna om det förrän någon ställer frågan. Det kan då bli lätt att man inriktar sig på diagnos och behandling och missar grundorsaken.

Totalt har 20 vårdcentraler fått ta del utav resultaten från frågeformulären. Målet här har varit inriktat på att medvetengöra vikten utav att ställa frågan om våld i nära relation till sina patienter som söker vård och stärka personalen att fånga upp de indikatorer som kan vara den dolda grundorsaken till sjukskrivning och utanförskap och kanske det som främst hindrar individen från att vara arbetsför. Kan man fånga upp detta, sätta in rätt hjälp och undanröja detta hinder, kommer personen sannolikt att ta steg mot arbetsmarknaden, mot egen försörjning och inte hamna i en lång sjukskrivning.

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Målet med projektet har varit inriktat på att stärka personal inom olika verksamheter att börja ställa frågor om våld i nära relation och att det blir implementerat i verksamheten och att verksamheterna som deltagit i projektet även efter projektet fortsatt ställer frågor om våld på rutin, att medverkande verksamheter har upprättade strukturer och rutiner på hur man hanterar jakande svar på våld i nära relation samt att alla medarbetare känner sig trygga i att ställa frågor

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

om våld. Frågeformuläret har möjliggjort detta. Frågeformuläret är en möjlighet att öppna upp och börja samtala om det man varit med om. Svaret har inte varit det viktigaste utan samtalet. Berättelserna ger drivkraft att fortsätta ställa frågor. Ställer vi frågor om våld kan vi upptäcka våld. Ser vi våldet kan vi bättre hjälpa personen så att hen får den hjälp den eventuellt behöver.

Projektet har kunnat nå flertalet insatser inom samordningsförbundet, ESF-projekt samt kommuner i Skaraborg där man fått vägledning om hur man kan identifiera, ställa frågan samt fått initial rådgivning för att kunna arbeta med frågan om våld i nära relation. Rutiner har skapats och upprättas och personal har känt sig tryggare genom den tydliga metodiken som frågeformuläret är och kunskapen de fått.

Behovet finns att fortsätta jobba med våld i nära relation och att nå ut till fler. Kanske är behovet till och med större nu än när projektet började då det finns en större kunskap och medveten om hur många som utsätts och har varit utsatta. Att växa upp med våldet är den största riskgruppen att sedan själv utöva våldet eller bli utsatt. Utsattheten är särskilt omfattande när det gäller de unga och får betydelse för stora delar i deras liv. Forskningen gällande våld i HBTQ-relationer visar på att psykisk ohälsa är inblandad. Det föreligger en sämre psykisk hälsa, högre suicidrisk, högre substansintag och en skam över sexuell orientering för de som är bisexuella och utsätts för våld i nära relation. Arbetsplatsen kan vara en plattform till att utöva våld men även att bli utsatt för våld. En ökad riskfaktor är när allt fler arbetsgivare tillåter att man kan arbeta hemifrån. Kunskapen måste därför ökas bland chefer och HR för att göra dem uppmärksamma och stötta utsatta medarbetare.

Förebyggande insatser bör prioriteras, både för att våldet inte ska ske alls, och så att de som utsatts inte utsätts igen. Våld i nära relation är ett komplext problem som kräver att många samverkar. Samverkan kan vara nödvändig för att komma i kontakt med våldsutsatta vuxna och barn och personer som utövar våld och för att kunna ge dem det stöd och den hjälp de har rätt till.

Regionfullmäktige fattade i april 2018 ett beslut om att all hälso- och sjukvårdspersonal i Västra Götalandsregionen ska gå en basutbildning om våld i nära relationer. Fullmäktige fattade samtidigt beslut om att den personal som gör hälso- och sjukvårdsbedömningar ska genomgå en metodutbildning om att ställa rutinmässiga frågor om våld till patienter. Trots detta är det långt ifrån alla som gått utbildning i ämnet och utav 20 vårdcentraler i Skaraborg var det enbart få utav dem som hade några rutiner överhuvudtaget med att ställa frågor om våld i nära relation till sina patienter. Projektet har belyst genom resultat utav frågeformuläret hur vanligt det är med att någon utsätts för våld i nära relation och personalen har blivit förvånade över det höga resultatet, vilket har lett till en medvetenhet och behovet av att upprätta rutiner efter deras verksamhet, inventera vilken kunskap som finns, och behövs, ta fram stödstrukturer och strategier för att möta och hantera våld i nära relation. Att ställa frågor på rutin ansågs vara ett bra sätt för att inte peka ut någon.

Projektet har uppnått det mål att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg använder frågeformuläret med sju frågor om våld i nära relation och har skapat rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör för att få stöd.

Projektet har också uppnått det målet att nå ut till så många vårdcentraler som möjligt för att visa på vikten utav att ställa frågor om våld i nära relation till sina patienter för att kunna identifiera om det kan vara en bakomliggande orsak så att man inte missar eventuellt den riktiga grundorsaken.

Projektet har lett till:
Ökad medvetenhet: Projektet har bekräftat att våld är mer utbrett i samtliga verksamheter än vad man har trott.
Behov av struktur: Resultatet pekar på att rutiner för att fråga om våld och hur man hanterar svaren är avgörande.
Rutiner: Utveckla tydliga processer för hur man stödjer personer som svarar ja på frågor om våld och de som har/utsätter andra för våld.

Attachment 1 for document with reference cmmdf8z8c05y2k04lnlwir6ew.
powered by Zigned

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Skaraborg

Till: Styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg
Fullmäktige i respektive medlemskommun och -region
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2025

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Skaraborg (organisationsnummer 222000-2154) för verksamhetsåret 2025.

Vårt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra övriga granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde till revisorerna. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan Granskningsrapport 2025 Samordningsförbundet Skaraborg.

Penneo dokumentnyckel: MOU22-BJIN0-B0NAA-1ZIDJ-6WR63-P9DBQ

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

- Granskningsrapport 2025 Samordningsförbundet Skaraborg

Skaraborg, dag som framgår av digital signering

…… ……

Carl-Erik Lindblad Marie Engström

……

Birgitta Swenson

Penneo dokumentnyckel: MOU22-BJIN0-B0NAA-1ZIDJ-6WR63-P9DBQ

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BIRGITTA SVENSSON
Undertecknare 1
Serienummer: b7f7503b928c55[…]2c254c00c7160
IP: 80.68.xxx.xxx
2026-03-31 13:37:44 UTC

MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN
Undertecknare 1
Serienummer: 24249f7c1a9cb0[…]de07567827de9
IP: 85.231.xxx.xxx
2026-04-01 09:11:33 UTC

CARL-ERIK LINDBLAD
Undertecknare 1
Serienummer: 45d7de8e9c027c[…]113987f63ef4d
IP: 90.129.xxx.xxx
2026-04-04 08:15:01 UTC

Penneo dokumentnyckel: MOU22-BJIN0-B0NAA-1ZIDJ-6WR63-P9DBQ

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31

Granskningsrapport

Samordningsförbundet Skaraborg

2026-03-24

Antal sidor: 7

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Bakgrund 3

1.1 Syfte och revisionsfråga 3

1.2 Revisionskriterier 3

1.3 Metod och avgränsningar 3

1.3.1 Risk- och väsentlighetsanalys 4

2 Resultat av granskningen 5

2.1 Förvaltningsberättelsen 5

2.2 God ekonomisk hushållning 5

2.3 Resultaträkning 5

2.3.1 Verksamhetens intäkter 5

2.3.2 Verksamhetens kostnader 6

2.4 Balansräkning 6

2.4.1 Kassa och bank 6

2.4.2 Kortfristiga skulder 6

2.5 Intern kontroll och styrning 6

2.5.1 Styrdokument 6

2.5.2 Delårsrapport 6

2.6 Driftredovisning 7

2.7 Övrigt 7

2.8 Rekommendationer 7

2.9 Sammanfattning och slutsatser 7

1 BAKGRUND

Härmed avlämnas rapport avseende granskningen av Samordningsförbundet Skaraborg för räkenskapsåret 2025. Granskningen har bedrivits i enlighet med god revisionssed för kommunal verksamhet. Syftet med rapporten är att lämna underlag för revisorernas bedömningar och uttalanden i revisionsberättelsen.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som styrelsen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vidare lämnas i rapporten information till styrelsen om viktigare iakttagelser och eventuella rekommendationer till följd av dessa som identifierats i samband med årets revision.

1.1 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGA

Syftet med granskningen är att den ska utgöra underlag för revisorernas prövning av:

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen är tillräcklig

1.2 REVISIONSKRITERIER

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt samt att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Lag om finansiell samordning SFS 2003:1210, Kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Förbundsordning, interna regelverk och instruktioner

1.3 METOD OCH AVGRÄNSNINGAR

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR[1] och Skyrev[2]. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2025. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och eller som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Vi har även stämt av balanskravsutredning mot underlag.

[1] Sveriges Kommuner och Regioner
[2] Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Övriga delar har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

Vi har även granskat att förbundet följer förbundsordningen.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument (verksamhetsplan med budget, protokoll och förbundsordning) inklusive årsredovisningen
- Analys av om resultatet är förenligt med de beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.
- Stickprovsgranskning av attest och utanordning
- Dialog med förbundschef
- Sedvanlig bokslutsgranskning

1.3.1 Risk- och väsentlighetsanalys

1.3.1.1 Redovisningen

- Verksamhetens intäkter
  - Består i huvudsak av medlemmarnas årsavgifter vilka substansgranskas mot beslut, fakturering och inbetalning.
- Verksamhetens kostnader
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning samt avklipp.
- Kassa och bank
  - Substansgranskas mot externa underlag.
- Kortfristiga skulder
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning.
- Redovisningsprinciper

1.3.1.2 Intern kontroll

- ”Ordning och reda”
- Bokslutsprocessen och samarbetet mellan förbundet och Regionservice på VGR.
- Granskning av att skatter och avgifter redovisats och betalas i rätt tid och med rätt belopp.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

Granskning av redovisning och intern kontroll har skett enligt uppgjord planering i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen ovan.

2.1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN

I LKBR, föreskrivs att förvaltningsberättelsen ska följa en bestämd struktur med fasta rubriker.

Samordningsförbundet Skaraborg redovisar sin förvaltningsberättelse i enlighet med lagens krav och denna har ställts upp enligt de bestämda rubrikerna.

2.2 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunallagens bestämmelser ska samordningsförbundet ha en god ekonomi i sin verksamhet. Styrelsen ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

En väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att kunna bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt krävs tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål (prop. 2003/04:105, s. 11 f.).

Samordningsförbundet Skaraborg fastställde i november 2024 en verksamhetsplan med budget för 2025 och i denna plan anges mål och vision samt strategier för verksamheten. I verksamhetsplanen finns tre övergripande mål med tillhörande delmål beslutade samt förhållningssättet att ”*Grundläggande är att förbundet driver verksamhet inom fastslagna medel och med god ekonomisk hushållning*”. Följaktligen saknas det en tydlig koppling mellan riktlinjer och mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för årets verksamhet, vilka insatser som har gjorts och uppföljning av måluppfyllelse i avsnittet *God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning,* men då det i verksamhetsplanen saknas en tydlig koppling till god ekonomisk hushållning gör detta att det inte är möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med det mål som beslutats.

Förbundet själva gör i årsredovisningen bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås då 10 av 15 delmål är uppnådda per 2025-12-31.

2.3 RESULTATRÄKNING

2.3.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter består av medlemmarnas årsavgifter 17 090 tkr samt EU-medel 2 777 tkr vilka har substansgranskats mot beslut, fakturering och inbetalning.

2.3.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har granskats stickprovsvis dels i samband med kontroll av attest och dels i samband med genomgång av kostnadskonton som uppgår till större belopp eller som förändrats väsentligt gentemot tidigare år.

Två större utbetalningar avseende pensionsavsättning har gjorts under året till föregående förbundschef, uppgående till 1 047 tkr. Denna har granskats mot fakturor samt att vi verifierat att underlaget är korrekt beräknat utifrån avtal samt att styrelsen har fått vetskap om kostnadsposten i samband med budgetgenomgångar.

I övrigt har inget anmärkningsvärt noterats avseende verksamhetens kostnader.

2.4 BALANSRÄKNING

Balansomslutningen per bokslutsdag uppgår till 9 660 tkr vilket är något lägre än vid samma tidpunkt året innan (10 902 tkr) och beror till största del på förändring av upplupna intäkter och leverantörsskulder. Upplupna intäkter bestod föregående år av intäkter för ESF-projekt för okt-dec månad. Några sådana upplupna intäkter finns inte i årets bokslut. Vidare uppgick leverantörsskulderna föregående år till högre belopp i och med fler insatser igång (och i vissa fall sen fakturering från motpart) där de fanns större fakturor från bl.a. från Västra Götalandsregionen (483 tkr), samt flera större fakturor fån kommuner (Skövde, Lidköping, Mariestad m.fl.).

2.4.1 Kassa och bank

Balansräkningens dominerande tillgångspost är Kassa och bank, 9 205 tkr. Beloppet är avstämt mot engagemangsbesked från Sparbanken Skaraborg.

2.4.2 Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna 3 423 tkr består till dominerande del av leverantörsskulder 2 862 tkr.

Posten har granskats utan anmärkning.

2.5 INTERN KONTROLL OCH STYRNING

Vi har läst förbundsordning och styrelseprotokoll för att bedöma om styrelsen utöver tillräcklig kontroll och en god styrning av verksamheten samt att förbundsordningens krav efterlevs.

2.5.1 Styrdokument

Vi noterar att samtliga styrdokument är uppdaterade i vederbörlig ordning.

2.5.2 Delårsrapport

Förbundet upprättar delårsuppföljning per 31 augusti. Delårsrapporten för januari-augusti 2025 behandlades på styrelsemötet i september.

Förbundets delårsrapport per augusti innehåller ingen prognos för helårsresultatet och någon jämförelse mot faktiskt utfall kan därmed inte utföras. Vi kan således inte bedöma

hur god träffsäkerhet förbundet har avseende prognosarbetet. Prognos i delårsrapport ska lämnas i enlighet med LKBR § 3 13 kap.

2.6 DRIFTREDOVISNING

I LKBR, föreskrivs att årsredovisningen ska innehålla en driftsredovisning som en egen del. Förbundet har upprättat en driftsredovisning i årsredovisningen för 2025.

2.7 ÖVRIGT

Nationella rådet har upprättat riktlinjer för hur stort eget kapital som ett finansiellt samordningsförbund bör ha. Enligt dessa riktlinjer bör eget kapital i Samordningsförbundet Skaraborg inte överstiga 2 810 tkr (7 mkr * 20 % + 8 mkr*15 % + 2,1 mkr*10 %). Utfall vid 2025 års slut är 6 236 tkr vilket innebär att det överstiger rekommenderad nivå.

2.8 REKOMMENDATIONER

Vi rekommenderar att förbundet antar verksamhets- samt finansiella mål med betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhetsplan.

Vidare bör förbundet komplettera sin delårsrapport med prognos då det är ett krav enligt LKBR 13 kap 3 §.

2.9 SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER

Utöver vad som framgår under punkt 2.8 har det i granskningen inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Susanna Everborn

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Skaraborg org. nr 222000-2154

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Skaraborg för år 2025 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision[1]. Förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 4-16. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

[1] *Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".*

Penneo dokumentnyckel: EJ3H7-QHBML-1O4KI-4IQBP-RLA7I-35FQE

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt tillämpliga delar av ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Driftredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Skaraborg för år 2025.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Skaraborg har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen och den interna kontrollen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Borås den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Azets Revision & Rådgivning AB

Susanna Everborn
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: EJ3H7-QHBML-1O4KI-4IQBP-RLA7I-35FQE

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SUSANNA EVERBORN

Undertecknare 1

Serienummer: 48b696979570d0[…]048bd52fff464

IP: 95.193.xxx.xxx

2026-03-31 16:51:12 UTC

Penneo dokumentnyckel: EJ3H7-QHBML-1O4KI-4IQBP-RLA7I-35FQE

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROTOKOLL 1

2026

powered by Zigned Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh

Protokoll 1

Plats och tid
Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 24 februari kl. 9:00–12:00

Paragrafer
§ 1 - § 10

Beslutande
Malin Jalonen Nilsson, Försäkringskassan, ordförande
Ingvor Bergman, Västra Götalandsregionen, vice ordförande
Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen
Sture Olsson, Falköpings kommun
Björn Thodenius, Gullspångs kommun
Anna Dalström, Götene kommun
Merja Wester, Hjo kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Tommy Larsson, Lidköpings kommun
Richard Thorell, Mariestads kommun
Kenneth Källström, Skövde kommun
Ann Ohlsson, Tibro kommun
Peter Friberg, Tidaholms kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Elin Härling, Vara kommun

Ordförande
Malin Jalonen Nilsson, Försäkringskassan

Justerare
Anna Dalström, Götene kommun

Sekreterare
Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Ersättare
Carina Karlsson, Arbetsförmedlingen
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen
Jenni Gustrand, Gullspångs kommun

Övriga deltagare
Jonas Lundquist, förbundschef Samordningsförbundet Skaraborg
Amanda Hermansson, administratör Samordningsförbundet Skaraborg

Anmält förhinder
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Anna Zöögling, Tidaholms kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Maria Henriksson, Falköpings kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Kristin Persson, Lidköpings kommun
Hilkka Eskelinen, Karlsborgs kommun
Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Michael Karlsson, Skara kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Linnea Wall, Mariestads kommun
Maria Maric, Tibro kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun

Anslag/bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2026-02-24
Anslaget under tiden	2026-03-02–2026-03-16
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh
powered by Zigned

§1. Sammanträdet öppnas

Malin Jalonen Nilsson, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anna Dalström väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns med tillägg av §8d.

§5. Rapporter

a. Föregående beredningsgruppsmöte

På sitt förra möte fick beredningsgruppen som vanligt en kort rapport om föregående styrelsemöte. De fick också information om bland annat revisionen av Cresco+, årsredovisningen för 2025, samt enkäten om samverkan de ska svara på för att mäta ett av förbundets mål. Större delen av mötet ägnades åt att diskutera fortsättningen efter heldagen i december.

§6. Beslutsärenden

a. Årsredovisning 2025

2025 var året där vårt stora ESF-projekt Cresco+ avslutades vid halvårsskiftet. Det har också varit ett s.k. utvecklingsår med fokus på hur förbundets roll ska se ut framöver, samt ett år med fokus på hur framtida medel ska fördelas.

Samordningsförbundets tre övergripande mål med tillhörande delmål redovisas i årsredovisningen. 10 av 15 delmål är uppnådda och förbundet gör den sammanvägda bedömningen att god ekonomisk hushållning är uppnådd för 2025.

Under året har förbundet finansierat sju individinriktade insatser samt två strukturinriktade insatser. Dessa är redovisade i mer detalj i bilagan Projektredovisning 2025. Förbundet har även genomfört 13 st kompetensutvecklingsinsatser under 2025.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad årsredovisning för 2025.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh
powered by Zigned

b. Budgetprognos

Det har upprättats en budgetprognos per 202602 där det balanserade överskottet från 2025 har justerats.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad budgetprognos per 202602.

c. Registerförteckning

I enlighet med GDPR har förbundet en registerförteckning, och den behöver uppdateras.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad registerförteckning.

d. Flytt av heldagen 21/4

Heldagen den 21/4 krockar med årets finsamkonferens. Förslaget från styrelseberedningen var att mötet flyttas till eftermiddagen den 19/5.

Efter diskussion på mötet framkommer det att den 19/5 krockar med andra möten för flera. Nytt förslag är att antingen ha kvar dagen 21/4 och låta styrelse och beredning se på konferensen ihop, med möjlighet att diskutera det som framkommer under dagen. Ett annat förslag är att ordförande och förbundschef tillsammans tar fram tre nya förslag på datum och skickar dessa till styrelse och beredning för att se vilket förslag som passar flest. När vi fått programmet för konferensen med innehåll och tider får vi se vilket det bästa av dessa alternativ är.

Styrelsen beslutar att

Ordförande och förbundschef skickar ut tre förslag till styrelse och beredningsgrupp, varav ett är att behålla dagen 21/4.

§7. Diskussionsärenden

a. Internkontrollplan 2026

På mötet visar förbundschef upprättad internkontrollprocess. Kansliet har tagit fram förslag på nya kontrollområden/kategorier och på mötet diskuterar styrelsen, först i smågrupper och sen i helgrupp, tillhörande risker och hot, i enlighet med upprättad interkontrollprocess. Nästa steg är att kansliet gör konsekvensbeskrivningar för framtagna risker och hot.

Vissa av de risker och hot som styrelsen diskuterar på mötet anser de inte hör hemma i internkontrollplanen, men är fortfarande viktiga att tänka på. Styrelsen ställer sig frågan om vissa av dessa saker kanske hör hemma i verksamhetsplanen istället?

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh
powered by Zigned

§8. Informationsärenden

a. Överklagande av besluten på styrelsemötet i november

Den 27 november inkom ett brev från förvaltningsrätten gällande att vi inför styrelsemötet i november inte publicerat underlag på regionens anslagstavla, trots att detta är gjort. Vi har yttrat oss i ärendet och skickat in underlag som styrker detta, men ännu inte fått svar från förvaltningsrätten. Detta kan eventuellt innebära att besluten från novembermötet behöver tas om. Förbundschef informerar styrelsen när mer information finns.

b. Revision Cresco+

Styrelsen har tidigare blivit informerade om pågående revision av Cresco+. Den 5 februari hade vi ett möte med ESF-rådet och på mötet får styrelsen en kort rapport från det. Värt att betona är att det inte är Samordningsförbundet Skaraborg som är part i granskningen utan det är Svenska ESF-rådet som granskas av europeiska revisionsrätten vilket innebär att eventuell kritik och återkrav av medel riktas mot ESF och inte oss.

Revisionsrätten har kommit med ett utkast på rapporten där det framkommer att de ger projektet kritik under tre punkter. Dessa är;

- att deltagare varit inskrivna i projektet mer än 12 månader,
- att det saknas deltagarrapporter,
- att det saknas verifiering av deltagare om att de tillhör målgruppen (individer med komplex problematik).

De första två punkterna har ESF gett en förklaring för till revisionsrätten och projektet behöver inte göra något, men den tredje punkten har ESF bett projektet komplettera med ytterligare uppgifter. ESF har på sig fram till maj månad att lämna in nya uppgifter till revisionsrätten, så det kommer troligtvis dröja innan vi får mer information. Kansliet fortsätter uppdatera styrelsen när ny information framkommer.

c. Sammanfattning av heldagen 16/12

På mötet får styrelsen en sammanfattning av de två workshops som genomfördes under heldagen. I första workshopen framkom följande;

- ett behov av samverkan med vården, både på strategisk och operativ nivå,
- ett förslag att dela upp beredningsgruppen för att jobba med olika fokusfrågor,
- ett förslag utöka samverkansteamen och inkludera övriga parter där,
- ett förslag om att även vårdcentraler, folktandvården och vuxenutbildningen behöver vara med och träffa beredningsgruppen, alternativt vara med i mindre lokala arbetsgrupper,
- att förbundet ska vara den som driver och kommer med förslag på insatser och vad som behöver göras,
- att förbundet ska hålla i nätverksträffar för medlemmarnas medarbetare,
- att förbundet ska ha en ledande roll i ex arbetet kring aktivitetskravet,
- att förbundet ska stötta samverkan lokalt.

Resultatet av den andra workshopen mynnade ut i tre prioriterade insatser/områden; en Activera-liknande insats i Skaraborg, glappet mellan KAA och AF, samt kontakten med arbetsgivare/arbetsträningsplatser. På sitt förra möte fick beredningsgruppens diskutera förslagen på uppdragsbeskrivningar för arbetsgrupper kopplade till dessa tre förslag. Beredningsgruppen tycker att det är värt att utreda alla tre förslag och fick i uppdrag från förbundschef att nominera personer till arbetsgrupper för det/de förslag de är intresserade av att delta i. Det är dock flera kommuner som inte är med i någon arbetsgrupp än. Styrelsen frågar om de kan göra något för att hjälpa till med detta, och får svaret att de kan fråga sin representant i beredningsgruppen vilken/vilka arbetsgrupper de är med i för att påminna.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101iybfrcfrq1a1yh
powered by Zigned

d. Enkät samverkan

För att mäta förbundets mål om stärkt samverkan har vi tagit fram en enkät som beredningsgruppen samt Skaraborgs vårdcentraler ska svara på fyra gånger under året. De har svarat för första gången nu under februari månad och på mötet redovisas en sammanställning av detta.

§9. Övrigt

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

7 april kl. 9:00–12:00

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh
powered by Zigned

Certification

Reference: cmm35wim101lybfrcfrq1a1yh

Document

Filename: Protokoll_260224.pdf

Fingerprint: pqDgls/1H+AlUNZ2X/6HOxE6/9EtoyBLecEWxR8BGdc=

Amanda Hermansson

Signer

Personal number

19961011-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-02-26 08:50:40

Jonas Lundquist

Signer

Personal number

19800519-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-02-26 08:52:54

Malin Jalonen Nilsson

Signer

Personal number

19720104-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-02-26 09:05:20

Anna Dalström

Signer

Personal number

19701118-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2026-02-26 12:20:27

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Important Information About Your Digitally Signed Document

Treat with Care

This document contains Personally Identifiable Information (PII). It is crucial to manage it with utmost care to prevent any unauthorized access or exposure.

Always Keep a Digital Copy of This Document

This document contains critical digital signatures and security features that are only preserved in its digital format. To ensure the integrity of the document, you must retain a digital copy for your records.

Handling and Storage

This digitally signed document is considered an original. Any alterations to the document will compromise its validity. It is your responsibility to ensure that it is stored securely to maintain its original condition.

Verification

Independently verify the document using industry-standard tools such as Adobe Acrobat. For added convenience, Zigned provides a validation service to confirm the integrity and validity of your signed document. Visit **zigned.se/verify** to access this feature.

Document Contents

Included within this digitally signed document are:

- All signature information
- Original documents
- Comprehensive audit logs

Each of these components is secured with a digital signature and timestamp, backed by certificates accredited on the European Union Trusted Lists (EUTL), ensuring compliance with EU regulations and providing unparalleled security.

About Zigned

Zigned AB (Reg. no. 559279-9224), established in Sweden in 2020, is a leader in web-based digital signing technologies. We are dedicated to delivering secure, efficient, and user-friendly digital signing solutions. Learn more at **zigned.se.**

Zigned

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Tolkförmedling Väst 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Tolkförmedling Väst samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Förbundets medlemmar är Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad samt ytterligare 44 kommuner i Västra Götalands län. Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt ett lokalkontor i Mariestad. Förbundet har varit i drift sedan den 1 april år 2013.

Under 2025 utfördes cirka 313 000 uppdrag, vilket ligger nära det budgeterade antalet om 315 000 uppdrag. Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för 2025.

Förbundet redovisade ett överskott om 17,3 miljoner kronor. I enlighet med direktionens beslut i november ska överskottet, med undantag för 100 000 kronor, utbetalas till medlemmarna.

Efter avsättning för utbetalning av överskott uppgår årets resultat till 315 000 kronor, att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Därmed återställer förbundet det negativa resultatet från 2023 om –215 000 kronor.

Revision
Granskningen har genomförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglemente.

- Revisionen bedömer sammantaget att direktionen i Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.
- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt har varit tillräckligt.
- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenlig med de finansiella mål och de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Revisonen tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Bedömning ur miljömässig dimension

Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-14
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-10
Protokollsutdrag § 620 Årsredovisning 2025
Revisionsberättelse inklusive de sakkunnigas yttrande
Internkontrollrapport
Tjänsteutlåtande
Årsredovisning 2025

Beslutet ska skickas till:
Tolkförmedling Väst
Ekonomichef, Björn Söderlundh

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-10
Dnr: 2026/278

Ekonomiavdelningen
Björn Söderlundh
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Tolkförmedling Väst 2025 samt beslut om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Tolkförmedling Väst samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Förbundets medlemmar är Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad samt ytterligare 44 kommuner i Västra Götalands län. Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt ett lokalkontor i Mariestad. Förbundet har varit i drift sedan den 1 april år 2013.

Under 2025 utfördes cirka 313 000 uppdrag, vilket ligger nära det budgeterade antalet om 315 000 uppdrag. Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för 2025.

Förbundet redovisade ett överskott om 17,3 miljoner kronor. I enlighet med direktionens beslut i november ska överskottet, med undantag för 100 000 kronor, utbetalas till medlemmarna.

Efter avsättning för utbetalning av överskott uppgår årets resultat till 315 000 kronor, att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Därmed återställer förbundet det negativa resultatet från 2023 om –215 000 kronor.

Revision
Granskningen har genomförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglemente.

- Revisionen bedömer sammantaget att direktionen i Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.
- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt har varit tillräckligt.
- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenlig med de finansiella mål och de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Revisonen tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Social dimension
Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Årsredovisningen för Tolkförmedling Väst år 2025 har ingen direkt påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Underlag till beslut
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-10

Protokollsutdrag § 620 Årsredovisning 2025

Revisionsberättelse inklusive de sakkunnigas yttrande

Internkontrollrapport

Mariestads kommun

Tjänsteutlåtande

Årsredovisning 2025

Beslutet ska skickas till

Tolkförmedling Väst
Ekonomichef, Björn Söderlundh

ÅRSREDOVISNING
Dnr 26/0005-2
2025-03-27

Årsredovisning 2025

Organisationsnummer 222000–2972

Tolkförmedling Väst

Innehållsförteckning

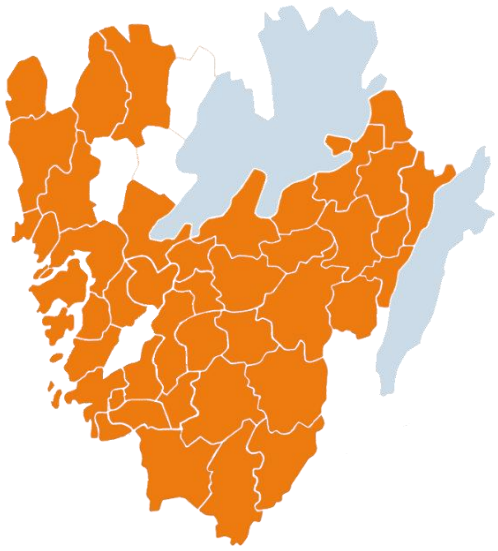
Inledning **3**
Vision 3
Ledord 3
Förvaltningsberättelse **4**
Översikt över verksamhetens utveckling 4
Organisation 5
Direktionen 5
Förbundets verksamhet 8
Tolkar och översättare 9
Kunder 13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 13
Ekonomi 13
Likviditet 14
Utvärdering av ekonomisk ställning 14
Händelser av väsentlig betydelse 15
Minskning av antal kontor 15
Organisationsförändring 15
TFV uppmärksammade för sin AI-Tolk 15
Händelser efter räkenskapsperiodens slut 15
Styrning och uppföljning av verksamheten 16
Övergripande verksamhetsmål 16
Verksamhetsmål 2025 och måluppfyllelse 17
God ekonomisk hushållning 19
Balanskravsresultat 20
Balanskravsavstämning 20
Väsentliga personalförhållanden 21
Medarbetare 21
Tillsvidare- och visstidsanställda 21
Sysselsättningsgrad 22
Sjukfrånvaro 22
Pensioner 23
Förväntad utveckling 23

Budget 2025 25
Ekonomisk plan 2025–2027 25
Räkenskaper 26
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner 26
Resultaträkning 26
Resultaträkning 26
Balansräkning 27
Kassaflödesanalys 28
Noter 29
Driftsredovisning 32
Utfall i förhållande till budget 32
Bakgrund till budget 32
Utfall 32
Förbundets investeringsverksamhet 33

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är huvudman för verksamheten. Tolkförmedling Väst förser därmed medlemsorganisationernas verksamheter med språktolk. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består idag av 46 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg och Öckerö.

Figur 1 Karta över förbundets medlemmar

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ytterst ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

De senaste åren har efterfrågan på tolk sakta minskat och kommer sannolikt fortsätta sjunka även de kommande åren. Nedgången är framför allt ett resultat av det minskade inflödet av nya tolkbehövande till landet.

Förbundet gjorde under 2025 ett stort överskott och det negativa resultatet om 215 tkr från 2023 återställdes därmed. Direktionen beslutade 2024 att återbetala 8,7 mkr av eget kapital till medlemmarna. På grund av ändrad redovisningsrutin belastade utbetalningen resultatet i stället för det egna kapitalet, vilket gav ett negativt resultat för 2024. Det negativa resultatet justerades genom att synnerliga skäl åberopades i bokslutet för 2024. Ytterligare underskott från tidigare år finns inte. För att 2025 års positiva resultat inte skulle öka det egna kapitalet beslutade direktionen i november att överskottet om 17,3 mkr undantaget 100 tkr, ska utbetalats till medlemmarna. Förbundet redovisar därmed ett resultat om 315 tkr för 2025. Efter reservering för utbetalning av överskott av 2025 års resultat samt återställt negativt resultat från 2023, redovisar förbundet i praktiken ett överskott om 100 tkr för året.

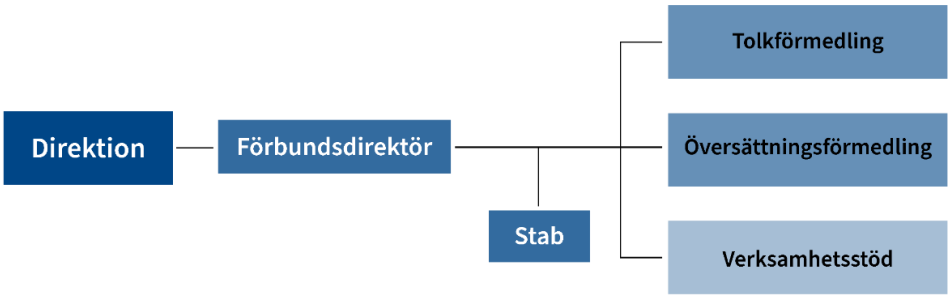
Soliditet och likviditet är lägre jämfört med 2024 vilket beror på att utbetalningen av överskottet för 2025, som verkställs under våren 2026, har reserverats i 2025 års bokslut som en kortfristig skuld. Förbundets soliditet och likviditet är god.

Förbundet (tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	231 858	220 452	221 686	223 851	206 925
Verksamhetens kostnader	231 543	-224 402	-221 901	-213 340	-198 269
Årets resultat	315	-3 950	-215	4 177	5 442
Soliditet (%)	36%	47%	49%	50%	56%
Likviditet (%)	147%	171%	176%	190%	201%
Nettoinvesteringar	0	0	7 035	1 254	0
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2021–2025.

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektören. Organisationen består av stab, verksamhetsstöd, tolk- och översättningsförmedling. Staben leds av förbundsdirektören. Tolk- och översättningsförmedlingen samt verksamhetsstöd leds av tre verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Törebodas och Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fyra möten under året, varav två genomförts på distans.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2025-12-31 av:

Göteborgs Stad
Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun
Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Bollebygd kommun
Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun
Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun
Sture Olsson (M), ledamot
Niclas Hillestrand (S), ersättare

Västra Götalandsregionen
Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Susanna Cassberg (M), ersättare

Bengtsfors kommun
Taiga Feldman Burgelis (M), ledamot
Bashir Sulaiman (S), ersättare

Borås Stad
Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun
Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun
Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Gullspångs kommun
Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun
Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun
Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun
Rebecca Borck (S), ledamot
Per Gunnar Lindahl (M), ersättare

Lysekils kommun
Anders Nilsson (S), ledamot
Gunvor Andén Hanstål (M), ersättare

Marks kommun
Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Weimman-Lindén (M), ersättare

Mölndals stad
Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun
Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun
Maria Hjärtqvist (S), ledamot
Marie Ekman, (SP[2])ersättare

Stenungsunds Kommun
Maria Renfors (M), ledamot
Annika Åberg-Darell (V), ersättare

Götene kommun
Rebecka Franzén (GF[1]), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun
Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun
Barbro Björklund (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun
Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun
Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun
Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun
Fredrik Roos Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun
Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun
Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun
Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Strömstads kommun
Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

[1] Götene Framtid
[2] Skövdepartiet

Svenljunga kommun
Ann-Louise Karlsson (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun
Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun
Cathrine Berntsson (L), ledamot
Tina Baudino (S), ersättare

Trollhättans Stad
Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun
Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun
Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S) ersättare

Vänersborgs kommun
Reidar Eriksson (S), ledamot
Gunnar Henriksson (L), ersättare

Tanums kommun
Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun
Zelal-Sara Yesildeniz (VT[3]), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun
Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun
Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun
Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun
Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Öckerö kommun
Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

[3] Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

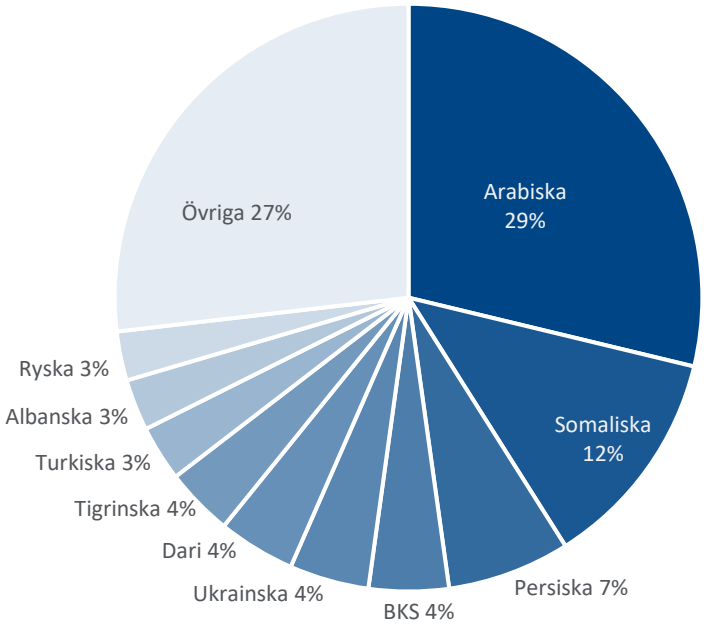
Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet tillhandahåller tolk dygnet runt, årets alla dagar. Tolkuppdrag utförs såväl på plats som på distans. Distanstolkning sker via ljud, med eller utan bild, för såväl korta meddelanden som längre tolkuppdrag. Akuta tolkuppdrag på distans tillsätts inom några sekunder. Ett AI-baserat tolkverktyg erbjuds som ett komplement till den mänskliga tolken vid enklare kommunikation. Bokning av förbundets tjänster kan ske digitalt via webben alternativt genom direktkontakt med förbundets förmedlingskontor. Förbundet erbjuder även olika översättningstjänster till sina medlemmar.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppdrag	Antal utförda tolkuppdrag	Antal utförda översättnings-uppdrag
2025	312 510	99,5%	311 710	800
2024	313 533	99,4%	312 599	934
2023	329 156	99,1%	328 053	1 103
2022	349 349	99,2%	347 789	1 560
2021	341 088	99,1%	339 366	1 722

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

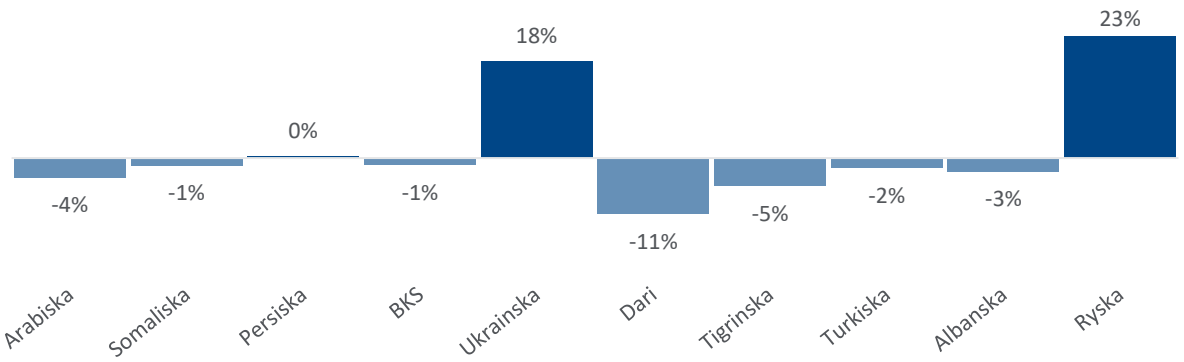
Under 2025 har förbundet utfört nära 313 000[4] uppdrag, vilket är marginellt mindre än budgeterat antal uppdrag för året, och i stort sett samma antal som året innan. Efterfrågan av tolk över tid är svårbedömd, men en minskad efterfrågan är förväntad. Det minskade tolkbehovet är framför allt ett resultat av de senaste årens minskade inflöde av nya tolkbehövande till landet. Tillsättningsgraden har ökat även under 2025 och ligger nu på 99,5 %.

Förbundet förmedlade under året tolkuppdrag på 149 olika språk och dialekter, vilket är fem språk fler än föregående år. Samtliga nytillkomna språk är numerärt mycket små. Arabiska och somaliska är liksom tidigare år de mest efterfrågade språken även om antalet uppdrag på dessa språk ligger något lägre än föregående år. Likaså har efterfrågan på dari minskat något.

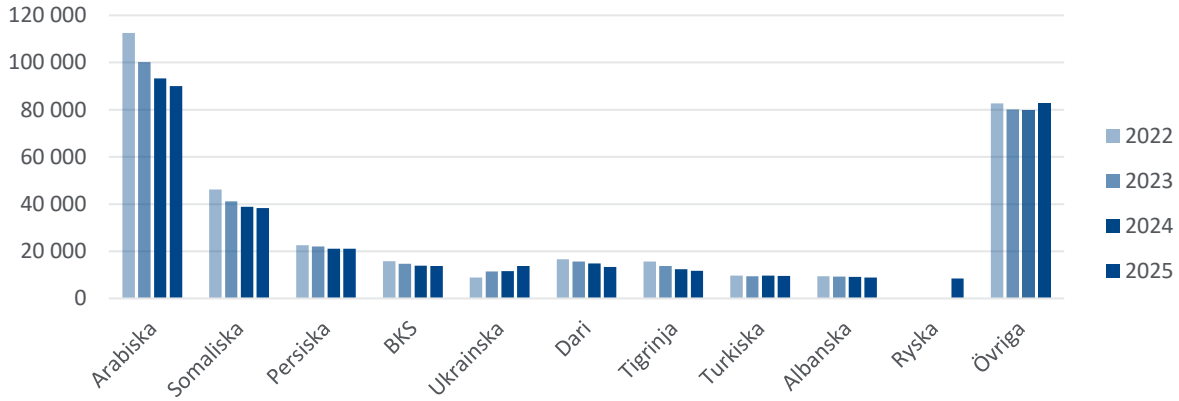
Figur 3 Språkfördelning 2025

[4] Av dessa 313 000 uppdrag är 0,3 % översättningsuppdrag

Figur 4 Procentuell förändring per språk jämfört med 2024.

Efterfrågan på ukrainska och ryska tolkar har dock fortsatt att öka. Ryska har under 2025 ersatt Sorani som det tionde mest efterfrågade språket.

Figur 5 Antal uppdrag per mest beställda språk 2022–2025

Förbundet har utfört översättningsuppdrag på 51 olika språk under året. Vanligast är att översättningar görs från svenska till ett annat språk. De flesta översättningarna har gjorts till engelska, arabiska, somaliska, persiska och finska. De största språken, där översättning görs från ett annat språk till svenska är arabiska, ukrainska, engelska och turkiska.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2025 hade förbundet 1 472 aktiva uppdragstagare. Av dessa var 1 382 tolkar vilket är 20 fler jämfört med föregående år. Förbundet hade även 155 aktiva översättare, knappt tio fler än året innan. Totalt var 65 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare.

	2025	2024	2023	2022	2021
Antal tolkar	1382	1362	1295	1160	1078
Antal översättare	155	146	137	116	109
- varav både tolk och översättare	65	58	44	37	33
Uppdragstagarnas samtliga auktorisationer	454	411	377	289	273
- Varav sjukvårdsauktorisationer	114	96	89	76	69

Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

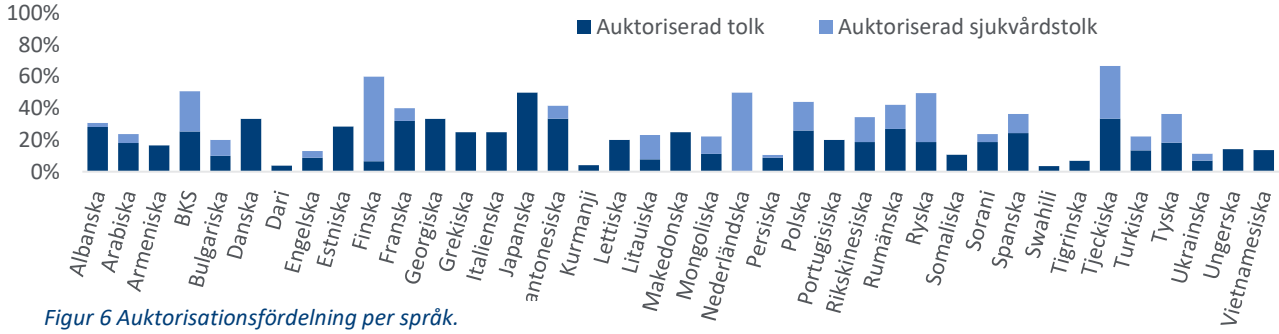
I Sverige talas uppskattningsvis 200 [5]språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i 50 språk för tolkar respektive 30 språk för översättare. En uppdragstagare kan vara auktoriserad på flera språk.

Förbundets uppdragstagare innehar tillsammans totalt 454 olika auktorisationer vilket återigen är en kompetensökning jämfört med föregående år. Av förbundets tolkar är 25% auktoriserade vilket är en spegling av den generella tillgången av auktoriserad tolk. 114 av förbundets 351 auktoriserade tolkar innehar även sjukvårdsauktorisation. Antalet tolkar med sjukvårdsauktorisation har ökat med hela 18 personer.

Språk	Antal uppdrag	Antal tolkar	Auktoriserad tolk	Auktoriserad sjukvårdstolk
Arabiska	89 945	227	54	13
Somaliska	38 337	129	14	0
Persiska	21 140	103	11	2
Bosniska/kroatiska/serbiska	13 759	59	30	15
Ukrainska	13 693	87	10	4
Dari	13 301	77	3	0
Tigrinska	11 715	57	4	0
Turkiska	9 535	45	10	4
Albanska	8 858	39	12	1
Ryska	8 443	90	45	28
Sorani	8 371	45	11	3
Polska	7 191	49	22	9

Tabell 4 Tolkuppdrag i relation till antal tolkar och auktorisationsnivå på de tolv mest efterfrågade språken per 31 december 2025.

Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte alltid i paritet med vilka språk som efterfrågas. På arabiska, förbundets mest efterfrågade språk, med totalt 227 tolkar är 54 tolkar auktoriserade, varav 13 med sjukvårdsauktorisation. Somaliska är det näst mest efterfrågade språket och förbundet har 129 aktiva somaliska tolkar, 14 av dessa är auktoriserade, dock ingen med sjukvårdsauktorisation. En stor andel av tolkarna inom språkgrupperna bosniska, kroatiska, serbiska (BKS) och ryska är auktoriserade och flera innehar även sjukvårdsauktorisation. Ryska är ett mindre efterfrågat språk, även om en ökning skett efter Rysslands invasion av Ukraina. Förbundet har auktoriserade tolkar i 39 olika språk.

Figur 6 Auktorisationsfördelning per språk.

[5] Flerspråkighet. Institutet för språk och folkminnen.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera tolkar och fokus ligger framför allt på att attrahera redan utbildade och om möjligt auktoriserade tolkar. Under året har totalt 176 tolkar och nio översättare rekryterats. Av de rekryterade tolkarna var 116 redan utbildade och 27 auktoriserade, varav sju med sjukvårdsauktorisation. Av de rekryterade översättarna var fyra auktoriserade translatorer och en även sedan tidigare aktiv tolk i förbundet.

År	Tolkar	Sjukvårds-auktoriserade tolkar	Auktoriserade tolkar	Utbildade tolkar	Översättare	Auktoriserade translatorer
2025	176	7	27	116	9	4
2024	178	3	22	91	15	4
2023	164	3	18	72	17	6
2022	161	3	9	64	10	3
2021	76	9	16	32	13	8

Tabell 5 Antal rekryterade tolkar/översättare samt fördelning per utbildningsnivå.

Totalt genomförde 46 tolkaspiranter förbundets rekryteringstest under året vilket var en halvering mot tidigare år. Intresset för att tolka för förbundet har varit fortsatt stort hos redan utbildade tolkar, vilket förklarar varför färre gjort det grundläggande rekryteringstestet. Av de testade tolkaspiranterna fick 67% godkänt resultat, vilket är en ökning från tidigare år. Tolkar i mindre frekventa språk och dialekter efterfrågas alltmer, därmed har tolkar i bland annat språken blin, beembe, sichuan, ilkonao, kuku och norska rekryterats under året. Behovet av ukrainska tolkar har fortsatt varit stort under året, likaså efterfrågan på engelska tolkar. Under året har 21 ukrainska och 18 engelska tolkar rekryterats.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2025	46	67%	336	25
2024	86	60%	231	35
2023	73	48%	127	73
2022	97	70%	224	65
2021	36	47%	268	10

Tabell 6 Test- och utbildningsstatistik

Förbundet uppmuntrar aktiva tolkar och översättare att höja sin kompetens, bland annat genom att stötta inför preparandkurs och auktorisationsprov. 25 av förbundets anlitade tolkar, har auktoriserats och 17 har erhållit sjukvårdsauktorisation under året. 21 tolkar har även höjt sin kompetensnivå till utbildad tolk, vilket är nivån under auktorisation. En översättare har erhållit auktorisation som translator.

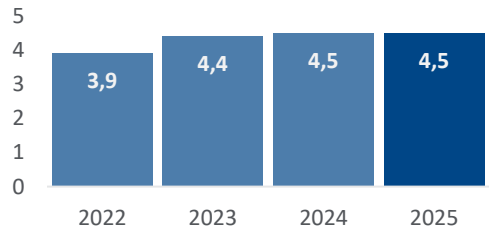
Förbundets interna kurser för tolkar har även under 2025 varit mycket populära. Genom att samtliga kurser erbjuds på distans möjliggörs deltagande för alla tolkar oavsett bostadsort. Under året har 40 tolkar genomgått SRHR[6]-utbildning, 88 tolkar har gått kursen ”Våld i nära relationer”, 49 tolkar har gått ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa”, 30 tolkar har gått

[6] Sexuell och Reproduktiv Hälsa och Rättigheter

”Fördjupningskurs Socialtjänst” och 42 tolkar har gått ”Att tolka i skolan”. Under året har 127 tolkar genomfört förbundets interna digitala introduktionskurs. Från och med hösten 2025 är introduktionskursen obligatorisk för alla nyrekryterade tolkar.

Vid två tillfällen under året har förbundets uppdragstagare bjudits in till webbinarier på temat ”Kvalitet”. Förbundet har dessutom tillsammans med Röda Korset även erbjudit ett webbinarie avseende ”Tolkning vid behandling av svår psykisk ohälsa”. Vid dessa webinarier har närmare 400 uppdragstagare deltagit. I slutet av maj bjöds förbundets tolkar och översättare in till en vårträff med lättare förtäring, där drygt 60 uppdragstagare närvarade. Aktiviteten blev mycket lyckad, trots att den från början planerade utomhusaktiviteten fick hållas inomhus på grund av vädrets makter. I december hölls den traditionsenliga julfikan för förbundets tolkar och översättare. Återigen blev denna tillställning, och även årets julklapp mycket uppskattad av de närmare 120 uppdragstagare som slöt upp.

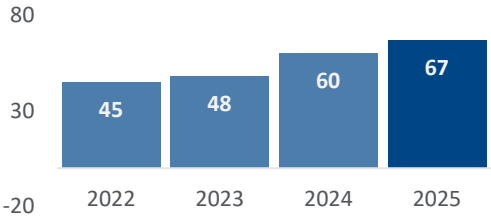
Under hösten skickades den årliga tolkenkäten ut i syfte att fånga upp upplevelsen av Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare. Totalt inkom 814 svar vilket motsvarar en svarsfrekvens om 61%. Tolkarna var även i år mycket positiva. Nöjd-Tolk-Index (NTI) ligger som föregående år på hela 4,5 av 5 möjliga.

Figur 7 Nöjd-Tolk-Index, NTI (skala: 1–5)

För fjärde året i rad ökade Employee Net Promotor Score (eNPS), det vill säga i vilken grad tolkarna rekommenderar Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare. Årets eNPS nådde den imponerande nivån 67 på skalan -100 till +100. Liksom tidigare år inkom många frisvar i form av synpunkter och idéer, vilka beaktas i förbundets kvalitets- och utvecklingsarbete.

Figur 8 Tolkarnas ambassadörskap, eNPS (skala: -100 till +100)

TFV AI-Tolk

Sedan december 2024 erbjuder förbundet ett AI-baserat tolkverktyg, vilket uppfyller kraven på datasäkerhet och patientsekretess. TFV AI-Tolk är tänkt att användas som ett komplement till den mänskliga tolken vid enklare kommunikation. Verktyget har under året företrädesvis använts i vardagskommunikationen med inneliggande patienter. I de medicinska, mer komplexa samtalen används den mänskliga tolken.

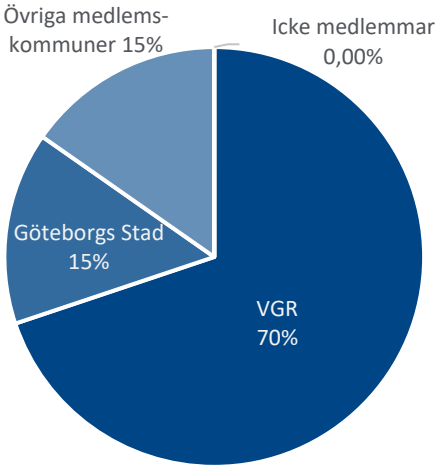
Användningen av TFV AI-Tolk ligger på en relativt låg nivå, vilket sannolikt är kopplat till olika verksamheters anpassning till ny teknik. Under året har

verktyget använts i ett 40-tal verksamheter, framför allt inom hälso- och sjukvård. Terminologin har under året utvecklats och 14 nya språk har lagts till.

Kunder

Den 31 december 2025 hade förbundet 4 086 registrerade medlemskunder. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar[7]. Västra Götalandsregionen stod för 70 % av förbundets uppdrag under året vilket är samma andel som året innan.

I motsats till tolkuppdragen där Västra Götalandsregionen beställer större delen av uppdragen så beställer medlemskommunerna nästan 70 % av samtliga översättningsuppdrag. Resterande del beställs av Västra Götalandsregionens verksamheter.

Figur 9 Fördelning av bokade uppdrag

Kundarbete

Förbundets stora kundfokus har under året genererat ett löpande kundarbete i verksamheten. Under våren skickades den årliga kundenkäten ut för mätning av Nöjd-Kund-Index (NKI). Återigen ökade kundnöjdheten och för 2025 uppgick NKI till otroliga 83 på skalan 1 till 100. I de många frisvar som inkommit inhämtades värdefulla synpunkter från kunderna för verksamhetens utveckling.

Under året har fem öppna webbinarier och tio specialanpassade informationsmöten, såväl på plats som på distans, genomförts för förbundets kunder i syfte att öka förutsättningarna för effektiva och kvalitativa samtal genom tolk. Totalt deltog 378 personer. Även sex informationstillfällen avseende förbundets AI-tolkverktyg har erbjudits förbundets kunder. Tolkförmedling Väst har som tidigare år även bjudits in till utbildningen för specialistläkare och sjuksköterskor i syfte att utbilda i tolkanvändning. För att synliggöra de kulturella utmaningar som kan uppkomma i samtal genom tolk erbjuds förbundets kunder föreläsningen Kulturdialog. Kulturdialog har under året genomförts på plats hos sju olika kunder. Totalt har 245 personer deltagit.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Verksamheten ska i enlighet med ett av de övergripande verksamhetsmålen bedrivas kostnadseffektivt. Intäkterna kommer genom förmedling av tolktjänster och förbundets största

[7] Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppdrag till domstol och polis.

kostnader är arvoden för utförda tolkuppdrag. Såväl den totala kostnaden för arvoden som den totala intäkten är direkt kopplat till hur många tolktjänster som utförs.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,2 mkr.

Likviditet

Förbundet har haft en god likviditet under 2025 och checkkrediten har inte nyttjats under året.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar sex månaders löpande driftskostnad. Direktionen har årligen tagit beslut om återbetalning om eget kapital för att reglera nivån på det egna kapitalet vid positivt resultat. Från och med 2025 kommer, i enlighet med revisorernas rekommendation, inte eget kapital längre återbetalas. I stället kommer eventuellt en utbetalning av överskott ske. Då 2025 visade ett stort positivt resultat beslutade direktionen i november att överskott överstigande 100 tkr ska utbetalas till medlemmarna. Utbetalningen sker under våren 2026 och beloppet reserveras i bokslutet för 2025.

Förbundets checkkredit kan komma att nyttjas om utbetalning av överskott sammanfaller med större inbetalningar, varför checkkrediten är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Minskning av antal kontor

Förbundets verksamhet är sedan april samlokaliserad i Göteborg, då lokalkontoret i Mariestad avvecklades. Förändringen innebar såväl ekonomiska som bemanningsmässiga effektiviseringar då samlokaliseringen har skapat bättre förutsättningar för samarbeten och därmed effektivare arbetsprocesser. Förbundets tolk- och översättningsförmedling leds nu av två verksamhetschefer i stället för som tidigare fyra. De senaste årens anpassning av antalet kontor, och därmed förbundets fasta kostnader, har bidragit till att förbundet kan möta den förväntade minskade efterfrågan på tolktjänster.

Organisationsförändring

Som ett led i avvecklingen av förbundets lokalkontor och den numera samlokaliserade verksamheten gjordes i januari en organisationsförändring av den övergripande administrationen, i syfte att effektivisera verksamheten och stärka kompetensen inom olika specialistområden. Förbundets kanslifunktion, tidigare organisatoriskt placerad under förbundsdirektören, löstes upp. En enhet för verksamhetsstöd inrättades, under vilken såväl systemförvaltning som systemutveckling samt verksamhetsutveckling och kommunikation samordnades. Även rekrytering och utbildningssamordning för tolkar ingår i enhetens verksamhet som leds av en verksamhetschef. Funktionerna förbundssekreterare, förbundscontroller och utvecklingsstrateg bildar nu i stället förbundsdirektörens stab.

TFV uppmärksammade för sin AI-Tolk

Det, i december 2024, driftsatta AI-tolkverktyget; TFV AI-Tolk, har under året uppmärksammats av flera regioner och kommuner, både medlemmar och icke medlemmar. Förbundet har bjudits in till flera nationella IT- och AI-nätverk för att berätta om AI-tolkverktyget. TFV AI-Tolk ingår också sedan hösten 2025 i en studie, vars syfte är att undersöka om ett AI-tolkverktyg kan minska vårdtiderna för inneliggande patienter.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Förbundet bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som säkerställer att verksamheten kontinuerligt utvecklas och möter de krav som ställs av medlemmar, kunder och andra intressenter. Genom ledningssystemet, certifierat enligt ISO-standard 9001 (kvalitet) och 45001 (arbetsmiljö), har en stabil grund skapats för enhetliga arbetssätt, tydliga processer och ständiga förbättringar. Arbetet har under året kompletterats av internkontroller, internrevision samt uppföljning av interna avvikelser. Verksamhetens nyckeltal har månatligen följts upp.

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- bedriva en hållbar verksamhet och arbeta kostnadseffektivt
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället.

Måluppfyllelse av övergripande mål

Tillgängligheten av tolkar har under året varit god. Den höga andelen distanstolkning i kombination med ett kontinuerligt och systematiskt rekryteringsarbete säkerställer att kundernas tolkbehov tillgodoses. Genom tydliga och, i organisationen, gemensamma rutiner säkerställs även likvärdig service till förbundets olika kunder.

För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker ett kontinuerligt och systematiskt arbete med inkommande synpunkter från såväl kunder som uppdragstagare.

Genom uppföljning och utveckling utifrån kundens behov, liksom en kontinuerlig utvärdering av såväl interna arbetsprocesser som organisationsstruktur säkerställs en hållbar och kostnadseffektiv verksamhet.

Förbundet erbjuder kundanpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans för att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar. Dessutom erbjuds kunderna så kallade Kulturdialoger, vilka syftar till att synliggöra de kulturella utmaningar som kan uppkomma i samtal genom tolk. Förbundet föreläser även regelbundet om tolkanvändning för studenter som kommer nyttja tolk i sina framtida yrkesroller.

Verksamhetsmål 2025 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 2025**
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99%.	99,4%	>99%	99,5%
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1%.	1,0%	<1%	1,0%

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 2025**
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 12%.	12,5%	≥12%	13,6%
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 32%.	33,6%	≥32%	37,9%
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 55 %.	54,7%	≥55%	51,2%

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 2025**
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 83%.	79,5%	≥83%	81,5%
Nöjd-Kund-Index (NKI) ska uppgå till minst 80.	81	≥80	83

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 2025**
Sjukfrånvaron ska understiga 6%.	11,2%	<6%	7,1%
Hållbart medarbetarengagemang (HME)[8] ska uppgå till minst 90.	92	≥90	92

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 2025**
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 72%.	70,1%	≥72%	72,2%

[8] Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett index som väger samman medarbetarnas upplevelse av ledarskap, motivation och styrning.

Måluppfyllelse av verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Utfallet av andelen tillsatta beställningar blev 99,5 % vilket även i år är en höjning jämfört med året innan. Den högre tillsättningsgraden är sannolikt ett resultat av kontinuerlig rekrytering av tolkar på efterfrågade språk, framför allt framgångsrik rekrytering av tolkar inom numerärt små språk. Likaså är den fortsatt relativt höga andelen uppdrag på distans en bidragande faktor till ökad tillsättningsgrad. Andelen uppdrag där tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska vara mindre än 1%. Liksom föregående år blev utfallet 1,0 %. I likhet med föregående år är utfallet framför allt relaterat till platstolkning i centrala Göteborg där oförutsebara trafikstörningar hindrat tolkarnas framkomlighet.

Målet att ha en pålitlig leverans bedöms ha uppnåtts, trots att en av indikatorernas målvärde inte uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Utfallet av såväl andelen uppdrag som utförs av auktoriserad tolk som andelen hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk har ökat jämfört med föregående år. Ökningen beror bland annat på att tolkning på distans ökar, och att tolkarnas tid i större utsträckning kan nyttjas till effektiv tolktid. Då uppdragen tillsätts med högsta tillgängliga kompetens utförs därför fler uppdrag av auktoriserade tolkar. Det faktum att förbundet under året har rekryterat 27 nya auktoriserade tolkar, varav sju även har sjukvårdsauktorisation, samt att 21 av förbundets befintliga tolkar erhållit auktorisation under året, har bidragit till den högre andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar.

Andelen uppdrag som utförts av nivån utbildad tolk har minskat, vilket är kopplat till att andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar har ökat. Utfallet ses därmed inte som negativt då tolkuppdragen i stället utförts av högre kompetensnivåer.

Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar bedöms ha uppnåtts, trots att en av indikatorernas målvärde inte uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Trots att andelen beställningar som inkommit via digitala tjänster har ökat med 2 procentenheter under 2025, har inte målvärdet uppnåtts. Förbundets bokningssystem utvecklas kontinuerligt för att optimera användarvänligheten och därmed möjliggöra att beställningar i största möjliga mån inkommer via digitala tjänster. Dock finns det, och troligtvis kommer det alltid att finnas, ett visst behov av manuell hantering av beställningar. Hur stor andel är svår att bedöma. Den avtagande ökningen av andelen beställningar inkomna via digitala tjänster tyder dock på att målvärdet för året var högt satt.

Årets NKI-mätning (Nöjd-Kund-Index) visade på en fortsatt ökad kundnöjdhet. Utfallet ökade från 81 till otroliga 83 (skala 1 till 100), vilket var 3 procentenheter över målvärdet om minst 80. Även i år var svarsfrekvensen hög och många frisvar inkom, vilka ligger till grund för förbundets utvecklingsarbete i syfte att möte kundernas behov.

Målet att ligga i framkant och att verksamheten ska utvecklas bedöms därmed inte i sin helhet vara uppnått, då en av indikatorerna inte uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivs i verksamheten bedöms ha en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö. Den höga ambitionsnivån att hållbart medarbetarengagemang (HME) skulle överstiga 90 uppnåddes, då snittvärdet för årets fyra mätningar uppgick till hela 92. Detta trots att det under första kvartalet fanns ett sviktande medarbetarengagemang kopplat till nedstängningen av kontoret i Mariestad.

Även om sjukfrånvaron under 2025 markant sjunkit jämfört med året innan, är den fortfarande något högre än önskat. Frånvaron är dock kopplad till ett fåtal personers, icke arbetsrelaterade, långtidsfrånvaro. Trots att målvärdet om 6 % sjukfrånvaro inte uppfylldes då utfallet för året blev 7,1 %, bedöms förbundet vara en välfungerande organisation med god arbetsmiljö. Något som det höga HME-värdet tydligt visar.

Målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare bedöms ha uppnåtts, trots att en av indikatorernas målvärde inte uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Andelen uppdrag som utförts på distans har även i år ökat. Under 2025 utfördes 72,2 % av uppdragen på distans, vilket var en ökning om 2 procentenheter och strax över målvärdet om minst 72 %. Genom distanstolkning blir kundens kostnad lägre och tolkens tid kan nyttjas mer effektivt samtidigt som miljöpåverkan minskar.

Målet att bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnått.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

För 2025 har direktionen fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska inte nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för 2025. Likviditeten har varit god och checkkrediten har inte nyttjats. Förbundet bedöms ha en god soliditet. Förbundet bedöms ha uppfyllt fyra av fem verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att förbundets intäkter måste vara högre än kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är förbundet skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. På grund av förändrad redovisning avseende tidigare återbetalning av eget kapital redovisades ett negativt resultat om 3 950 tkr för 2024. Det negativa resultatet för 2024 justerades genom att synnerliga skäl åberopades i 2024 års redovisning. Det negativa resultat ska därmed inte återställas. Ett negativt resultat om 215 tkr från 2023 återställs genom 2025 års positiva resultat. Ytterligare underskott från tidigare år finns inte.

Från och med 2025 kommer eget kapital inte längre återbetalas. I stället kan utbetalning av överskott ske. Då 2025 visade ett stort prognostiserat positivt resultat beslutade direktionen i november att överskott överstigande 100 tkr ska utbetalas till medlemmarna. Vid årets slut, efter utbetalning av överskott för 2025 återstår ett positivt resultat om 315 tkr, vilket återställer det negativa resultatet från 2023. Det negativa resultatet från 2024 justerades genom att synnerliga skäl åberopades. Balanskravet uppfylldes därmed för år 2025.

Den ekonomiska ställningen bedöms bra då likviditeten och soliditeten varit god under året. Förbundet har en långsiktig god ekonomisk hushållning.

Balanskravsavstämning

(tkr)	2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	**315**	**- 3 950**	**-215**
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**315**	**-3 950**	**-215**
Årets balanskravsresultat	**315**	**-3 950**	**-215**

Redovisning av återställning av balanskrav

(tkr)	2025	2024	2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**-215**	**-215**	**0**
- Varav 2023	-215	-215	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	**315**	**-3 950**	**-215**
+ Synnerliga skäl att inte återställa	0	3 950	0
+ Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0**	**-215**	**-215**
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**0**	**-215**	**-215**
- Varav från år 2023, återställs senast 2026	0	-215	-215

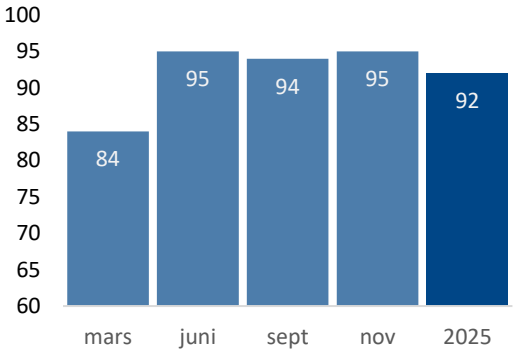
Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

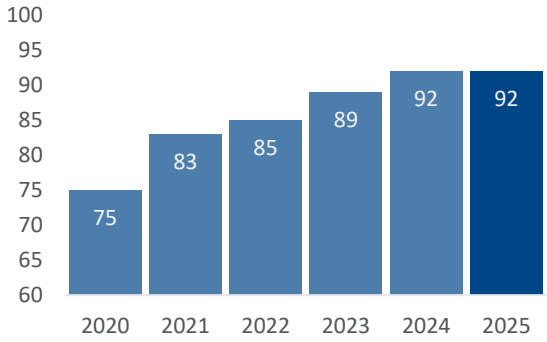
Efter omorganisation i januari är verksamheten uppdelad i två enheter för tolkförmedling, en för översättningssamordning och en för verksamhetsstöd samt stab. Samtlig verksamhet är sedan april samlokaliserad i Göteborg. Efter en period av förändring har organisationen under hösten stabiliserats i sin nya form och i december kompletterats med en ny verksamhetschef.

Även om det under första kvartalet fanns ett sviktande medarbetarengagemang (HME) kopplat till nedstängningen av kontoret i Mariestad är det totala medarbetarengagemanget i förbundet mycket högt. Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen under flera år har en tydlig positiv effekt, vilket framgår av utfallet i arbetsmiljöverktyget Winningtemp, samt i årets mätningar av HME som för andra året i följd uppgick till hela 92 av 100 möjliga.

Figur 10 HME-mätningar 2025

Figur 11 HME-mätningar 2020–2025

Förbundsdagen genomfördes som tidigare år i december. Årets externa föreläsare Linda Hammarstrand genomförde en mycket energifylld förmiddag under rubriken ”Arbeta tillsammans, inte bredvid”. Eftermiddagen fortsatte på temat ”Tillsammans blir vi bättre”. Dagen var som alltid mycket uppskattad av förbundets medarbetare och dess värde för verksamheten är tydlig.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i maj med retroaktivitet för april. Löneöversynen föregicks av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2025 hade förbundet 40 tillsvidareanställda arbetstagare samt en provanställd. Av de tillsvidareanställda arbetstagarna var 35 kvinnor och fem män. Vid mättillfället var en arbetstagare föräldraledig och två arbetstagare studieledigа, samtliga på 100 %. Ytterligare två arbetstagare var partiellt föräldralediga.

Under året har förbundet haft en hög personalomsättning vilket, utöver en naturlig omsättning inklusive två pensionsavgångar, i stor utsträckning påverkats av att lokalkontoret i Mariestad stängdes ner och att verksamheten flyttades till Göteborg. I samband med samlokaliseringen av

verksamheten har arbetsprocesserna effektiviserats. Tillsammans med ökad digitalisering och automatisering har detta medfört ett minskat bemanningsbehov av tolkförmedlare. Antalet arbetade timmar har under året motsvarat 39,8 årsarbetare (åa), vilket är en minskning med 4,3 åa jämfört med föregående år. Under året har 56 personer arbetat i förbundet, 15 har slutat och 7 har nyanställts. Personalomsättningen för året var 33,9 %.

År	Tills vidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2025	39,8	0,0	0,02	39,8
2024	42,0	2,0	0,1	44,1
2023	47,6	1,4	0,9	49,9
2022	48,8	0,9	0,3	50,0
2021	52,9	2,2	1,0	56,1

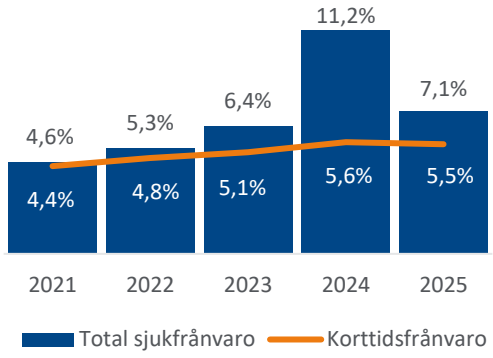
Tabell 7 Faktisk arbetad omvandlat till årsarbetare (åa)

Sysselsättningsgrad

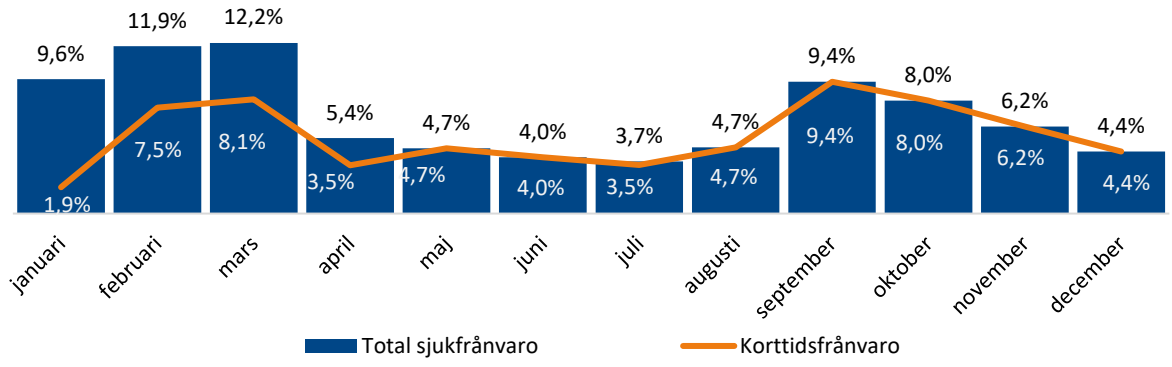
Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,5 % vilket är densamma som föregående år. 99,4 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet. Samtliga medarbetare är erbjudna heltidsanställning.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2025 var 7,1 % vilket är en betydande minskning jämfört med föregående år, även om första kvartalets nivå var påverkat av långtidssjukfrånvaro. Från april har sjukfrånvaron sjunkit och legat på en mer normal nivå.

Figur 12 Sjukfrånvaro 2021–2025

Figur 13 Sjukfrånvaro per månad 2025

Sjukfrånvaron har över lag minskat, undantaget åldrarna 29 år eller yngre där en liten höjning har skett. Sjukfrånvaron för såväl kvinnor som män har sjunkit, och ligger nu på 7,3 % respektive 5,7 %. En markant sänkning har skett av sjukfrånvaron för män vilken även har koppling till långtidssjukfrånvaron som har mer än halverats. Ingen sjukfrånvaro har bedömts vara arbetsrelaterad under året.

År	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro	7,1%	11,2%	6,4%
Sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	23,0%	49,2%	19,9%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,3%	9,5%	5,5%
Sjukfrånvaro för män	5,7%	22,0%	11,2%
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	6,0%	5,4%	4,7%
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år	6,8%	12,1%	6,7%
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,9%	11,5%	6,3%

Tabell 8 Översikt sjukfrånvaro

Kostnaden för företagshälsovård var fortsatt låg under året. Friskvårdsbidraget har under 2025 nyttjats av 71% av medarbetarna, vilket är samma nivå som föregående år.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

Den rådande migrationspolitiken kommer sannolikhet fortsatt bidra till ett minskat behov av språktolk och därmed över tid en minskad efterfrågan på förbundets tolktjänster. Tidöpartierna gav i början av 2025, utifrån Tidöavtalet, ett utredningsdirektiv avseende rätten till avgiftsfri tolk. Som direktivet ser ut undantas sjukvård och rättsväsendet från utredningen. Om rätten till avgiftsfri tolk regleras kommer det sannolikt över tid påverka förbundets verksamhet. Utredningen förväntas vara klar under våren 2026. Eventuella lagförändringar sker sannolikt tidigast året därefter.

Förbundet får från och med januari 2026 en ny medlemskommun. Direktionen beslutade under året att även för 2027 öppna upp för nya medlemmar i förbundet, då verksamheten på grund av en generell minskad efterfrågan av tolktjänster bedöms ha kapacitet att ta in fler medlemmar. Intresse har signalerats för medlemskap i förbundet.

Den tekniska utvecklingen, och AI specifikt, kommer med stor sannolikhet att påverka tolkbranschen framöver. I vilken utsträckning och på vilket sätt är i dagsläget svårt att förutse. Förbundets tjänst TFV AI-Tolk som lanserades strax innan jul 2024 har nu varit i drift i drygt ett år. AI-tolken ersätter än så länge inte den mänskliga tolken utan används som ett komplement i enklare vardagssamtal med framför allt inneliggande patienter inom sjukvården. Hur verktyget kommer att användas framgent återstår att se. Än så länge råder en försiktighet från förbundets kunder avseende användning. Nyttjandet förväntas dock öka över tid.

Under de senaste två åren har en allt tydligare kostnadsmedvetenhet kopplat till tolktjänster uppmärksammats från förbundets kunder. Efterfrågan på mer kostnadseffektiva tolktjänster förväntas därmed öka och distanstolkning borde bli än mer dominerande. Frågan är i vilken omfattning platstolkning kommer att efterfrågas då denna tjänst medför högre kostnader för kunden och tolkbehovet i de flesta fall likväl kan tillgodoses av en tolk på distans.

Förbundet erbjuder sedan drygt ett år en kostnadsfri SMS-funktion för påminnelse om bokat besök, på valt tolkspråk, till patient/klient. SMS-påminnelsen syftar till att minska uteblivna patienter/klienter, och därmed onödiga kostnader för kund samt ineffektiv användning av viktiga samhällsfunktioner. SMS-funktionen används än så länge i mycket ringa omfattning av förbundets kunder. Användningen förväntas dock öka över tid, och därmed kan då tolkens tid nyttjas mer effektivt.

Medlemskommunerna Mariestad, Töreboda och Gullspång (MTG) har i samverkan levererat administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön till Tolkförmedling Väst sedan förbundet bildades 2013. Då MTG-samarbetet upplöses vid årsskiftet 2026/2027 kommer Mariestads kommun från och med första januari 2027 vara tjänsteleverantör av ekonomi-, lön- och HR-stöd. Skövde kommun kommer vara tjänsteleverantör av IT. Förändringen kommer medföra ett stort omställningsarbete och eventuella oförutsedda kostnader under 2026.

Genom att förbundet sedan våren 2025 har samlat all verksamhet i Göteborg och avvecklat lokalkontoren har en mer optimerad och kostnadseffektiv verksamhet möjliggjorts. Teknikens möjligheter och kundernas föränderliga behov ställer allt högre krav på innovation och en organisation som snabbt ställer om. Tolkförmedling Väst förväntas fortsatt ligga i framkant och vara en förebild i branschen samt inte minst genomsyras av högt medarbetarengagemang och hög kundnöjdhet.

Budget 2025

Enligt förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter och medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Budget 2025 lades utifrån då gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknades till ca 315 000 uppdrag för 2025. För en budget i balans bedömdes prisjusteringen för 2025 resultera i en snitthöjning om 3,5 %.

Budget 2025	**(tkr)**
Verksamhetens intäkter	233 760
Verksamhetens kostnader	233 760
Årets resultat	**0**

Ekonomisk plan 2025–2027

Budget (tkr)	**2025**	**2026**	**2027**
Intäkter	233 760	236 000	238 000
Kostnader	233 760	236 000	238 000
Budgeterat resultat	**0**	**0**	**0**

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier av mindre värde (understigande ett halvt prisbasbelopp) aktiveras inte. Avskrivningar av inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Förbundet har tidigare återbetalat eget kapital för att reglera nivån på det egna kapitalet vid positivt resultat. Från och med 2025 kommer, i enlighet med revisorernas rekommendation, inte eget kapital längre återbetalas. I stället kommer eventuellt en utbetalning av överskott att ske vid större positivt resultat, vilket sker i 2025 års bokslut.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2025	Utfall 2025	Utfall 2024
Verksamhetens intäkter	1	233 760	231 858	220 452
Verksamhetens kostnader	2	-231 935	-229 672	-222 593
Avskrivningar	3	-1 800	-1 686	-1 734
Verksamhetens nettokostnader		**25**	**501**	**-3 875**
Finansiella intäkter	4	20	6	8
Finansiella kostnader	5	-45	-192	-83
Resultat före extraord. poster		**0**	**315**	**-3 950**
Extraordinära poster		0	0	0
Årets resultat		**0**	**315**	**-3 950**

Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6,7	4 040	5 726
Inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		**4 040**	**5 726**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	47 669	42 839
Likvida medel	10	32 050	15 693
Summa omsättningstillgångar		**79 718**	**58 532**
SUMMA TILLGÅNGAR		**83 758**	**64 258**

EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	26 781	30 731
Andelskapital, medlemmar		3 212	3 212
Årets resultat		315	-3 950
Summa eget kapital		**30 308**	**29 993**
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	53 450	34 264
Summa skulder		**53 450**	**34 264**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**83 758**	**64 258**

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	11	315	-3 950
Justering för av- och nedskrivning	3	1 686	1 734
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**2 001**	**-2 216**
Förändring kortfristiga fordringar	9	-4 830	-784
Förändring kortfristiga skulder	12	19 185	-359
Medel från den löpande verksamheten		**16 357**	**-3 358**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6,7	0	0
Medel från investeringsverksamheten		**0**	**0**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Andelskapital	13	0	77
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0**	**77**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**16 357**	**-3 281**
Likvida medel vid årets början		15 693	18 974
Likvida medel vid årets slut	10	**32 050**	**15 693**

Noter

(tkr)		Bokslut 2025	Bokslut 2024
1	**Verksamhetens intäkter**		
	Riktade bidrag	26	28
	Återbetalning till medlemmar av överskott	-16 960	-8 700
	Förmedlingstjänster	248 789	228 992
	Övriga intäkter	4	133
	Summa verksamhetens intäkter	**231 858**	**220 452**
2	**Verksamhetens kostnader**		
	Direktionskostnader	-638	-609
	Sociala avgifter direktion	-176	-163
	Personalkostnad	-20 960	-20 355
	Sociala avgifter personal	-9 221	-8 958
	Arvoden och ersättning tolkar	-147 505	-142 823
	Sociala avgifter tolkar	-36 886	-35 830
	Tolkutbildning	-423	-329
	Lokalkostnader	-3 471	-3 317
	IT-kostnader	-6 449	-5 793
	Inventarier, förbrukningsmaterial	-332	-255
	Administrativa- och konsulttjänster	-3 360	-3 912
	Summa verksamhetens kostnader	**-229 422**	**-222 343**
	Ersättning för revisorer		
	Revisionsuppdraget, sakkunniga	-250	-250
	Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	0
	Skatterådgivning	0	0
	Övriga tjänster	0	0
	Summa	**-250**	**-250**
	Verksamhetens totala kostnader	**-229 672**	**-222 593**
3	**Avskrivningar**		
	Inventarier	-1 686	-1 734
	Summa	**-1 686**	**-1 734**
4	**Finansiella intäkter**		
	Ränteintäkter	6	8
	Övriga finansiella intäkter	0	0
	Summa	**6**	**8**

5 Finansiella kostnader

Räntekostnad	-119	-11
Övriga finansiella kostnader	-74	-71
Summa	**-192**	**-83**

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

6 Pågående investeringar

Pågående investeringar	0	0
Summa	**0**	**0**

7 Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde	8 289	8 289
Årets investering	0	0
Årets utrangering	0	0
Omklassificering från pågående investering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	**8 289**	**8 289**

Avskrivningar		
Ingående avskrivning	-2 563	-877
Årets avskrivning	-1 686	-1 686
Försäljning/utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	**-4 250**	**-2 563**

Utgående bokfört värde vid årets slut	**4 040**	**5 726**

8 Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	1 341	1 341
Årets försäljning	0	0
Årets utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	**1 341**	**1 341**

Avskrivningar		
Ackumulerade avskrivningar	-1 341	-1 293
Årets avskrivning	0	-48
Försäljning/utrangering	0	0
Utgående avskrivningar	**-1 341**	**-1 341**

Utgående bokfört värde	**0**	**0**

9 Fordringar

Kundfordringar	28 085	26 390
Div. kortfristiga fordringar	73	117
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19 511	16 332
Summa	**47 669**	**42 839**

10 Kassa och bank

Bank	32 050	15 693
Summa	**32 050**	**15 693**

En checkkredit på 10 mkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2025.

11 Eget kapital

Ingående balans Allmänt eget kapital	30 731	30 946
Reglering Årets Resultat	-3 950	-215
Utgående balans Allmänt eget kapital	**26 781**	**30 731**

Årets resultat	315	-3 950
Andelskapital, medlemskommuner	3 212	3 212
Summa eget kapital	**30 308**	**29 993**

12 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	1 142	703
Moms	11 096	10 655
Personalens skatter och avgifter	4 243	4 272
Övriga kortfristiga skulder	17 047	0
Skulder till anställda	96	45
Upplupna semesterlöner	641	1 098
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	17 840	13 243
Övriga upplupna kostnader	1 344	4 248
Summa	**53 450**	**34 264**

13 Andelskapital

Årets förändring av andelskapital	0	77

Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare

Summa	**0**	**77**

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas för förbundet som helhet, då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive enhet finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2025 är lagd utifrån ett beräknat behov om 315 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. För en budget i balans bedömdes prisjusteringen för 2025 resultera i en snitthöjning om 3,5 %.

Utfall

Utfallet för 2025 blev 313 000 uppdrag vilket är 2 000 färre än budgeterat. Årets resultat blev 315 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat.

Belopp i tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024
INTÄKTER			
Försäljning av förmedlingstjänster	248 789	233 760	228 992
Övriga intäkter	29		160
Återbetalning medlemmar	0		-8 700
Utbetalning av överskott	-16 960		
Summa verksamhetens intäkter	**231 858**	**233 760**	**220 452**
KOSTNADER			
Direktionskostnad	814	900	772
Personalkostnad	30 182	34 452	29 312
Arvoden uppdragstagare	184 391	183 333	178 653
Rekrytering och utbildning av tolkar	423	600	329
Lokalkostnader	3 471	3 548	3 317
IT-kostnader	6 449	4 896	5 793
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	332	266	255
Administrativa tjänster	3 609	3 940	4 161
Finansiella kostnader	1 872	1 825	1 809
Summa verksamhetens kostnader	**231 543**	**233 760**	**224 402**
ÅRETS RESULTAT	**+315**	**0**	**-3 950**

Kundernas tolkbehov är påverkade av flera parametrar och behovsanalysen som ligger till grund för budgeten är därmed komplex och svårbedömd. Då antalet tolkuppdrag för 2024 kraftigt minskade fanns en stor osäkerhet i budgetarbetet avseende förväntat antal uppdrag 2025. Under

året utfördes dock 313 000 uppdrag vilket var mycket nära det budgeterade antalet om 315 000 uppdrag. Trots detta blev förmedlingsintäkterna 15 mkr över budget. Förklaringen är främst en förändring i prismodellen, vilken styrs av uppdragstyp samt den utförande tolkens kompetensnivå. Parametrar som är mycket svåra att förutse. För 2026 har dock justeringar gjorts för att bättre matcha kostnader och intäkter. På grund av det stora överskottet 2025 kommer en utbetalning om närmare 17 mkr ske till medlemmarna. Utbetalningen har reserverats i årets bokslut, och resultatet balanserar därmed årets kostnader och utgifter.

Direktionskostnaderna för året motsvarar budgeterat belopp.

Personalkostnaderna för året är 4,3 mkr lägre än budgeterat vilket beror på organisationsförändringar, inklusive avveckling av lokalkontoret i Mariestad, samt vakanta tjänster och oförutsedda tjänstledigheter under året.

Under 2025 har inte budgeten för rekrytering och utbildning av tolkar använts fullt ut. Detta beror bland annat på att tolkar deltagit i externa SRHR utbildningar där förbundet inte haft några kostnader, men också för att förbundet inte anlitat validerare då externa utbildningssamordnare tillhandahållit möjlighet att validera tolkerfarenheten. Förbundets kostnader kopplat till rekrytering och utbildning har de senare åren sjunkit, bland annat för att externa aktörer erbjuder ett större utbud kopplat till utbildning av tolk men också för att förbundet effektiviserat, digitaliserat och distansanpassat processerna runt rekrytering och utbildning av tolk. Förbundet har de senaste åren i allt högre grad rekryterat redan etablerade och utbildade tolkar, vilket har minskat behoven av grundutbildning i förbundets regi. Å andra sidan ökar intresset för auktorisation bland landets tolkar, vilket främjar en högre kompetensnivå. Därför ersätter förbundet tolkarna för auktorisationsprovsavgiften. Denna kostnad förväntas öka framöver. Budget för 2026 är sänkt för att bättre motsvara dagens behov.

Utfallet för lokalkostnader för 2025 blev strax under budget. Direktionen beslutade under hösten 2024 att minska antalet kontor från två till ett, vilket resulterade i att kontoret i Mariestad stängdes ner i april 2025. Hyran för resterande avtalstid, som sträckte sig in i 2026, har belastat 2025 års resultat. Den högre lokalkostnaden för Mariestad har dock balanserats av en lägre lokalkostnad för Göteborgskontoret, vilket i sig är ett resultat av en avsevärt lägre hyreshöjning än budgeterat.

Kostnadsutfallet för IT-program och licenser är drygt 1,5 mkr högre än budgeterat vilket främst beror på kostnader för utveckling av förbundets bokningssystem, samt indexuppräknad driftskostnad för bokningssystemet.

Kostnader relaterat till administrativa tjänster var 300 tkr lägre än budgeterat, vilket beror på att extern jurist- och övrigt konsultstöd inte behövts i den utsträckning som budgeterats.

Kostnadsutfallet för avskrivningar och finansiella kostnader ligger i linje med budget.

Förbundets investeringsverksamhet

Förbundet har inte haft någon investeringsverksamhet under året.

Tolkar med kvalitet

@Tolkförmedling Väst

www.tolkformedlingvast.se

Tolkförmedling Väst

PROTOKOLL
Direktionen
2026-03-27
Dnr 26/0001-1

§ 620 Årsredovisning 2025

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna ÅRSREDOVISNING 2025 och översänder den därefter till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning av ärendet

Efter varje räkenskapsår, tillika kalenderår, ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, noter samt drift- och investeringsredovisning.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,2 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Antalet kontor minskades och verksamheten samlokaliserades i Göteborg.
- I januari gjordes en omorganisation i syfte att effektivisera verksamheten.
- Förbundets AI-tolkverktyg har rönt uppmärksamhet.

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Under 2025 utfördes cirka 313 000 uppdrag vilket är nära det budgeterade antalet om 315 000 uppdrag. Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för 2025. Förbundet gjorde ett överskott om
17,3 mkr, vilket i enlighet med direktionens beslut i november, undantaget 100 tkr, ska utbetalas till medlemmarna. Efter avsättning för utbetalning av överskott, blir årets resultat 315 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Förbundet återställer 2023 års negativa resultat om -215 tkr. Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga finansiella mål, samt fyra av fem verksamhetsmål. Likviditeten har varit god och förbundet har en god soliditet. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2025, dnr 26/0005–2
- INTERNKONTROLLRAPPORT, dnr 26/0005–3

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Revisorerna i Tolkförmedling Väst

2026-04-08

Till
Fullmäktige i Västra Götalandsregionen
samt respektive medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31”.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål och de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Göteborg, 2026-04-08

Anne-Lie Sundling
Förtroendevald revisor

Marie Engström-Rosengren
Förtroendevald revisor

Bilaga: Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31

Penneo document key: YY4WZ-LK51U-HG6DA-09LT7-2JZPR-F1NGU

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANNELIE SUNDLING

Undertecknare

Serienummer: 096625eddfc70d[…]6fb05dfd4c77e

IP: 83.185.xxx.xxx

2026-04-08 07:02:14 UTC

MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN

Undertecknare

Serienummer: 24249f7c1a9cb0[…]de07567827de9

IP: 213.204.xxx.xxx

2026-04-08 07:06:01 UTC

Penneo dokumentnyckel: YY4WZ-LK51U-HG6DA-09LT7-2JZPR-F1NGU

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Tolkförmedling Väst

2026-03-03

Azets Revision & Rådgivning har av Tolkförmedling Väst revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningarna har varit att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Sundsvall den 3 mars 2026

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor

Liz Gard
Certifierad kommunal revisor

Utöver denna granskningsrapport avlämnas av den auktoriserade revisorn även *Det sakkunniga biträdets yttrande* som omfattar räkenskapsrevisionen.

Innehåll

01	Sammanfattning	3
02	Inledning	7
03	Översiktlig granskning av processer	14
04	Granskningsresultat- Räkenskapsrevision	16
05	Granskningsresultat- God ekonomisk hushållning	19
06	Granskningsresultat- Balanskravsresultat	23

Sammanfattning

01

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har av Tolkförmedling Västs revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025. Syftet med granskningarna har varit att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har ej gjort några väsentliga noteringar.

Sammanfattning

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål/verksamhetsmål

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

Balanskravsresultat

Förbundet kommer med årets balanskravsresultat på 315 tkr att återställa 2023 års negativa balanskravsresultat på -215 tkr. Totalt kvarstår ingenting att återställa då förbundet hänvisade till synnerliga skäl för att inte återställa föregående års underskott.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Sammanfattning - Revisionsfrågor

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?

- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Balanskravsresultat

- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Inledning

02

Inledning

Vi har av Tolkförmedling Västs revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om förbundet efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelse. Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Avgränsning

- Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2025-12-31.
- Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.
- Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.
- Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapport och årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat bygger på följande revisionskriterier:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Prövning av oberoende

- Vi har i enlighet med vårt regelverk, Standard för kommunal räkenskapsrevision samt Skyrevs rekommendationer prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

Metod

Revisionen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång av relevanta processer för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Verifiering av delårsrapport och årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen

Ansvarig styrelse

- Granskningarna avser förbundets delårsrapport och årsredovisning som avges av direktionen.
- Rapporten är faktakontrollerad av förbundets ekonom.

Bedömningsnivåer

Bedömningsnivåerna skiljer sig åt baserat på granskningsområde, givet att bedömning utgår ifrån olika lagar, regelverk och rekommendationer.

Räkenskapsrevision	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende räkenskapsrevision baseras på följande nivåer	I allt väsentligt	
	Endast delvis	
	Nej	

God ekonomisk hushållning	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende god ekonomisk hushållning baseras på följande nivåer och utgår från Skyrevs rekommendation *nr. 5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning*	Förenligt med direktionens beslut	
	Delvis förenligt med direktionens beslut	
	Ej förenligt med direktionens beslut	
	Otydligt eller ostrukturerat, går ej att bedöma	

Balanskravsresultat	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende räkenskapsrevision baseras på följande nivåer	Uppfylls	
	Uppfylls ej	

Översiktlig granskning av processer

03

Översiktlig granskning av processer

Under hösten har vi skapat oss en förståelse för processer som är relevanta för upprättandet av de finansiella rapporterna och identifierat lämpliga granskningsåtgärder. Vi uttalar oss inte om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Slutsats

Vår slutsats är att vi i samband med granskningen av relevanta processer inte har funnit några avvikelser av sådan väsentlig karaktär att vår ursprungliga riskbedömning och granskningsansats har behövt ändras.

Granskningsresultat - Räkenskapsrevision

04

Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Vi har ej gjort några väsentliga noteringar.

Bedömning

Räkenskapsrevision

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?	Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.	
• Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?	Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	
• Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?	Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	

Granskningsresultat – God ekonomisk hushållning

05

God ekonomisk hushållning

Kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar förbundets ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har i Budget och verksamhetsplan 2025-2027 antagit fem verksamhetsmål och två finansiella mål.

Verksamhetsmål	Utfall per 2025-12-31
Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet är i enlighet med eller över målvärdet. Målet bedöms uppnått.
Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar	Målet har tre kopplade indikatorer. Utfallet för två av indikatorerna är över målvärdet. Målet bedöms uppnått.
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet för en av indikatorerna är över målvärdet. Målet bedöms inte uppnått.
Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet för en av indikatorerna är i enlighet med eller övermålvärdet. Målet bedöms uppnått.
Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet	Målet har en kopplad indikator. Utfallet är över målvärdet. Målet bedöms uppnått.

God ekonomisk hushållning forts.

Finansiella mål	Bedömning per 2025-12-31
Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat	Av årsredovisningen framgår att den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för året. Målet bedöms uppnått.
Checkkrediten ska ej nyttjas	Av årsredovisningen framgår att likviditeten har varit god och checkkrediten har inte nyttjats under året. Målet bedöms uppnått.

Förbundet bedömer att fyra av fem verksamhetsmål och båda finansiella målen har uppnåtts. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Vi noterar att två av verksamhetsmålen bedöms olika trots att båda målen har två indikatorer varav endast ett är över målvärdet. Om indikatorer har olika viktning i bedömningen så bör det framgå tydligt redan i budget för att undvika subjektiva bedömningar i utvärderingen av målen.

Bedömning

God ekonomisk hushållning

Revisionsfråga

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

Bedömningsnivå

Granskningsresultat – Balanskravsresultat

06

Balanskravsresultat

Ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet kommer med årets balanskravsresultat på 315 tkr att återställa 2023 års negativa balanskravsresultat på -215 tkr. Totalt kvarstår ingenting att återställa då förbundet hänvisade till synnerliga skäl för att inte återställa föregående års underskott.

Balanskravsavstämning

(tkr)	2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	**315**	**- 3 950**	**-215**
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**315**	**-3 950**	**-215**
Årets balanskravsresultat	**315**	**-3 950**	**-215**

Redovisning av återställning av balanskrav

(tkr)	2025	2024	2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**-215**	**-215**	**0**
- Varav 2023	-215	-215	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	**315**	**-3 950**	**-215**
+ Synnerliga skäl att inte återställa	0	3 950	0
+ Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0**	**-215**	**-215**
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**0**	**-215**	**-215**
- Varav från år 2023, återställs senast 2026	0	-215	-215

Bedömning

Balanskravsresultat

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?	Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls. Inga synnerliga skäl har åberopats.	

Tack för ert förtroende!

azets.com/sv-se

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Tolkförmedling Väst (org.nr 222000-2972)

Inledning

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Tolkförmedling Väst utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2026-04-02.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Tolkförmedling Väst för år 2025-01-01–2025-12-31 avtagen av direktionen den 2026-03-27. Vi har granskat förvaltningsberättelsen samt investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision.*

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundets.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidan 3. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Penneo document key: 16M2Y-W3QQP-QUYWF-NNKGI-JRYNL-3TTGD

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Penneo document key: 16M2Y-W3QQP-QUYMF-NNKGI-JRYNL-3TTGD

- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sundsvall den 2 april 2026

Azets Revision & Rådgivning AB

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor/Ansvarigt sakkunnigt biträde

Penneo document key: 16M2Y-W3QQP-QUYWF-NNKGI-JRYNL-3TTGD

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Yngve Roger Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor
Serienummer: 0a6fb105ff7c07[...]b670372d4c2b2
IP: 37.123.xxx.xxx
2026-04-02 21:33:26 UTC

BankID

Penneo dokumentnyckel: 16M2Y-W3QQP-QUYMF-NNKGI-JRYNL-3TTGD

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Kontrollområde: Internkontrollrapport

Kontrollmoment
Sammanfattning av internkontroller.

Enhet
Förbundsövergripande

Metod
Genomgång av utförda internkontroller kopplat till planen för interkontroll.

Mätperiod
2025-01-01–2025-12-31

Tillvägagångssätt
Genomgång av kontroller genomförda inom ramen för internkontrollplanen 2025.

Resultat
1. Politiska beslut; inga brister påvisade.
2. Löneutbetalningar; inga brister påvisade.
3. Arvodesutbetalningar politiker; inga brister påvisade.
4. Arvodesnivå och uppdragstagarregister; inga brister påvisade.
5. Synpunkter; ett ärende ej hanterad enligt rutin, allvarlighetsgraden borde medfört eskalering till verksamhetschef. I övrigt inga brister påvisade.
6. Internkontrollrapport; se denna sammanställning.

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga kontroller i internkontrollplanen genomförts. De brister som uppmärksammats har åtgärdats direkt.

Kontroll utförd av:	Kontroll rapporterad till:
Åsa Fröding	Claudia Nistor-Pedrini
Förbundsdirektör	Ordförande

Comfact Signature Referensnummer: 263197SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ÅSA FRÖDING
TITEL, ORGANISATION:	Förbundsdirektör, Tolkförmedling Väst
TID:	2025-10-21 15:11:39 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0929aa9ac9bd31e7497fb6fd05801e9dd7

NAMN:	CLAUDIA NISTOR-PEDRINI
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Tolkförmedling Väst
TID:	2025-10-21 16:09:12 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08353bee8ba24faced9fb24b8479b6730a

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-10-21 16:09:17 +02:00
Ref: 263197SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

Årsredovisning 2025

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att godkänna ÅRSREDOVISNING 2025 och översänder den därefter till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning av ärendet

Efter varje räkenskapsår, tillika kalenderår, ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, noter samt drift- och investeringsredovisning.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,2 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Antalet kontor minskades och verksamheten samlokaliserades i Göteborg.
- I januari gjordes en omorganisation i syfte att effektivisera verksamheten.
- Förbundets AI-tolkverktyg har rönt uppmärksamhet.

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Under 2025 utfördes cirka 313 000 uppdrag vilket är nära det budgeterade antalet om 315 000 uppdrag. Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för 2025. Förbundet gjorde ett överskott om 17,3 mkr, vilket i enlighet med direktionens beslut i november, undantaget 100 tkr, ska utbetalas till medlemmarna. Efter avsättning för utbetalning av överskott, blir årets resultat 315 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Förbundet återställer 2023 års negativa resultat om -215 tkr. Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga finansiella mål, samt fyra av fem verksamhetsmål. Likviditeten har varit god och förbundet har en god soliditet. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2025, dnr 26/0005–2
- INTERNKONTROLLRAPPORT, dnr 26/0005–3

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

Intern

MARIESTAD

Datum: 2026-05-04
Dnr KS 2026/00314
Sida 1 av 2

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Räddningstjänsten Skaraborg 2025 samt beslut om ansvarsfrihet för direktionen

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Räddningstjänsten Skaraborg år 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Räddningstjänsten Skaraborg samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Räddningstjänsten Skaraborg är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna Skövde, Lidköping, Mariestad, Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspång. Räddningstjänsten Skaraborg bemannar och driver även en larmcentral för kommunala trygghetslarm i kommunerna Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga.

Förbundsutökningen som trädde i kraft den 1 januari 2023 genomfördes mot en tidplan där ett större antal organisatoriskt viktiga aktiviteter och processer lämnades att genomföras under verksamhetsåret 2023, vilket medfört att förbundets resurser har styrts mot både vår kärnverksamhet och fortsatt implementering av det utökade förbundet.

Direktionen beslutade den 23 april 2026 (§ 30) att ge förbundschefen i uppdrfag att delge medlemskommunerna Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning för 2025, med tillhörande underlag, för beslut om godkännande och beviljande av ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.

Förbundets resultat för helåret uppgår till 1 014 404 kronor.

Revision

- Revisionen bedömer sammantaget att direktionen i förbundet, i allt väsentligt, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll, i allt väsentligt, har varit tillräcklig.

- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.

- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

- Revisionen bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

- Revisionen tillstyrker att respektive kommunfullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.

- Revisionen tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Bedömning ur miljömässig dimension

Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den ekonomiska dimensionen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, 2026-05-04
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-04
Årsredovisning Räddningstjänsten Skaraborg 2025
D § 30/26
Revisionsberättelse för 2025
Revisorernas redogörelse för år 2025
Granskning av bokslut och årsredovisning 2025
Yttrande från autoriserad revisor

Beslutet ska skickas till:

Räddningstjänsten Skaraborg
Ekonomichef, Björn Söderlundh

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-05-04
Dnr: 2026/314

Ekonomienheten
Björn Söderlundh
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Räddningstjänsten Skaraborg 2025 samt beslut om ansvarsfrihet för direktionen

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för Räddningstjänsten Skaraborg år 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen i Räddningstjänsten Skaraborg samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Bakgrund

Räddningstjänsten Skaraborg är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna Skövde, Lidköping, Mariestad, Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspång. Räddningstjänsten Skaraborg bemannar och driver även en larmcentral för kommunala trygghetslarm i kommunerna Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga.

Förbundsutökningen som trädde i kraft den 1 januari 2023 genomfördes mot en tidplan där ett större antal organisatoriskt viktiga aktiviteter och processer lämnades att genomföras under verksamhetsåret 2023, vilket medfört att förbundets resurser har styrts mot både vår kärnverksamhet och fortsatt implementering av det utökade förbundet.

Direktionen beslutade den 23 april 2026 (§ 30) att ge förbundschefen i uppdrfag att delge medlemskommunerna Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning för 2025, med tillhörande underlag, för beslut om godkännande och beviljande av ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.

Förbundets resultat för helåret uppgår till 1 014 404 kronor.

Revision

- Revisionen bedömer sammantaget att direktionen i förbundet, i allt väsentligt, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Revisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

- Revisionen bedömer att direktionens interna kontroll, i allt väsentligt, har varit tillräcklig.
- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.

- Revisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

- Revisionen bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

- Revisionen tillstyrker att respektive kommunfullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.

- Revisionen tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Social dimension
Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg har ingen direkt påverkan ur den ekonomiska dimensionen.

Underlag till beslut
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-04

Årsredovisning Räddningstjänsten Skaraborg 2025

D § 30/26

Mariestads kommun

Revisionsberättelse för 2025

Revisorernas redogörelse för år 2025

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Yttrande från autoriserad revisor

Beslutet ska skickas till

Räddningstjänsten Skaraborg
Ekonomichef, Björn Söderlundh

Årsredovisning 2025

Fastställd av: Direktionen, Dnr 2025-002359
Fastställd datum: 2026-02-19
Dokumenttyp: Årsredovisning
Dokumentansvarig: Förbundschef

Innehållsförteckning

1 Inledning 1

1.1 Räddningstjänsten Skaraborg i korthet 1

1.2 Medlemsbidrag och finansiering 1

1.3 Våra värderingar 1

1.4 Verksamhetsplan 1

2 Förvaltningsberättelse 2

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling 2

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 3

2.2.1 Finansförvaltning pensionsmedel 3

2.2.2 Helårsanalys av Räddningstjänsten Skaraborgs placeringsportfölj 3

2.3 Händelser av väsentlig betydelse 3

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 6

2.5 Verksamhetsmål 7

2.6 Balanskravsresultat 7

2.7 Väsentliga personalförhållanden 8

2.7.1 Sjukfrånvaro 10

2.7.2 Riskobservationer, olycksfall, tillbud och positiva observationer 10

2.8 Förväntad utveckling 11

2.9 Måluppföljning 12

3 Resultaträkning 17

4 Balansräkning 17

5 Kassaflödesanalys 19

6 Noter och tilläggsupplysningar 20

7 Investeringsredovisning 24

8 Driftredovisning 25

9 Vår verksamhet 26

10 Framtid 28

1 Inledning

1.1 Räddningstjänsten Skaraborg i korthet

Räddningstjänsten Skaraborg är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna; Skövde, Lidköping, Mariestad, Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspång.

1.2 Medlemsbidrag och finansiering

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundets medlemskommuner. Kostnaderna fördelas mellan medlemskommunerna för 2025 enligt kostnadsfördelningen i tabellen nedan.

Fördelning av medlemsbidrag (tkr)	Procent	2025
Skövde	25,26%	46 464
Lidköping	20,58%	37 856
Mariestad	16,45%	30 260
Vara	7,61%	14 000
Tibro	4,72%	8 684
Töreboda	4,40%	8 095
Hjo	4,38%	8 058
Karlsborg	3,93%	7 230
Essunga	3,64%	6 696
Grästorp	3,63%	6 678
Gullspång	5,39%	9 915
Summa	**100,00%**	**183 937**

1.3 Våra värderingar

Alla medarbetare vid Räddningstjänsten Skaraborg arbetar för att uppnå största möjliga samhällsnytta i vårt uppdrag. För att nå detta delar vi följande värderingar:

- vårt första och största fokus och engagemang är alltid hos tredje person,
- vi arbetar hela tiden för att göra varandra bättre genom ett gott kamratskap och högt engagemang,
- alla vill och får vara med och ta ansvar, vi gör det tillsammans,
- förtroende, professionalitet, ärlighet och glädje gör oss stolta i vårt arbete,
- vi utbildar och övar oss för att klara en större uppgift,
- utveckling och innovation är viktiga områden.

1.4 Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen är styrande för hela organisationen och det är därför viktigt att alla medarbetare är väl förtrogna med verksamhetsplanen och dess innehåll. Alla chefer och arbetsledare inom organisationen ansvarar för att säkerställa att deras medarbetare har fått en genomgång av verksamhetsplanen med möjlighet till diskussion om hur innehållet påverkar dem och deras arbete.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Förbundsutökningen som trädde i kraft 2023-01-01 är en stor förändring för förbundet som påverkar förbundet under lång tid och har även påverkat verksamheten året 2025. Mycket arbete fortsätter att göras efter utökningen av förbundet med att integrera olika delar av verksamheten och medarbetarna med varandra.

Från och med årsskiftet har vi bedrivit GRIB (Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap) på uppdrag av Myndigheten för civilt försvar (före detta Myndigheten för samhällsskydd, MSB) som är uppdragsgivare. Genomförandet av utbildningen kommer att pågå under avtalsperioden 2025–2027.

Från och med årsskiftet har vi också intensifierat vårt arbete med att stärka arbetsmiljön, i och med att 2025 är utsett till *arbetsmiljöns år* inom förbundet.

Vår inriktning är att bygga ett starkt och hållbart förbund – med den robusthet som krävs för att hantera större händelser och utmaningar. Samtidigt vill vi skapa förutsättningar för en positiv arbetsmiljöutveckling och därigenom stärka vår position som en attraktiv arbetsgivare.

Det osäkra världsläget har fortsatt påverkat samhällsutvecklingen på olika sätt, framför allt med ett oroväckande instabilt säkerhetspolitiskt läge. Kommunal räddningstjänst utgör en vital del av det civila försvaret, varför förbundet fortsatt arbetat med att se över sårbarheter för att ha så god förmåga som möjligt att verka vid olika typer av samhällsstörningar. Förbundets arbete inom området behöver fortsätta lång tid framåt, då det finns och fortsatt kommer att finnas ett stort behov. Vi som samhällsviktig verksamhet har krav på oss och förväntas fullgöra vår uppgift att skydda våra invånare främst i våra medlemskommuner.

Flerårsöversikt	2025	2024	2023	2022	2021
Antal anställda	649	645	551	345	346
Varav RIB/värn-anställda[1]	435	421	398	-	-
Befolkning[2]	192 034	191 991	192 293	124 310	123 627
Verksamhetens kostnader, tkr	-230 988	-222 561	-209 085	-102 753	-109 289
Personalkostnader, tkr	-147 687	-147 958	-137 083	-79 005	-77 932
Nettoinvesteringar, tkr	11 323	3 265	36 026	6 404	6 555
Årets resultat, tkr	1 014	3 634	4 571	693	4 625
Eget kapital, tkr	72 103	71 088	67 454	40 655	39 962
Medlemsbidrag, tkr	184 496	176 947	167 033	108 971	107 511
Övriga intäkter, tkr	54 455	53 701	45 477	8 567	6 372
Soliditet % [3]	33	34	35	41	31
Likviditet % [4]	159	141	248	146	142

1 RIB-anställda: Räddningstjänstpersonal i beredskap – ”Deltidsbrandmän”.

2 Befolkningsstatistiken baseras på folkmängd från SCB per 2025-11-30.

3 Soliditet är ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver förhållandet mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet. Soliditet beskrivs som förbundets betalningsförmåga på lång sikt.

4 Likviditet är ett mått på förbundets kortsiktiga betalningsförmåga - tillgängliga likvida medel, dvs. tillgångar i kassa och bank och som motsvarar en god betalningsberedskap.

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

De nya reglerna gällande dygnsvila samt att organisationen inte är anpassad för att skiftgående medarbetare tar ut föräldraledighet är det som under året haft störst påverkan på resultat och ekonomisk ställning. Vi har under 2025 genomfört vissa anpassningar för att kunna hantera de nya reglerna gällande dygnsvila för skiftgående medarbetare samt skapa förutsättningar för att medarbetare ska kunna vara föräldralediga utan att de begränsar förbundets verksamhet, framför allt under semesterperioden.

2.2.1 Finansförvaltning pensionsmedel

Räddningstjänsten Skaraborg förvaltar kapital som är avsett att trygga framtida pensionskostnader. Förvaltningen av detta kapital sker i enlighet med den av direktionen beslutade placeringspolicy för pensionsmedel. Placeringskapitalet är i och med denna policy kopplat till den avsättning som finns i balansräkningen för pensioner. Den avsättningen avser den enligt kollektivavtal gällande förmånsbestämda ålderspensionen och den särskilda avtalspensionen för brandmän. Detaljerade upplysningar om pensionsskulden återfinns i Not 14.

Under 2025 har pensionsskulden stigit i värde men inte i samma takt som vi sett tidigare. Vi kan förvänta oss en mer modest utveckling framöver i takt med att inflationen stabiliseras. Under 2025 har marknadsvärdet på placeringarna har ökat med cirka 1,9 mnkr till nästan 36 mnkr, vilket innebär en avkastning på 5,35 %.

Förbundets konsolideringsgrad är i skrivande stund 70 %, en minskning sedan 2022 vilket förklaras av senaste årens höga inflation. Kommande år under mer normal inflation givet en fortsatt stabil utveckling av placeringarna kan vi förvänta oss en ökad konsolideringsgrad.

2.2.2 Helårsanalys av Räddningstjänsten Skaraborgs placeringsportfölj

Räddningstjänsten Skaraborgs placeringsportfölj har utvecklats positivt men något sämre än sitt jämförelseindex. Förvaltningen är utformad för att i stort sett följa marknadens utveckling och hållas till låga kostnader, vilket också uppnås av förbundets portföljförvaltare. Det innebär att värdeutvecklingen normalt ligger nära jämförelseindex och att större skillnader inte är att förvänta. De avvikelser som ändå uppstår beror främst på de etiska och hållbarhetsrelaterade begränsningar som förbundet själv har valt att tillämpa i dess placeringspolicy.

För helåret 2025 ökade förbundets placeringar med 1 915 000 kronor. Sedan starten av förvaltningen hos Swedbank Robur i början av 2021 uppgår den totala avkastningen till cirka 9 100 000 kronor.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Under året så har förbundet genomfört ett antal Grib utbildningar på uppdrag av Myndigheten för civilt försvar. Utbildningarna har fallit mycket väl ut och RS har fått goda omdöme för genomförande av utbildningarna. Avtalet med Myndigheten för civilt försvar att genomföra Grib utbildningar sträcker sig två år framåt med möjlighet till ytterligare två år via en option. För förbundet har detta uppdrag stor betydelse då vi får både högre beläggningsgrad på Hasslum och även högre intäkter.

Räddningschef

Det är i huvudsak två områden som räddningschefen behövt lägga stort fokus på under året och som får anses som att vara av väsentlig betydelse.

Inom området räddningstjänst under höjd beredskap och skydd av civilbefolkningen går utvecklingen mycket fort, eller snarare kraven på utveckling. Statens krav och förväntningar på räddningstjänsten ökar i en högre takt än det tillförs medel för utveckling av nödvändiga förmågor. Det alltmer utmanande omvärldsläget har väsentligt påverkat räddningstjänsten.

Under 2024 beslutade Myndigheten för civilt försvar om att förelägga RS att öka förmågan att utöva en effektiv övergripande ledning. Detta har lett till ett antal parallella arbetsuppgifter och projekt. Initialt genomfördes ett projekt i syfte att klarlägga huruvida RS i egen regi kunde hantera kraven i förläggandet. Resultatet av detta projekt är att det är genomförbart att RS löser detta. Det andra projektet som initierades utredde möjligheterna att skapa ett gemensamt ledningssystem med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS). Ett tredje projekt som drivs är inom Räddningsregion Västra Götaland (RRVG). Detta ska ge svar på om det är genomförbart att ha ett eller flera ledningssystem i RRVG. Resultatet av detta projekt förväntas vara klart i januari 2026. Arbetet med dessa parallella processer har under året tagit mycket personell resurs i anspråk varför andra processer har fått prioriterats ner.

En sådan process som initierades under året men som tyvärr fått pausats är att RS har behov av att tydligare beskriva nuvarande och framtida förmågor på ett mer strukturerat och tydligare sätt. Detta för att kunna optimera övningsbehov, materielbehov, organisation med mera. Detta arbete avses återupptas under 2026.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Från och med årsskiftet bedriver förbundet brandskyddskontroll i egen regi i samtliga elva medlemskommuner jämfört med tidigare då det bedrevs i egen regi i Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara. Under året har fyra brandskyddskontrollanter, utöver de två befintliga, samt en planerare rekryterats.

Den eskalerande våldsutvecklingen i samhället har bland annat resulterat i en mängd illegala sprängningar i offentliga miljöer. En del i att hantera detta är att säkerställa en minskad tillgång till sprängmedel för kriminella. Detta har bland annat gjorts genom förändringar i lag om brandfarliga och explosiva varor som började att gälla 2025-07-15.

Förändringarna har införts med start 2025-07-15 och innebär bland annat tydligare förutsättningar i hur tillståndshantering och tillsyn ska bedrivas samt tydligare krav på vad som förväntas av tillstånds- och tillsynsmyndigheten. Idag har tillsynsresurserna framför allt använts till tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och fokus gällande brandfarliga och explosiva varor har varit i tillståndsprocessen. Förbundet har under slutet av året sett över avgiftskonstruktioner och frister för tillsyn och tillstånd och anpassat dem till de kommande förändringarna.

I slutet av året meddelade Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för civilt försvar att de inleder tillsyn av förbundets verksamhet inom området tillsyn av den enskildes ansvar samt kommunens ansvar för rengöring och brandskyddskontroll enligt lag om skydd mot olyckor.

Avdelning Operativ Räddning

Vid Direktionens sammanträde 2024-06-13 fattades beslut om att implementera förstainsatsperson (FIP) i förbundet under en femårsperiod med start 2025. Under hösten har medarbetare på stationerna i Vara och Grästorp utbildats och övats i funktionen. Sedan vecka 51 är funktionen i drift.

Avtalet med Volvo GTO om att de betalar för utökning av utryckningsstyrkan på Skövde RIB från 1+2 till 1+4 har sagts upp och konsekvensen av det innebär en minskning på RIB i Skövde. Detta får även till följd att om heltiden är ute på larm så kan det ta längre tid innan en styrka som är bemannad för rökdykning finns tillgänglig i Skövde.

Avdelning Drift- och utbildning

RS har startat upp arbetet med det utbildningsbehov som organisationen har kopplat mot vårt uppdrag inom Räddningstjänst under höjd beredskap. Här finns en utmaning och ett kommande utvecklingsområde som vi fortsatt kommer intensifiera vidare under året. Under året så har detta varit en del av vår ordinarie utbildningsverksamhet för vår operativa personal genom 1 dags utbildning som har haft inriktningen ”Krigets kontext”. RS har utbildat instruktörer för att kunna hantera AMH (Ammunition och Minhantering).

Personal har deltagit i utvecklingsprojekt hos Myndigheten för civilt försvar i syfte att bygga upp vår förmåga inom totalförsvaret och mot RUHB. RS har varit delaktiga i metodförsök såväl på Övningsfältet Hasslum och i Kiruna tillsammans med Myndigheten för civilt försvar. Arbetet har fallit mycket väl ut och Hasslum som plats kommer att vara fortsatt viktig i detta utvecklingsarbete för oss som räddningstjänst men även Myndigheten för civilt försvar.

Dialog med Myndigheten för civilt försvar har förts tillsammans med Skövde kommun, huruvida Hasslum kan vara en utbildningsplats för att möta behov kring utbildningar inom RUHB.

Under året så har vi genomfört ett antal Grib utbildningar på uppdrag av Myndigheten för civilt försvar. Utbildningarna har fallit mycket väl ut och vi har fått goda omdöme från vårt genomförande.

Implementering av brandskyddsutbildningarna för våra medlemskommuners personal fortgår och vi har nu en rad olika utbildningar för medlemskommunernas personal att tillgå via vår utbildningsportal. Utveckling av utbildningsportalen har genomförts, där målet har varit att göra portalen tillgänglig för allmänheten.

Antalet genomförda utbildningar under året har följts upp och här kan vi se en hög aktivitet under året vilket vittnar om att utbildningarna använts och kunskapen därmed sprids. Ca 10 000 utbildningstillfällen finns registrerade via utbildningsportalen. Att kunna erbjuda utbildningen interaktivt och att tillfällen kan planeras utifrån verksamheternas möjlighet upplevs som mycket positivt i vår dialog med verksamheterna i våra medlemskommuner. Flexibilitet och tillgänglighet ger bättre förutsättningar att få ta del av utbildningen.

Under året så har bland annat följande utbildning- och övnings aktiviteter genomförts.

- Tema dag Enhet operativ heltid öst, väst och norr – Vilket innefattar olika typer av uppdrag. Vid höstens övningar tränades RS förmåga mot typolycka Kemolycka, Räddning, Trafikolycka, Brand i Byggnad, Arbete i raserade byggnader samt sjukvård. Alla övningar syftar till att säkerställa individen, gruppen och organisationens operativa förmåga.
- Hasslumsdagar RIB 2025 – Vilket innefattar en heldagsövning för samtliga RIB inom förbundet. Övningsdagen består av flertalet momentövningar och insatsövningar. Innehållet var bland annat insats mot Räddning, Kem, brand i byggnad samt trafikolycka.
- Befälsutvecklingsdagar – Vilket syftar till att vidareutveckla våra olika befälsnivåer. Under våren bedrivits två dagar för förbundets olika ledningsfunktioner. Innehållet har varit bland annat föreläsning från erfarenheter från kriget Ukraina, erfarenhetsåterföring från genomförda insatser samt även en föreläsning av Samverkansaktörer inom totalförsvaret.
- Rökdykarutbildning för RIB – Vilket innefattar 2 kurser på vardera 2 veckor med totalt ca 40 RIB har genomförts under året. Kursen är första delen i utbildningen till RIB och efter genomförd kurs har man kompetens för att gå i tjänst. Deltagare från 4 olika räddningstjänster gick kursen.
- En rad olika samverkansövningar har genomförts med Försvarsmakten. På Såtenäs flygplats genomförde RS under september en större samverkansövning tillsammans med Försvarsmakten, Polisen och Ambulansen. Ett flertal samverkansövningar har bedrivits med Kustbevakning och Sjöfartsverket kring Vänern och Vättern i syfte att stärka denna förmåga. Samverkansövning PDV genomfördes under december i Skövde tillsammans med Polis och Ambulans.
- Utöver förbundet och andra räddningstjänster övar och utbildar sig även andra externa aktörer på övningsfältet Hasslum, ex Försvarsmakten.
- Larmmottagning av automatiska brandlarm från medlemskommunerna ingår som en del av driftenhetens ansvarsområde.

Under året har arbetet med renovering av brandstationen i Lidköping fortlöpt. Portarna till fastigheten har börjat bytas ut. Gymmet på brandstationen i Skövde har renoverats och en del ny utrustning har köpts in.

Omklädningsrum för damer har renoverats och byggts ut på brandstationen Karlsborg. I övrigt så har det förekommit mindre renoveringar i fastigheterna i förbundet.

- Fyra FIP bilar har köpts in, två har utrustats och levererats till Vara och Grästorp. De två kvarvarande ska utrustas under 2026 och levereras till Tibro och Hjo.
- En ny släckbil har upphandlats under året med leverans sommaren 2026.
- Ett reservhöjdfordon har köpts in och färdigställts under året.
- Ett nytt ledningsfordon har tagits i bruk i Lidköping.
- En personbil har köpts in.
- En ny räddningsbåt till Hjo har upphandlats och levererats under året. Båten kommer att utrustas och färdigställas under vintern för att sedan tas i bruk våren 2026.
- Nya larmställ till stationerna i Hjo och Vara.
- Förbundet har under året sålts ett höjdfordon samt en äldre personbil.
- Stationskläder till samtliga RIB-anställda har köpts in.

Ett nytt kommunikationssystem har upphandlats under året och har testats och utvärderats av personalen i Lidköping. Utvärderingen har visat bra resultat och planen härnäst är att upphandla vidare och därefter utbilda och utrusta västra områdets RIB enhet med radiosystemet.

Enhet Trygghetscentral

Trygghetscentralen i Mariestad har under året utvecklats mycket positivt och gått från att vara nystartad till att bli en etablerad och stabil verksamhet. En strukturerad dialog och regelbunden uppföljning med Mariestads kommun har etablerats där löpande statistik och verksamhetsresultat redovisas. Antalet trygghetslarm fortsätter att minska vilket är en positiv utveckling och kan tolkas som ett tecken på ökad trygghet hos brukarna. Samtidigt har intresset för Trygghetscentralen ökat och under året har informationsinsatser och möten genomförts med både Töreboda och Hjo kommun.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet tillämpar god ekonomisk hushållning genom att hela tiden arbeta för att våra resurser ska användas där de gör mest nytta. Det innebär också att vår ekonomi ska vara långsiktigt stabil och hållbar samt att våra personella och tekniska resurser ska fördelas och användas effektivt på ett sätt som också är hållbart över tid.

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Förbundet har valt tre finansiella mål för att bedöma om förbundet uppnår en god ekonomisk hushållning, se tabell nedan.

Finansiella mål	
1.	**Resultat** Resultat handlar om vilken balans förbundet haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden. Årets resultat ska vara positivt för att skapa en budgetmarginal. Det positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.
2.	**Soliditet** Soliditet är ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver förhållandet mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet. Det kan också beskrivas med hur stor andel av förbundets tillgångar som inte motsvaras av skulder. Soliditet beskrivs som förbundets betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten ska inte understiga 30 %.
3.	**Betalningsberedskap** Förbundet ska ha tillgängliga likvida medel, dvs. tillgångar i kassa och bank och som motsvarar en god betalningsberedskap. Betalningsberedskapen bör därför inte någon gång understiga 7 000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.

2.5 Verksamhetsmål

Enligt kommunallagen ska förbundet ha verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmål som om de uppnås medför lägre kostnader för förbundet anses vara de verksamhetsmål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning för förbundet och beskrivs i punktlistan nedan. Lägre kostnader för förbundet möjliggör användning av ekonomiska resurser där de gör mer nytta. Lägre kostnader kan ex. uppkomma genom att färre händelser behöver hanteras av förbundet för att de inte inträffar eller för att de hanteras av andra aktörer som ex. den drabbade själv. Lägre kostnader kan också uppkomma genom att de händelser som hanteras är av mindre omfattning vid räddningstjänstens framkomst, för att de upptäckts tidigt eller för att någon annan aktör gjort en första insats, så att mindre resurser åtgår för att hantera händelsen. Vidare påverkar räddningstjänsten effektivitet och agerande på skadeplats den ekonomiska konsekvensen av en händelse.

- Räddningstjänsten ska systematiskt arbeta med stärkt brandskydd för riskutsatta individer genom fördjupad samverkan med berörda aktörer i medlemskommunerna ex. vård- och omsorgsförvaltning, osv.
- Räddningstjänsten ska öka kunskapen att förebygga brand och agera vid brand hos invånare i samtliga medlemskommuner.
- Räddningstjänsten ska arbeta för att öka andelen fungerande brandvarnare och annan brandskyddsutrustning i hemmiljö i samtliga medlemskommuner.
- Räddningstjänsten ska vid räddningstjänsthändelser agera på ett sådant sätt att skadeutfallet minimeras efter räddningstjänstens framkomst.
- Räddningstjänsten ska utifrån lokala förutsättningar analysera och planera för att minska responstiden till första insats.
- Räddningstjänsten ska arbeta för att minska tiden till ”omställningspunkten” för insatser i allmänhet och för insatser gällande bränder och trafikolyckor i synnerhet.
- Räddningstjänstens operativa resurser ska ständigt ha tillgång till arbetsmetoder, fordon och utrustning som möjliggör effektiva insatser.

2.6 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 014 404	3 634 005	4 571 310	692 450
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1 812 758	- 3 536 063	-3 540 175	4 819 144
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-798 354	97 942	1 031 135	5 511 594
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	-798 354	97 942	1 031 135	5 511 594
Balanskravsunderskott från tidigare år				-625 248
Summa	-798 354	97 942	1 031 135	4 886 346

Verksamhetens underskott förklaras huvudsakligen av högre pensionskostnader än budgeterat. Vid delårsrapporten per augusti 2025 prognostiserades pensionskostnaderna överstiga budget med cirka 2 mnkr. I samband med årsbokslutet visade det slutliga utfallet från KPA att pensionskostnaderna blev ytterligare 2 mnkr högre än prognosen, vilket innebär en total negativ avvikelse om 4 mnkr jämfört med budget. De totala pensionskostnaderna för år 2025 uppgår därmed till 16,6 mnkr. Jämfört med år 2024 har pensionskostnaderna dock minskat, då de uppgick till 21,6 mnkr.

I samband med antagandet av budget för år 2025 fattades beslut om att förbundet, om pensionskostnaderna överstiger budget och inte kan hanteras inom ramen för förbundets ekonomi, ska debitera medlemskommunerna den överskjutande kostnaden. Vid delårsrapporten bedömdes dock att förbundet hade ekonomisk förmåga att hantera den då prognostiserade avvikelsen om 2 mnkr, varför någon extra debitering inte genomfördes. Den ytterligare kostnadsökning om 2 mnkr som uppstod i samband med årsbokslutet har däremot inte kunnat hanteras inom ramen för förbundets ekonomi.

Till följd av detta har ett underskott i verksamheten uppstått som, enligt gällande regelverk, behöver återställas inom en treårsperiod. Återställningen kan ske genom överskott i kommande årsresultat, exempelvis genom justerade medlemsbidrag, anpassningar i kostnadsnivå eller en kombination av båda. Återställningskravet innebär således att förbundet i kommande budget- och planeringsarbete behöver säkerställa att ekonomiska förutsättningar finns för att successivt balansera underskottet utan att äventyra verksamhetens långsiktiga stabilitet.

Sedan år 2023 har pensionskostnaderna varierat kraftigt till följd av inflation och förändrade marknadsförutsättningar. Utvecklingen under 2025 indikerar dock en viss stabilisering, där pensionsskulden fortsatt har ökat i värde men i en lägre takt än tidigare år. Mot bakgrund av en mer stabil inflationsutveckling bedöms pensionskostnadernas framtida ökning bli mer måttlig.

Denna stabilisering skapar bättre förutsättningar för förbundet att i högre grad integrera pensionskostnaderna i den ordinarie budget- och prognosprocessen. En sådan inriktning innebär sannolikt att medlemsbidragen behöver justeras för att löpande täcka faktiska pensionskostnader, i stället för att hantera dessa genom osäkra efterdebiteringar eller uteblivna debiteringar i efterhand.

I samband med årsskiftet tillträdde förbundets nya verksamhetscontroller. Under 2026 kommer ett arbete att påbörjas med att strukturera och vidareutveckla förbundets ekonomistyrning i syfte att stärka sambandet mellan budgetering, uppföljning, prognos och långsiktig planering. Detta arbete bedöms vara en viktig del i att säkerställa en mer robust hantering av pensionskostnader och återställningskrav framöver.

2.7 Väsentliga personalförhållanden

Vid årsskiftet genomfördes en organisationsförändring som senare under våren ledde till ytterligare förändringar. Förändringarna syftar till att skapa bättre förutsättningar för organisationen att hantera de möjligheter/utmaningar organisationen står inför.

Sedan juni 2025 har en tillfällig organisation gällt inom förbundet för att skapa bättre och effektivare förutsättningar för Räddningstjänsten Skaraborg.

Räddningstjänstens verksamhet nu uppdelad i tre avdelningar, avdelning myndighet- och verksamhetsstöd, avdelning operativ räddning, avdelning drift och utbildning. Samt Enhet Trygghetscentral.

Utöver detta finns en Räddningschef samt en Stab innehållande Förbundssekreterare, HR-generalist och Verksamhetscontroller. Den verksamhet som bedrivs ska också kunna bedrivas vid ex. höjd beredskap. HR-generalist och verksamhetscontroller är nya befattningar i organisationen. Rekrytering har genomförts och medarbetarna tillträder sina anställningar i början av 2026.

För att förbättra arbetsmiljöarbetet har ett stort fokus varit på att komma i gång med APT och skyddsronder. Cheferna har deltagit i föreläsningar inom teman så som organisatorisk och social arbetsmiljö, kränkande särbehandling, likabehandling och jämställdhet inför att de själva genomfört APT med sina medarbetare på respektive enhet.

Räddningschef

Under 2024 fick RS ett föreläggande från Myndigheten för civilt försvar med krav att skapa bättre förutsättningar för att kunna bedriva en effektiv övergripande ledning. Detta ledde initialt till ett antal inriktningsbeslut som haft effekt under 2025.

Vid årsskiftet infördes en ny organisation inom RS. Denna var då även utgångspunkt för hur ledningssystemet skulle kunna kompetensförsörjas. Svårigheten att nyttja avlösare från andra organisatoriska delar av förbundet har ökat avsevärt och behöver framåt vara betydligt mer självförsörjande med personal.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Avdelningen består i slutet av 2025 av totalt 27 tjänster. Under året har flera medarbetare rekryterats till enhet Brandskyddskontroll och enhet Förebyggande. På grund av omständigheter har kapaciteten periodvis varit längre under året.

Avdelning Operativ Räddning

Rekryteringen av nya brandmän till våra RIB stationer i förbundet är fortsatt en utmaning, framför allt i mindre orter. RS ser även utmaningar avseende utbildning till Styrkeledare. Anledningar till detta är dels tilldelningen av platser på den utbildning som Myndigheten för civilt försvar anordnar, samt den utökade studietid som det nya utbildningssystemet för Ledningspersonal har givit, där huvudarbetsgivare har svårt att medge ledighet under utbildningstiden. Behovet av antalet utbildningsplatser till våra RIB stationer förväntas öka de närmsta åren med anledning av personal som avslutar sin anställning och pensionsavgångar.

De nya arbetstidsreglerna har påverkat medarbetare och verksamhet i stor omfattning på heltidsenheterna. Reglerna ställer också nya och högre krav på en effektiv personalplanering. En konsekvens av de nya reglerna är att det är svårare att hantera täckning av frånvaro med befintliga medarbetare, det är endast delar av de medarbetare som arbetar sin dagtidsvecka som kan användas. När medarbetarna som arbetar dagtidsvecka måste användas i större utsträckning för att täcka frånvaro får det en negativ påverkan på övrig verksamhet som dessa medarbetare skulle bedrivit som inte kan bedrivas. Medarbetare har hjälpt till i att hantera frånvaron genom extra tjänstgöring, vilket är positivt, men inte en långsiktig lösning.

Avdelning Drift- och utbildning

Under 2025 har RS bedrivit flertal utbildningar åt Myndigheten för civilt försvar och utbildning i egen regi, vilket har inneburit en hård belastning på medarbetarna på Enhet Utbildning/utveckling.

Enhet Drift har under Fyra FIP bilar har köpts in, två har utrustats och levererats till Vara och Grästorp. De två kvarvarande ska utrustas under 2026 och levereras till Tibro och Hjo. Nya stationskläder har köpts in till samtliga RIB-anställda.

Enhet Trygghetscentral

Verksamheten upplevs som attraktiv och har under året haft ett högt söktryck på de tjänster som annonserats. Detta gäller såväl tillsvidareanställningar som timvikariat. Tillgången till kvalificerade sökande skapar goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar bemanning och bidrar till att upprätthålla hög kvalitet och kontinuitet i verksamheten.

2.7.1 Sjukfrånvaro

Den genomsnittliga totala sjukfrånvaron för 2025 uppgick till 2,1 %, vilket kan jämföras med 3,8 % under 2024 samt 3 % under 2023.

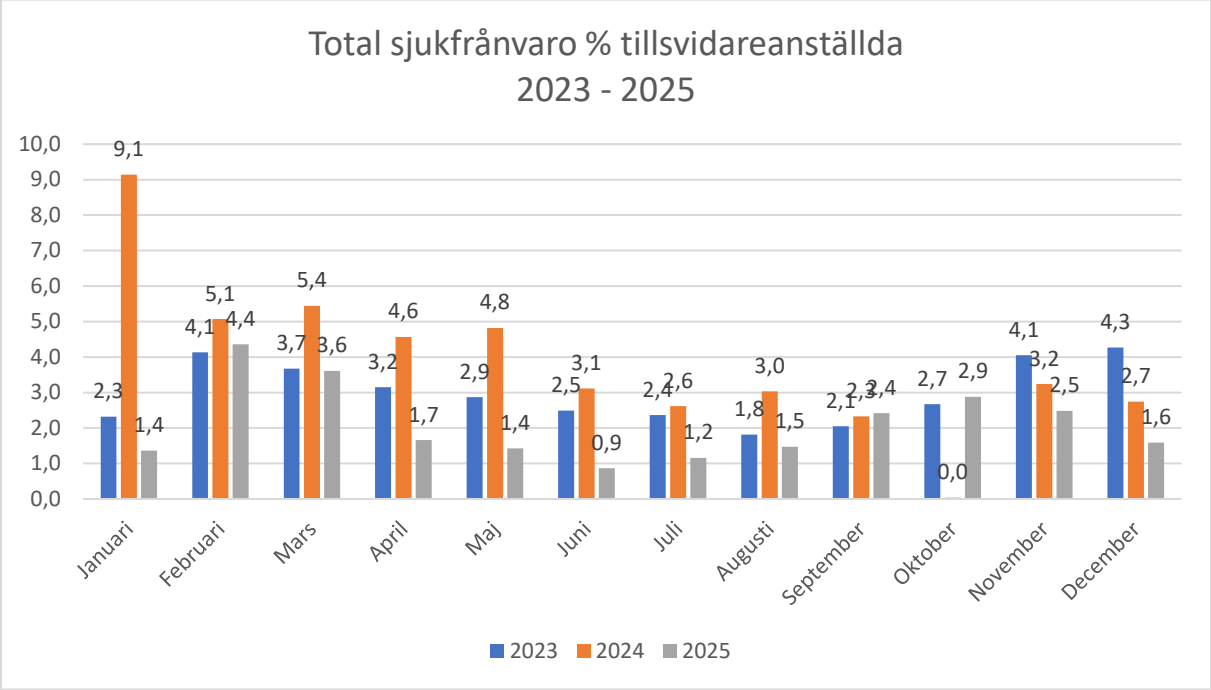

Diagram 1: Total sjukfrånvaro i % - utveckling per månad 2023–2025

2.7.2 Riskobservationer, olycksfall, tillbud och positiva observationer

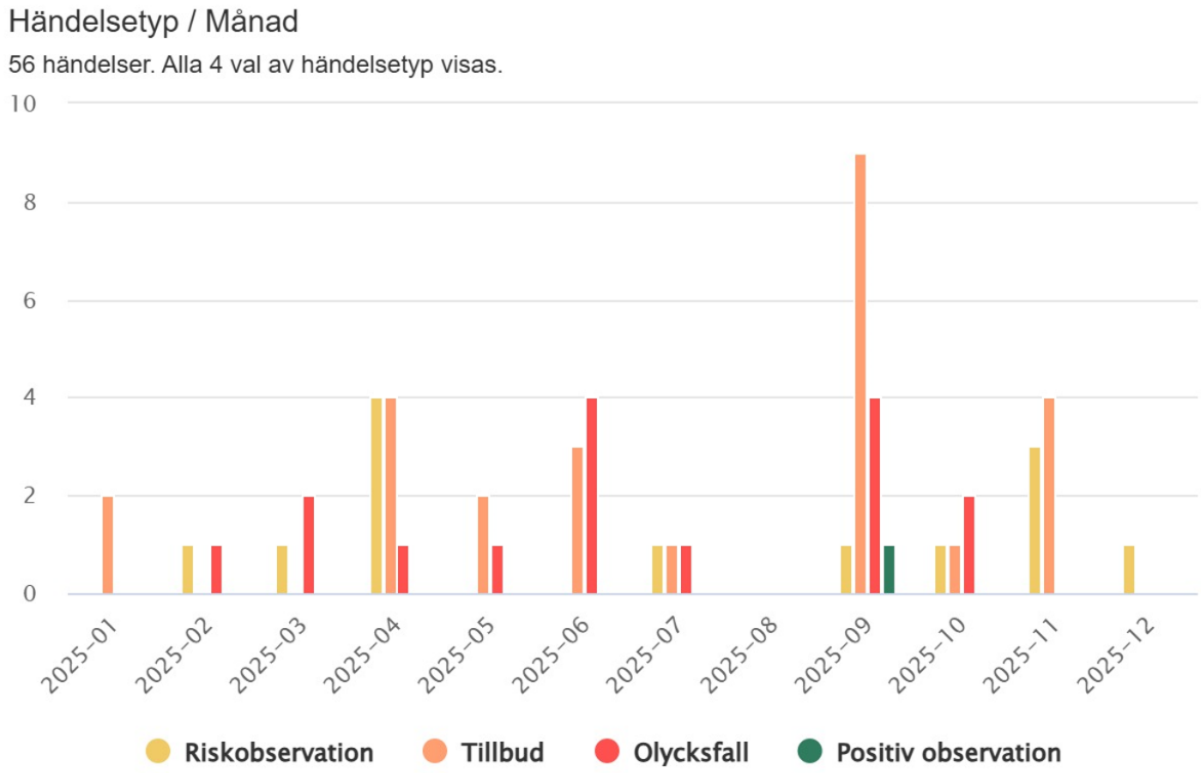

Diagram 2: Riskobservation, olycksfall, tillbud, positiv observation per månad under året.

Under 2025 har det inträffat totalt 56 händelser vilket är en ökning med 12 händelser från föregående år. Från och med september kan förbundets medarbetare även rapportera positiva observationer.

En positiv observation innebär ett förhållande eller beteende som bidrar till en säkrare och bättre arbetsplats. Det kan handla om något man är stolt över och som kan inspirera andra.

Syftet är att lyfta fram goda exempel, lösningar och idéer – till exempel ett välfungerande arbetssätt eller en smart lösning på ett problem. Genom att uppmärksamma sådant som stärker arbetsmiljön (som införda förbättringar, en välstädad arbetsplats eller spill som snabbt har torkats upp) skapas engagemang och motivation hos både enskilda medarbetare och arbetsgruppen som helhet.

Förbundet har även fått in en anmälan om kränkande särbehandling vilket lett till utredning via Skaraborgshälsan med flertalet interna åtgärder som följd.

2.8 Förväntad utveckling

Räddningschef

Fortsatt utveckling av önskade förmågor relaterat höjd beredskap och skydd av civilbefolkningen kommer öka i takt och omfång. Detta kommer ställa organisatoriska och resursmässiga krav på förbundet som är svåra att överblicka. Förbundet kommer därför behöva vara beredda på att göra omprioriteringar och ha förmåga att göra riktningsförändringar i betydligt kortare perspektiv än önskvärt.

Inom området ledning av räddningstjänst kommer mycket kraft att behöva läggas under ett antal år för att skapa större och mer robusta ledningssystem eller samverkansstrukturer. Inom ramen för detta kommer även ett tydligt behov av att kunna ställa om organisationen för att kunna leda räddningstjänst under höjd beredskap. Att leda en räddningstjänstorganisation under störda förhållanden och i värsta fall krig ställer mycket stora krav på organisationen.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Fokus för avdelning myndighet och verksamhetsstöd kommer framöver, utöver att fortsätta utveckla befintlig verksamhet, handla om att fortsätta arbetet med att implementera brandskyddskontroll i egen regi samt att anpassa verksamheten till nya krav gällande brandfarliga och explosiva varor. Utöver detta, mot bakgrund av rådande världsläge, ska även utveckling och anpassning av verksamheten ske för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas under störda förhållanden. De nya kraven kommer innebära förändrade arbetssätt samt ett behov av att se över befintliga resurser.

Avdelning Operativ Räddning

Arbetet med Räddningstjänst under höjd beredskap kommer ställa höga krav på avdelningen med planering och prioritering av övningstiden på både heltid- och RIB enheterna.

Avdelning Drift- och utbildning

Förbundets säkerhetsskyddsarbete har genomlysts och ligger nu på en rimlig nivå utifrån den verksamhet som bedrivs. Vidare behöver förbundet utveckla övrigt säkerhetsarbete där två viktiga delar är informationssäkerhet och skalskydd. Skalskyddet för förbundets verksamhet är idag otillräckligt och ger inte det skydd som en samhällsviktig verksamhet behöver ha för att säkerställa kontinuerlig drift. Under 2026 kommer en ny cybersäkerhetslag. Den nya lagen omfattar bland annat kommunal verksamhet, vilket inte tidigare lagstiftning inom området gjorde och ställer krav på hur information hanteras och skyddas.

Enhet Trygghetscentral

Under kommande år planeras flera utvecklingssteg inom Trygghetscentralens verksamhet. Fler medlemskommuner kan komma att anslutas till verksamheten i Mariestad vilket ytterligare stärker centralens roll. Parallellt pågår arbete med att se över och utveckla de tekniska systemen i syfte att höja kvaliteten, driftsäkerheten och leveransen till de anslutna kommunerna. På sikt bedöms Trygghetscentralen bli en ännu mer integrerad och strategiskt viktig del av Räddningstjänsten Skaraborgs samlade trygghetsarbete.

2.9 Måluppföljning

Uppföljningsperioden för målen i verksamhetsplanen för år 2025 grundar sig på de mål som fastställdes i förbundets verksamhetsplan för året 2023. När det i målen anges att ett mål ska uppnås inom ”perioden” avses det att målet ska nås inom en fyraårsperiod, och inte enbart den aktuella verksamhetsplanens år.

Symbolförklaring	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Utfall saknas

Målbild för jämställdhet och mångfald		**Resultat helår**
Målbild 1	*Arbetsmiljön och utbildningsmiljön är inkluderande och det råder aktiv nolltolerans mot diskriminering och kränkningar.*	*Uppfylls delvis under året.*
Målbild 2	*Räddningstjänstens rekryteringsunderlag speglar samhället, mångfald är en naturlig del i att bedriva verksamheten.*	*Uppfylls under året.*
Målbild 3	*Räddningstjänsten levererar en bra och jämlik service till hela befolkningen.*	*Uppfylls delvis under året.*

Kommentar/analys:

Målbild 1: Förbundet har fortsatt ett arbete att bedriva för att kunna säkerställa detta mål. Under året har ett nätverk för kvinnliga medarbetare skapats inom förbundet. Utöver detta har förbundet tagit fram en ny riktlinje för graviditet och föräldraskap med fokus på att behålla och utveckla kompetens. Arbetet med att stärka linjechefers medvetenhet om normer, bemötande och likabehandling fortgår. Genom RS plattform för medarbetarengagemang, Winningtemp, framkommer tyvärr att det förekommer kränkningar/mobbing i vår organisation, vilket RS måste arbeta vidare med.

Målbild 2: Förbundet har fortsatt ett högt förtroende från allmänheten och har många sökanden till de tjänster som annonseras. En rutin för rekrytering av funktioner och befattningar har tagits fram inom förbundet. Detta för att säkerställa likabehandling med fokus på kompetens när förbundet rekryterar och tillsätter nya medarbetare.

Målbild 3: Aktiviteter för att öka medvetenheten i jämlikt och jämställt bemötande har genomförts under 2025, men förbundet är medvetna om att den påbörjade utvecklingen behöver fortgå.

Förebygga bränder		**Resultat helår**
Inriktningsmål	*Antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader per 1 000 invånare ska, i medeltal, minska med minst 10 % under perioden.*	*Uppfyllt under året.* *Antal bränder och utvecklade bränder i byggnader har minskat med 21,3 % respektive 27,8 % under perioden, vilket är mer än målet.*

Kommentar/analys:

Under 2025 har 177 bränder i byggnad inträffat inom förbundet varav 40 är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för 2024 är 179 bränder

varav 45 utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har minskat med två från 2024 till 2025 och antalet utvecklade bränder har minskat med fem.

Målet innebär att antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader ska minska med 10 % under en fyraårsperiod, 2022–2025. Som referensvärde används medelvärdet för femårsperioden 2017–2021. Under 2017–2021 inträffade i genomsnitt 225 bränder i byggnad per år varav 55,4 var utvecklade bränder. Antalet bränder har under perioden 2022–2025 minskat från 225 till 177, dvs. en minskning med 21,3 %. Antalet utvecklade bränder har under perioden 2022-2025 minskat från 55,4 till 40 för, dvs. en minskning med 27,8 %.

Förhindra eller begränsa skador		**Resultat helår**
Inriktningsmål	*Ingen ska omkomma i brand i byggnad och antalet skadade i brand i byggnad per 1 000 invånare ska, i medeltal, minska med minst 10 % under perioden.*	*Uppfylls delvis under året.* *Antalet skadade personer vid brand i byggnad har minskat med 20,2 % under perioden, vilket är mer än målet. Målet gällande att ingen ska omkomma vid brand i byggnad har inte uppfyllts.*

Kommentar/analys:

Under 2025 har totalt 11 bränder i byggnader inträffat där personer skadats eller omkommit. I aktuella bränder har 15 personer behövt omhändertas på grund av sina skador och en person har omkommit. För 2024 inträffade totalt 16 bränder i byggnader där personer skadats eller omkommit. I aktuella bränder har 15 personer har behövt omhändertas på grund av sina skador och fyra personer har omkommit.

Målet innebär att antalet omkomna och antalet skadade i bränder i byggnader ska minska med 10 % under en fyraårsperiod, 2022–2025. Som referensvärde används medelvärdet för femårsperioden 2017–2021. Under 2017–2021 inträffade i genomsnitt 14,4 bränder i byggnader per år där någon skadades eller omkom. I genomsnitt skadades 18,8 personer per år och 2,2 personer omkom per år. Antalet bränder i byggnader med skadade eller omkomna personer har minskat från 14,4 till 11, dvs. en minskning med 23,6 %. Antalet skadade personer vid bränder i byggnader har minskat från 18,8 till 15 personer, dvs. en minskning med 20,2 %. Målet gällande att ingen ska omkomma vid brand i byggnad har inte uppfyllts.

Påbörja räddningsinsatser inom godtagbartid		**Resultat helår**
Inriktningsmål	*Räddningstjänsten ska i genomsnitt vara på plats vid en händelse inom 10 minuter för 75 % av händelserna och inom 20 minuter för 95 % av händelserna under perioden.*	*Uppfylls delvis under året.* *Målet att vara på plats inom 20 min vid 95% av händelserna nås. Målet att vara på plats inom 10 min vid 75% av händelserna nås ej fullt ut.*

Kommentar/analys:

Resultatet gällande responstider hämtat från förbundets verksamhetsledningssystem visar att responstiderna inte fullt ut når upp till målet.

Den analys som är gjord kring respons- och insatstider innehåller vissa felkällor. Exempelvis problematik i teknisk utrustning samt när respektive enhet kvitterar sig framme på olycksplats. Vidare kan konstateras att mätning mot exakta tider, exempelvis 10 minuter (600 sekunder) ibland blir väldigt utslagsgivande på resultatet. Vid djupare analys av vissa stationsområden kan ses att om tidsramen utökats till 630 sekunder hade utfallet på procentsatsen avsevärt förändrats.

Inom stationsområden med mycket få larm får också enstaka larm stort utslag. Vi har under året haft ett antal markbränder på öar. Dessa tar oftast relativt lång tid att nå varför resultatet direkt påverkas.

Beslut är taget av Direktionen att fortsatt implementera FIP, Första insatsperson, vid alla förbundets renodlade RIB-stationer. Senast har stationerna i Vara och Grästorp driftsatt funktionen. Detta kommer påverka responstiden positivt över tid.

Genom systematiskt underhållsarbete säkerställs att Räddningstjänsten har fungerande fordon och materiel för att säkerställa tillförlitlighet i att respondera på händelser.

Effektiva räddningsinsatser		**Resultat helår**
Inriktningsmål	*Räddningstjänstens insatser, gällande bränder och trafikolyckor, ska vara effektiva och kontinuerligt bli effektivare genom att en händelses negativa utveckling ska stoppas eller vändas till en positiv utveckling, i genomsnitt, inom 20 minuter (omställningspunkten) från att räddningstjänsten är framme på plats under perioden.*	*Uppfylls delvis under året.* *Bedömningen är att räddningsinsatser genomförs på ett effektivt sätt utifrån de data som finns tillgängliga. Den så kallade Omställningspunkten som mätvärde har dock varit svår att implementera varvid måluppfyllnaden endast är bedömd.*

Kommentar/analys:

Flera av de aktiviteter som hör till aktuellt mål har inte kunnat prioriteras med hänsyn till övriga omfattande processer som pågått och pågår inom organisationen, ex. förändring av förbundets ledningssystem. Dock arbetar förbundet systematiskt med utveckling av verksamheten samt att minska responstider. Detta leder till effektivare räddningsinsatser.

Tidigare har aviserats att ett begrepp ”omställningspunkt” ska införas för att definiera i vilket skede i insatsen en positiv trend på händelseförloppet kan identifieras. Det har dock insetts att den utbildningsinsats som krävs för detta blir mycket stor och effekten tveksam. RS undersöker nu andra sätt att göra dessa bedömningar.

Allmänhetens förmåga till räddningsinsats		**Resultat helår**
Inriktningsmål	*Allmänhetens möjlighet att vidta åtgärder vid bränder, som allmänheten upptäcker, ska öka genom att andelen bränder där någon annan än räddningstjänsten, ex. allmänheten, påbörjat insatsen, i medeltal, ska vara minst 45 % under perioden.*	*Uppfylls under året med 52 %.*

Kommentar/analys:

Brandskyddsutbildning till våra medlemskommuners anställda samt information till allmänheten bedrivs med regelbundenhet genom en interaktiv utbildningsplattform med ett innehåll om hur man ska agera vid brand. Dessa utbildningar och informationsinsatser bedöms ha en positiv effekt på allmänhetens agerande i händelse av olycka eller brand.

Förebygga bränder i Gullspångs kommun		Resultat helår
Inriktningsmål	*Antalet bränder och utvecklade bränder per 1000 invånare i Gullspångs kommun ska minska under perioden för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.*	*Uppfylls inte.* *Antalet bränder har minskat under perioden och antalet utvecklade bränder har ökat under perioden. Antalet bränder per 1 000 invånare är 1,16, vilket är långt över medel i kommungruppen på 0,46.*

Kommentar/analys:

Under 2025 har 10 bränder i byggnader inträffat i Gullspångs kommun, varav 6 är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för 2024 är 16 bränder i byggnader, varav 2 utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har minskat med sex från 2024 till 2025 och antalet utvecklade bränder har ökat med fyra styck.

Målet innebär att antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader i Gullspångs kommun ska minska med 10 % under en fyraårsperiod, 2022–2025. Som referensvärde används medelvärdet för femårsperioden 2017–2021. Under 2017–2021 inträffade i genomsnitt 14,8 bränder i byggnader per år i Gullspångs kommun, varav 4,6 var utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader i Gullspångs kommun har under perioden 2022–2025 minskat från 14,8 till 10, dvs. en minskning med 32,4 %. Antalet utvecklade bränder i byggnader i Gullspångs kommun har under perioden 2022–2025 ökat från 4,6 till 6, dvs. en ökning med 30,4 %.

Enligt öppna jämförelser gällande trygghet och säkerhet för 2025 från Sveriges kommuner och regioner, SKR, uppgår antal byggnadsbränder med spridning från startobjektet per 1 000 invånare för Gullspångs kommun till 1,16. Värdet är det högsta i kommungruppen ”*Pendlingskommun nära mindre tätort*”. Medelvärdet för kommungruppen (*Gullspång inkluderat*) uppgår till 0,46 byggnadsbränder med spridning från startobjektet per 1 000 invånare. Antalet bränder per 1 000 invånare i Gullspångs kommun överskrider medelvärdet för kommungruppen med stor marginal, dvs. målet är inte uppfyllt.

Förmåga till räddningsinsats i Karlsborg kommun		Resultat helår
Inriktningsmål	*Responstiderna i Karlsborgs kommun för alla händelsetyper ska minska under perioden[1] för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.*	***Uppfyllt under året.*** *Sedan 2023 har målet uppfyllts och bibehållits.*

Kommentar/analys:

Sedan år 2023 har målet varit uppfyllt och är fortsatt uppfyllt utan anmärkningar.

Minska antalet dödsbränder i Essunga kommun		Resultat helår
Inriktningsmål	*Ingen ska omkomma i brand i byggnad i Essunga kommun under perioden.*	***Uppfyllt under året.*** *Ingen person har omkommit vid brand i byggnad i Essunga kommun under perioden.*

Kommentar/analys:

Ingen person har omkommit vid brand i byggnad i Essunga kommun under perioden 2022–2025.

Ekonomiska mål		Resultat helår
1.	Resultatet för året efter finansnetto ska vara positivt, och positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.	*Uppfylls under året.*
2.	Soliditeten ska inte understiga 30 %.	*Uppfylls under året.*
3.	Betalningsberedskapen bör inte understiga 7000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.	*Uppfylls under året.*

Kommentar/analys:

Samtliga ekonomiska mål nås under 2025.

Verksamhetsmål		Resultat helår
1.	Räddningstjänsten ska systematiskt arbeta med stärkt brandskydd för riskutsatta individer genom fördjupad samverkan med berörda aktörer i medlemskommunerna ex. vård- och omsorgsförvaltning, osv.	Förbundet har bedrivit en fördjupad samverkan med syfte att verka för ett ökat stärkt brandskydd för riskutsatta individer mot flera aktörer under året. Bland annat har förbundet informerat om stärkt brandskydd vid ett flertal tillfällen; till allmänheten 13 tillfällen, på seniormässor vid fyra tillfällen, i politiska sammanhang vid fem tillfällen, i hemtjänstgrupp vid ett tillfälle, med mera. Utöver detta har utbildning gällande stärkt brandskydd genomförts för medarbetare på förbundets trygghetscentraler och enhet brandskyddskontroll.
2	Räddningstjänsten ska öka kunskapen att förebygga brand och agera vid brand hos invånare i samtliga medlemskommuner.	Ca 6 000 utbildningstillfällen 2025 finns registrerade i vår utbildningsportal för kommunal personal vilket vittnar om att systemet används av våra medlemskommuners anställda. Vid samtliga evenemang där förbundet medverkat med syfte att bedriva information till allmänheten verkas för att öka kunskapen att förebygga brand och agera vid brand.
3	Räddningstjänsten ska arbeta för att öka andelen fungerande brandvarnare och annan brandskyddsutrustning i hemmiljö i samtliga medlemskommuner.	Vid samtliga brandskyddskontroller som förbundet genomför i enskilda boenden (2 624 för 2025) kontrolleras förekomsten och funktionen hos brandvarnare och annan brandskyddsutrustning samt ges information om brandskydd. Vid behov delas brandvarnare ut och kan även monteras om fastighetsägaren vill det. Vid samtliga evenemang där förbundet medverkat för information till allmänheten har det verkats för att andelen brandvarnare och fungerande brandvarnare ska öka.
4	Räddningstjänsten ska vid räddningstjänsthändelser agera på ett sådant sätt att skadeutfallet minimeras efter räddningstjänstens framkomst.	Förbundet arbetar systematiskt med att utveckla den operativa verksamheten och ledningsförmågan. Under året har ett system med ansvarsområden inom den operativa heltidsorganisationen implementerats vilket fått till följd att ett stort antal utvecklingsprojekt kunnat startats. Detta tillsammans med en väl utvecklad utbildnings- och övningsverksamhet leder till minskat skadeutfall.

5	Räddningstjänsten ska utifrån lokala förutsättningar analysera och planera för att minska responstiden till första insats.	Responstider följs systematiskt upp via särskild utsedd statistikansvarig. Resultatet av denna uppföljning leder till åtgärder. Exempel på sådana åtgärder är införandet av FIP-funktion på RIB-stationer vilket minskar responstiden.
6	Räddningstjänsten ska arbeta för att minska tiden till ”omställningspunkten” för insatser i allmänhet och för insatser gällande bränder och trafikolyckor i synnerhet.	Med minskade responstider och effektivare räddningsinsatser enligt de två tidigare målen minskas tiden till omställningspunkten.
7	Räddningstjänstens operativa resurser ska ständigt ha tillgång till arbetsmetoder, fordon och utrustning som möjliggör effektiva insatser	Driftenheten genomför regelbundna vecko, månad samt årskontroller på fordon och materiel. Arbetsmetoder utvecklas löpande.

3 Resultaträkning

Resultaträkning, kr	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter	2, 6	238 951 004	230 992 245
Verksamhetens kostnader	3, 4	-230 987 943	-222 561 376
Avskrivningar	5	-9 591 204	-9 504 734
Verksamhetens nettokostnader		**-1 628 143**	**-1 073 866**
Verksamhetens resultat		**- -1 628 143**	**-1 073 866**
Finansiella intäkter	7	2 642 882	4 710 602
Finansiella kostnader	8	-334	-2 731
Resultat efter finansiella poster		**1 014 405**	**3 634 005**
Årets resultat		**1 014 405**	**3 634 005**

4 Balansräkning

Tillgångar	Not	20251231	20241231
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	9	715 774	1 056 692
Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel	10	65 698 762	63 675 046
Summa anläggningstillgångar		**66 414 536**	**64 731 738**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	11	69 520 177	67 499 371
Kortfristiga placeringar	12	35 681 643	33 868 885
Kassa och Bank	13	47 914 761	45 993 651
Summa omsättningstillgångar		**153 116 581**	**147 361 907**
Summa tillgångar		**219 531 117**	**212 093 645**

Eget kapital, avsättningar och skulder	Not	20251231	20241231
Eget kapital			
Årets resultat		1 014 404	3 634 005
Övrigt eget kapital		71 088 291	67 454 286
Summa eget kapital		**72 102 695**	**71 088 291**
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	14	50 712 863	48 575 591
Skulder			
Långfristiga skulder	15	643 609	916 614
Kortfristiga skulder	16	96 071 950	91 513 149
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**219 531 117**	**212 093 645**
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5 Kassaflödesanalys

	Not	2025	2024
Årets resultat		1 014 404	3 634 005
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		9 591 204	9 504 735
Förändring i avsättningar		2 137 272	8 162 639
Övriga ej likviditetspåverkande poster	17	-2 233 608	-3 912 207
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**10 509 272**	**17 389 175**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-2 020 806	-1 923 646
Ökning/minskning kortfristiga skulder		4 558 803	8 037 452
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**13 047 269**	**23 502 978**
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-11 322 659	-3 932 007
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		196 500	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-11 126 159**	**-3 932 007**
Finansieringsverksamheten			
Kapitaltillskott nya medlemmar			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Årets kassaflöde		**1 921 110**	**19 570 971**
Likvida medel vid årets början		45 993 651	26 422 680
Likvida medel vid årets slut		**47 914 761**	**45 993 651**

6 Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar.

Pensionsskulden redovisas så att pensionsförmån som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till marknadsvärde.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Verksamhetsfastigheter 5 år	Fordon 5 år	Investeringsbidrag 10 år	Inventarier 3 år
Verksamhetsfastigheter 10 år	Fordon 7 år	Investeringsbidrag 20 år	Inventarier 4 år
Verksamhetsfastigheter 20 år	Fordon 10 år		Inventarier 5 år
Verksamhetsfastigheter 28 år	Fordon 15 år		Inventarier 10 år
Verksamhetsfastigheter 33 år	Fordon 20 år		
Verksamhetsfastigheter 50 år	Fordon 25 år		

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2025	2024
Medlemsbidrag kommuner	184 496 000	176 947 000
Bidrag kommuner utöver medlemsbidrag	0	6 942 000
Bidrag Trygghetscentralen*	8 400 000	8 524 321
Driftbidrag från Staten	14 940	14 940
Övriga taxor och avgifter	16 341 905	31 316 642
Försäljning av verksamhet	14 681 456	6 662 269
Övriga intäkter	15 016 703	585 073
Summa verksamhetens intäkter	**238 951 004**	**230 992 245**

*Trygghetscentralen är inte från alla kommuner.

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2025	2024
Arvoden, löner och sociala avgifter, personalförsäkringar	162 096 139	147 957 719
Pensionskostnader	16 274 116	21 373 141
Bränsle, energi och vatten	280 469	350 286
Lokal- och markhyror	13 815 362	18 139 627
Övriga tjänster	5 265 140	6 509 792
Förbruknings- och skyddsmaterial	8 704 863	7 238 739
Reparation av utryckningsfordon	3 451 998	4 516 262
Övriga kostnader	21 099 856	16 475 810
Summa verksamhetens kostnader	**230 987 943**	**222 561 376**

Not 4 Ersättning till revisorerna

	2025	2024
Azets Revision & Rådgivning Revisionsuppdraget	30 000	0
KPMG Revisionsuppdraget	51 475	90 475
Summa ersättning revisorerna	**81 475**	**90 475**

Not 5 Avskrivningar

	2025	2024
Avskrivning byggnader och anläggningar	340 917	575 751
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	9 250 287	8 928 984
Summa avskrivningar	**9 591 204**	**9 504 735**

Not 6 Medlemsbidrag

Fördelning av medlemsbidrag (tkr)	Procent	2025
Skövde	25,26%	46 464
Lidköping	20,58%	37 856
Mariestad	16,45%	30 260
Vara	7,61%	14 000
Tibro	4,72%	8 684
Töreboda	4,40%	8 095
Hjo	4,38%	8 058
Karlsborg	3,93%	7 230
Essunga	3,64%	6 696
Grästorp	3,63%	6 678
Gullspång	5,39%	9 915
Summa	**100,00%**	**183 937**

Not 7 Finansiella intäkter

	2025	2024
Ränteintäkter	829 931	1 174 539
Värdepapper resultat	1 812 758	3 536 063
Övrig finansiell intäkt	192	0
Summa finansiella intäkter	**2 642 881**	**4 710 602**

Not 8 Finansiella kostnader

	2025	2024
Övriga finansiella kostnader	334	2 731
Summa finansiella kostnader	**334**	**2 731**

Not 9 Mark och byggnader

	20251231	20241231
Ingående anskaffningsvärden	7 600 270	7 371 833
Investeringar	0	228 437
Försäljningar/utrangeringar		
Omklassificeringar		
Utrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 600 270	7 600 270
Ingående avskrivningar	-6 556 701	-5 980 950
Försäljningar/utrangeringar		
Årets avskrivningar	-340 917	-575 751
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 897 618	-6 556 701
Ingående nedskrivningar	13 122	13 122
Årets nedskrivningar		
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**13 122**	**13 122**
Utgående redovisat värde	715 774	1 056 691
Bokfört värdebyggnader	715 774	1 056 691
Bokfört värdemark		

Not 10 Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel

o	20251231	20241231
Ingående anskaffningsvärden	139 189 250	135 485 680
Investeringar	11 131 960	3 703 570
Omklassificeringar		
Utrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	150 321 210	139 189 250
Ingående avskrivningar	-75 514 205	-66 585 221
Årets avskrivningar	-9 108 243	-8 928 984
Utrangeringar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-84 622 448	-75 514 205
Utgående redovisat värde	65 698 762	63 675 045

Not 11 Fordringar

	20251231	20241231
Kundfordringar	*57 775 981*	*58 750 504*
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*6 701 470*	*2 774 116*
Övriga kortfristiga fordringar	*5 042 727*	*5 974 750*
Summa fordringar	***69 520 177***	***67 499 370***

Not 12 Kortfristiga placeringar osäker på vilket anskaffningsvärde som ska användas

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknads-värde
Fonder	*28 362 925*	*35 681 643*	*35 681 643*

Not 13 Kassa och bank

	20251231	20241231
Bank	*47 914 761*	*45 993 651*
Summa kassa och bank	***47 914 761***	***45 993 651***

Not 14 Avsättningar för pensioner

	20251231	241231
Ingående avsättning	*48 575 991*	*40 412 000*
Pensionsutbetalningar	*-2 278 000*	*-1 946 000*
Nyintjänad pension	*2 595 000*	*5 216 000*
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	*1 446 000*	*3 331 000*
Förändring löneskatt	*417 000*	*1 594 000*
Övrigt	*-43 128*	*-31 009*
Utgående avsättning	***50 712 863***	***48 575 991***

Not 15 Långfristiga skulder

	2025131	20241231
Skuld investeringsbidrag	*3 198 488*	*3 198 488*
Ackumulerade upplösta investeringsbidrag	*-2 554 879*	*-2 281 874*
Summa långfristiga skulder	***643 609***	***916 614***

Not 16 Kortfristiga skulder

	20251231	20241231
Leverantörsskulder	*11 573 483*	*10 817 634*
Löneskulder inkl. semesterlöner	*15 452 697*	*15 811 359*
Övriga kortfristiga skulder	*7 339 639*	*6 587 772*
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*61 706 132*	*58 296 383*
Summa kortfristiga skulder	***96 071 951***	***91 513 148***

Not 17 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	20251231	20241231
Upplösning investeringsbidrag	*-273 005*	*-376 144*
Orealiserade vinster värdepapper	*-1 812 758*	*-3 536 063*
Försäljning materiella anläggningstillgångar	*-147 844*	*0*
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	***-2 233 607***	***-3 912 027***

7 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (beloppen är i tkr)

För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper. Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar.

Projekt	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse	Utfall 2024
Fastigheter				
Fordon	*10 000*	*4 505*	*-5 495*	*1 105*
Inventarier	*2 750*	*6 814*	*4 064*	*2 160*
IT-stöd förebyggande				
Rakel				
RS-nätet				
Överlåtelse maskiner o inv. från RVS				
Summa nettoinvesteringar	*12 750*	*11 319*	*-1 431*	***3 265***

8 Driftredovisning

Driftsredovisning (beloppen är i tkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse budget	Utfall 2024
Medlemsbidrag	184 831	184 496	-335	176 947
Verksamhetens intäkter	16 000	54 455	38 455	53 701
Verksamhetens kostnader	-190 584	-230 988	-40 404	-222 217
Avskrivningar	-9 700	-9 591	109	-9 505
Finansiella intäkter	0	830	830	1 175
Finansiella kostnader	0	0	0	-3
Värdepapper resultat	0	1 813	1 813	3 536
Summa	**547**	**1 014**	**467**	**3 634**

9 Vår verksamhet

Stab

Staben innehåller Förbundssekreterare, HR-generalist och Verksamhetscontroller utgör ett direkt stöd till Förbundschef.

Stabens huvudsakliga uppgift är att bistå med administrativ ledning och strategisk inriktning för att skapa goda förutsättningar. Staben är inte en del av linjeorganisationen, utan arbetar med ett övergripande perspektiv över hela verksamheten.

Räddningschef

Räddningschefens uppdrag är att säkerställa att det finns en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst. Detta ansvar sträcker sig över hela den operativ verksamheten. För att kunna leda en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst finns ett räddningsledningssystem och därtill hörande operativa resurser.

Räddningsledningssystemet hanteras av ledningssystem, som samordnar samtliga befälsfunktioner, vilka är styrkeledare, insatsledare, regional insatsledare, larm- och ledningsbefäl, vakthavande befäl samt vakthavande räddningschef.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Avdelning myndighet- och verksamhetsstöd ansvarar för förbundets myndighetsutövning samt förbundets interna verksamhetsstöd och består av två enheter, Enhet Förebyggande, Enhet Brandskyddskontroll, samt tre administratörer som utgör verksamhetsstöd.

Enhet förebyggande hanterar myndighetsutövning (*tillsyn, tillstånd*), information och rådgivning till allmänheten, remisshantering och olycksundersökning. Flera av enhetens medarbetare har utöver ordinarie tjänst beredskapstjänst i förbundets ledningssystem. Enhet brandskyddskontroll hanterar myndighetsutövning (*brandskyddskontroll*), egensotning, information och rådgivning till allmänheten samt följer upp upphandlade entreprenörer för sotning. Verksamhetsstöd är en stödfunktion och utgör administrativt stöd till övriga delar av förbundet inom områden som ekonomi, personal, med mera.

Avdelning Operativ Räddning

Avdelning Operativ räddning hanterar den skadeavhjälpande verksamheten samt verkar för att vi tillsammans ska uppnå våra gemensamma mål som bidrar till en väl fungerande organisation och ökad trygghet i samhället samt är en stor del i arbetet med information till allmänheten.

Avdelningen består av fem enheter; Enhet Heltid Väst, Enhet Heltid Öst, Enhet Heltid Norr, Enhet RIB/Värn Väst samt Enhet RIB/Värn Öst. Enheterna heltid öst, väst och norr hanterar den skadeavhjälpande verksamheten som bemannas med heltidspersonal i Skövde, Lidköping respektive Mariestad.

Till enheterna RIB/Värn öst och RIB/Värn väst hör räddningstjänstpersonal i beredskap (Brandman RIB) som vid olycka larmas via personsökare för inställelse på brandstationen med en anspänningstid på vanligtvis 5 minuter samt räddningsvärnspersonal med frivillig inställelse.

Avdelning Drift- och utbildning

Avdelning Drift- och utbildning består av två enheter; Enhet Utbildning/utveckling och Enhet Drift.

Enhet Utbildning/utveckling arbetar med förbundets utbildning och övningsverksamhet samt utbildning för externa parter. Inom enheten kommer även utvecklingsprojekt kopplat mot metod och teknik att bedrivas.

Arbetet med att skapa en gemensam struktur samt utbildningsplan för vår övning och utbildningsverksamhet fortgår. Utveckling av RS sätt att träna och öva fortgår, samt utveckling av vår externa utbildning till våra medlemskommuner, för att kunna erbjuda en modern och effektiv utbildningsverksamhet för framtiden.

Enhet Drift arbetar med den skadeavhjälpande verksamheten inom räddningstjänsten ska kunna fullgöra sina uppgifter krävs ett väl fungerande system för drift och underhåll.

Kontroll och uppföljning av funktionssäkerheten hos fordon och materiel sker i huvudsak genom regelbundna vecko-, månads- och årskontroller med funktionsprover och besiktningar, och i vissa fall särskilt riktade kontroller. Arbetet sker i huvudsak i egen regi med egen personal, men i vissa fall där krav på annan kompetens gäller, anlitas auktoriserade företag enligt gällande tidsintervaller och normer. Service och reparationer av fordon och materiel sker kontinuerligt där behov uppstår.

Vid större insatser har driftavdelningen en viktig roll att fylla när det gäller att skapa uthållighet genom materielförsörjning och akuta reparationer av fordon och materiel. Behovet av driftpersonal vid insatser kan framöver bli så frekvent att en beredskapsfunktion bör övervägas.

Enhet Trygghetscentral

Trygghetscentralen bemannar två larmcentraler dygnet runt årets alla dagar. I Lidköping hanteras idag trygghetslarm och andra kommunala larmtjänster för Lidköping, Vara, Essunga och Grästorps kommuner. I Mariestad bedrivs verksamheten i dagsläget enbart för Mariestads kommun. Verksamheten omfattar mottagning och hantering av kommunala trygghetslarm samt installation och administration kopplad till dessa. Utöver trygghetslarm hanteras även ett flertal andra larmtyper på uppdrag av och enligt önskemål från de anslutna medlemskommunerna.

10 Framtid

Räddningstjänsten Skaraborg ska förvänta sig att utvecklingen går i likhet med de nationella trender som redan ses i räddningstjänstsverige. Statens styrningar genom lagstiftning, föreskrifter och Myndigheten för civilt försvars tillsyner pekar ut en tydlig riktning som skiljer sig från den ursprungliga som fanns i LSO. Där var trenden att verksamheten skulle utformas utifrån de lokala behoven. Nu är trenden att samverka i större strukturer, skapa robusthet, effektiv ledning, högre specialisering och uthållighet.

RS behöver arbeta i en organisation som är dimensionerad för att öka förmågan inom områden som naturolyckor, gängkriminalitet, terrorattentat, hybridkrigsrelaterade händelser samt höjd beredskap.

Den närmaste framtiden kommer präglas av att skapa ett robust civilt försvar där kriget i Ukraina ses som dimensionerande och där räddningstjänsten har en tydlig och avgörande roll.

Ett stort behov för framtiden är även att förbundet behöver anpassa sig fullt ut efter de krav som ställs på verksamheten idag och de krav som kommer ställas på verksamheten framöver, exempelvis anpassningen till de nya kraven gällande brandfarliga och explosiva varor.

Rekryteringen av medarbetare till förbundet är fortsatt en utmaning. RS ser även utmaningar avseende vidareutbildning till Styrkeledare då vi har ett större behov av utbildningsplatser än vad vi får tilldelat. Om RS skulle få i uppdrag att anordna civilpliktsutbildning vid övningsfältet i Hasslum skulle detta kunna medverka till att underlätta rekrytering av nya medarbetare till operativa avdelningen.

Förbundet har också behov av nya brandstationer i Skövde och Mariestad samt Grästorp, då de befintliga har många brister samt att de inte är anpassade efter dagens behov. Vidare så har vi behov av att se över våra övningsobjekt. RS har norra Europas största och bästa övningsfält i vårt förbund – Hasslum i Skövde. På detta har vi många övningsobjekt som slits hårt då de används för utbildning inom brand och räddning. Underhållet har varit eftersatt sedan en längre tid, vilket har lett till att vi har både en relativt stor underhållsskuld och ett ny-/återinvesteringsbehov. Ett nytt övningsområde i västra delen behöver skapas eftersom det befintliga övningsområdet i Grästorp har avvecklats under året, här har arbetet påbörjats genom kontakt med Lidköpings kommun angående lämplig lokalisering.

Investeringsbehoven de närmast fem åren kommer att vara stora inom RUHB, fordon, teknisk utrustning samt övningsområden.

Samtal förs med Myndigheten för civilt försvar angående förläggning av civilpliktsutbildning på övningsfältet Hasslum. Om dessa planer blir verklighet kommer förbundets utbildningsverksamhet utökas i mycket stor omfattning.

Trygghetscentralen står inför en fortsatt utveckling där verksamheten förväntas växa både i omfattning och i betydelse. Under kommande år finns goda förutsättningar för att fler kommuner i förbundets östra delar ansluter till verksamheten vilket kan medföra utökade uppdrag, fler anställda och ökade krav på samordning. Fler anslutna kommuner innebär ekonomiska fördelar och lägre kostnad per ansluten kommun.

Sammanfattningsvis konstateras att RS möts av många stora möjligheter och utmaningar, där våra medarbetares kompetens, engagemang och förmåga är vårt främsta kapital för att lyckas så bra som möjligt i alla våra uppdrag.

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

D § 30 - Årsredovisning 2025

Beslut

Direktionen beslutar att lägga revisionens utlåtande till handlingarna, samt,

att ge förbundschefen i uppdrag att delge medlemskommunerna Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning för 2025, med tillhörande underlag, för beslut om godkännande och beviljande av ansvarsfrihet för Direktionen samt dess enskilda ledamöter.

Bakgrund

Den 12 mars 2026 genomfördes ett revisionsmöte avseende Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning för räkenskapsåret 2025. På uppdrag av förbundets revisorer har Azets Revision & rådgivning AB granskat årsredovisningen. Uppdraget utgör en obligatorisk del av revisionsplanen för 2025.

Azets har utfört revisionen i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för perioden 2025-01-01 – 2025-12-31. Granskningen av bokslut och årsredovisning 2025, samt yttrande, återfinns i bilagorna.

Förbundets lekmannarevisorer gör följande bedömning:

- Vi bedömer sammantaget att direktionen i förbundet, i allt väsentligt, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att direktionens interna kontroll, i allt väsentligt, har varit tillräcklig.
- Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.
- Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.
- Vi tillstyrker att respektive kommunfullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.
- Vi tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Underlag

- Revisionsberättelse för år 2025, Räddningstjänsten Skaraborg
- Bilaga 1 – Revisorernas redogörelse för år 2025
- Bilaga 2 – Granskning av bokslut och årsredovisning 2025, Räddningstjänsten Skaraborg

Signerat av Ciceron SendSign 2026-04-23 12:57:18

- Bilaga 2a – Yttrande från auktoriserad revisor avseende granskning av bokslut och årsredovisning 2025
- Årsredovisning 2025
- D § 4 – Årsredovisning 2025

Signerat av Ciceron SendSign 2026-04-23 12:57:18

Räddningstjänsten Skaraborg

Revisionen **2026-03-12**

Till Kommunfullmäktige i:

Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Karlsborg, Töreboda, Gullspång, Essunga, Grästorp, Lidköping, Vara kommuner

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i *Bilaga 1 - Revisorernas redogörelse för år 2025.*

En stor del av revisionsarbetet i en kommun och i ett kommunalförbund avser verksamhetsrevision, det vill säga en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet är att klarlägga om verksamheten bedrivs enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning blir den avsedda. Vi har under 2025 inte haft ekonomiska förutsättningar att genomföra sådan granskning.

Utifrån den granskning som genomförts gör vi följande bedömning:

Vi bedömer sammantaget att direktionen i förbundet, i allt väsentligt, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll, i allt väsentligt, har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Penneo dokumentnyckel: ZY2JS-I2L9Y-09QOT-F26RV-IYWM3-G1HP0

Vi tillstyrker att respektive kommunfullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt dess enskilda ledamöter.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Revisionsberättelsen är upprättad av nedan valda revisorer i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg.

Ort och datum enligt elektronisk signatur

Ronny Wennerström	Bo Kindbom
Revisor Tibro kommun	Revisor Töreboda kommun

Bilaga 1 – Revisorernas redogörelse för år 2025

Bilaga 2 – Revisionsrapport, Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Bilaga 2a – Yttrande från auktoriserad revisor avseende granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Penneo dokumentnyckel: ZY2JS-I2L9Y-09QOT-F26RV-IYWM3-G1HP0

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BO KINDBOM
Revisor Töreboda kommun
Serienummer: 7060e8afca7a0f[…]0aee9eaa72e7b
IP: 178.31.xxx.xxx
2026-03-23 10:15:50 UTC

RONNY WENNERSTRÖM
Revisor Tibro kommun
Serienummer: 228dd1915e39d2[…]a9bff9b2a350d
IP: 217.211.xxx.xxx
2026-03-23 11:26:06 UTC

Penneo dokumentnyckel: ZY2JS-I2L9Y-09QOT-F26RV-IYWM3-G1HP0

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Räddningstjänsten Skaraborg

Revisorerna i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2025

Bilaga 1 - Revisorernas redogörelse för år 2025

För att kunna ge underlag till respektive kommunfullmäktiges ansvarsprövning i medlemskommunerna har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom direktionens verksamhetsområden och då prövat om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- räkenskaperna är rättvisande och,
- den interna kontrollen som görs inom förbundet är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året sammanträffat med förbundsledning och företrädare för direktionen.

Utöver ovanstående har vi har även genomfört grundläggande granskning av direktionen i form av att vi löpande tagit del av direktionens protokoll. Under revisionsåret 2025 har vi endast genomfört fördjupade granskningar i form av granskning av delårsbokslut och årsbokslut med stöd av vårt sakkunniga biträde. Detta eftersom vi inte har haft möjlighet utifrån de ekonomiska förutsättningar som gällt för revisionen. Kommunfullmäktige i medlemskommunerna har fått samtliga granskningar för kännedom. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av denna granskning.

Verksamhetsrevision

En stor del av revisionsarbetet i en kommun och i ett kommunalförbund avser verksamhetsrevision, det vill säga en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet är att klarlägga om verksamheten bedrives enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning blir den avsedda. Vi har under 2025 inte haft ekonomiska förutsättningar att genomföra sådan granskning.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom direktionen är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat årsredovisningen och årsbokslutet för år 2025 och delårsrapport per den 31 juli 2025. Revisorerna har vid granskningen biträtts av Azets Revision & Rådgivning (tidigare KPMG).

Räddningstjänsten Skaraborg

Revisorerna i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2025

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2025-07-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2025-07-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

För 2025 finns tre finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Direktionen gör den sammantagna bedömningen att förbundet uppnår samtliga finansiella mål. Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av direktionen fastställda finansiella målen.

För 2025 finns sju verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Direktionen gör dock ingen sammantagen bedömning avseende måluppfyllelse i relation till dessa mål i delårsrapporten, detta då det saknas en samlad uppföljning av målen. I dialog med förbundet kommer detta att utvecklas inför årsredovisningen. Som en följd av detta är det ej möjligt för oss att göra en bedömning avseende uppföljning av verksamhetsmålen, och huruvida resultatet är förenligt med direktionens fastställda mål.

Förbundets delårsresultat uppgår till 1 391 tkr. Årsprognosen uppgår till 2 386 tkr.

Förbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vår bedömning är att:

- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.

- Resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av direktionen fastställda finansiella målen.

- Det saknas en uppföljning avseende de verksamhetsmässiga målen med betydelse för god ekonomisk hushållning. Som en följd av detta är det ej möjligt för oss att göra en bedömning avseende verksamhetsmålen, och huruvida resultatet är förenligt med direktionens fastställda mål.

Revisorerna i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2025

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Vår revisionsrapport biläggs i sin helhet till revisionsberättelsen, se *Bilaga 2*.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Räddningstjänsten Skaraborg

2026-03-12

Innehåll

1. Sammanfattning 03
2. Inledning 07
3. Granskningsresultat - Räkenskapsrevision 15
4. Granskningsresultat - God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat 18
26
5. Översiktlig granskning av processer 27

Sammanfattning

Sammanfattning - Räkenskapsrevision

Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?

Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

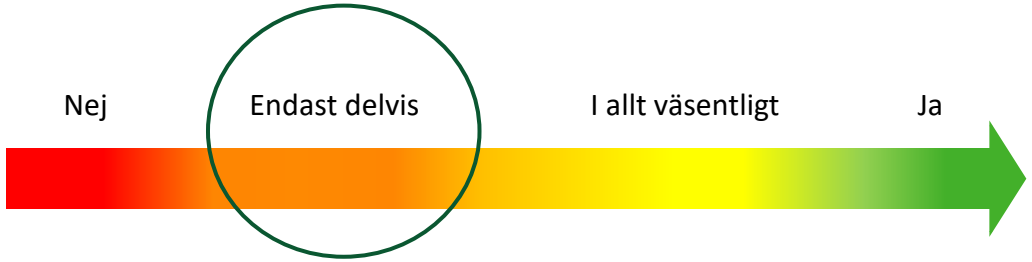

Sammanfattning – God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de finansiella mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de verksamhetsmål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Efterlever förbunden det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi direktionen att:

- Tydliggöra hur den årliga måluppfyllelsen ska utvärderas, exempelvis genom att komplettera den nuvarande kvalitativa uppföljningen med mätbara indikatorer.

Inledning

2

Inledning

Vi har av Räddningstjänsten Skaraborgs revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk.
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410).
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper.
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse.
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning.

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om förbunden efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl.

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2025-12-31.

Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbunden. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapport och årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning på:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Prövning av oberoende

Vi har i enlighet med vårt regelverk, Standard för kommunal räkenskapsrevision samt Skyrevs rekommendationer prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

Metod

Revisionen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång av relevanta processer för upprättandet av de finansiella rapporterna.
- Stickprov och andra urvalsmetoder.
- Dataanalys.
- Kartläggning av IT-miljön.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner.
- Avstämning mot redovisningsregelverk.
- Verifiering av delårsrapport och årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Bedömningsnivåer

De bedömningar som lämnas i rapporten baseras på följande nivåer:

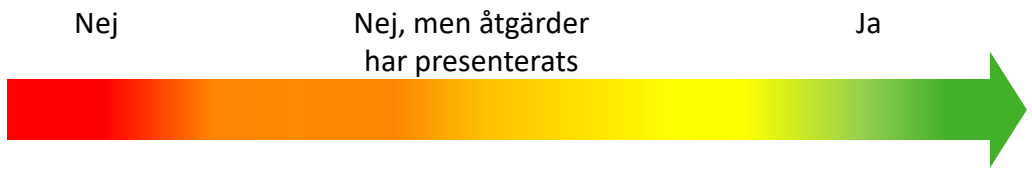
Räkenskapsrevision

God ekonomisk hushållning

Balanskravsresultat

Bedömningsskalorna skiljer sig mellan olika områden eftersom granskningen utgår från olika lagar och rekommendationer. Därför kan vi inte använda samma bedömningsskala för alla revisionsfrågor.

Ansvarig styrelse

- Granskningarna avser förbundens delårsrapport och årsredovisning som avges av direktionen.
- Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Granskningsresultat - Räkenskapsrevision

Årsredovisningens räkenskaper

Vi har ej gjort några väsentliga noteringar

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Bedömning och rekommendationer

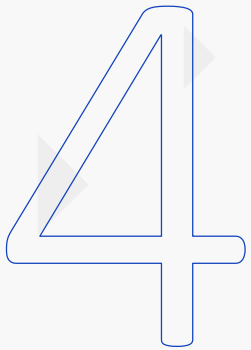
Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Granskningsresultat – God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

God ekonomisk hushållning

Kommuner, regioner och kommunala förbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att förbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar förbundets ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen i Räddningstjänsten Skaraborg har fastställt tre (3) finansiella mål och sju (7) verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning. I verksamhetsplanen för 2025 saknas tydliga indikatorer och målnivåer som visar vad som konkret behöver uppnås inom varje verksamhetsmål för att målen ska anses vara helt uppfyllda.

Se vidare förbundsstyrelsens måluppföljning på sidorna 20-21 i förbundets årsredovisning.

God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har vi följande noteringar.

Finansiella mål:

I direktionens årsredovisning för år 2025 redogörs för uppföljning av de finansiella målen. Direktionens bedömning är att samtliga finansiella mål uppfylls för året.

Finansiellt mål	Direktionens bedömning
Resultatet för året efter finansnetto ska vara positivt, och det positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.	Uppfylls under året, årets resultat är 1 014 tkr.
Soliditeten ska inte understiga 30 %.	Uppfylls under året, soliditeten är 33 procent.
Betalningsberedskapen bör inte understiga 7 000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.	Uppfylls under året, betalningsberedskapen har ej understigit 7000 tkr.

Vi konstaterar att det tredje målet avseende betalningsberedskap inte överensstämmer fullt ut i direktionens sammanställning per 2025-12-31 med målet i fastställd verksamhetsplan. I årsredovisningen redogörs för att betalningsberedskapen inte understiger 7 000 tkr. Målet enligt verksamhetsplanen är dock att betalningsberedskapen inte ska understiga 15 000 tkr. Vi kan konstatera att betalningsberedskapen inte understigit 15 000 tkr.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål:

Direktionens årsredovisning för år 2025 innehåller en redogörelse för uppföljning av de verksamhetsmässiga målen som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Direktionens bedömning är att tre mål uppfylls medan fyra mål uppfylls delvis, enligt nedan.

Verksamhetsmål	Direktionens bedömning
Räddningstjänsten ska systematiskt arbeta med stärkt brandskydd för riskutsatta individer genom fördjupad samverkan med berörda aktörer i medlemskommunerna ex. vård- och omsorgsförvaltning, osv.	Uppfylls
Räddningstjänsten ska öka kunskapen att förebygga brand och agera vid brand hos invånare i samtliga medlemskommuner.	Uppfylls
Räddningstjänsten ska arbeta för att öka andelen fungerande brandvarnare och annan brandskyddsutrustning i hemmiljö i samtliga medlemskommuner.	Uppfylls
Räddningstjänsten ska vid räddningstjänsthändelser agera på ett sådant sätt att skadeutfallet minimeras efter räddningstjänstens framkomst.	Uppfylls delvis
Räddningstjänsten ska utifrån lokala förutsättningar analysera och planera för att minska responstiden till första insats.	Uppfylls delvis
Räddningstjänsten ska arbeta för att minska tiden till ”omställningspunkten” för insatser i allmänhet och för insatser gällande bränder och trafikolyckor i synnerhet.	Uppfylls delvis
Räddningstjänstens operativa resurser ska ständigt ha tillgång till arbetsmetoder, fordon och utrustning som möjliggör effektiva insatser	Uppfylls delvis

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål (forts.)

Det är positivt att direktionen har fastställt verksamhetsmål i verksamhetsplanen som bedöms ha betydelse för god ekonomisk hushållning, samt att dessa följs upp i årsredovisningen. Vi konstaterar att årsredovisningen ger en detaljerad kvalitativ beskrivning av målfyllelsen. Samtidigt ser vi att det finns behov av att tydligare visa hur måluppfyllelsen bedöms. Idag bygger uppföljningen främst på kvalitativa beskrivningar. För att stärka utvärderingen av den årliga måluppfyllelsen ytterligare kan det vara värdefullt att komplettera med tydliga indikatorer eller målnivåer.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendationer

Bedömning – finansiella mål:

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.

Bedömning – verksamhetsmål:

Direktionen har rapporterat att tre av sju verksamhetsmål är uppfyllda, och att fyra mål är delvis uppfyllda. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025. Vi bedömer dock att direktionen framgent behöver tydliggöra hur den årliga måluppfyllelsen ska utvärderas, exempelvis genom att komplettera den nuvarande kvalitativa uppföljningen med mätbara indikatorer.

Rekommendation - verksamhetsmål:

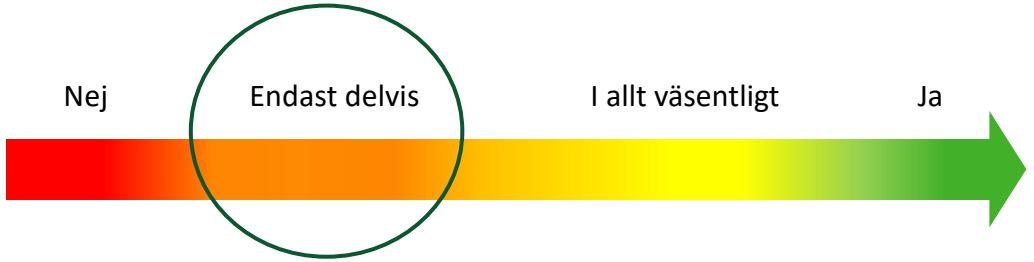
- Tydliggöra hur den årliga måluppfyllelsen ska utvärderas, exempelvis genom att komplettera den nuvarande kvalitativa uppföljningen med mätbara indikatorer.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendationer

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de finansiella mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de verksamhetsmål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Balanskravsresultat

Ett förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Balanskravsutredning	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 014 404	3 634 005	4 571 310	692 450
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1 812 758	- 3 536 063	-3 540 175	4 819 144
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-798 354	97 942	1 031 135	5 511 594
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	-798 354	97 942	1 031 135	5 511 594
Balanskravsunderskott från tidigare år				-625 248
Summa	-798 354	97 942	1 031 135	4 886 346

Balanskravsresultat – Bedömning och rekommendationer

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Översiktlig granskning av processer

Översiktlig granskning av processer

Under hösten har vi skapat oss en förståelse för processer som är relevanta för upprättandet av de finansiella rapporterna och identifierat lämpliga granskningsåtgärder. Vi uttalar oss inte om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Översiktligt granskade processer är följande:

- HR- och löneprocessen.
- Inköpsprocessen.
- Investerings- och anläggningsprocessen.
- Intäktsprocessen.
- Likvida medel och upplåningsprocessen.

Vår slutsats är att vi i samband med granskningen av relevanta processer inte har funnit några avvikelser av sådan väsentlig karaktär att vår ursprungliga riskbedömning och granskningsansats har behövt ändras.

12 mars 2026

Thord Axelsson

Auktoriserad Revisor / sakkunnigt biträde

azets.com/sv-se

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Räddningstjänsten Skaraborg org.nr 222000-1115

Inledning

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Skaraborg utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2026-03-17.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Räddningstjänsten Skaraborg för år 2025-01-01–2025-12-31 avtagen av direktionen den 2026-02-19. Vi har granskat förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision.*

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sida 1. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Penneo document key: THR07-9MF0B-NCJ08-NAKHZ-2ZAE0-2W97F

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om

Penneo document key: THR07-9MF0B-NCJ08-NAKHZ-2ZAE0-2W97F

betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Jönköping den 17 mars 2026

Azets Revision & Rådgivning AB

Thord Axelsson

Auktoriserad revisor/Ansvarigt sakkunnigt biträde

Penneo document key: THR07-9MF0B-NCJ08-NAKHZ-2ZAE0-2W97F

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

THORD AXELSSON
Undertecknare
Serienummer: 6bc90989be51b2[…]d86513172846d
IP: 213.212.xxx.xxx
2026-03-17 20:14:09 UTC

Penneo dokumentnyckel: THR07-9MF0B-NCJ08-NAKHZ-2ZAE0-2W97F

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

MARIESTAD

Datum: 2026-04-20
Dnr KS 2026/00078
Sida 1 av 2

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Partistöd till Kristdemokraterna och Centerpartiet 2026

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommundirektören lämnar inget förslag till beslut.

Bakgrund

Enligt kommunallagens 4 kap 29-32 §§ ska partier som erhåller partistöd årligen redovisa att stödet använts för sitt ändamål. Redovisningen ska avse perioden

1 januari till 31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. Redovisningen av hur partistödet har använts ska även granskas. Partierna utser själv sin granskare. Granskaren ska upprätta en granskningsrapport med ett intyg om att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Fullmäktige ska årligen fatta beslut om utbetalning av stödet.

Kommunfullmäktige i Mariestad antog den 29 april 2024 (§ 48) ett reglemente med regler för partistöd i Mariestads kommun. Bakgrund till reglementet är att förtydliga rutinerna och hanteringen kring partistöd.

Enligt reglementet ska partierna i fullmäktige lämna in den skriftliga redovisningen av hur stödet har använts föregående år (inklusive granskningsrapport med intyg) i samband med rekvisitionen av partistödet. Redovisning och granskningsintyget ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 30 juni innevarande år för att underställas fullmäktige för beslut.

<u>Begäran om partistöd</u>
Kristdemokraterna (KD) har den 20 april 2026 inkommit med begäran om partistöd för innevarande år. Ansökan omfattar även redovisning av hur partistödet använts föregående år samt granskningsintyg.

Centerpartiet (C) har den 30 april 2026 inkommit med begäran om partistöd för innevarande år. Ansökan omfattar även redovisning av hur partistödet använts föregående år samt granskningsintyg.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas och kommunens miljömässiga förhållande.

Bedömning ur social dimension

Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas sociala relation mellan varandra och kommunens verksamheter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas och kommunens ekonomiska situation.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-20
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-20
Begäran om partistöd (KD)
Begäran om partistöd (C)

Beslutet ska skickas till:

Parti som sökt partistöd (gruppledare)
Administrativ chef, Eleonor Hultmark (för vidare hantering hos ekonomiavdelningen)

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-20
Dnr: 2026/78

Enheten för demokratistöd
Rebecka Tropp
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

Partistöd till Kristdemokraterna och Centerpartiet 2026

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Kristdemokraterna partistöd för 2026.
2. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Centerpartiet partistöd för 2026.

Bakgrund

Enligt kommunallagens 4 kap 29-32 §§ ska partier som erhåller partistöd årligen redovisa att stödet använts för sitt ändamål. Redovisningen ska avse perioden

1 januari till 31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. Redovisningen av hur partistödet har använts ska även granskas. Partierna utser själv sin granskare. Granskaren ska upprätta en granskningsrapport med ett intyg om att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Fullmäktige ska årligen fatta beslut om utbetalning av stödet.

Kommunfullmäktige i Mariestad antog den 29 april 2024 (§ 48) ett reglemente med regler för partistöd i Mariestads kommun. Bakgrund till reglementet är att förtydliga rutinerna och hanteringen kring partistöd.

Enligt reglementet ska partierna i fullmäktige lämna in den skriftliga redovisningen av hur stödet har använts föregående år (inklusive granskningsrapport med intyg) i samband med rekvisitionen av partistödet. Redovisning och granskningsintyget ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 30 juni innevarande år för att underställas fullmäktige för beslut.

Begäran om partistöd

Kristdemokraterna (KD) har den 20 april 2026 inkommit med begäran om partistöd för innevarande år. Ansökan omfattar även redovisning av hur partistödet använts föregående år samt granskningsintyg.

Mariestads kommun

Centerpartiet (C) har den 30 april 2026 inkommit med begäran om partistöd för innevarande år. Ansökan omfattar även redovisning av hur partistödet använts föregående år samt granskningsintyg.

Social dimension
Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas sociala relation mellan varandra och kommunens verksamheter.

Miljömässig dimension
Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas och kommunens miljömässiga förhållande.

Ekonomisk dimension
Ärendet förväntas inte inverka vare sig positivt eller negativt på invånarnas och kommunens ekonomiska situation.

Underlag till beslut
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-20
Begäran om partistöd (KD)
Begäran om partistöd (C)

Beslutet ska skickas till
Parti som sökt partistöd (gruppledare)

Administrativ chef, Eleonor Hultmark (för vidare hantering hos ekonomiavdelningen)

MARIESTAD

Begäran om partistöd med skriftlig redovisning samt granskningsintyg

Ansökan gäller:

Parti Kristdemokraterna Mariestad	Organisationsnummer 866000-5219
Adress Skiftesvägen 16	Postnr och ort 542 38 Mariestad
Telefon 073-2741936	Bankkonto eller bankgiro/postgiro LF Bank 90201659672

Erhållet partistöd föregående år: 33.500 kr

Ordförande Alexander Svensson	Kassör Sven-Inge Eriksson

Redovisning av lokalt partistöd

Hur har partistödet för föregående år använts för det lokala partiarbetet?

Utbildningar, konferenser, resekostnader:	25.950:-
Lokalkostnader:	500:-
Material/utskick och liknande:	2.000:-
Administrativa kostnader:	2.600:-
Övriga kostnader:	2.450:-

Kommentarer:

Har delar av partistödet för föregående år tillfallit regional- och/eller nationell partiorganisation? Om ja, hur mycket?

JA ☐ _____ kr
NEJ ☒

Vilka motprestationer har i så fall erhållits från den regionala- och/eller nationella partiorganisationen för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?

Kommentarer:

Granskningsintyg

Nedanstående har granskat användningen av partistödet och intygar att det stämmer överens med ovanstående redovisning.

Intygas av:	Namnförtydligande:
Sven-Inge Eriksson	Sven-Inge Eriksson
Datum:	Ort:
2026-04-20	Mariestad

Begäran om partistöd med skriftlig redovisning och granskningsintyg för föregående år ska inlämnas till enheten för demokratistöd senast den 30 juni varje år.

Beslut om att betala ut partistöd fattas löpande av kommunfullmäktige var efter ansökningarna kommer in.

MARIESTAD

MARIESTADS KOMMUN
Kommunledningskontoret
2026 -04- 30

Begäran om partistöd med skriftlig redovisning samt granskningsintyg

Ansökan gäller:

Parti	Organisationsnummer
Centerpartiet	866000-4477
Adress	Postnr och ort
Strandvägen 3	542 39 Mariestad
Telefon	Bankkonto eller bankgiro/postgiro
070 - 667 46 91	9025.55.401.34

Erhållet partistöd föregående år: 60 500 kr

Ordförande	Kassör
Torbjörn Forsell	Amanda Henrysson

Redovisning av lokalt partistöd

Hur har partistödet för föregående år använts för det lokala partiarbetet?

Utbildningar, konferenser, resekostnader:	8 500
Lokalkostnader:	
Material/utskick och liknande:	2 500
Administrativa kostnader:	4 700
Övriga kostnader:	19 000

Kommentarer:

Har delar av partistödet för föregående år tillfallit regional- och/eller nationell partiorganisation? Om ja, hur mycket?

JA ☐ _____ kr
NEJ ☒

Vilka motprestationer har i så fall erhållits från den regionala- och/eller nationella partiorganisationen för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin?
Kommentarer:

Granskningsintyg

Nedanstående har granskat användningen av partistödet och intygar att det stämmer överens med ovanstående redovisning.	
Intygas av: Therese Boman Nordlie	Namnförtydligande: Therese Boman Nordlie
Datum: 2026-04-23	Ort: Mariestad

Begäran om partistöd med skriftlig redovisning och granskningsintyg för föregående år ska inlämnas till enheten för demokratistöd senast den 30 juni varje år.

Beslut om att betala ut partistöd fattas löpande av kommunfullmäktige var efter ansökningarna kommer in.

Centerpartiet

Bokslut Centerkretsen i Mariestad **2025**

Utgifter	
Utbildning, konferens, resekostnader	8 474,40 kr
Lokalkostnader	- kr
Material, utskick och liknande	2 321,40 kr
Administrativa kostnader	4 651,00 kr
Strategiarbete 2025	16 651,65 kr
Övriga kostnader	2 343,00 kr
	34 441,45 kr
Intäkter	
Medlemsavgifter	5 040,00 kr
Partistöd	60 500,00 kr
Övrigt	1 300,00 kr
	66 840,00 kr
Resultat	**32 398,55 kr**
Ingående balans	**187 467,03 kr**
Utgående balans	**219 865,58 kr**

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Motion om införande av medborgarbudget

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen då medborgarbudget kan skapa otydlig ansvarsfördelning och ineffektiv resursanvändning jämfört med den traditionella politiska processen.

Bakgrund

Therese Boman Nordlie (C) har den 20 mars inkommit med en motion om införande av medborgarbudget i Mariestads kommun. Motionen beskriver medborgarbudget som en metod för att involvera invånare i beslut om hur en avgränsad del av kommunens budget ska användas.

Medborgarbudget, ibland benämnt deltagande budgetering, är en process där kommunen avsätter en viss summa medel och där invånare ges möjlighet att lämna förslag på användning av dessa medel. Förslagen kan bearbetas och därefter bli föremål för omröstning, varefter de förslag som får störst stöd genomförs inom ramen för kommunens ansvar och gällande regelverk.

I motionen föreslås att 100 000 kronor avsätts till varje kransort. För Mariestads kommun innebär detta att kransorterna Lyrestad, Sjötorp, Hasslerör, Tidavad, Ullervad, Lugnås samt Torsö tilldelas 100 000 kronor vardera, vilket totalt uppgår till 700 000 kronor.

Ett genomförande av medborgarbudget sker vanligtvis i flera steg och kräver tydliga ramar samt ansvarsfördelning vilket är av stor vikt vid ett sådant genomförande. Ramarna skulle bland annat behöva styra typer av åtgärder som kan finansieras, hur prövning och beredning av förslag sker samt hur omröstning eventuellt skulle gå till.

Det behöver även klargöras vilka juridiska och ekonomiska ramar som gäller, exempelvis kopplat till kommunallagen och kommunens ansvar.

Bedömning ur miljömässig dimension

Modellen i sig medför ingen direkt miljöpåverkan. Eventuell miljöpåverkan är beroende av vilka typer av åtgärder som föreslås och genomförs inom ramen för medborgarbudgeten.

Bedömning ur social dimension

Medborgarbudget kan påverka formerna för medborgardelaktighet genom att invånare involveras i beslut om användningen av en avgränsad budget. Deltagandet kan variera mellan olika grupper och orter, beroende på hur processen utformas och kommuniceras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget innebär att 700 000 kronor avsätts till medborgarbudget i kransorterna. Utöver detta kan administrativa kostnader tillkomma för hantering och genomförande av processen samt eventuella framtida drift- eller underhållskostnader kopplade till de förslag som genomförs.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-04
Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-23
Motion från Therese Boman Nordlie (C)

Beslutet ska skickas till:

Förslagsställare
Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-04-27
Dnr: 2026/228

Samhällsbyggnadsförvaltning
Niklas Brandt
Samhällsbyggnadschef

Kommunstyrelsen

Svar på motion om införande av medborgarbudget

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen då medborgarbudget kan skapa otydlig ansvarsfördelning och ineffektiv resursanvändning jämfört med den traditionella politiska processen.

Bakgrund

Therese Boman Nordlie (C) har den 20 mars inkommit med en motion om införande av medborgarbudget i Mariestads kommun. Motionen beskriver medborgarbudget som en metod för att involvera invånare i beslut om hur en avgränsad del av kommunens budget ska användas.

Medborgarbudget, ibland benämnt deltagande budgetering, är en process där kommunen avsätter en viss summa medel och där invånare ges möjlighet att lämna förslag på användning av dessa medel. Förslagen kan bearbetas och därefter bli föremål för omröstning, varefter de förslag som får störst stöd genomförs inom ramen för kommunens ansvar och gällande regelverk.

I motionen föreslås att 100 000 kronor avsätts till varje kransort. För Mariestads kommun innebär detta att kransorterna Lyrestad, Sjötorp, Hasslerör, Tidavad, Ullervad, Lugnås samt Torsö tilldelas 100 000 kronor vardera, vilket totalt uppgår till 700 000 kronor.

Ett genomförande av medborgarbudget sker vanligtvis i flera steg och kräver tydliga ramar samt ansvarsfördelning vilket är av stor vikt vid ett sådant genomförande. Ramarna skulle bland annat behöva styra typer av åtgärder som kan finansieras, hur prövning och beredning av förslag sker samt hur omröstning eventuellt skulle gå till.

Det behöver även klargöras vilka juridiska och ekonomiska ramar som gäller, exempelvis kopplat till kommunallagen och kommunens ansvar.

Mariestads kommun

Social dimension
Medborgarbudget kan påverka formerna för medborgardelaktighet genom att invånare involveras i beslut om användningen av en avgränsad budget. Deltagandet kan variera mellan olika grupper och orter, beroende på hur processen utformas och kommuniceras.

Miljömässig dimension
Modellen i sig medför ingen direkt miljöpåverkan. Eventuell miljöpåverkan är beroende av vilka typer av åtgärder som föreslås och genomförs inom ramen för medborgarbudgeten.

Ekonomisk dimension
Förslaget innebär att 700 000 kronor avsätts till medborgarbudget i kransorterna. Utöver detta kan administrativa kostnader tillkomma för hantering och genomförande av processen samt eventuella framtida drift- eller underhållskostnader kopplade till de förslag som genomförs.

Underlag till beslut
Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-23

Motion från Therese Boman Nordlie (C)

Beslutet ska skickas till
Förslagsställare
Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Motion om införandet av en ”Medborgarbudget” i Mariestads kommun från Centerpartiet i Mariestad

I ett antal av Sveriges kommuner har man infört ”Medborgarbudget” som ett sätt att öka medborgarnas förtroende för demokratin och stimulera lokal utveckling.
Denna satsning kan bland annat bidra till öka engagemanget och intresse för lokal politik hos medborgare och företag, något som vi i Centerpartiet tror kan vara gynnsamt för framtida demokratiarbete i Mariestad kommun.
Vi i Centerpartiet vill verka för ökad delaktighet för invånarna på vår landsbygd och i våra kransorter, så vi tror att införande av en ”Medborgarbudget” i ett första skede, lämpligt skulle vara riktat mot dessa.

Därför före slår Centerpartiet i Mariestad:
Att avsätta 100.000 kronor i en ”Medborgarbudget” till varje kransort.

Att ge invånarna på dessa orter möjligheten att lämna förslag och rösta fram hur dessa 100.000 kronor skulle kunna användas för lokala förbättringar.

Centerpartiet i Mariestad
20260320
Therese Boman Nordlie

Skriv ut

MARIESTAD

Medborgarförslag
SIDA 1 AV 1

Datum
2026 04 20

Från

Namn			
Patrik Andersson			
Adress		**Postnummer**	**Ort**
Sommarvägen 8		54247	Mariestad
Telefon bostad	**Telefon arbete**	**Mobil**	
		0702816131	
E-postadress		**Fax**	
aandersson18@hotmail.com			

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Jag skulle vilja ha en ordentlig sandlåda, picknickbord och en soptunna
på lekplatsen som är vid Sländstigen.
Likt den som är vid Timmervägen.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

Skulle göra lekplatsen mer attraktiv för familjer.
Man kan ta med lite fika och spendera mer tid på lekplatsen.
Soptunnan tänker jag en med lock där hundägare kan kasta sina påsar
men också skräp från eventuell picknick.
Idag slängs de tyvärr hundbajspåsar i busken som är bredvid gungorna.
Där i busken finns även "gångar" som barnen leker i.
Inte jätteroligt när barnen kryper och sätter handen i en oknuten påse.

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
2026 04 20	Patrik Andersson	Patrik Andersson

Skickas eller lämnas in till **KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Hemsida	E-postadress
542 86 MARIESTAD	Kyrkogatan 2 MARIESTAD	0501 - 75 50 00	0501 - 75 50 09	www.mariestad.se	info@mariestad.se

MARIESTAD

Medborgarförslag
SIDA 1 AV 1

Datum: 26-4-26

Från

Namn: Rolf Gustafsson

Adress: Alforpsvägen 10 | Postnummer: 54238 | Ort: Mariestad

Telefon bostad: | Telefon arbete: | Mobil: 070-8117168

E-postadress: | Fax:

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Skyddsrum i vårat kvarter saknas.
i närliggande radhus finns Ettgårdshus.
som räcker ej till. Dom flästa husär
platta på mark, ej källare

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

Vi skulle vilja ha ett likadant
som vid radhusen. Det skulle passa bra
Vid Lekparken skiftesvägen kvarntorp.

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
26/4 26	Rolf Gustafsson	Rolf Gustafsson.

Skickas eller lämnas in till KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Hemsida	E-postadress
542 86 MARIESTAD	Kyrkogatan 2 MARIESTAD	0501 - 75 50 00	0501 - 75 50 09	www.mariestad.se	info@mariestad.se

MARIESTAD

Medborgarförslag
SIDA 1 AV 1

Datum
26/4-26

Från

Namn			
Annelie Eriksson			
Adress		**Postnummer**	**Ort**
Solbergavägen7 54893		54893	Lyrestad
Telefon bostad	**Telefon arbete**	**Mobil**	
	0501756513	0723329704	
E-postadress		**Fax**	
annelie_b82@outlook.com			

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

pumtrackbana och multiarena för barn och ungdomar i lyrestad.
Vid ordenshuset en gång låg.
bra läge, närheten till skolan och fritidsgård.

motivering: Försöka gynna barn och ungdomar även utanför mariestad att använda sig av pumptrack bana och multiarena

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
26/4-26	Annelie Eriksson	Annelie Eriksson

Skickas eller lämnas in till KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Hemsida	E-postadress
542 86 MARIESTAD	Kyrkogatan 2 MARIESTAD	0501 - 75 50 00	0501 - 75 50 09	www.mariestad.se	info@mariestad.se

MARIESTAD

Medborgarförslag

Datum
2026-05-01

Från

Namn	EVA-LOTT JANSSON		
Adress	KVARTSVÄGEN 20	Postnummer 54238	Ort MARIESTAD
Telefon bostad 0501-12650	Telefon arbete 0501-12650	Mobil 0501-12650	
E-postadress evajansson222@gmail.com		Fax	

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

SÄTT UPP 2 M HÖGA - STABILT FÖRANKRADE - MEDTAGG - TRÅD, CA 1/2 M - STÄNGSEL, LÄNGS MED/VID TIDAN FR. CA MÅTSETISSUE (GA:) KVARNEN, HUMLET, RUNT RESIDENS - ÖN, FÄNGELSET /(GA) LÄNSSTYRELSEN UT TILL MARIESTADS - SJÖN, PÅ GÅNGBROAR OCH PIRAR SAMT LÄNGS (MED) HELA HAMMNEN - FÖRANKRING CA 1 1/2 M UPP PÅ LANDSIDAN.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

VARFÖR:

ÖVERSVÄMNINGAR HAR SKETT TIDIGARE I MARIESTAD VILKET GÖR OMRÅDEN VID TIDAN LENIGT (HALT) OCH OSÄKERT TEX. VID HUMLET LIGGER ETT ÄLDREBOENDE, VAR DOM ÄLDRE KÖR MED ROLLATORER ELLER KÖRS I RULLSTOLAR ELLER KÖR SJÄLVA I ELSPEDEN. STÄNGSLET SKULLE ÄVEN GE EN ALLMÄN KÄNSLA AV SÄKERHET, VID TEX. PASSERING ÖVER BROAR. DÄRMED FÖRSVINNER ÄVEN FISKE FÖR FISKARENS-NAS EGEN SÄKERHET. HUR: KOMMUNEN OCH/ELLER PRIVAT SPONSRING AV STÄNGSLET: ENKELT, BILLIGT OCH SÄKERT. /*/

VÄND →

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
1/5 2026	Eva-Lott Jansson	EVA-LOTT JANSSON

/ * SATSNIVÅN PÅ SÄKERHET VIA STÄNGSEL (SKULLE) KAN/OCKSÅ SKAPA UTBILDNINGAR, ANSTÄLLEN OCH STÄRKA BEFINTLIGA FÖRETAG. /

Skickas eller lämnas in till **KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Hemsida	E-postadress
542 86 MARIESTAD	Kyrkogatan 2 MARIESTAD	0501 - 75 50 00	0501 - 75 50 09	www.mariestad.se	info@mariestad.se

VID ARBETEN, TEX. RÖJNING AV SLY KRÄVS ATT STÄNGSLET MEDFÖR STÄNGA GRINDAR - ca 10 m - MED ca 30 M MELLAN VARJE GRIND.
DEN/DE SOM GÖR DESSA ARBETEN BÖR VARA UTRUSTADE MED SKADA SÄKERHETSLINOR SOM TEX. SPÄNNS FAST RUNT ETT TRÄD EL. EN TUNG MASKIN.

MARIESTAD

Medborgarförslag
SIDA 1 AV 1

Datum
2026-05-10

Från

Namn
EVA-LOTT JANSSON

Adress	Postnummer	Ort
KVARTSVÄGEN 20	542 38	MARIESTAD

Telefon bostad	Telefon arbete	Mobil
0501-12650	0501-12650	0501-12650

E-postadress	Fax
evajansson222@gmail.com	–

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

IORDNINGSTÄLL UTFODRINGSPLATSER FÖR KRÅKOR, KAJOR OCH SKATOR I BIBLIOTEKSPARKEN, I GAMLA JÄRNVÄGS-PARKEN - FLERA STYCKEN LÄNGS MED GAMLA JÄRNVÄGEN, I STOCKHOLMSVÄGS PARKEN - PÅ KATTHAUSSTIGEN - I SJUKHUSPARKEN, SAMT I ANDRA STADSNÄRA GRÖNOMRÅDEN.
T.EX. MAT TILL GRÅSPARVAR OCH PILFINKAR VID STIGEN OM.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

VARFÖR: KÄNT ATT STADSFÅGLAR HAR SVÅRT ATT HITTA FÖDA.

HUR: KOMMUNENS PERSONAL - EV. BLANDAT MED DAGLÖNARE, OCH FRIVILLIGA - KÖR RUNT, CYKLAR, GÅR TILL DE OLIKA UTFODRINGSPLATSERNA: RENGÖR KÄRL/MATBORD, FÅGELBAD OCH/ELLER VATTENKÄRL, FYLLER PÅ MED MAT OCH RENT VATTEN. KRAFTAR, STÄDAR, SKOTTAR SNÖ.
1-3 GGR / DAG, ÅRET RUNT.

TIPS: TEFLONUNGSPLÅTAR M. KANTER ÄR/FUNGERAR SOM */
/ * ETT MYCKET UPP-SKRAPAT FÅGELBAD, LÄTTA ATT TÖMMA, FYLLA PÅ, 3 RENGÖRA / KONTAKTA MEJ FÖR RECEPT PÅ EN LIKA UPPSKRAPAD FODERGRÖT, M.M. TEX. TYP AV BRÖD.

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
10/5 2026	Eva-Lott	EVA-LOTT JANSSON

Skickas eller lämnas in till **KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Hemsida	E-postadress
542 86 MARIESTAD	Kyrkogatan 2 MARIESTAD	0501 - 75 50 00	0501 - 75 50 09	www.mariestad.se	info@mariestad.se

MARIESTAD

Kallelse/underrättelse

Fullmäktiges valberednings sammanträde

Tid: Måndagen den 25 maj 2026 kl. 17:40
Plats: Sammanträdesrum Onsö

Ledamot som är förhindrad att delta vid sammanträdet får själv kontakta sin ersättare för tjänstgöring.

Anders Bredelius
ordförande

Eleonor Hultmark
sekreterare

ÄRENDELISTA

1. Fyllnadsval i äldre- och omsorgsnämnden	***1. Fyllnadsval ersättare*** *Ersättare efter Tuula Ojala (S)* **XXXXX** ***2. Fyllnadsval ersättare*** *Ersättare efter Egon Gustavsson (S)* **XXXX**
2. Fyllnadsval i överförmyndarnämnden	***Fyllnadsval* ersättare** *efter Amanda Henrysson (C)* **XXXXXX (M, KD, SD)**